DRUM SPRE LUMINĂ

—Pr.Dr. Petre POPESCU—

Atâta vreme cât omul a fost liber, respectat, iubit și ajutat și atâta vreme cât Dumnezeu a fost prezent în viața publică și privată, acea epocă a fost epocă luminată și pașnică, în care s'a realizat progres cultural, material, științific, moral și spiritual.

In epoca întunecată a marxismului s'a încercat să se controleze total ființa umană. In acest scop marxismul a declarat război lui Dumnezeu și Bisericii și s'a încercat ca omul să fie scos de sub influența divină. Totul a fost conceput pentru distrugerea sufletească a omului și a țesutului său moral și spiritual.

Haosul de azi, fie de natură sufletească, morală sau economică, își are rădăcină în faptul că persoana umană n'a mai fost concepută ca ființă unică, cu valoare sacră, cu demnitate care trebuește respectată, ca ființă creată de Dumnezeu. Marxismul n'a văzut în om măreție comparată cu a îngerilor, încununată cu mărire și cu cinste.

Desprins de Dumnezeu, omul a trăit într'un gol imens, rupt de principiul vieții. Marxismul a voit să facă din om fiară. In fond, vocația omului este să trăiască în legătură cu Dumnezeu, să se bucure de darurile divine și să se transforme și să se transfigureze, până la sfințenie. Să privească în sus, spre cer, ca o plantă cerească.

Marxismul a intrat în descompunere. Dumnezeu n'a mai putut răbda și în drumul Său spre Impărăția cerească, s'a oprit în Impărăția pământească, a coborît la iad, ca să sugrume răul, a intrat în istorie și a răsturnat ceea ce se credea că este etern.

S'a oprit și pe pământul românesc și a insuflat duh dumnezeiesc vlăstarelor tinere, care apoi s'au jertfit pentru viitorul bisericii și al neamului românesc.

In haosul de azi, este timpul să ascultăm voia divină, să simțim pașii binevoitori ai lui Dumnezeu și cu elan să ajutăm la reconstrucția Bisericii și a Țării Românești.

Dela acest punct de plecare nimeni nu mai poate fi decât optimist și pozitiv, angajat pe acest drum de lumină și refacere.

Cei ce mânuiesc cuvântul, să semene sământă din care să crească spic sănătos, folositor sufletului, trupului și intelectului. Să semene sământă cu drag și cu nădejde pe ogorul sufletesc al neamului românesc, din care să crească mâine, holdele de aur ale spiritualității românești.

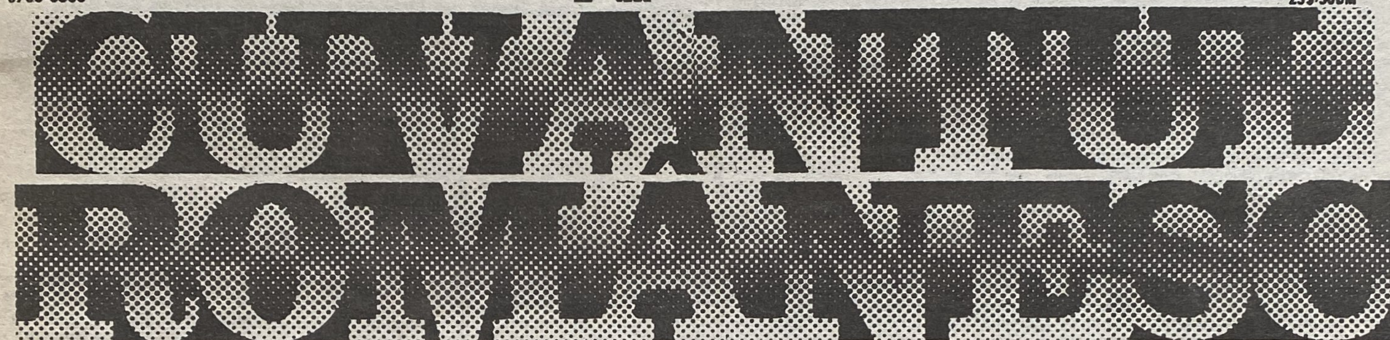
Cei care se preocupă cu probleme științifice, economice, tehnice sau sociale să propună soluții pentru îmbunătățirea vieții omenești.

Cei care se îngrijesc de sănătatea sufletului și de sănătatea trupului, de

Continuare în pag 4

ISSN
0705-8365

Pretul unui abonamet anual
25$/50DM



THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 17 Nr. 187 -NOEMBRIE 1991- PUBLICAȚIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

"CINE SEAMĂNĂ VÂNT CULEGE FURTUNĂ"

Eugen BÂRSAN

Semănătorul vântului e regimul D-lor Iliescu și Roman. Furtuna e cea de a patra năvală a minerilor din Valea Jiului în Capitală în zilele de 25-27 Septembrie 1991.

Impinși de revolta provocată de plesnirea ultimei răbdări față de promisiunile economice mincinoase, zece mii de mineri s'au adunat în ziua de 24 Septembrie 1991 în fața Primăriei din Petroșani pentru a cere ca Primul ministru Roman să vină în Valea Jiului. Refuzul lui Petre Roman de a da față cu minerii a constituit momentul crucial care i-a incitat să huiduie și să strige "Jos Roman", "Jos Iliescu" și, totodată, să ia hotărîrea spontană "Mergem la București!"

După ce s'au echipat, la repezeală, cu bâte, rângi, topoare și furtunuri cu cap de cauciuc, au capturat un accelerat, au deturnat două garnituri de tren și au pornit spre Capitală.

Odată ajunși la București-Gara Băneasa, pentru a risipi teama și îngrijorarea pe care ar putea s'o creeze prezența lor, minerii au căutat să facă cunoscut că ei n'au venit să spargă capetele tineretului anticomunist cum s'a întâmplat la mineriada din anul trecut, ci ca să spargă carierele politice ale lui Roman și Iliescu, pentrucă ar fi descoperit și învățat și ei ce e aia minciună și diversiune guvernamentală comunistă.

Răutățile făcute se întorc contra D-lor Iliescu și Roman. Când ei aud de ce au venit minerii, le cam fuge pământul de sub picioare. Dar cu toate acestea, ei se încăpățânează a rămâne la cinism și aroganță. Numai așa se poate explica de ce în loc de dialog se ajunge la confruntarea de forță.

Dela Gara Băneasa, minerii pornesc încolonați spre Piața Victoriei, strigând pe tot parcursul, neîncetat, lozinci antiguvernamentale. In fapt, au o lozincă și pentru privitorii din balcoane: "Nu mai stați în balcoane, căci, curând, veți muri de foame".

Ajunși în fața sediului guvernului, minerii cer ca primul ministru să iasă afară pentru o vorbă cu privire la revendicările lor. Dar Dl. Roman nu iese. Acest lucru crează un alt moment crucial, care îi întărâtă pe mineri să treacă la un atac de asediere a clădirii guvernamentale. Ei reușesc să dispună de unitățile de polițiști și jandarmi de afară însă nu pot face față bombardamentului intens de tuburi și cartușe toxice, de gaze lacrimogene, de petarde fumigene și gloanțe de cauciuc care veneau dinăuntrul și de pe balcoanele clădirii.

Continuare în pag.3

SĂ PRIVIM ADEVĂRUL ÎN FAȚĂ

—Aurelian GULAN—

România este singura țară est-europeană căreia i se refuză orice colaborare economică și financiară majoră, investiții, concesionări, întreprinderi mixte, împrumuturi pentru retehnologizări masive, pentru materii prime. România este singura țară care nu este acceptată în structurile Europei pe cale de unificare, este ocolită, evitată de toți șefii de state care nu vor să mai repete istoria compromiterilor. Ni se acordă împrumuturi doar pentru a ne plăti dobânzile la noua datorie externă contractată în exclusivitate pentru salvarea Puterii.

Să privim adevărul în față, să nu dăm vina pe unele "cercuri" din USA, Anglia, Germania, Japonia sau pe partide, ligi, personalități, presă din interior sau diaspora românească. Cei care și-au însușit puterea și care țin de ea cu dinții, în disperare, poartă absolut toată vina. Forțați de organele represive comuniste, Securitate, armată, nomenclatură, își plătesc, își achită acum scaunele pe care au fost cocoțați. Prin semnarea tratatului de prietenie cu marele vecin, președintele a încălcat primul Constituția țării, amanetând independența României, opțiunile ei viitoare în politica externă, jertfind viitorul unei Românii Mari, plătind astfel stăpânitorilor girul și sprijinul deținut pentru acapararea puterii. De altfel, chiar ultimele declarații privind războiul de "agresiune" al României, afirmația, iresponsabilă pentru un președinte, că prin capitularea dela 23 August ne-am asigurat retrocedarea Transilvaniei, îl demască pentru a nu știu câta oară, ca un îndoctrinat irecuperabil al mârșavei ideologii comuniste. Consider că opoziția română împreună cu sindicatele, în special ale juriștilor și avocaților, trebue să creeze un Tribunal al națiunii, în care să fie înfierați, judecați și condamnați ca trădători ai neamului toți aceia care au negociat și semnat acest tratat, toți "aleșii" parlamentari care vor vota pentru ratificarea lui. Argumentul că nu putem trece Prutul cu tancurile este pueril și demagogic. Nu a cerut nimeni așa ceva și nici nu este posibil. Dar de aici până a ne semna singuri sentința, a ne ipoteca opțiunile și viitorul țării, a pângări lupta și jertfele a șase milioane de Români timp de o jumătate de secol este o diferență enormă, care se numește crimă de înaltă trădare.

Că ați fost impus de o clică veleitară din Securitate, armată, și nonemclatură, este clar ca lumina zilei. Suntem singura țară fostă comunistă care, în ciuda unor declarații de "ireversibilitate" și a bâlciului exportat prin democrația noastră originală, avem la conducerea țării cei implicați în crimele săvârșite împotriva poporului român timp de 45 de ani, vinovați de dezastrul economic, social și moral al acestei țări. Cum puteți cerși încredere, investiții, împrumuturi, clauze, tocmai Dvs., domnilor comuniști, prin nàscare, formație și consecvență?

Că ați fost impuși se vede clar din respectarea integrală a "angajamentelor" asumate: nici un terorist prins, nici un condamnat - în afara unor sacrificați pentru a ne prosti în continuare - pentru uciderea celor 1200 de tineri nevinovați; nomenclaturiști în funcții de conducere; foști activiști de partid în toată administrația țării, în așa-zisul parlament, chiar și în unele sindicate, partide, ligi, sau uniuni inventate de putere; foștii securiști reîncadrați în SRI, poliție, jandarmerie, gardieni, vameși etc.; pensiile și avuțiile criminalilor care s'au perindat timp de 45 de ani în C.C. și în Securitate au rămas intacte; marii criminali au fugit din țară, cu tot ce-au furat, până la 10 Ianuarie, iar pe restul i-ați "privatizat", fiind singurii care dispuneau atât de capital - sângele Românilor supt timp de 45 de ani cât și de relațiile necesare în cadrul mafiei "implementate", la toate nivelurile decizionale.

Continuare în pag. 5

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România

EDITORIAL

INTELECTUALII DIN ROMÂNIA

Categoria intelectualilor este prin însăși funcțiunea ei socială implicată în procesul de refacere a țării. Succesul participării acestora e proporțional cu claritatea prin care își exprimă vederile și interpretările lor, cu puterea de articulare a viziunii lor, cu devotamentul lor național și cu valoare morală a idealului pe care-l propun națiunii.

O societate se măsoară, se califică, pe scara valorilor, prin intelectualii săi, în bună parte. O societate nu este luminată, nu are orientările sale bine direcționate, atunci când intelectualii nu sunt ei înșiși luminați și bine orientați in problemele pe care le analizează și comentează. In ansamblul lor, indiferent de tipul de activitate, intelectualii sunt educatorii națiunii (învățători, preoți, profesori, scriitori, artiști, ziariști etc.); adică aceasta este misiunea lor și funcționarea lor, în interiorul vieții sociale.

După răsturnările din România, în Decembrie 1989, poporul român se aștepta ca intelectualii țării să participe la refacerea națională, după dezastrul pe care l-a adus în țară ideologia marxistă, care a călăuzit dictatura proletariatului (nu a celui adevărat ci a lumpenproletariatului) prin intermediul direct al partidului comunist. Participarea intelectualilor la acțiunea de refacere a țării, pe toate planurile se cerea să aibă o formă decisivă, cu deosebită intensitate, pe două direcții. Intelectualii de formație marxistă unilaterală, care n'au avut acces la alte principii de gândire și ideologie politică, decât prin tangență, dacă ar fi avut o viziune și o structură autentică de intelectuali, măcar în forma incipientă, ar fi trebuit să facă ruptura cea mare, să se desprindă din corsetul rigid și înăbușitor al marxismului, și să ajungă la o omenie adevărată și la un bun simț, chiar dacă nu aveau o pregătire deosebită de penetrații profunde în domeniul lor de activitate.

Acești intelectuali trebuiau să caute, să iscodească alte modalități de înțelegere a lumii, căci de aceea s'au intitulat, pe drept sau pe nedrept, intelectuali.

Numai o ruptură totală de marxism și procedeele dictatoriale și opresive le permitea acestor "foști intelectuali marxiști" să-și câștige libertatea de gândire și exprimare a propriilor lor teze, idei, programe sau proiecte și interpretări ale diferitelor aspecte si manifestări în viața socială. Acești "foști intelectuali marxiști" nu au făcut această ruptură semnificativă; ba mai mult, unii și-au camuflat vechile credințe și obiceiuri sub masca unei "convertiri false" care le-a permis să continue activitatea lor de promovare a marxismului și comunismului, cu aceleași intenții de opresiune și diversiune, de genocid intelectual și cultural al neamului românesc.

Toată această gamă de intelectuali face parte din ceata trădătorilor de țară, căci nu servește interesele naționale, ci doar tagma "foștilor comuniști" și a instrumentelor lor din "Securitate".

O altă categorie de intelectuali este reprezentată de acei care au avut o formație educativă și culturală, înainte de opresiunea marxistă a dictaturii comuniste. Această categorie reprezenta intelectualii veritabili, care erau capabili să perceapă "fenomenul românesc". Desigur, elementul fundamental al preocupărilor acestor intelectuali era destinul istoric al poporului român și orientările lor nu erau aceleași în toate detaliile, dar nu li se cerea să fie aceleași, ci doar să privească esența fenomenului românesc și să mențină identitatea etnică a neamului.

Acești intelectuali au dezbătut în mod deschis vederile lor și au adus contribuții deosebite la înțelegerea fenomenului național; ei nu au avut intenții genocidale și nu erau străini de sufletul românesc. Ei au suferit opresiunea dictaturii comuniste și, după marea fraudă a lui Iliescu și Roman, acești intelectuali care au venit din închisori și lagăre, din Gherla, Pitești-uri și Bărăganuri, au fost ținuți în "carantină", ca să nu poată participa la reconstrucția țării. Au fost scoși din funcțiunea lor firească de educatori.

Pentru o refacere adevărată a țării este absolut imperativ să se creeze climatul de libertate, pentru intelectuali, ca aceștia să fie prezenți cu ideile, proiectele și idealurile pe care le vor putea închega în legătură cu viitorul neamului românesc. Ei sunt plămadă din plămada națională, nu "scursuri" intelectuale, fabricate în școli de partid sau în scalvia intereselor de partid. Tara românească are intelectuali autentici, de mari viziuni, cu devotament pentru țară și cu pricepere de a face educația necesară unui popor care nu s'a dezmeticit încă din încâlceala confuziilor marxiste. Numai climatul de libertate îngăduie intelectualilor să demonstreze puterea lor de creație în sânul vieții sociale. Fără ajutorul acestora nu e posibilă supraviețuirea poporului român, căci va rămâne la nivelul de lumpenproletariat al comuniștilor din România.

Adevărata sursă a intelectualilor români, de acum încolo se găsește în marea masă a tineretului, care se ridică azi în lumea românească.

George BĂLAȘU

Stimați cititori,

Ideea noastră de a trimite gratuit, la cerere, ziarul unor cititori din țară a fost atât de bine primită încât, în momentul de față, ne găsim în situația delicată de a nu mai putea onora -dat fiind sponsorarea modestă a acestei inițiative- toate solicitările.

Cititorii noștri tradiționali, despre care putem afirma cu recunoștință și speranță, că susțin financiar, de 15 ani, apariția regulată a "Cuvântului Românesc" își pot ajuta prietenii necunoscuți din România și Basarabia plătind pentru ei un abonament nominal -selectând din lista numelor, pe care o publicăm în continuare, persoana și localitatea preferată.

Va fi o plăcere pentru noi să înserăm în numerele viitoare numele celor astfel înfrățiți și să asigurăm schimbul de adrese. O corespondență pe care o întrevedem foarte bogată, dat fiind că în prezent expediem în țară mai bine de 2.000 de abonamente gratuite.

Românii sunt răspândiți în toată lumea dar ori unde se găsesc continuă să vorbească, să gândească și să simtă românește. Nu e greu să facem din "Cuvântul Românesc" nu doar un ziar al exilului, ci pur și simplu ziarul tuturor Românilor.

Iată, deci, numele cititorilor din România și Basarabia, localitățile unde primesc ziarul și lista publicațiilor și organizațiilor care, de asemenea, au solicitat un abonament:

Lista Nr. 6

BRADISTEANU GEORGETA - Iași; BRATAN CONSTANTIN - București; EUGEN BRUNO - București; GRIGORE BUBU - Com. Bogați, Jud. Argeș; SANDU BUCATARU - Moinești, Jud. Bacău; BUCULEI TOADER - Brăila; BUDURE STEFAN - Baraj Lesu Remeți, Jud Bihor; BUFTEA IRINA - Bacău; BULISCA LUCICA - Oradea; BULUC DANIEL - Tiglina, Galați; BUNEA ELENA - Victoria, Jud. Brașov; BURCA PETRU - Târgu-Mureș; BUSILA SILVIA - București; NICOLETA BUZNER - Timișoara; COCOS ANGELICA - Otopeni; COCORASCU LUCIEAN - Constanța; GAVRILA COMANZARU - Sibiu; COMARZAN D. - Pașcani; D. CONSTANDA - București; CONSTANTIN ALEX. - Brăila; ELENA CONSTANTIN - București; ING. MARIAN CONSTANTIN - București; NICOLAE CONSTANTIN - Craiova; CONSTANTIN STEFAN - Roman, Jud. Neamț; CAMELIA CONSTANTINESCU - București; GHEORGHE CONSTANTINESCU - București; VICTOR CONSTANTINESCU - Roman, Jud. Neamț; PROF. COPILU DUMITRU - București; GAVRILA G. COPIL - București; COPOSU CORNELIU - București; PROF. V. CORDONEANU - Arad; COSMA NICOLAE - Suceava; DORANA COSOVEANU - București; COSTAS CATALIN - București; COVATARU CLAUDIU PAUL - Botoșani; GRIGORE COZACU - Tismana, Jud. Gorj; CRACIUN N. - Sibiu; ANA CRACIUNESCU - București; CRANGANU CONSTANTIN - Iași; CRETU OCTAVIAN - Focșani; PETRE CRETU - București; CRETESCU MADALINA - București; VALERIU CRINTEA - București; CRISTESCU P. - București; ING. NICOLAE CRISTETIU - San Nicolau Mare, Jud. Timiș; CRIVINEANU CONSTANTIN - Brașov; CROITORU IULIAN - Târgu, Jud. Neamț; PROF. NICOLAE CROITORU - Com. Cimpuri, Jud. Vrancea; CUCU MIHAELA - Medgidia, Constanța; CUCOS CONSTANTIN - Iași; CUNESCU SERGIU - București; CURCAREANU NICOLAE - Râmnicul Vâlcea; CURTEANU ILONA - București; ENACHE CLAUDIA ALEX. - Tg. Neamț; ENE FELICIA - Deva; MARGARETA ENE - Ploiesti; ENICA AUREL - Bacău; ESIANI ANCA - Victoria, Jud. Brașov; DUMITRU DORU OCTAVIAN - București; DURAC GHEORGHE - Craiova; GALES PAVEL - Bistrița, Bistrița-Năsăud; ION GAVRILA, Sat. Galtiu; Jud. Alba; GEORGESCU EMIL MIRCEA - București; MIOC MARIUS - Timișoara; MIHU PETRUTA - București; ING. MITRAN VICTOR - București; IOAN D. MITREA - Târgoviște; MIUI SORIN - Galați; PAVEL COSMIN - Cluj-Napoca; ARHIM. CLEOPA NANU - SF. MANASTIRE NICULA, Jud. Cluj; POPESCU GHE. - Constanța; POPESCU GHEORGHE - Com. Ponoarele, Jud. Mehedinți; POPESCU MARIA ELENA - București; MISU POPESCU - București; NICOLAE POPESCU - Giurgiu; SORIN POPESCU - Timișoara; SABIN POPESCU - Baia de Aramă; ANA POPINCEANU - București; POPOVICI GEORGETA - București; SABIN PORUMB - Oradea; POPOVICI GEORGETA - București; PORUTIU MIRCEA - Câmpia-Turzii, Jud. Cluj; PRAJA IOAN - Oradea; PREDA CRISTIAN - București; ROMULUS PREDA - București; PRESECAN MARGARETA - Cluj-Napoca; GEORGE PRISECASU - Iași; IONELA PRODAN - București; LUMINITA PUP - Timișoara; PUPAZEANU RADU - București; ROMEO PUSCASIU - București.

BASARABIA
(MOLDOVA)

VLADIMIR N. CONSTANTIN - Chișinău; ANDREI ION COZAL - Chișinău; SEMCOV E.V. - Chișinău; ION BACALAU - Cornești, Raionul Ungheni; RUDNITCHU NICOLAE - Bender; GHEORGHE PETROVICI - Chișinău; ANASTASIA BULAT - Chișinău; MARDARE G. PETRU - Chișinău; ANDREI GRIGORE PERCIUN - Anini Noi, Cafta; ION ILIE MOSCAL - Chișinău; LARISA ION AFTENI - Bender; NINA STEFAN OXANI - Bender; MUSETANU LIDIA TUDOR - Tăraclia de Salcie, Jud. Cahul; ION MORARU - Satul Livădeni, Raionul Dondușnenie;

ASOCIATII-ORGANIZATII

ASOCIATIA AMICII STATELOR UNITE - Bucuresti; ASOCIATIA BISERICII ROMANE UNITA - Dej; ASOCIATIA FOSTILOR DETINUTI POLITICI - Brăila.

In luna Octombrie 1991, au răspuns apelului nostru, de înfrățire, următorii:

* PR. NICOLAE ZELEA, Hamilton - ASOCIATIA FOSTILOR DETINUTI POLITICI, Craiova; * CHIRILA CIUNTU, Windsor - DANILIUC V.G., Cornești, Raionul Ungheni; * PR. MIHAI ANGHEL, Australia - PROF. NAE ANTONESCU, Com. Terebești, SATU-MARE; * CHRISTOS LAPAS, Montreal - FUNDA DUMITRU, Bucuresti; * HECULAE VERESTEANU, Queens, N.Y. - PENTAC EMIL, Bucuresti; * MARIANA SANDULESCU, New York - VIERU GRIGORE, Chisinău si BOSTAN GRIGORE, Cernăuți; * E. CONSTANTIN, Vancouver- CATALIN PETRE, Comuna Bârcănești, Jud. Prahova.

Second Class Mail Registration Number 4133

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

* Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împrejurărilor, textele supradimensionate.
* Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
* Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

ŞTIE POPORUL ROMÂN CĂ EL ESTE FORȚA SUPREMĂ ÎN ROMÂNIA?

George BĂLTEAN

Poporul român a intrat în 1945 pe mâinile excrocilor şi criminalilor comunişti, între care se găseau Iliescu, Roman, Brucan şi alţii ca ei, taţi şi fii, iar de atunci încoace poporul român nu a fost în stare să iasă din aceste mâini, chiar şi atunci când i s'a oferit ocazia. Astfel excrocii şi criminalii comunişti, mascaţi în diferite chipuri, îşi continuă activitatea de distrugere a poporului român. Noua generaţie de muncitori şi studenţi nu mai vrea însă să suporte viaţa de câine într'o ţară bogată şi frumoasă. Ea acţionează, iar, în unitate, noua generaţie va învinge. Forţa supremă din România, poporul român. se trezeşte. Barbarii comunişti vor fi învinşi.

România a fost până la cel de al Doilea Război Mondial, grânarul Europei. Ea a fost a patra-cincea ţară producătoare şi exportatoare de cereale, carne, legume, fructe şi vin din lume. Piaţa agro-alimentară din România a fost cea mai bogată şi mai ieftină piaţă din Europa. Produsele româneşti erau cunoscute şi cerute pe scara internaţională şi concurau pe cele americane şi canadiene. Se exporta mai ales în Germania, Austria, Anglia, Cehoslovacia, Elveţia, Nordul Italiei şi chiar în Franţa. Si unde a ajuns poporul român astăzi?! El moare de foame, iar pentru a fi salvat se cerşeşte o bucată de pâine dela aceia cărora el cândva le vindea pâine. Iliescu şi banda sa cer împrumuturi şi ajutoare externe în loc să facă reforme economice radicale, anticomuniste, şi să sisteze livrările către U.R.S.S.

Exproprierea întreprinderilor în 1948, colectivizarea forţată a agriculturii de până în 1962, investirea antieconomică, proasta gospodărire, vânzarea produselor agro-alimentare şi bogăţiilor naturale la preţuri de nimic Uniunii Sovietice, livrarea gratuită a mâncării poporului român comuniştilor şi aşa-zisa revoluţie mondială, acordarea de credite nerambursabile în valoare de peste 10 miliarde dolari pentru războaiele din Coreea, Vietnam, Africa, Cuba etc., efectuarea de împrumuturi în dolari în Occident, jaful organizat al muncii poporului, îmbuibarea clasei de paraziţi comunişti şi securişti, au sleit economic ţara.

Patrioţii români au fost arestaţi, torturaţi şi ucişi la Securitate, în închisori, la Canal şi împuşcaţi pe stradă, numărul deţinuţilor politici a ajuns la două milioane, iar al celor ucişi la 200.000. Sute de mii de Români, între care o parte din elita ţării, au scăpat cu viaţă fugind în Occident. In ultimii 20 de ani s'a redus numărul arestărilor şi s'a trecut la lichidarea naţională, la genocid. Intregul popor român a fost supus "ştiinţific" lichidării prin foame, boli, frig, întuneric, teroare, presiune psihică, dezinformare, îndobitocire etc. Poporul român este stigmatizat pentru generaţii.

Toate aceste crime, inimaginabile chiar pentru Africa, s'au realizat în România de către comunişti şi organizaţia lor criminală Securitatea, cu colaborarea "armatei poporului român."

In Decembrie 1989, după ce toate ţările foste comuniste realizaseră o revoluţie paşnică contra comunismului, a avut loc şi în România o revoluţie, dar sângeroasă, a cărei victorie a fost furată de către KGB împreună cu o bandă în frunte cu Ion Iliescu, cunoscut "om al Ruşilor". Astfel revoluţia nu a îndepărtat decât pe Ceauşescu, comunismul a rămas, mascat, vopsit, dar comunismul (unii spun "neocomunismul") continuă. Dela '89 încoace, procesul de distrugere a poporului român este şi mai radical. Minciuna, înşelătoria, crima cea mai ordinară, prezentată chiar şi luptă anticomunistă, se întâlnesc la tot pasul pe întreg cuprinsul ţării. In Ianuarie şi Februarie 1990 - bătăi şi crime. In Aprilie 1991 tratatul de slugărnicie faţă de Moscova şi trădarea Basarabiei, iar acum la 25-28 Septembrie 1991, din nou bătăi şi crime. Totul la ordinul lui Ion Iliescu, iar Roman şi Severin declară că acţiunea contra guvernului ar fi fost organizată de comunişti. Câtă mişelie!

Impertinenţa acestor criminali nu are margini.

In August 1991, poporul rus, conştient că 74 de ani a fost înşelat şi distrus de comunişti, a desfăşurat revoluţia anticomunistă, înlăturând dela putere pe securişti (KGB), a trecut la reforma armatei şi la lichidarea imperiului groazei comuniste, URSS. Prin aceasta a fost lichidată şi întreaga platformă de sprijin a lui Ion Iliescu şi a bandei sale. Iliescu şi banda sa nu mai au nici un fel de sprijin de nicăieri, nici măcar din Moscova, iar China şi Cuba sunt departe. SRI (fosta Securitate) şi cei câţiva generali formează o forţă prea slabă pentru a mai putea să asigure domnia lui Ion Iliescu.

Aceasta s'a dovedit clar şi la 25-28 Septembrie când doar câteva mii de mineri veniţi din Valea Jiului, la care s'au adăugat câteva mii de studenţi şi locuitori ai Capitalei, delegaţii din Timişoara şi alte localităţi din ţară, au reuşit să răstoarne guvernul condus de bişniţarul numărul unu, Petre Roman. Dar dacă se va ridica întreaga ţară? Dar dacă vor protesta milioane de oameni? Dar dacă va fi greva generală? Dar dacă şi televiziunea va fi independentă şi dacă şi comuniştii şi securiştii infiltraţi la posturile de radio încetează cu dezinformarea?

Dar dacă şi armata va dovedi, aşa cum a dovedit şi armata rusească, că este armata poporului şi nu armata unei bande comuniste? Dar dacă Bucureştiul va vrea să dovedească că este cu adevărat Capitala României şi că aci se decide libertatea şi viitorul ţării?

Poporul român trebue să stie, în sfârşit, că el este forţa supremă în România şi nu nomenclatura în frunte cu Ion Iliescu. Poporul român, e forţa supremă. Să şi-o manifeste, şi va câştiga. Acum ori niciodată.

George BĂLTEAN

"CINE SEAMĂNĂ VÂNT CULEGE FURTUNĂ"

Urmare din pag. 1

Unii bucureşteni li s'au alăturat iar mulţi privesc năuciţi de mirare şi cu o inimă solidară incredibilul legat de mineri şi de ce se întâmplă.

Vine noaptea. Urmăriţi şi atacaţi de poliţie, minerii îşi caută sălaş pe unde pot. O bună parte dintre ei şi-l găsesc (unde credeţi?) în reduta tineretului anticomunist "Piaţa Universităţii".

Altă zi. Pe la 8 dimineaţa, cam şase mii de mineri sunt din nou în Piaţa Victoriei, cu determinarea rostită de unul dintre ei: "In ziua de azi vom da jos pe banditii Roman şi Iliescu". Vorbele au fost cu gură de aur căci pe la amiază se anunţă demisia lui Roman. Fără îndoială, o binevenită victorie morală a tuturor manifestaţiilor care ceruseră demisia guvernului.

După masă, minerii caută Parlamentul pentru a cere demiterea lui Iliescu. Apar cu pancarta "Ne-am deşteptat tovarăşi, nu mai vrem FSN", forţează uşile şi un grup de 200 intră în sala de şedinţă scandând "Jos Iliescu". Ironia sorţii: deputaţii fesenişti - de frică - strigă şi strigă şi ei "Jos Iliescu". In final, se scuză, însă, că demiterea Preşedintelui nu este în puterea lor.

Vine la rând răfuiala cu "Televizorul care minte poporul". O încercare care a fost cumplită. Forţele puterii s'au năpustit asupra demonstranţilor cu o cruzime inimaginabilă. Armata a fost autorizată să tragă şi s'a tras.

Cruzimea guvernamentală a acelei nopţi - de revanşă a lui Roman - s'a extins apoi asupra Pieţii Universităţii, unde minerii au trăit pe pielea lor ce trăiseră "Golanii" în 1990. S'a tras asupra lor şi cu tuburi de napalm. S'au aprins hainele de pe ei.

Ziua de 27 Septembrie ar fi putut fi, cu adevărat, ziua revoluţiei dacă liderul minerilor, Miron Cozma, nu s'ar fi întâlnit cu Iliescu (buni cunoscuţi) şi dacă, pentru a-l salva pe Preşedinte, nu şi-ar fi îndrumat oamenii să plece acasă. Unii au plecat, însă, cei care au văzut în plecare un act de laşitate, au rămas şi s'au dus "la palat, la palat, să-l dăm jos pe emanat". Numai că "emanatul" i-a primit cu focuri de tot felul de arme, care au rănit multă lume.

Noaptea de 27 spre 28 Septembrie a fost noaptea în care s'au vânat minerii şi s'a pus capăt mineriadei anti-Roman anti-Iliescu.

Singurul mod de a vedea just această mineriadă, în care au fost foarte puţini din cei din 1990, este s'o compari cu celelalte trei.

In 1991 minerii au venit să lupte contra unor instituţii de Stat, în care nu sunt oameni, ci câini. Să lupte contra aparaturii politice comuniste, cu lozinci luate dela "Golani".

Vântul semănat în 21 de luni a adus furtuna revoltei. A revoltei omului prostit şi înşelat care, în sfârşit, ia contact cu adevărul.

Se vorbeşte că minerii ar fi fost, până la urmă, manevraţi. Este posibil când ne gândim că torentele au întotdeauna ape tulburi în care se poate pescui. Faptul că Roman a căzut şi Iliescu nu, ar putea fi rezultatul unei manevre.

Ceea ce rămâne pozitiv după această mineriadă e că structura a fost zguduită, că Roman şi-a dat demisia şi că s'a ajuns la un aşa zis guvern de deschidere naţională, care e mai puţin fesenist decât cel care a fost.

Ca să rupi o aţă trebue să începi de undeva. Considerăm că ce se întâmplă - graţie minerilor - e un bun început, un pas spre bine.

Eugen BÂRSAN

PREA FERICITE PATRIARH, PĂSTREAZĂ-ŢI PRESTIGIUL

In Tările Româneşti Mitropolitul se bucura de mare cinste şi-l găsim întotdeauna alături de Domnitor.

Tradiţia s'a păstrat până la guvernarea ştiinţifico-socialistă.

După ce Prinţul Carol renunţă în Ianuarie 1926 la tron, iar moştenitorul, Prinţul Mihai nefiind matur, se instalează Regenţa compusă din Prinţul Nicolae, Gheorghe Buzdugan, Preşedintele Curţii de Casaţie şi Miron Cristea, Patriarhul României. (Regenţa îşi asumă puterea după moartea Regelui Ferdinand în 1927).

Aşa-l cinstea Românul pe primul slujitor al Altarului.

Dar dragostea şi prestigiul nu se impun.

Actualul Patriarh n'a făcut o singură mătanie pentru păstrarea demnităţii de Păstor sufletesc.

Prea Fericirea Sa l-a fericit cu laude pe tovul Nicolae şi acum blagosloveşte cu aceeaşi agheasmă pe FSN-işti.

Ceauşescu îl ignora complet, dar Patriarhul avea o scuză: liderul este ateu şi duşman pe faţă, care nu putea să poarte respect conducătorului unei biserici.

Dar sub actualul regim unde de voie, de nevoie şi de dorul ajutorului economic, există libertatea religioasă, asistăm la o inflaţie de sfinţiri, slujbe televizate etc. Treburi frumoase dar care trebuesc ancorate pe o educaţie religioasă şi purtarea demnă a celor din fruntea Bisericii.

Reamintim că se oficiau slujbe foarte impunătoare pe la mânăstiri pentru beneficiul dolarilor-turişti, dar ghidul oficial ţinea să explice: "Aşa erau superstiţiile la Români".

Prestigiul Bisericii Ortodoxe Române începe să ne îngrijoreze.

Redăm articolul "Maniere prezidenţiale", publicat în "România Liberă", 20.09.91, pag.1:

"Protocolul dela Cotroceni urmează neabătut regulile din "epoca de aur"; la dinelul oferit în onoarea Preşedintelui Turciei, Dl. Turgut Ozal, consilierii Preşedintelui Iliescu l-au invitat şi pe Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Teoctist, dar nu l-au aşezat la masa de onoare, cum se cuvenea, ci într'un loc oarecare.

Dacă Inalt Prea Fericitul (mai) acceptă asemenea tratament, nu credem că Biserica Ortodoxă Română mai poate îngădui să fie... pusă la colţ!"

Ce prestigiu aduce Bisericii Patriarhul când el singur nu ştie să-şi păstreze prestigiul şi acceptă "un colţ" de masă??

Nu era mai demn, pentru Cârja care o poartă, ca atunci când nu i se dă respectul cuvenit să facă stânga 'mprejur?

Comparăm purtarea Patriarhului cu cea a Episcopului Românilor din America, Nathaniel: invitat la New York de cei din jurul Majestăţii Sale ca să oficieze un "Tedeum" (urmat de un banchet) la care participau fostul Rege Mihai, însoţit de soţia Ana şi fiica Margareta, când a văzut că cei din "Comitetul Ad-Hoc au refuzat să includă automobilul Episcopului în suita regală" şi nu au oferit nici un cârmaci ca să-i arate drumul unde se va oficia Tedeumul, P.S. s'a întors la Vatră şi a transmis prin ziarul oficial al Episcopiei, Solia, (Anul 56, Nr. 6) monarhiştilor care încercau să-l pună "la colţ".

"Episcopia nu e a politicienilor demagogi, pentru care Dumnezeu este doar o păpuşă scoasă la paradă numai la zile mari".

Românul nu şi-a pierdut credinţa, dar acum cântăreşte trecutul puţinilor prelaţi nespovediţi, care au fost mai mult slugile lui Ceauşescu decât slugile Domnului.

Stroe MOLDOVANU



Foto : ANDREI ANTICĂ

"Spectacolul-puci" organizat de Alianţa Civică, în Bucureşti, Sâmbătă, 18 Octombrie, 1991, la care au paticipat peste 10.000 de oameni. In timpul mitingului s'au cântat melodiile Pieţii Universităţii şi s'au scandat lozincile binecunoscute: "Jos comunismul" şi "Jos Iliescu"

ESEUL POLITIC

O ILEANĂ FĂRĂ VRANCEA ŞI FĂRĂ ADEVĂR

—Constantin MACRI—

Premizele dela care plecăm în discuţia ce urmează sunt următoarele: orice discriminare rasială, naţională, confesională, şovinism sau xenofobie au fost şi sunt barbarie şi oricine încearcă să le resuscite, indiferent de mijloace, chiar acela folosit de Ileana Vrancea, publicistă şi distinsă eseistă, în prezent repatriată în Israel, trebue, cu hotărîre, repudiate.

A doua premiză este imposibilitatea de a sta nepăsător în faţa campaniei de răstălmăcire a istoriei, de mistificare a contemporanilor cu privire la evenimentele politice consumate în România interbelică, toate având ca ţintă, în interior ca şi în exterior, denigrarea, calomnierea, mistificarea grosolană, a unui mare curent de opinie şi a unei mari mişcări politice cum a fost Mişcarea Legionară.

Acea mişcare pe care azi toţi o insultă şi o împroşcă cu noroiul minciunii, dela Rege şi Preşedinte la cel din urmă condeier fie că e, sau scrie, la "Azi" sau "Dimineaţa" sau la ce nu? dela "22" până la "Vatra Românească", "România Mare" etc. etc.

E un spectacol jalnic pentru cine cunoaşte cât de cât istoria politică a României dela Marea Unire (1918) şi abdicarea regală din 1947. Toate invectivele de "crime", "totalitarism", "fascism", "antisemitism", "agenţi ai nazismului" sunt aruncate asupra unei mişcări politice cu care Iuliu Maniu şi Gheorghe Brătianu s'au aliat, în urma văditelor intenţii anticonstituţionale ale lui Carol al II-lea şi ale preasupusului şi plecat servitor Gh. Tătărescu, alianţă din care a rezultat pentru prima oară în istoria ţării căderea guvernului, Mişcarea Legionară plasându-se ca a doua forţă politică din opoziţie după Partidul Naţional-Ţărănesc. Aceasta în Decembrie 1937. Ultimele alegeri libere şi democrate, de atunci şi până azi.

Mişcarea Legionară fiind anterioară nazismului, crimele care i se pun în seamă sunt simple diversiuni calomniatoare (nu se poate cita un singur Evreu ucis de Mişcarea Legionară nici măcar în scurta şi pur episodica guvernare 6 Septembrie 1940 - 21 Ianuarie 1941) care merg contra adevărului istoric; Corneliu Zelea Codreanu a fost achitat de justiţia vremii fiind stabilită legitima apărare, iar în abia începuta campanie electorală din toamna lui 1933 au fost uciși doi studenţi legionari (studentul Virgil Teodorescu la Constanţa pe când lipea afişe electorale), sute de aderenţi arestaţi, bătuţi şi încarceraţi în mod abuziv. Nenorocirea de pe peronul gării Sinaia, se pare că n'a putut fi evitată. Mişcare esenţialmente creştină şi anticomunistă, îi era absolut străină ideea de răzbunare sau de ură.

Liantul cel mai formidabil al acestei mişcări a fost iubirea de ţară şi transparenţa caracterologică a aderenţilor săi. Aşa se explică faptul că în deceniul 30-40 a captat întreaga tinerime română şi în special pe studenţi.

Preşedintele Iliescu denunţa la 13-15 Iunie 1990 un "complot legionar", fără să aducă cea mai mică dovadă. Regele Mihai pune semnul egalităţii între crimele comuniste şi "crimele" legionare (vezi cartea lui Mircea Ciobanu "Convorbiri cu Regele Mihai" Buc. 1991) şi toţi scribii care n'au intrat într'o biserică niciodată (adică n'au avut şi nu au nici un scrupul moral, nimic sfânt în conştiinţa lor) folosesc termenul "legionar" cu o încărcătură de oroare pe care n'o atribuie crimelor comuniste staliniste sau ceauşiste sau agenţilor şi executanţilor lor.

De unde atâta neruşinare? In ce scop se minte? Cui prodest? Timp de 45 de ani regimul comunist din România n'a folosit "un regim de exterminare", după cum o recunoaşte autoarea noastră, decât cu precădere împotriva legionarilor.

Niciodată însă un intelectual, un eseist, un om de cultură cum este, de necontestat, Ileana Vrancea, nu a întins sofismul, patima şi insolenţa ca în serialul publicat de "neutrul" Grup de dialog social în revista "22" (Nr. 31-35 pe 1991), reluare din revista "Dialog", care apare în româneşte în Germania.

Textele lui I.V. se pretează la o replică tot în serial. Cum noi nu avem spaţiul necesar, suntem obligaţi numai la scurte contra-dovezi şi argumente de simple evidenţe.

Nu vom susţine că Mişcarea Legionară a avut un curs constant ascendent şi fără fisuri, mai ales după uciderea, prin strangulare, a lui Corneliu Zelea Codreanu la 30 Noembrie 1938.

Autorii morali ai acestui oribil asasinat (sugrumare, împuşcarea cadavrului şi turnarea de vitriol şi o placă de beton) sunt, în ordinea importanţei, Adolf Hitler, Carol al II-lea şi Armand Călinescu.

Abia ieşise Carol al II-lea dela Hitler dela Berchtesgaden, unde Hitler declară că pe el nu-l priveşte ce se întâmplă în politica internă a României, că din vagonul regal se telegrafiază urgent la Bucureşti că se poate "trece la executare". Hitler declară că el nu se amestecă.

Pe Hitler îl deranjau Maniu, Gheorghe Brătianu şi Codreanu, ei fiind singurii incoruptibili în politica românească.

Dacă Codreanu trăia, ar fi respins şi ultimatumul sovietic şi dictatul dela Viena. Declaraţia lui din Martie 1937 privitoare la o alianţă cu Axa a fost făcută exclusiv să salveze ce se mai putea salva din criminala politică externă a lui Carol al II-lea. Maniu îi distribuise acest rol. Si Maniu şi Gheorghe Brătianu şi Corneliu Z. Codreanu erau în conflict cu "Duduia" şi camarila regală care a adus dezastrul din 1940.

Autorii uciderii lor sunt aceiaşi, ca filiaţie morală.

O stângă marxizată, coruptă şi evreizată, după cum o recunoaşte şi eseista noastră, numai că ea împinge răstălmăcirea până acolo încât face din Evreii care au ocupat majoritatea politică şi principalele pârghii ale conducerii în partid şi în Stat după 1944 nişte "biete victime" ale manipulării moscovite.

Să nu fi fost conştienţi Ilie Moscovici când a pus bomba la senat, Ana Pauker, Iosif Chişinevski, Roller, Walter Roman, Leonte Răutu? Să nu fi fost ei capabili să discearnă că în spatele lor stă o forţă "străină"? Cam asta este în esenţă susţinerea D-nei Vrancea, pe care ne-o trimite acum în 1991 din Israel.

Absolvirea de responsabilitate istorică (dacă e posibil aşa ceva) se face simplu prin demonstrarea similitudinii perfecte dintre tendinţele şi principalele teze ideologice ale marxismului cu cele ale legionarilor.

Da, coreligionarul Ilenei Vrancea, Julien Benda a avut dreptate; a existat şi există o "La trahison des clercs."

Intelectualul care pune pe hârtie asemenea aberaţii este demn de dispreţ. Cultura fără a fi morală este o catastrofă.

Este imoral să susţii că Mişcarea Legionară ar fi vrut să aservească ţara imperiului hitlerist, scuzându-i în felul acesta pe comuniştii că au aservit-o U.R.S.S.-ului. Scrie imperturbabil eseistă Ileană din Tel-Aviv că: "dictatura regală instaurată în 1938 nu a preluat şi ţelul final al Legiunii - transformarea României "într'un stat totalitar" aşa cum afirmă Pătrăşcanu. Această preluare a fost săvârşită abia peste un deceniu de către partidul comunist, realul continuator al Gărzii de Fier." Extraordinar. Să citeşti şi să nu crezi.

Totalitarismul legionar este o pură invenţie şi o calomnie ordinară.

Niciodată Maniu sau Gheorghe Brătianu nu s'ar fi aliat - fie chiar numai într'un pact de neagresiune electorală - cu un partid de tendinţe totalitare, antidemocratice, "fascist" sau de "agenţi străini".

C.Z. Codreanu, fondatorul Mişcării Legionare, s'a exprimat în două cărţi de bază: "Pentru Legionari" şi "Circulări şi Manifeste", volum publicat postum prin adiţionarea ideilor codreniste exprimate în scurta şi tragica lui viaţă (a fost asasinat la 38 de ani).

In nici un text, în absolut oricare publicaţie legionară, nu se va găsi o apetenţă spre dictatură.

Era poate o regândire a ideii de democraţie faţă de desfrâul dela Palat şi grupurile privilegiate, faţă de mizeria în care se zbătea ţărănimea, faţă de sărăcia clasei muncitoare, faţă de vidul moral al clasei politice.

La drept vorbind, Mişcarea Legionară a fost mai mult un sentiment, o aspiraţie de transcendere în politică a intereselor personale, o mare iubire de strămoşi, de istorie românească, o "disperată" încercare de renaştere naţională globală în hotarele reîntregite.

N'a avut timp să-şi cristalizeze în amănunt un program, o doctrină. Rigoarea morală este în orice caz, principiul de bază al legionarismului.

Când în 1927 C.Z. Codreanu s'a despărţit de A.C. Cuza, a denunţat în mod expres antisemitismul ca platformă politică. In epocă era o problemă de autoapărare. Aceeaşi politică, legitimă, pe care o duce în prezent Shamir în Israel - o problemă de recuperare a unei istorii nefaste.

Ce ţară din lume, ce popor şi ce naţiune ar permite ca primul ministru şi alţi cinci miniştri să fie Evrei? Oare în cele 23 de milioane de Români nu s'au găsit miniştri necesari şi ei au trebuit să fie luaţi din minoritatea evreiască, care acum numără circa douăzeci de mii de oameni?

Aici nu e vorba de discriminare, ci de o problemă de bun simţ, de reflex natural, de menajare a susceptibilităţilor obşteşti.

Nu se contestă bunele intenţii şi dorinţa sinceră de românizare a D-lui Petre Roman, dar se susţine pe bază de psihologie socială că apartenenţa la conducerea unui stat este rodul unei tradiţii de cel puţin trei generaţii care să se fi integrat 'n etosul acelei colectivităţi. In acest sens statuează şi Constituţia U.S.A., când e vorba de alegerea preşedintelui său. E şi aceasta o constituţie discriminatoare?

Cum a fost cu putinţă ca pe jertfa celor peste o mie de tineri să se ridice o echipă dominant alogenă? Să fie asta cauza antilegionarismului feroce practicat de întreaga presă românească şi a denunţului fantasmagoric al Preşedintelui Iliescu? Denunţ care e în chip clar mincinos. Dar de ce s'a asociat şi Regele Mihai? Fiindcă toţi se tem de trecutul lor, de fantoma lor şi a faptelor săvârşite.

Legionarii (câţi mai sunt) sunt loviţi din toate părţile şi nu au voie, sub nici o formă, să se apere, să se explice. Ca şi pe vremea comuniştilor, pot fi atacaţi cu cele mai venale acuze, fiind sigur, că niciodată nimeni nu le va da voie la replică. Nu se cheamă asta democraţie?

Dar nimeni până la această Ileană, ce se vrea originară din regiunea Mioriţei, n'a putut scrie o asemenea enormă diversiune: "Perfect conştient şi de valoarea propagandistică a promovării în funcţii publice a elementului evreiesc, în trecut eliminat de legile rasiale de după 1938 (deci anterior guvernării, de patru luni, legionare); perfect conştient şi de utilitatea diversionistă a unei astfel de politici de cadre, menită să canalizeze resentimentele anticomuniste ale populaţiei spre defulări antisemite, partidul comunist s'a slujit cu abilitate de utilizarea preponderentă a Evreilor în aparatul regimului,

Continuare în pag. 5

DRUM SPRE LUMINĂ

Urmare din pag. 1

probleme morale şi spirituale şi de probleme religioase, să încerce cu timp şi fără timp, să potolească foamea şi setea celor care îl caută pe Dumnezeu şi vor să cunoască şi să transforme în fapte învăţăturile evanghelice. Să-l aducă pe Dumnezeu în oameni şi între oameni, în case,în familii şi în toate activităţile omeneşti.

Să se construiască o lume reală şi nu artificială.

După o disperată rătăcire, să revină omul la credinţă, la Dumnezeu, ca la un liman de linişte, de adevăr, de dreptate şi de curăţie, spre a se regăsi şi pentru a se aşeza în rânduiala firii, în rânduiala dumnezeiască.

După o viaţă trăită în infern, în care ura era promovată, în care denunţul şi calomnia erau inventate de aparatul de represiune şi stoarse dela om cu brutalitate inimaginabilă şi după o viaţă trăită în frică, să se intre în imperiul dragostei, în imperiul dumnezeiesc. In acest imperiu iubirea este ca un arhitect divin care leagă lucrurile între ele, într'un fel nou şi care îl transpune pe om într'o lume plină de candoare şi prospeţime.

După o viaţă în care omul a fost scos cu ameninţarea şi cu bâta, dela lucru sau dela casa lui pentru ca să întâmpine cu flori artificiale, şi cu aplauze până la răguşeală pe aşa zişii mari şi puternici ai ţării, să revină astăzi din proprie voie, din impulsul inimii şi al credinţei, să revină la Dumnezeu şi la Biserica Lui, să se roage şi să restaureze în libertate statura sa morală şi spirituală şi să-şi refacă în libertate capacitatea de dragoste, de bunătate şi de blândeţe.

După cele decenii întregi omul a fost constrâns să mintă şi să fure, astăzi sub cerul luminat de Dumnezeu să spună numai adevărul şi să respecte avutul aproapelui sau avutul public, aşa cum îşi respectă agoniseala lui.

Dacă omul are timp pentru lucru, pentru mâncare, pentru destindere, să caute să găsească timp şi pentru rugăciune. Să se roage acasă, să se roage la lucru şi să se roage la Biserică în fiecare Duminică. Prin rugăciune se va restabili dialogul cu Dumnezeu şi se va reface adevărata viziune a lumii şi a actului de creaţie. Iată cum descrie acest fenomen spiritual unul din marii rugători: "Atunci când mă rugam din adâncul inimii mele, tot ceea ce mă înconjura îmi apărea deodată sub aspect fermecător: arborii, ierburile, păsările, pământul, aerul, lumina, toate păreau a-mi spune că există pentru om şi că mărturisesc pentru dragostea pe care Dumnezeu o poartă omului: toate se rugau şi-l slăveau pe Dumnezeu. Toate mă îndemnau să-l iubesc şi să-l laud pe Dumnezeu şi pretutindeni vedeam imaginea Domnului nostru Iisus Hristos".

Pe noul drum deschis de Dumnezeu, va trebui ca fiecare om mic sau mare, tânăr sau bătrân, să se angajeze în luptă pentru o ordine sufletească, care să fecundeze în duh şi în faptă. Marxismul a eşuat, dar a lăsat în urmă haos. El se reflectă în toate sectoarele vieţii româneşti.

Există totuşi în această dezordine o dorinţă de cunoaştere şi de trăire în duhul lui Dumnezeu. Rămâne să se vadă în ce măsură Dumnezeu va fi sesizat şi în ce măsură va fi acceptat să conducă viaţa individuală şi publică.

O lume reală nu se poate reface decât cu valorile evanghelice şi în ordine morală şi sufletească. Aceste valori trebuesc restaurate în vorbă, în faptă, în comportament şi în raport cu aproapele.

Pacea sufletească nu poate reveni decât prin pocăinţă, prin mărturisirea publică a păcatelor din partea celor ce au avut posturi de răspundere. Să înceteze justificările culpabile, să se retragă şi să-şi ceară iertare. România şi Biserica cer oameni noi, nepătaţi, oameni care să inspire credibilitate.

Să se facă apel şi la sfinţiii ce trăiesc prin sihăstriile pădurii, la toţi cei ce trăiesc în umilinţă şi curăţie, să se facă apel la duhul jertfelnic al martirilor, morţi întru nevinovăţie pe întinsul României, pentrucă au iubit legea şi pământul şi să se facă apel la toţi cei ce ştiu să se roage.

Să se iniţieze un timp de o lună sau două de rugăciune pentru restabilirea păcii sufleteşti în inimile Românilor şi pentru refacerea ţării. Această ofensivă spirituală să fie anunţată în biserici, la radio şi televiziune, prin tulnice şi prin focuri aprinse pe dealuri, pe munţi şi pe câmpii.

România nu se poate reface decât în lumina şi duhul lui Dumnezeu.

Pr. Dr. Petre POPESCU

PORNIND DELA O ANIVERSARE

Valeriu C. NEȘTIAN

Când dau drumul radioreceptorului, parcă îmi vine să mă închin. Cui? Nu aparatului, desigur, dar Puterii care le-a dat unor oameni (ingineri, tehnicieni, muncitori) capacitatea de a făuri asemenea cutie miraculoasă. Si altora (redactorii, realizatorii de emisiuni bune) înțelepciunea de a purta atâta grijă întreținerii în cât mai ridicată și mai curată stare a moralului nostru. Moral care simte, totuși, nevoie să fie zilnic reînvigorat pe calea informării și a formării corecte. Ce ne-am face astăzi fără invenția lui Marconi, greu de presupus! Si mai anevoie de evaluat. Mai ales când "amintirile'n trecut încearcă să te cheme..."

Căci contribuția radioului în păstrarea liniei de viață și de onoare a neamului este imensă. Nu de azi, de ieri.

Iată, bunăoară, fapt ținut sub lacătul tăcerii de haina stăpânire comunistă, un astfel de rol binefăcător l-a avut postul de radio Moldova, dela a cărui inaugurare, în dealul Copoului din Iași, se împlinește, la 2 Noembrie 1991, o jumătate de veac. 50 de ani, așadar! Misiunea sa a fost pe-atunci pe cât de dificilă, pe atâta de importantă. Si, spre lauda lui, și-a îndeplinit-o la mod superlativ.

In acel timp, din vechea urbe a lui Stefan Vodă al Moldovei răsunau bărbătește chemările și îndemnurile la luptă împotriva hoardelor bolșevice păgâne izgonite, prin crâncene bătălii, dincolo de Prut, apoi și peste Nistru. Populația românească de pe aceste meleaguri - țin bine minte, eram copil - asculta cu sufletul la gură edițiile de prânz și seară dela radio Moldova, de pe unde medii (212 m), care picurau în inimi alinare, curaj, încredere. Programele speciale de 24 Ianuarie, 10 Mai, 1 Decembrie, de Paști și Crăciun beneficiau de o priză deosebită: merinde pentru spirit, avânt pentru acțiune.

Emisiunile informative și de reportaj erau dublate de programe cultural-artistice cu o puternică tentă națională și creștină, susținute de anticomuniști marcanți: Gr. Scorpan, G. Juvara, G. Pascu, P. Stati, P. Caraman, I. Teodoreanu, Th. Simensky, Emil Diaconescu, Titus Frangulea etc., nume mari rămase în prezent în semiuitare... Incontestabile sunt meritele minunatei stații de radio - cu o viață scurtă, doar doi ani și (aproape) cinci luni - foloasele lui educative: punerea a zeci, a sute de mii de oameni în contact cu cruciada împotriva tăvălugului roșu, contracararea imundei propagande a secerei și ciocanului, cultivarea sentimentului național.

E aproape inutil a mai menționa - se știe prea bine - că reînființarea în 1957, în plin regim terorist, cu numele limitativ de radio Iași, a însemnat mai mult o caricaturizare, o înjosire a unui izvor ce trebue să fie unul de farmec și de mirare, de îmbogățire informatică și de emoție. De altminteri, reluarea după Revoluție a emisiunilor (întrerupte în 1985) de către aproape aceiași propagandiști "militanți", plătește împovărător tribut noii stăpâniri pe care o slujește cu fidelitate. Ca și celelalte posturi oficiale de radio și TV.

Dar să mergem mai departe pe firul aceluiași gând.

La începutul dictaturii staliniste, când teroarea era măsura esențială a regimului înscăunat în România de nemerniciile unei istorii pe dos, când tirania își ajungea sieși și în monologul ei mecanic nu era loc pentru nici un schimb de informații și idei, înainte de a fi captat Europa Liberă, Vocea Americii, Roma, B.B.C., acordam aparatul mirific pe frecvențele emițătorului Radio Național Spania. Seară de seară, "programul special în limba română" - puternic bruiat- promova o stare de spirit de neaplecare și conserva o scânteie de nădejde în mijlocul masei românești din sate și orașe. Sfertul de oră al emisiunii era sfertul de oră al Patriei. Dela deschiderea cu un citat revelator din cuvântările șefului statului spaniol de atunci: "Nu va fi pace în Europa, atâta vreme cât țările din dosul Cortinei de Fier, azi supuse robiei cele mai barbare, nu-și vor recăpăta libertatea și independența", și până în final, când pe versurile eminesciene "Cine-au îndrăgit străinii..." răsunau "Deșteaptă-te Române!"și "Himno oficial del Tercio".

Să mai pomenim, recunoscători, de transmisiunile extraordinare din zile memorabile, ca 13 Ianuarie sau 30 Noembrie, de conținutul tot mai grav al buletinelor de știri, de comentariile incitate, precum și de rubrica periodică "Nume ce nu trebuesc uitate", care relata crime și fărădelegi ale organelor de Securitate, de prețioase informații din lumea exilului, și e destul spre a conchide că pentru noi, cei din țară, aceste programe dintre anii 1949 și 1965 reprezentau o adevărată școală creștină și românească ce cuvine-se a fi cândva apreciată la valoarea ei justă.

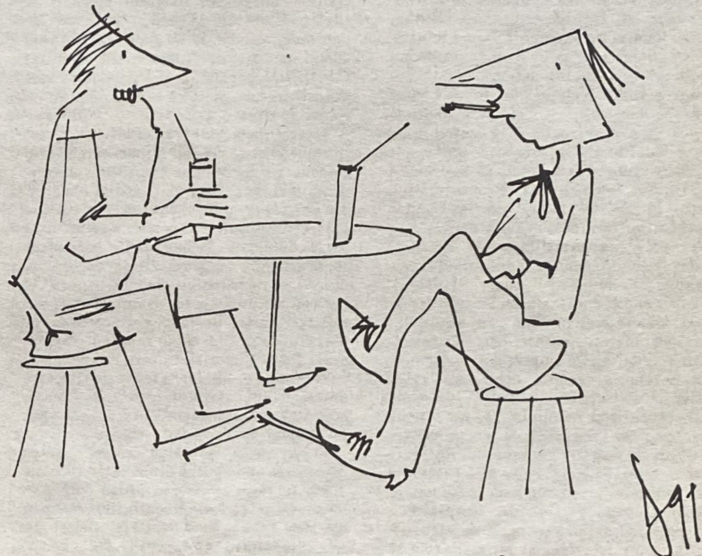
Să ni se îngăduie o paranteză. Lupta împotriva comunismului a început în primăvara anului 1919, când în pădurea Dobrina, de lângă Huși, un grup de vreo 20 de liceeni s'au hotărît să organizeze un centru de acțiune și de rezistență în cazul încălcării țării de Sovietici. Intâmplarea a făcut ca după 30 de ani, tot pe înălțimile aceluiași oraș, alți 20 de elevi să conceapă și să inițieze un grup clandestin anticomunist, manifestare oarecum naivă, nelipsită însă de semnificație și de reverberații. Fără îndoială, linia pe care mergeam noi era cu mii de metri sub aceea inaugurată la Dobrina cu trei decenii în urmă. Dar sforțările noastre modeste încercau o înălțare către aceasta. Si între multele și osânditoarele acuzații formulate la anchetă și proces, a fost și aceea câ ne-am luat după "prostiile" din publicații vechi și dela radio.

Da, într'adevăr, și ulterior ieșirii din închisoare, am continuat, și mai fervent, să ne orientăm după asemenea puncte de reper sigure și rapide. Si viața ne-a demonstrat că nu am greșit.

Intre altele, vrednice de evocare sunt emisiunile postului de radio clandestin "România viitoare" ("Vocea rezistenței naționale", "Vocea forțelor dezrobirii") - urmașul efemerei "Voci a munților", dela începutul anilor '50, ce-și începea programul cu cântecul "Geme Jilava", pe versurile lui Radu Gyr - dela sfârșitul deceniului al VI-lea și debutul celui de de-al VII-lea. Funcționa la ore nefixe, ziua și noaptea, după posibilități, și-și schimba în timpul emisiunii lungimile de undă (scurtă), pentru a nu fi bruiat și a nu fi descoperit de aparatele detectoare ale autorităților represive. Percutante și la obiect, programele aveau un accentuat caracter mobilizator, fiind audiate în secret, cu respirația întretăiată, de o bună parte de Români. Până într'o zi, când zadarnic am căutat pe scală postul. Acesta amuțise. Iși îndeplinise datoria. Altele trebuiau să preia ștafeta...

Si la ora de față audițiile radiofonice ale unor posturi libere, serioase, obiective, suscită interes și posedă valențe formative de evidentă utilitate. Dar, parcă, ele nu mai au farmecul, puterea combativă de odinioară.

Sic transit gloria mundi? Nu! E vorba - sperăm - doar de o perioadă de gestație. Premergătoare unei resurecții pe unde surprinzătoare.



-"Deci securitate vine dela secure?

-"Da, dar dacă n'ar fi fost cozile"...

O ILEANĂ FĂRĂ VRANCEA

Urmare din pag. 1

exhibând fără jenă etnia iudee ca atare, drept victimă sigură a mâniei populare, în cazul unei eventuale schimbări de regim".

Atunci ca și azi.

Deci e limpede: "Europa" și "România Mare" apar pentru a fi arătate Americanilor și eventual D-lui Genscher drept dovezi ale stării de spirit a populației românești.

România are o grea situație economică dar o și mai grea situație moral-socială.

Rabinul Mozes Rosen, curierul lui Ceaușescu pentru "clauză", ne ceartă și amenință la televizor.

Ileana Vrancea ne explică trecutul, de pe malul Iordanului, și ne obligă să ne cerem scuze că în anii 45-60 toți Evreii, tată, mamă, fiu, fiică etc. erau în "câmpul muncii" fiind conduși dela centru de un Sencovici, Florescu (la chimie), Răutu, etc., fără să știm că de fapt ei erau niște victime "exhibate" și manipulate de p.c.r., continuatorul gărzii de fier care conducea din umbră.

Iată cum se scrie istoria.

Serialul publicat de revista "22" este o rușine intelectuală. El e menit să incite la ura de rasă. El e menit să provoace oroarea unei noi crucificări a Adevărului.

Dar vremea provocărilor chiar dela distanță-a trecut.

Tinerimea, studenții, poporul întreg a învățat să distingă și să nu-i mai fie frică.Ca înDecembrie 1989.

Constantin MACRI

SĂ PRIVIM ADEVĂRUL ÎN FAȚĂ

Urmare din pag. 1

De ce nu se publică listele cu toți foștii ofițeri de Securitate, procurori și judecători, care au arestat, anchetat și condamnat o jumătate de milion de Români, ale foștilor nomenclaturiști și activiști principali, ale parlamentarilor și guvernaților, ale tuturor "privatizatorilor" pentru a vedea acest popor de martiri ce funcții au avut, ce funcții au în prezent cu ce se mai ocupă, de cepensii și averi dispun? Nu vreți face însă niciodată, aceasta pentrucă le-ați promis și asigurat ocrotirea și îmbogățirea în schimbul puterii oferite pentru liniștea noastră.

Vreți să vă bucurați de încrederea Occidentului? Ce-ați făcut pentru aceasta, de când ați pus mâna pe putere? Legi care dau dreptul de a se trage în popor, dreptul de a ne pierde cetățenia, dreptul de a fi urmăriți și arestați dacă îndrăznim să "denigrăm" organele de Stat și structurile comuniste încă intacte, incapacitatea crasă a guvernanților care au adus țara în pragul disperării. Vreți să impuneți o republică prezidențială, vreți să legiferați alte organe de represiune, o poliție secretă politică, care poate încălca orice drept elementar al omului pentru a apăra o putere impusă? Legitimitatea puterii de care se face atâta caz este de mult perimată, muncitorii care v'au sprijinit au înțeles, în sfârșit, realitatea, și-au unit forțele cu intelectualitatea "destabilizatoare". De ce nu ați elaborat mai întâi legile care asigurau democratizarea autentică a țării, legile proprietății privatizării, ocrotirilor sociale, sindicatelor, minorităților?

Ați votat o lege funciară incompletă, care crează numai nemulțumiri și menține proprietatea comunistă, ați votat "liberalizarea" prețurilor, jecmănirea până la sânge a poporului român. Ce-ați făcut dinacest popor? Ați cultivat ura socială, interetnică, între generații, ați calomniat, ați desființat toate personalitățile curate, morale ale acestui popor, ați învrăjbit muncitorii împotriva intelectualilor, ați utilizat teroarea desănțată împotriva celor ce vor să trăiască în adevăr.

Ați adus sărăcia cea mai crasă, șomaj și inflație galopantă, ați încurajat corupția la toate nivelurile, furtul și tâlhăria la drumul mare. Ați transformat orașele țării în maidane unde se lăfăie gunoaiele și mizeria; ați transformat străzile, mutilate cu gratii, talcioc uri, îmbinând fanarul cu balcanismul, ați reimplantat frica, oroarea și insecuritatea într'un popor dezorientat și dezumanizat. Ați abandonat învățământul și sănătatea poporului, cultura și spiritualitatea lui, ați încercat să sufocați presa liberă și independentă.

Așa vreți să căpătați încrederea poporului român? Așa vreți să intrăm în Europa? Democrația se poate realiza numai în adevăr.

Pentru ignorarea noastră, izolarea noastră, neadmiterea noastră în structurile politice și economice ale Europei, pentru absența unor investiții, a unei colaborări economice și financiare, sunteți singurii, absolut singurii vinovați. Dacă mai aveți ceva omenesc în Dvs., dacă vă considerați încă fii ai acestui popor vitregit, retrăgeți-vă de bună voie și veți vedea imediat urmările, consecințele. Are cine să vă înlocuiască, poporul român dispune de mari personalități politice și economice cu profil moral ireproșabil, există și programe mai bune și realiste, suntem convinși de șansa ce o avem de a fi reconsiderate și opțiunile privind România. Partidele politice din opoziție trebue să lupte pentru unificare, să se subordoneze intereselor majore ale țării, pentru a redescoperi și a repune în valoare adevăratele virtuți ale poporului român: iubirea, cinstea, munca și dreptatea.

Să privim, deci, adevărul în față, numai așa ne ajută Occidentul, poporul român și Bunul Dumnezeu.

Aurelian GULAN

DESPRE O PLANETĂ A MINERILOR

Motto: "De-ar fi să piară 90% din omenire, revoluţia mondială trebue să învingă, fie şi cu ajutorul tâlharilor de drumul mare." (Lenin)

—Sorin DRĂGAN—

M'am născut în Petroşani, bunicul meu şi tatăl meu erau amândoi angajaţi la minele de cărbuni. Crescând în Valea Jiului, i-am cunoscut pe mineri (majoritatea bărbaţilor activi din Vale) ca pe nişte oameni fără prea multă şcoală, simpli, dar cumsecade şi prietenoşi, poate din cauza spiritului de solidaritate impus de munca în subteran. Stiam că trăiesc acolo de generaţii, moştenind meseria dela părinţi şi păstrând mândria breslei. N'am vrut niciodată să lucrez în mină, însă, fiind un elev cu înclinaţii literare, scriam mereu frumoase compuneri despre mineri, despre greutatea muncii lor şi despre respectul pe care li-l datoram.

Dar a venit o zi în vara lui '77 când minerii n'au mai răbdat prea multele poveri şi s'au răsculat. In timpul unei vizite "de lucru" Ceauşescu a devenit prizonierul lor şi a fost silit să le promită mai multe îmbunătăţiri. Promisiunea a rămas în picioare câteva ore: în noaptea următoare conducătorii minerilor au dispărut împreună cu familiile lor, după care a început o campanie susţinută care a durat ani de zile. Vechii mineri "breslaşi" au fost risipiţi prin ţară, iar în locul lor au venit oameni fără căpătâi, care aù umplut căminele de nefamilişti şi cârciumile oraşului, de regulă puşcăriaşi care nu se puteau angaja nicăieri altundeva. După fiecare "sărbătoare naţională", de regulă la 26 Ianuarie şi 23 August, venea câte un nou val de deţinuţi de drept comun, proaspăt graţiaţi, care ridicau rata criminalităţii în Vale. Pe de altă parte, tot mai mulţi securişti au fost încadraţi ca ingineri sau altfel de specialişti, înjumătăţind astfel producţia de cărbune.

Din cauza asta nimeni nu mai vroia să fie miner, secţia de mine a liceului industrial era singura la care se intra din oficiu, pentrucă bătrânii mineri rămaşi netransferaţi îşi opreau băieţii să candideze acolo unde se adunau cei mai slabi elevi ai municipiului, devenind probabil cei mai îndoielnici absolvenţi de liceu ai ţării. Trebue să mărturisesc că şi eu tot acolo am terminat, şi nu îi condamn pe cei care vor opri lectura articolului în acest punct. Pe diploma mea mai scrie şi azi "Meseria: miner".

Am ajuns student la Bucureşti, după Revoluţie am devenit unul din fondatorii şi conducătorii Ligii Studenţilor, dar întâlnirile mele cu minerii au continuat. Pentru început am aflat că au primit, aproape fără să ceară, avantaje incredibile: salariile le-au fost triplate, programul de muncă redus cu peste 50% planul de cărbune înjumătăţit. Reţeaua magazinelor, hotelurilor şi restaurantelor din Vale au trecut în posesia sindicatului minerilor. Motivul, pe care nu l-am înţeles atunci, era că noua putere, ceva mai rafinată decât precedenta, a înţeles că e preferabil să-i câştige pe mineri dela început, pentru a-i putea folosi la nevoie. De ce minerii?

Pentrucă prin natura meseriei sunt obişnuiţi să acţioneze în echipe mari şi au un spirit gregar foarte dezvoltat. Pentrucă masa de foşti ocnaşi şi securiştii infiltraţi de multă vreme nu vor avea nici un fel de scrupule în îndeplinirea unei misiuni murdare, atâta timp cât "le pică". Pentrucă ştiau din Decembrie că poporul român nu va tolera intervenţii poliţieneşti de amploare, prea curând şi, de altfel, nici nu era indicat ca angajaţii oficiali ai puterii să-şi murdărească din nou mâinile. Iar Securitatea a devenit a "bobolului suveran", sau a fost desfiinţată, sau a fost subordonată armatei, alegeţi ce vă place mai mult.

Prima descindere spontan organizată a cetelor de mineri în Bucureşti s'a petrecut Luni, pe 29 Ianuarie 1990, în timpul contrademonstraţiilor feseniste aflate în afara legii manifestărilor publice, lege creată chiar de F.S.N.. Minerii au distrus sediile principalelor partide de opoziţie, au bătut sălbatic membri şi simpatizanţi ai partidelor, dar şi trecători care au condamnat această bestialitate. Nu au fost singurii protagonişti ai acţiunii, dar a fost prima oară când Capitala a văzut mineri.

A doua apariţie a oamenilor de mină a avut loc într'o altă zi de Luni, pe 19 Februarie 1990, într'o altă contrademonstraţie, de data asta exclusiv minerească şi încă mai impresionantă decât precedenta. De amintit că în ajun demonstranţii anticomunişti pătrunseseră în clădirea Consiliului de Miniştri şi au capturat mormane de cărţi de doctrină bolşevică, steaguri roşii şi, se pare, şi câteva fire din barba ezoteristului Gelu Voican, îngerul păzitor al tagmei minerilor, fost deţinut de drept comun el însuşi, probabil cel care i-a recomandat atenţiei lui Iliescu. Traseul obişnuit al zilei, cu devastări de sedii şi molestări de persoane, s'a sfârşit cu o aberantă şi încă greu de crezut intrare în şedinţa C.P.U.N., parlamentul provizoriu de atunci, în care opoziţia a avut mai multe locuri decât are azi.

Televiziunea a transmis în direct imagini greu de crezut. Mineri agramaţi şi evident reduşi mintal interpelau agresiv demnitari de frunte ai opoziţiei (chiar şi din partide de stânga), oameni cu părul alb, dintre care unii îşi petrecuseră o bună parte din viaţă în închisorile comuniste. Ideea centrală a comunicării lor incoerente era că la următoarea abatere o opoziţiei vor reveni cu bâtele lor şi vor salva guvernul de alte asemenea încercări de destabilizare. Din când în când, camera arăta Piaţa Victoriei, în care mii de bipezi cu feţe tâmpe, luminate feeric de lămpaşe, arătau câte două degete răşchirate, scandând transportaţi: "Iliescu, dacă vrei, te scăpăm de derbedei!"

Si a venit şi ziua aceea... După înscenarea sângeroasă din ziua de 13 Iunie 1990, în timp ce pentru prima oară dela Revoluţie pe străzile Bucureştilor răsunau din nou rafale de automat şi cădeau din nou oameni răpuşi de gloanţe, majoritatea populaţiei României, bătută în cap ani de-a rândul de idei bolşevice despre ordinea în stat, minţită în faţă de televiziune, ei bine, majoritatea populaţiei aştepta să fie înăbuşită noua rebeliune legionară şi să-şi vadă înfăptuită liniştea pentru care votaseră. Si atunci au venit ei...

In zilele de 14 şi 15 Iunie minerii au scris în istoria ţării şi în amintirea noastră o pagină pe care n'o va şterge nimeni şi nimic, nici măcar schimbarea guvernului lui Roman. La fel ca în genocidul cambodgian, aceşti noi kmeri au vânat pe bulevardele Capitalei orice persoană cu aspect cât de cât intelectual. Au fost schingiuiţi, mutilaţi, sau ucişi oameni fără altă vină decât aceea că aveau ochelari, pălărie, cravată, barbă, plete, blugi, aveau cărţi , caiete sau erau pur şi simplu tineri. Femei care arătau "cam prea bine" sau fete identificate drept studente au fost incluse în categoria "curve ţărăniste" şi violate în grup. Hoardele de mineri au intrat în licee şi au lovit copii şi profesori cu bâtele lor pentrucă voluntarii fesenişti care îi însoţeau le-au spus că liceenii erau vizitatori frecvenţi ai Pieţei Golanilor.

Tot ce s'a petrecut, dovezile de incontestat (fotografii şi înregistrări video), certificatele medicale, cele de deces, nimic nu a convins justiţia română să pedepsească măcar pe cei surprinşi de aparatele de filmat. Minerii s'au întors acasă sub protecţia poliţiei, se mândresc şi acum cu ce-au făcut, iar magazinele din concesiunea lor s'au umplut de pradă. Singurii condamnaţi au fost golanii arestaţi pe 13 şi un inginer dela căile ferate care a încercat să devieze sau să oprească unul din trenurile cu mineri. Dar astăzi minerii au ajuns din nou în Bucureşti şi au cerut demisia lui Roman, iar mulţi naivi (e un eufemism) s'au bucurat ş-au conchis că minerii s'au deşteptat, şi că de fapt ăia nici nu fuseseră minerii, ci securiştii.

Ce pot spune este că i-am întâlnit şi eu atunci, la "cucerirea" Universităţii, erau nimeni alţii decât concetăţenii mei, care nu mi-au făcut oricum nici un rabat. Planul şi coordonarea aparţin Securităţii, probabil şi instruirea minerilor, dar la capătul bâtei erau doar ei, "cei care dau ţării lumina". Au venit din nou la Bucureşti şi au strigat chiar: "Jos comunismul!" după ce cu un an în urmă i-au măcelărit pe cei care strigaseră acelaşi lucru, dar din convingere. Roman a demisionat. A plecat poate cu coada între picioare sau s'a retras într'un moment dificil, lăsând fostului subordonat o economie în plin marasm pentru care Don Pedro nu va mai răspunde la apropiatele alegeri?



Vă grăbiţi să vă bucuraţi că alţii, fie ei şi minerii fac "treabă" în locul nostru. Săracă bucurie. Bine măcar că e generală. Iliescu se bucură şi el că a îndepărtat un aliat prea abil care începuse să îl umbrească. Voican e fericit că metoda lui nu s'a demodat şi că mai e nevoie de el. Fotogenicul ex-premier, preşedinte al partidului F.S.N., va fi unul din favoriţii alegerilor ce vor veni.

Doar acea categorie de tineri cunoscuţi sub numele de "proştii" şi care continuă să creadă că dorinţa lor de a doborî comunismul le e de ajuns, doar ei au păţit-o încă o dată, şi au încasat bastoanele poliţiei după ce minerii s'au retras mulţumiţi şi reîmpăcaţi cu puterea. Naivii propun iertarea strategică a minerilor, întrucât ei au fost doar uneltele comuniştilor. Să-i uităm pentru un timp, aşadar. Poate că eu şi prietenii mei, nerefăcuţi nici azi după cele întâmplate, care purtăm încă urmele suferinţelor de atunci, poate vom reuşi să îi iertăm cândva. De uitat am vrea şi noi să uităm.

Dar nu îi vor uita oamenii schiloditi degeaba, studenţii cu ochii scoşi, sportivii care nu vor mai alerga niciodată, fetele violate care poate nu se vor mai putea mărita după "nunta colectivă" cu pitecantropii. Universitatea pângărită nu va putea uita sângele care i-a pătat duşumelele, distrugerea colecţiilor rare din muzeu, cărţile arse sau mânjite cu fecale, ca o exprimare a raportului lor cu cultura neamului, arderea portretului lui Eminescu şi ruperea tricolorului care îl învelea şi mai ales sfărâmarea icoanei din balcon. Am un prieten pe care îl obsedează o scenă la care a asistat în dimineaţa de 14. O fetiţă de vreo opt-nouă ani îşi plângea tatăl căzut victimă barbarilor. Scos din sărite, unul dintre ei îi sfarmă fetiţei capul cu o lovitură de bâtă.

Poate că îi vor ierta văduvele şi orfanii rămaşi în urma lor, poate îi va ierta familia tânărului căruia i-au despicat capul cu toporul pentru vina de a fi fost angajat ca portar la PNT. Poate că pedeapsa lui Dumnezeu îi va ajunge într'o altă lume. Dar nu-i va ierta niciodată ţara umplută de ruşine şi împinsă înapoi cu zeci de ani faţă de acest secol, împinsă la mii e kilometri de o Europă care şi-a închis din nou porţile înaintea noastră.

Nu cred că au fost aduşi de Verdeţ, cu care sindicatul lor se afla în conflict deschis. Dar aş vrea să atrag atenţia asupra unui aspect care nici nu mai depinde de identitatea păpuşarilor. Toate mişcările de masă desfăşurate împotriva legilor firii au creat acea stare de anarhie numită "teroare revoluţionară." Aceasta nu face parte din climatul revoluţiei propriu-zise. Ea nu poate fi identificată cu zilele de entuziasm şi sacrificiu ale Revoluţiei Române, desfăşurată sub semnul non-violenţei şi al revenirii la omenie, zile în care minerii se aflau probabil sub pat. Işi poate găsi însă echivalentul în toate fazele incipiente ale consolidării unui regim comunist, moment în care, în condiţiile răsturnării valorilor şi a ordinei fireşti, "nimeni" devine noul şef şi îşi impune cu duritate dominaţia într'un sat fără câini.

Fesenismul, ca mişcare socială, reprezintă o asemenea situaţie. Este momentul în care elemente criminale învaţă că singura formă de garantare a siguranţei şi ordinii, statul de drept, este încă foarte departe de noi. Acest lucru este confirmat chiar de faptul că s'au găsit oameni cu vederi anticomuniste care i-au aplaudat pe mineri în acţiunea lor recentă. Foarte îngrijorător este încă faptul că minerii au ajuns la concluzia că se pot câştiga bani cu bâta, că crima organizată poate fi un mod de viaţă. Si atunci, poate veni o zi când vor începe să scrie legea şi constituţia de pe poziţii proprii, când pana va dispărea în faţa ciomagului, iar despoţii de azi vor fi înlocuiţi de o oligarhie a celor din junglă. Mai trăiesc încă oameni care pot povesti despre legile unei Armate Roşii care cârmuia ţările eliberate cu mâna pe nagan.

Imi amintesc de un SF în care pământul, zguduit de blestem, trăia sub stăpânirea unei societăţi de maimuţe evoluate, posedând raţiunea şi vorbirea articulată a oamenilor. N'aş vrea să apuc să văd o zi în care puterea va aparţine unor făpturi cu aspect mai mult sau mai puţin uman, dar cu minte şi grai de maimuţă. Astăzi mă aflu în siguranţă, departe de hoarda minerilor, de casă, de familie, de prieteni şi de singura ţară în care am avut un rost de a fi. Doar în coşmare repetate îmi apar feţele schimonosite de ură, ochii sticlind la vederea sângelui, bâtele ridicate cu două mâini deasupra capului. Incărcat cu prăzi, trenul minerilor se târăşte ca un şarpe boa sătul. Atâta timp cât magazinele minerilor au ce vinde, Bucureştiul e în siguranţă. Atotştiutorii, naivii aşteaptă deşteptarea proştilor şi umanizarea hidosului. Eu ştiu însă un singur adevăr: n'am să mai scriu niciodată frumoase compuneri despre mineri.

RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

PRIMEJDIA XENOFOBIEI

—— Radu DUNĂREANU ——

Unele articole din cele scrise de mine în paginile publicațiilor din emigrație am încercat să le public și în țară, dar fără succes. Am trimis chiar și contravaloarea cheltuielilor de răspuns. S'au încasat dolarii, dar nu a existat o minimă decență de a răspunde.

Stiu de ce: majoritatea intelectualilor rămași în țară sunt - din nefericire - xenofobi. Resping aprioric orice idee venită dela noi, cei din afara țării. Se simt complexați dar și în defensivă gândind că noi "facem pe deștepții".

Urmăresc cu atenție tot ce se întâmplă în țară, nu sunt legat de nici un fel de interese materiale, dar gândesc mereu ce soluții se pot adopta pentru aducerea economiei României dela stadiul balcanic medieval la nivelul secolului 20.

Oricine știe că trebue schimbate principiile, așa încât să se aplice cele ale economiei libere de piață. Problema este: știe cineva dintre cei responsabili din țară care sunt aceste principii? Nu e vorba de o aroganță din partea noastră, a "Vesticilor", ce de o realitate.

După 47 de ani de comunism, chiar și cei mai capabili economiști au gândirea viciată și sunt rupți de informațiile utile care ne bombardează cu noutăți, aproape zilnic.

Ascultam astă vară conferința unui prof. dr. etc. (precis fost salariat la Acad. Stefan Gheorghiu) care își dădea cu presupusul despre "problemele" României de azi. L-am ascultat cu atenție, l-am imprimat și pe casetă, l-am reascultat și nu am înțeles nimic. Bietul om vorbea...vorbe și era rupt de orice realitate economică modernă.

Toata lumea îi înjură pe (groaznic cuvânt) bișnițari. Imi scria cineva din țară: ... "se duc "afară" (alt termen de ocară), cumpără nu știu ce mașini și le vând la suprapreț" (alt termen de dispreț) și se fac milionari. Asta o numim aici inițiativă, inventivitate.

Tragedia este că cei care se duc "afară" și au bani să cumpere nu știu ce piei de cloșcă, sunt tot cei din vechea nomenclatură, care au furat din plin, au rezerve și acum, dragă Doamne, se "privatizează".

Dar dacă cineva vrea să-și deschidă o afacere proprie, pe baze cinstite, ca aici, în America de Nord, împrumutând bani dela bancă, nu o poate face. De ce? Pentrucă în România nu se știe despre noțiunea de CREDIT. Nu te poți duce la o bancă, semnezi un contract, prezinți o garanție colaterală, iei bani, deschizi afacerea, plătești dobânzi și totul merge. Sistemul bancar e o glumă, iar creditul, practic inexistent.

Parodia legislativă fesenistă, chemată Legea funciară dă, de bine de rău, înapoi o parte din pământul furat de către premergătorul frontului, acel pecere. Să zicem că ai câteva hectare. Cum le lucrezi? Cine îți dă CREDIT să cumperi unelte? Cum poate țăranul, acum devenit fermier, să-și desfacă produsele unde vrea, așa încât să poată să obțină valuta cu care să-și modernizeze ferma?

Sunt sute de întreprinderi falimentare, care au fost subvenționate. Acestea încă mai lucrează și azi, producând mai ales poluare teribilă și produse care nu sunt competitive.

Se așteaptă o intervenție divină pentru rezolvarea acestor situații, în loc să se închidă aceste cumplite falimente economice.

Se ridică mereu problema: ce facem cu șomerii?

Nu se înțelege însă că șomajul e un fenomen ce NU se rezolvă de SUS, de către stat, ci se rezolvă prin inițiativă particulară. Fiecare gândind ce să producă și cum să producă nu va mai fi dependent de stat, care acum tipărește bani fără acoperire, alimentând inflația și încearcă să astupe gura criticilor mărind salariile în vederea alegerilor.

Acestea sunt lucruri pe care România trebue să le învețe. Dar de unde? Aici intervine tragedia xenofobismului.

Niște "specialiști", vizitând locurile unde locuiesc mi-au spus-o deschis: nu avem nevoie de ajutorul vostru; dați-ne tehnologia și "ne descurcăm noi". Nu se înțelege că în epoca aceasta de competiție acerbă nu există "descurcat". Există numai: știi sau nu știi. Ești cel mai bun sau dispari de pe piață. Cale de mijloc nu există.

Un exemplu clar și tragic este reactorul dela Cernavodă. România, fără nici un fel de expertiză și fără să studieze că rezervele energetice de altă natură sunt suficiente pentru nevoile țării, a sărit în căruța țărilor atomice. Se va zice că asta a fost ideea vechiului regim. Dar noul regim menține aceeași prostie. In loc să se învețe din inepțiile trecutului, cu îndărătnicie se persistă pe linia ridicolă a "școlii românești" de energie atomică și se cerșesc bani pentru completarea lucrării.

Din nefericire, Canada a aprobat un nou împrumut de $315 milioane. Aceeași atitudine xenofobică a făcut ca România să accepte cu greu ca specialiștii canadieni să supravegheze terminarea lucrării.

Intrebarea este: când centrala va intra în funcțiune, ce "specialiști" o vor exploata? S'au trimis tehnicieni, care să învețe aici cum să lucreze cu această minune a tehnicii? Nu.

Din cauza aceasta centrala românească are tot potențialul să devină cea mai mare catastrofă ecologică a lumii. Specialiștii prevăd că Cernobîlul va fi ca un foc de paie comparând cu Cernavodă.

Japonia învinsă, era în 1945 la stadiul medieval. Dar nu au fost xenofobi. Au trimis mii să studieze tehnica și economia învingătorului și au învins în final, pe teren economic.

Românii infectați de xenofobie, îmbătați de narcisism, speră să se "descurce." Ne lăfăim în vorbe patriotarde, instigăm la șovinism ieftin, ca să ne ascundem propriile noastre defecte și trăim euforia alexandriană cu "latina gintă e regină"...

Ne-ar trebui o stare de umilință. Să înțelegem că deși nu e vina noastră că nu știm mai nimic, am fost rupți de cuceririle tehnice și economice vestice și avem nevoie să o luăm dela zero.

Dar tragedia are două fațete. Refuzăm să învățăm dela cei vestici datorită unei aroganțe balcanice și a unei false mândrii naționale, dar nici nu putem învăța pentrucă neocomunismul controlat de fesenisti, foștii comuniști preumani, n'are nici un interes să lase populația să se deștepte și să ajungă, pe scara istoriei, la nivelul sfârșitului de veac XX.

Cum spunea cineva: admițând că nu știi, e primul semn de înțelepciune. Dar nu văd cum acest semn va veni, atâta timp cât comunitatea vestică de națiuni a înțeles perfect că regimul fesenist este doar deghizamentul vechiului comunism.

Din cauza aceasta șansele de reînviere economică și politică ale României sunt mai mici decât minime.

Mă doare să constat aceasta, e trist, dar adevărat.

FORȚELE SATANICE SE DISTRUG PRIN CREDINȚĂ

—— Mihaela MOISIN ——

La sfârșitul lunii Octombrie, în fiecare an, în America se ține o tradiție veche, așa zisul "Halloween", zi în care se gonesc duhurile rele. In această seară copiii mici sau mari, umblă pe străzi, costumați în stafii, diavoli, vampiri etc.

Trei zile și nopți în șir, la televizor se arată numai filme legate de aceste duhuri rele. Si aproape toate sunt bazate pe sau legate de faimosul vampir Dracula sau nepotul lui, Alucard, urmași ai lui Vlad Tepeș. Aceștia și-au întins sfera de acțiune din Transilvania până departe, în America.

Subiectul este cam același, iar finalul identic. Crucea sau aghiazma (pe lângă usturoi, foc sau împlântarea drept în inimă a unui țăruș de lemn), distrug vampirii. Si, la fel, în toate, trebue distrus vampirul-șef, după care, ceilalți vampiri își pierd automat puterea.

Vizionând în noaptea de Halloween câteva asemenea filme, toate cu Dracula sau nepotul acestuia și, pentrucă tot ne tratează toată lumea pe noi, Românii, de vampiri, barbari etc. n'am putut să nu fac asocierea între personajele de groază și teroare din filme, cu cele din realitate, din România : Roman - Iliescu.

Deosebirea între film și realitatea noastră din România, este că la noi există doi vampiri șefi.

Vampirii fug de cruce, ca dracul de tămâie, atunci când ea este îndreptată spre ei de un om ce crede în Dumnezeu. Ei fug ca orbiți, se ascund în întunericul lor, de unde, cu forțe sporite, cu putere și mai mare, atacă din nou.

Fuga lui Petre Roman dela conducerea guvernului, forțată ca la vederea unei cruci, nu este o cedare totală, umană, ci retragerea satanică pentru pregătirea unui nou atac.

Ca și între vampiri, cei doi, Roman și Iliescu, se urăsc doar când este vorba de putere, de lupta aprigă pentru președinție; altfel, amândoi au același sânge înveninat de comunism. Ei se sprijină unul pe celălalt, schimbările le fac în înțelegere totală, în dorința lor de a menține România ca ultim bastion al comunismului.

Insăși formarea noului guvern al lui Theodor Stolojan, care menține parte din membrii fostului guvern Roman și aceasta cu acordul Președintelui Iliescu, este o dovadă de bune relații "de serviciu".

Chiar prima măsură luată de guvernul Stolojan de a trimite armata la strângerea recoltei în Noembrie, arată caracterul lui comunist.

Doar privind componența noului guvern, cei 20 de "aleși", poți înțelege acest lucru. Dacă s'ar lăsa de o parte cei trei "în vârstă", Mircea Ionescu Quintus, 74 de ani, Marcian Bleahu - 67 de ani și Mircea Maiorescu - 65 de ani și apoi s'ar face o medie de vârstă a celor 17 rămași, această medie ar fi de aproximativ 46 de ani.

Ce ne spune această vârstă medie? Simplu: o generație crescută și educată de comunism, absolvenți ai unor facultăți la care se intra numai pe bază de "dosar" bun, într'o perioadă de examene de admitere la facultate, când se făcea o diferențiere netă între fiii de intelectuali - burghezia - (15 % din locuri) și fiii de muncitori și țărani colectiviști - nu moșieri - (85%).

Acești absolvenți, fără vreo credință, fără scrupule, atei convinși, oameni care au dat din coate și din gură la ședințele de partid, sunt cadrele de bază ale partidului fost comunist, actual fesenist sau simpatizanți, reprezintă eșalonul doi al comunismului, cel intelectual. Câți nemembri de partid sau fii ai unor nemembri de partid puteau studia la facultățile de Drept, Comerț Exterior, Filosofie, Psihologie în anii 1955-65?

Noii guvernanți sunt pe placul celor doi: Iliescu și Roman, făcând tot ce le stă în putere să mențină comunismul la putere în România.

Noile guvernări din România, ca și din celelalte țări care au fost supuse de comunism, ateism, jumătate de secol sau mai mult, nu pot fi schimbate imediat, ci în timp. Puținii oameni capabili de a conduce aceste țări spre o viață mai bună, scăpați ca prin minune din genocidul comunist, sunt prea în vârstă, iar tinerii noii generații încă neafectată de virusul comunist - satanist sunt prea tineri, pentru a putea lua conducerea țărilor lor. Pătura soioasă a nomenclaturii comuniste, cu prea multă putere încă, această generație în vârstă de aproximativ 46 de ani, nu renunță ușor la puterea pe care cu greu și șmecherii și-au clădit-o.

Marian Munteanu și grupurile de tineri, curați, ce se întorc spre credință în Dumnezeu, sunt abia în pregătirea unui nou partid. Vor mai trece ani de zile până când aceștia vor fi gata de a lua conducerea unui popor care și el trebue să se întoarcă spre credință.

Nu o revoluție a fost în Decembrie 1989, ci o contra revoluție. Contrarevoluția este în plină desfășurare azi, în România, ca și în Polonia, Ungaria etc.; ea înseamnă reașezarea în ordine a tuturor structurilor societății, familie, tradiție, credință. Contrarevoluția înseamnă lupta cu Satana, lupta cu forțele Răului, oricare ar fi ele, oricare ar fi numele lor - Roman sau Iliescu - și această luptă nu se poate duce decât prin credință, prin întoarcerea către Dumnezeu.

Satanei, vampirilor, lui Roman sau Iliescu, nu le este frică decât de cei ce cred în Dumnezeu și de cruce.

DIN GRĂMADA DE SPINI

-NOSTALGIA-



Pe vremurile de tristă memorie a existat, ani de zile, la București o oficină de îndoctrinare comunistă, botezată pompos "Academia Stefan Gheorghiu".

Atât profesorii cât și elevii (majoritatea fără licențe și nici măcar bacalaureat) erau activiști și cadre superioare ale P.C.R. și ale aparatului de Stat, supravegheați de KGB. Absolvenții erau bombardați cu titlul de "Doctor". Doctor în ce? In minciună și ticăloșie.

Istoria a vrut ca toată banda de dascăli-fripturiști dela "Academie" să se transforme, brusc, instantaneu și total - după 22 Decembrie 1989 - în vajnici luptători pentru democrație (sic), ca și cum "generația spontanee" ar fi existat vreodată.

"Academia" a fost desființată în Martie 1990, toți dascălii ei devenind cadre superioare ale FSN și ale noului aparat de Stat; V. Secăreș, consilierul personal al lui Iliescu, Virgil Măgureanu fost colonel de Securitate - șeful Securității-SRI etc.

Prin desființarea "Academiei" toți acești "savanți" s'au trezit șomeri ai așa zisului învățământ superior! Pentru a suplini acestei lipse, Dl. Roman a înființat, ilico, prin decret, o "Facultate de politologie" impusă Universității din București, fără să fi cerut în prealabil - conform legii - avizul Senatului.

In felul acesta, specialistii "Socialismului științific" de ieri, cu mâinile pătate de sânge, s'au proclamet peste noapte "politologi".

Dar cum orice universitate, demnă de acest nume, trebue să aibă dascăli calificați pentru învățământul superior, "savanții" noștri, fără nici o calificare în materie, au înaintat dosarele lor Senatului Universității cerând integrarea în învățământul superior, precum și titluri didactice. După un studiu amănunțit, Senatul a respins toate dosarele prezentate.

Tinând seama de această situație cam neplăcută, toată gașca de "politologi" și-a luat catrafusele dela Universitate și a plecat la "Institutul național de studii politice și administrative" înființat de guvern, ca din întâmplare, la timp oportun. Acolo nimeni nu i-a întrebat de diplome, competențe și alte fleacuri plicticoase și inutile.

In felul acesta s'a creat un alt nucleu de dezinformare "democratică", care speră că istoria se va repeta.

DRACON

MINERII ŞI TERORISMUL DE STAT

- CÂND PENTRU, CÂND CONTRA -

Adrian GRIGOROPOL

Dacă înaintea ultimului Război Mondial, la un anumit nivel de preferinţe, la noi se citea cu nesaţ "Misterele Parisului", roman foileton al vieţii interlope din oraşul lumină, acum după doi ani dela Revoluţie, intrigant de indescifrabile apar luptele intestine pentru putere din însuşi sânul acaparatorilor acesteia.

Nici zorul rotativelor în consumul cernelii de tipar începând din Decembrie 1989, nici atâtea cărţi, dela "Revoluţia Furată" a lui D. Mazilu, "A hole in the Flag" a lui A. Codrescu şi până la cea mai recentă "The Revolution" a lui Nestor Rateş, n'au reuşit să facă lucrurile mai clare. Ne găsim în faţa unor subterane labirintice din care nici Teseu n'ar putea să iasă la capăt. Este adevărat că mitologia a omis să ne spună ce culoare a avut firul Ariadnei, însă acesta cu care rătăcim noi şi care se pare nu duce la nici o ieşire, e sigur un fir roşu, firul comunismului.

Dacă ar fi numai la noi! Dar este şi în Uniunea Sovietică descompusă, în Iugoslavia, în Tadjikistan, unde, după ce liderul comunist Rahkman Nabyiev fusese înlăturat odată şi cu statuia lui Lenin, a reuşit printr'o lovitură să se reinstaleze la conducere; ne aflăm într'o reţea din cele mai obscure ale postcomunismului. Poate cum ar putea susţine cineva, într'un ciclu al tainelor mitologice, în care Minotaurul ar fi comunismul, Teseu democraţia şi Ariadna... Departamentul de Stat al Statelor Unite. Iar epilogul este ca Ariadna abandonată să-şi plângă soarta pe o insulă Naxos.

Ipoteze. In gluma serioasă, pentru societatea românească, cele ce se întâmplă sunt de-a dreptul insuportabile. In câteva luni am parcurs în mişcare rapidă o întreagă istorie, năvăliri barbare, şarje combinate de cămăşi brune şi brigăzi roşii, distrugeri ca şi cum peste ţară ar fi trecut milenii, şi toate pentru menţinerea despotismului, privilegiilor sclavizării poporului care credea că şi-a rupt lanţurile. Preţul: bir de vieţi tinere, ruine sufleteşti, ruine de speranţe, mizerie fizică. Despre Huni se spunea că pe unde treceau ei, nici iarba nu mai creştea. Pe urma comunismului întreaga natură rămâne moartă.

Si toate acestea în era electronicii.

Pe viu, nu pe peliculă.

După un instantaneu al evenimentului internaţional, Americanilor li se serveşte pe micul ecran un analist. La un birou ticsit cu aparatură sofisticată, pe fundalul unei biblioteci impresionante, are loc un "show al oracolelor". Ca în antichitate la Delphi, analiza este subordonată mutaţiei virgulei. Nu în elină, ci în americană: Te vei duce te vei întoarce niciodată vei muri.

Meseria este de înaltă clasă. Nu ca de consilier prezidenţial sau de premier. Nici o răspundere, după cum nici Gorbaciov n'a răspuns de cum şi-a ales consilierii care n'au fost în stare să-i dea o lovitură de Stat.

Deşi nu dela Harvard, Yale sau Princeton, să riscăm analiza evenimentelor din Bucureşti petrecute la 25-28 Septembrie acest an.

Să-mi fie iertat că încep cu cele spuse după demisia sa, de către Hrusciov, anume că i-a fost dat să se sature de toate, de banchete, de femei, chiar de vodcă, dar dacă un lucru nu i-a fost vreodată îndeajuns, acest lucru a fost PUTEREA. Hrusciov era un Ivan Turbincă, neîncrezător în ideologia comunistă, ajuns în vârful piramidei prin şansa oferită de prea marea înghesuială a celor care râvneau să ajungă acolo. Debarcarea sa pe cale statuară de partid a fost o excepţie dela regula dominantă a dictaturii comuniste şi care defineşte absolutismul; după expresia lui Ludovic al XVI-lea, sunt aici şi aici rămân. Cu demisia n'a reuşit în cazul lui Gorbaciov şi atunci s'a încercat lovitura de Stat, dejucată de Boris Elţîn, un populist bănuit a fi şi el însetat de putere.

Preşedintele Bush are preferinţe pentru Gorbaciov, mai şlefuit, mai predicabil, în vreme ce Elţîn este un primitiv populist, un elefant nou intrat în prăvălia de porţelanuri a democraţiei, după portretizarea unui ziarist, în Time. Sumarizându-l, Bush agrează oameni puternici, dictatori. Explorând raţiunile politice, constatăm că enunţând la finele războiului (neterminat) din Golf "Noua Ordine Mondială" reiterată şi la deschiderea sesiunii Naţiunilor Unite, în numele singurului far călăuzitor rămas omenirii, Preşedintele Bush a redus totul la "stabilitate" şi "integritatea frontierelor" care în realitate reconfirmă vechea ortodoxie a stabilităţii mondiale instituită geografic la Yalta, Potsdam şi reconfirmată poate la Malta, singurele modificări putând fi de structură politică internă, respectiv democratizare şi economic piaţa liberă, întreg procesul, dacă totuşi are loc, putând fi dirijat cu mână forte.

Oare politica americană este atât de opacă încât să nu sesizeze că sfârşitul secolului XX este al revoluţiilor pentru libertate şi deci democraţie şi că un asemenea proces politic potrivit experienţei istorice nu poate avea loc lent, dirijată, şi comportă mutaţii fundamentale şi sacrificii, că lumea a proscris definitiv stabilitatea războiului rece şi urmăreşte îndreptarea nedreptăţilor ca fruct al libertăţii?

Trecând la situaţia ţării noastre, consemnăm că evenimentele din nou grave şi tragice din 25-28 Septembrie au preocupat factorii politici şi opinia internaţională mai puţin decât cele din Zair sau Haiti şi până şi drama războiului civil din Iugoslavia a intrat în rutina informativă în raport cu alegerile din Suedia violentă, citadină, zilnică de pe glob.

Noi Românii ne întrebăm dacă am ajuns la cheremul disputelor dintre uzurpatorii fără scrupule ai acesteia şi dacă mai dispunem de acea voinţă de reacţie necesară pentru salvgardarea viitorului nostru.

Minerii n'au revenit a patra oară de capul lor. Ca de fiecare dată, cineva i-a manevrat atât pe liniile cefereului, cât şi pe străzile Capitalei. Minerii s'au bătut cu scutierii lui Roman cu mai multă înfocare şi cu mai puţină cu arnăuţii lui Iliescu (Cantacuzinul), al cărui buncker, se spune, este mai inexpugnabil decât al lui Saddam Hussein. Nici un tandem politic nu rezistă, după principiul: nu pot sta două săbii într'o teacă. Romanii (din antichitate) când alegeau doi consuli, cu pragmatismul lor, au instituit exercitarea puterii alternativ, câte o lună. N'a dat rezultat. Si în Iugoslavia, unde preşedinţia colectivă a fost exercitată alternativ câte un an, a dat faliment.

Iliescu, iniţial liderul Frontului inventat, râvnind preşedinţia ţării, şi-a pierdut locul. Nici Gorbaciov n'a putut sta pe două scaune şi până la urmă pare că nu mai stă pe nici unul. Preşedinţia frontului devenit partid a luat-o Roman, dar spre stupefacţia lui Iliescu s'a declarat lider "naţional". Lucru insuportabil pentru toată lumea. Ca idee de conducere, Iliescu susţine o perestroică progresivă, Roman o terapeutică de şoc. Cu terapeutica de şoc ţara s'a afundat şi mai mult în prăpastie. Cu reformismul progresiv, Gorbaciov a dus ţara lui în aceeaşi situaţie. Teoretic, meciul Iliescu-Roman este un scor nul.

Cele trei zile ale încercării de lovitură de Stat dela Moscova în August, a reactivat la noi forţe politice anterioare aflate între timp la refrigerare. Sigur că au existat legături şi au considerat că a sosit momentul. In ce ape se vor fi scăldat în acele zile, este prezumabil că n'ar fi scăpat trenul, depindea ce clasă avea să ocupe fiecare din doi. Intre ei şi invidia trebue să-şi aibă locul. Chiar dacă fără rezultate palpabile şi numai cu accentuarea înfumurării premierului i se deschid mai multe uşi la înaltele politici occidentale.

Indiferent în ce fel, cum şi pentru ce, nomenclatura Frontului s'a scindat în aripa conservatoare, Iliescu-Bârlădeanu şi aripa tânără, Roman-Severin-Stoica. Dacă sunt frontişti, trebue să se şi lupte. Pentru putere. Minerii au cerut capul lui Moţoc-Roman, demisia. Si şi-a dat-o, justificând că a făcut-o sub presiunea străzii. Premierul Roman, care la aniversarea unui an dela Revoluţie declarase în umbra unei icoane că nu îi este frică de nimeni, de nimic şi de pe scaunul funcţiei nu va pleca! După primul tur şi după ce populaţia s'a alăturat minerilor şi au fost atraşi la Televiziune, care formal s'a spus că este a poporului, dar în fapt este a Preşedintelui Iliescu personal, obiectivul răzmeriţiei a fost deturnat, auzindu-se şi "demisia lui Iliescu", plus încercarea de a se asalta instituţia cârmă a preşedinţiei.

Apogeul scenariului a avut loc la Palatul Cotroceni (fost al Cantacuzinilor fanarioţi) a cărui incintă protejată de ziduri era înţesată ca o fortăreaţă de trupe armate până în dinţi. Pentru cât a fost şi n'a fost scenariu, Preşedintele Iliescu l-a primit pe "liderul" minerilor Miron Cozma, un personaj tot atât de misterios ca întreaga dramă a piesei şi a avut loc alt "compromis istoric". Preşedintele a primit demisia premierului Roman, a relansat momeala guvernului de Uniune Naţională, adică un cal, FSN, şi un pui, opoziţia, şi i-a asigurat pe mineri de satisfacerea revendicărilor profesionale, cu promisiunea solemnă că-i va vizita în mine, nu fără a purta în memorie păţania lui Ceauşescu în vremea când şi dânsul era mare în nomenclatura partidului comunist. Nu fesenist. Atunci a căzut cortina iar nefiind figuranţi, morţii nu s'au mai sculat şi răniţii au rămas în spitale. Ar fi deci destule semne că preşedintele a pus la cale şi ultima mineriadă şi tot dânsul a încheiat-o.

Dar aveam de-a face cu un teatru în teatru şi un serial.

După căderea cortinei, dezvăluiri. Mai mult sau mai puţin suspecte. "Listele negre". In coincidenţă cu lista arătată în plenul Sovietului Suprem, confidenţial cum a şi rămas, de Elţîn lui Gorbaciov. Un plan al "complotiştilor noştri" pentru o sângeroasă noapte a Sfântului Bartolomeu. Dezvăluiri în plenul parlamentului nostru de către doi "înlistaţi", Gelu Voican Voiculescu şi Claudiu Iordache. Numărul proscrişilor variabil, dela 12 la 27. Reproşuri lui Virgil Măgureanu că SRI nu furnizează informaţii. Măgureanu el însuşi pe listă face figura de sfinx. Pe liste unii Români puri dar vânduţi, alţii indubitabil Evrei, fruntaşi fesenişti, lideri din opoziţie, fruntaşi maghiari, Doina Cornea ca instigatoare la revoltă, Măgureanu pentru activităţi politice şi participări la procesul şi execuţia cuplului Ceauşescu. Dintre toţi, dintr'odată un personaj inedit, Radu Ciuceanu, despre care unii spuneau că este de-al lui Iliescu, alţii de-al lui Măgureanu, iar alţii că ar putea fi chiar liberal, de vreme ce este deputatul partidului, deci omul lui Radu Câmpeanu.

Adevăratul plan şi adevăratele liste vor fi imposibil de aflat pentrucă, fără îndoială, din plan fac parte mulţi din evantaiul cârmuitorilor de ieri şi de azi şi răzbunători "foşti", în vânătoare de capete. Curios este că n'au ieşit la iveală "listele albe" ale eliberării imediate a celor vinovaţi fără "vină" din închisori.

Bilanţul este ...în balanţă. Afară de comunicatul MAI şi MAN de 3 morţi şi 238 răniţi, 10 în stare gravă, din total majoritatea sunt din forţele antiteroriste. Despre distrugeri, bilanţul nu mai contează, oraşul ar fi şi aşa ruinat. Premierul Roman a demisionat dar nu se consideră demisionat, Theodor Stolojan a fost desemnat prim-ministru, dar problematic să formeaze un guvern. Soluţia prezidenţială în lipsa unei Constituţii, trebue să fie radicală, incluzându-l şi pe dânsul, cu guvern tehnocratic de tranziţie şi alegeri generale anticipate. Categoric, NU, votării unei Constituţii de actualul parlament majoritar comunist. Prealabil alegerilor generale anticipate, REFERENDUM pentru forma constituţională a Statului, Monarhie sau Republică.

CINE UCIDE STUDENŢII ÎN ROMÂNIA

—Eugen POPESCU—

Pe 25 Septembrie 1991, între demonstranţii din Piaţa Victoriei, printre mulţi alţii era şi studentul Andrei Frumuşanu. Ca şi toţi ceilalţi de acolo şi el se săturase de minciuna continuă pe care noua putere instaurată la Bucureşti neo arunca în faţă cu o neruşinare ce o continua pe cea a lui Ceauşescu. Cu o poliţie politică, care cuprinde, prin oameni acoperiţi în diverse posturi, întreaga administraţie a Statului, care a reuşit să-şi infiltreze agenţi în majoritatea partidelor de opoziţie, puterea din România se simte în siguranţă şi îşi permite chiar să se joace cu situaţiile limită pe care le foloseşte în interes propriu, neţinând seama de urmările tragice pe care aceste situaţii le crează.

Un cartuş venit dinspre clădirea guvernului a străpuns pieptul lui Andrei Frumuşanu. Câteva zbateri, un horcăit şi atât. Avea 23 de ani şi era student la Hidrotehnică. Încă o picătură din viitorul României fusese ucisă. Pe zidul facultăţii va mai fi prinsă o placă comemorativă. Alături mai este una a unei alte picături de viitor românesc,ale cărei speranţe au fost spulberate în Decembrie 1989, de aceiaşi ucigaşi. Din păcate sunt două pietre şi atât. Fără gândire, fără suflet, fără imaginaţie,fără viitor. Poliţiei nu i-a fost de ajuns atâta. Rămăseseră urme, iar de ele nu trebuia să se mai amintească.

Pe 28 Septembrie 1991, atunci când Daniel Popescu, Preşedinte al Confederaţiei Liga Studenţilor din România, împreună cu încă doi vicepreşedinţi, Alexandru Andrei şi Răzvan Gavrilă, lipeau afişe conţinând Apelul către studenţi de a veni la înmormântarea colegului lor asasinat, a apărut ca din pământ un jandarm, care băgând cartuş pe ţeava armei şi nevrând să asculte nici o motivaţie, i-a somat să se îndrepte spre clădirea poliţiei. Intre timp, a apărut o trupă întreagă de jandarmi, care ţinându-i sub ameninţarea armelor, i-au forţat să meargă la poliţie. Norocul lor a fost acela că erau trei şi că astfel puteau depune mărturie de ceea ce li s'a întâmplat. După mai multe discuţii,în care li s'a imputat cuvântul "asasinat" din textul Apelului, au fost lăsaţi să plece. În jurul aceleeaşi ore, un alt student, Adrian Baboi, care lipea de asemenea afişe, a fost interceptat de un echipaj format din subofiţeri şi civili şi profitându-se de faptul că era singur, a fost bătut bestial,fiind lăsat în stare de inconştienţă. Trebue să precizez că jandarmii nu sunt altceva decât vechile trupe de Securitate cărora li s'au schimbat numele.

Neschimbându-şi oamenii şi metodele de lucru, poliţia română nu a rămas decât aceeaşi poliţie politică, care îl servea pe Ceauşescu. Acum îl serveşte pe Iliescu, încercând să distrugă viitorul propriei ţări. Undeva, aproape, există o judecată de care nici poliţia politică şi nici cea care o dirijează nu ar trebui să uite. Uitând de această judecată, s'ar putea să vă pregătiţi propria voastră uitare, tovarăşilor...

O ADMINISTRAŢIE DE ACTIVIŞTI

—Alex. NEMOIANU—

Pentru toţi oamenii de bine a devenit limpede că în România puterea este controlată de o administraţie vremelnică alcătuită din activişti. Faptul că unii dintre cei ce ocupă funcţii administrative fac parte din eşalonul "doi" nu este de loc relevant. Ceea ce este grav este faptul că întreaga echipă administrativă păstrează mentalitatea, atitudinea şi modul de acţiune al activistului comunist.

Pentru a înţelege caracterul profund nociv al unei asemenea administraţii compusă din activişti, o scurtă explicaţie poate fi de folos.

Aceşti indivizi, foşti activişti alcătuiţi în formaţia F.S.N. au acaparat puterea în condiţii dramatice create de revolta naţională anticomunistă din Decembrie, 1989. Căci în Decembrie 1989 în România a avut loc o revoltă naţională spontană ce a exprimat o unanimitate anticomunistă. Desigur cauzele revoltei trebuesc aflate în cei peste patruzeci de ani de crime şi dezmăţ comunist. Excesele dezgustătoare ale ultimei administraţii comuniste, căreia cel puţin o vreme i-au stat părtaşi şi actualii guvernanţi, au silit pe Români să iasă în stradă pentru a-şi salva viaţa, ultimul bun ce era pe punctul a le fi luat.

Nu trebue pierdut din vedere nici un moment că regimul comunist din România a întrecut în cruzime toate celelalte regimuri din Estul Europei. Nu trebue uitat că în România, în fapt, stalinismul a durat dela începutul până la sfârşitul perioadei comuniste chiar dacă din 1965 stalinismul "clasic" a fost înlocuit cu ceea ce este cunoscut sub numele impropriu şi oricum convenţional de comunism "naţional".

Persecuţia sistematică a întregii populaţii, caracteristică tuturor regimurilor comuniste, în România a căpătat trăsătura "specifică" de prigonire a intelectualilor. Aceasta nu înseamnă că restul populaţiei nu a fost prigonită, dar în România bestiile bolşevice s'au înverşunat împotriva intelectualilor care reprezentau conducătorii fireşti şi care, prin calităţi, puteau deveni exemplu.

Această distrugere, exterminare premeditată a tot ce a reprezentat valoare umană autentică, va rămâne cea mai de neiertat crimă comisă de comunişti. Acţiunea de eliminare a vârfurilor a fost o constantă a administrării comuniste şi ea s'a dus prin diferite mijloace, chiar dacă permanentă, a rămas violenţa brutală, de cavernă. Cred că în nici una dintre ţările comuniste nu au fost intelectualii atâta de prigoniţi ca în România. Nu a fost deloc întâmplător acest lucru.

Nu este încă suficient de clar explicat şi înţeles că scopul comuniştilor a fost controlul absolut al puterii. Acest control al puterii a fost pentru bolşevici o obsesie. Mereu şi mereu ei au avut nevoie să verifice dacă au puterea absolută şi cel mai eficace mijloc de a verifica aceasta era de a provoca în mod deliberat noi suferinţe celor pe care îi aveau în stăpânire. Ca orice obsesie, treptat, ea s'a mutat din sfera fizică, a celor văzute, în sfera metafizică, a celor nevăzute. Pentru comunişti nu a mai fost suficient să ucidă, să bată, să înfometeze, era nevoie să poată spune că binele este rău şi răul bine, că prostia este inteligenţă, să câştige baluri de frumuseţe pentru femei slute. Mai mult încă, ei doreau ca aceste inversări să fie aplaudate şi teoretizate drept adevăruri.

In acest efort de control al minţii libere a omului, comuniştii au ştiut că trebue să elimine pe intelectuali. Dar ca în toate acţiunile lor, ei nu s'au mulţumit să extermine, ei au pervertit şi caricaturizat.

Inverşunarea împotriva intelectualilor din România mai are încă o explicaţie. Intelectualitatea română, în majoritatea ei, era provenită din sate şi ea a păstrat legătura cu locul de obârşie. Această legătură a dat unitate mişcării naţionale la Români, căci ea nu era altceva decât legătura de dragoste şi de sânge dintre fratele plecat la "şcoală" şi fratele rămas la "coasă". Acest lucru a fost foarte bine înţeles de comunişti.

Pentru a distruge intelectualitatea şi legătura ei cu restul populaţiei, administraţiile comuniste au dislocat intelectuali, au creat categoria navetiştilor, au corupt şi au compromis personalităţi. Dar în acelaşi timp au creat un surogat, singurul produs autentic al comunismului, activistul. Trecut prin şcoli de partid şi condiţionat în toate detaliile, activistul este un om fără rădăcini, fără convingeri, fără-de-lege şi gata să jertfească totul grupului, găştii din care provine şi fără care nu reprezintă nimic.

Imprejurarea că actuala administraţie vremelnică este compusă din activişti este extrem de gravă.

Aceşti indivizi nu au convingeri şi nu cred în nimic. In cel mai bun caz ei se închină la slănini, ciorbă de potroace şi ţuici fierte. In momentul de faţă ei au aruncat peste bord stârvul ideologiei marxist-leniniste şi s'au alcătuit în Frontul de Salvare Naţională, al cărui crez este neopăşpăşismul sau în vorbele mai incetişorului la minte, Ion Iliescu, "văzând şi făcând".

Ei caută cu disperare să manevreze în ape tulburi, să asmută un grup social contra altuia şi să incetinească procesul de democratizare.

Este evident chiar şi pentru ei că existenţa lor înseamnă timp împrumutat şi de aceea ei au accese de panică. In cursul acestor accese ei acţionează haotic sau comit acte de violenţă. Faptul că vremelnica administraţie F.S.N. este obsedată, la rândul ei, de controlul absolut al puterii, explică ura şi acţiunile îndreptate împotriva intelectualilor. Neputinţa administraţiei de a deschide un dialog se manifestă prin acţiuni primitive de tipul lozincii: "Jos intelectualii" sau, tot mai frecvent, prin ciomăgirea intelectualilor de clasă. (Se pare că Ion Iliescu realmente doreşte să fie amintit ca Ion Iliescu-Bâtă!).

Accentuarea crizei prezentei şi vremelnicei administraţii F.S.N. generează posibilitatea recurgerii tot mai frecvente la măsuri excesive ce pot declanşa reacţii şi urmări foarte periculoase.

De fapt, pentru a schimba în bine situaţia din România,nu sunt necesare programe noi, ci oameni noi şi primul pas l-ar reprezenta înlăturarea prezentei administraţii care este o administraţie de activişti.

ŞI ARMATA A TRAS ÎN NOI!

Timişoara, 17 Decembrie 1989, orele 18,30-19,00.

Mă aflam, împreună cu alţi 20-25 de tineri la intersecţia Bd. Republicii - Str. Paris. Bulevardul Republicii era destul de luminat, cum demult nu mai fusese.

Am început să strigăm: "Moarte lui Ceauşescu!" "Jos comunismul!" "Trăiască Regele!" (Precizez că în timpul evenimentelor s'a strigat şi această lozincă, e drept că pe ici,colo.A fost şi scrisă pe unele ziduri, dar "mâini grijulii" au şters-o destul de repede.)

Dinspre Operă s'a apropiat o grupă de soldaţi împreună cu un ofiţer. Când au ajuns la mai puţin de 50 de metri de noi, s'au oprit. Le-am văzut bine feţele, înfăţişarea: nu erau inşi vârstnici îmbrăcaţi în uniforme de soldaţi. "Duhneau a soldaţi", cum se zice. Nu erau însoţiţi de nici un civil.

Au tras o salvă, noi ne-am împrăştiat. S'au retras imediat înspre Piaţa Operei.

Când ne-am reîntors, după nici un minut, am descoperit cadavrul unuia din noi. Fusese împuşcat în faţă.

Nu mai ştiu cine i-a scos buletinul, care a trecut din mână în mână.

Eram tulburat, eram furios.

Tin minte doar atât: cel împuşcat domicilia pe Str. Ardealului, la nr.2 sau 20.

RĂUL SE AFLĂ ÎN NOI ÎNŞINE

Că se menţin încă vechile structuri comuniste, e adevărat.

Că un grup de cripto-comunişti reprezintă, încă, Puterea în România, e adevărat.

Dar oare numai acestea sunt cauzele dezastrului economic, social şi spiritual în care se află România, dezastru care a început odată cu venirea Armatei Roşii, dezastru care continuă şi azi a se adânci?

Nu, din păcate.

E în firea omului de a căuta întotdeauna în afara sa cauza propriei nenorociri. Intotdeauna dăm vina pe "împrejurări istorice potrivnice".

Nu cumva, înainte de a clădi ceva în afară, e necesar ca fiecare să se reclădească pe sine?

DRUM DE NEMERNIC

A lins, a scuipat unde a lins, apoi s'a întors pentru a linge unde a scuipat.

Acesta ar fi rezumatul "carierei" unei obeze corcituri, pe nume Vladimir Stefan Petrescu, fost (?) informator al Securităţii.

Cu câţiva ani înainte de căderea Odiosului, un grup de tineri au iniţiat un "samizdat" anticomunist. Din grup făcea parte şi V.St.P., deci treaba a "răsuflat". Cel care semnează aceste rânduri a fost anchetat şi el atunci, deşi habar n'avea de această acţiune, dar îi cunoştea pe cei din grup.

După Decembrie '89 V.St.P. a reuşit să se strecoare (susţinut de publicistul Lucian Vasile Szàbo) în Societatea "Timişoara", dar la scurt timp a fost exclus, aflându-se de "îmbelşugatul" său trecut pus în slujba zăvozilor comunismului.

Acum, împreună cu un aşa-zis naş de cununie, fost procuror militar şi slugă a Securităţii, sub diverse pseudonime, în imunda fiţuică timişoreană a tracomacronarului Iosif Constantin Drăgan ("Renaşterea bănăţeană"), calomniază societatea şi ziarul "Timişoara", publicaţia "Cuvântul Românesc" (cea din Canada), personalităţile opoziţiei anticomuniste, precum şi pe semnatarul acestui articol, acuzându-l, printre altele, de ceea ce el a practicat din frageda-i şi amorala-i tinereţe: delaţiunea.

STATORNICI ÎN TRECERE

In timp ce alte grupări şi partide, în programele lor, pun către final, mai mult ca o înfloritură electorală, valorificarea superioară a culturii naţionale şi promovarea moralei creştine, Mişcarea Legionară pune accentul în primul rând pe renovarea spirituală a omului, desfiinţarea frontierelor dintre el şi Dumnezeu.

"Le-am dat Cuvântul Tău şi lumea i-a urît pentrucă ei nu sunt din lume, după cum nici Eu nu sunt din lume", grăieşte Buna-Vestire după Ioan; şi tot Ioan, în cea dintâi epistolă sobornicească, scrie: "Nu vă miraţi, fraţilor, dacă vă urăşte lumea!"

Omul trebue să fie conştient că este cetăţean al Edenului, nu al lumii acesteia. Nici viaţa, însă, nu trebue dispreţuită, deoarece este un dar al Celestului Tată. Trecerea prin lume trebue folosită pentru a ne pregăti de Intoarcere; trecerea prin lume trebue folosită pentru a-ţi învăţa şi pe alţii despre Intoarcere.

In România, poate mai mult decât aiurea, e necesară reclădirea omului, scoaterea lui din infectele mâluri comuniste, curăţirea lui. Inaintea bunăstării materiale, e necesară asigurarea bunăstării spirituale. Pentru acestea trebuesc folosite atât valorile universale ale creştinismului, cât şi resursele uitate, ascunse până acum de o ideologie degradantă, ale fondului românesc.

Căci, aşa cum rostea Căpitanul: "Va veni o vreme când toate neamurile pământului vor învia, cu toţi morţii şi cu toţi regii şi împăraţii lor. Având fiecare neam locul său înaintea tronului lui Dumnezeu. Acest moment final, "Invierea din morţi", este ţelul cel mai înalt şi cel mai sublim către care se poate înălţa un neam!"

Dan Emilian ROŞCA

NOI FRONTIERE

—— Radu ENESCU——

Nu mă refer la cele geografice, ci la frontierele politice ideologice, cele care ne separă în mod radical, unii de alții, de fiecare dată când se produce un eveniment hotărîtor. Si care impune o luare de poziție.

Imi amintesc adesea de celebra carte a lui Koestler apărută acum aproape o jumătate de veac, "Darkness at noon", ("Bezna la amiază"), titlu simbolic precum și cel în versiunea franceză "Le zéro et l'infini". Zero și infinit: omul. Un Tot sau un Nimic, o ființă fără valoare, după placul Puterii. Voi reveni asupra acestui cutremurător roman "ficțiune și realitate", mărturie vie a unui fost militant.

"Sunday Times", 28.8.91: "Partidul comunist rus a murit la 24 August, după o lungă luptă împotriva boalei ce-l măcina. Avea 88 de ani".

"Fiat lux"? E prematur să afirmăm..."și lumină se făcu". Comunismul a murit, e cert. Comuniștii, nu. Unii s'au pitit, alții și-au întors cazaca pe dos. Unii își schimbă ciubotarul, alții își scrobesc gulerul. Unii în fruntea bucatelor, alții ... tot pe lângă ei. Unii mai pe furiș, alții mai fățiș, în fronturi ale salvării naționale. Iar alții, cu nerușinată cutezare, ne mai servesc lecții, cu subtile arguții și specioase dialectici...cum că mumia e încă vie. Povestea e veche, nu de azi, nu de ieri.

***

La 8 Septembrie 1947 (Doamne! e mult de-atunci) am izbutit, - după două tentative nereușite, - să părăsesc țara. Fără hârtii, fără pașaport. Trei luni mai târziu, după mai multe popasuri prin lagăre de refugiați, prin case de săteni, ajungeam la Paris.

In Orașul Lumină (dar ce e drept, cam întunecos în plină lună Decembrie) apăruseră, la scurt interval, în diferite edituri, trei cărți care au făcut epocă. "J'ai choisi la liberté" a lui Kravchenko, "La 25-e Heure" a lui Virgil Gheorghiu și "Le Zéro et l'Infini" a lui Arthur Koestler. Ultima era, incontestabil, cea mai sfâșietoare; descrierea unui regim concentraționar care transformase omul în simplă "piesă de shimb" a unei monstruoase mașini (Un șurub, cum bine spunea de curând Havel).

In acea vreme mișcarea culturală la Paris era în plină efervescență. Cea politică, nu mai puțin. In literatură (romanul, teatrul, eseul, Anouilh, Gide, Sartre, apoi Camus și alții) factorii politici, și sociali, conduceau și determinau, în mare parte, firul acțiunii...și firea personajelor; datorită, bineînțeles evenimentelor istorice din trecutul apropiat, proaspete încă în mintea omului: Ocupația, apoi Liberarea. Si, la ordinea zilei, luptele interne pentru a IV-a Republică.

In 1946-47 Partidul Comunist își consolidează platforma, după eșecul lui De Gaulle (referendumul). Vântul bătea și apele curgeau spre morile Stângii. Si morișca funcționa. Noua "Assemblee", aleasă pe cinci ani era, în mare parte de stânga: 168 comuniști, 93 socialiști, 160 MRP, 59 Rassemblement de Gauche, și 94 diverși.

Purtătorii de făclii, poeții, ies din nou la iveală incitând masele. Precum Aragon, corifeul Mișcării.

"Descendes les flics/(Omorîți "sticleții")/Camarades/ Descendes les flics !"

(Sergenții nu mai aveau poftă, nici curaj să pună ordine pe stradă. Firesc.)

Sau înălțând glorie sinistrului Serviciu Secret:

"Vive le Guépéou contre dieux et la Marseillaise/ Je chante le Guépéou qui se forme en France... / Vive le Guépéou / Contre le pape et le poux". Gloire à la dialectique materialiste.

Drapelul Franței? La gunoi:

"Les trois couleurs à la voirie ! / Le drapeau rouge est le meilleur !/ Leur France, jeoune travailleur/ N'est aucunement ta patrie".

(Dedicată: aux enfants rouges)

Poeți la "modă", Aragon, Neruda (Odă lui Stalin), Alberti (Premiul Lenin), își irosesc talentul (de netăgăduit) răscolind masele obnubilate.

Si grevele funcționau la perfecție. Si naționalizările. Vox populi.

***

Sunt puține curentele filosofice care să fi izvorît, țâșnit, cu atâta forță, în timp așa de scurt, ca existențialismul în Franța. Datorită lui Jean Paul Sartre? In mare măsură, da. Avea la îndemână mijloacele necesare. Catedra; pana și verbul; apoi, cel mai important, strada. Vreau să spun cafeneaua; unde s'a dospit ideologiile care se străduiau (nu fac o critică) să dea un sens, o realitate, neantului și să pună accentul pe "esența" existenței, l'angoisee, "neliniștea". "L'angoisse, maladie jusqu'à la mort".

O lămurire. "L'engoisse" existențialistă nu e acea neliniște, sau mai bine zis neliniștitoare "uimire", "thaumatzein" spuneau gânditorii greci, - în fața naturii, Physis, punct de plecare al cunoașterii, și al filosofării. Divină dispoziție, spunea Aristotel.

Intregul Quartier Latin, studenții, elevii de liceu, vibrau; se "angajeau" în nesfârșite academice discuții, cu atât mai abitir cu cât știau (dela "maestru") că "tout engagement implique l'engoisse... de choisir".

Bizară filosofie! Atrăgătoare. Ca și formulele literare, filosofice, presărate "la întâmplare" prin romane și piese de teatru. "L'homme est condamné à être libre". "L'enfer c'est les autres"; "Nous sommes jetés dans ce monde"; "Je suis Etre et Néant"; "L'en soi et le Pour-soi", etc. etc. etc. formule-șablon care circulau pe culoarele Universității și pe ulițele din Saint Germain des Près.

In realitate, se vorbea mult, se disputa mult, se jongla cu cuvintele; logosul se rătăcea prin stufoase logomahii. "La dernière absurdité du siècle, scria Emmanuel Mounier, devait être la mode de l'existentialisme: la livraison au bavardage quotidien d'une philosophie dont tout le sens est de nous arracher au bavardage".

"Moda, frenezia, nu au durat mult timp, în ciuda tapajului orchestrat, și a publicității în jurul lui Sartre" (Luc J. Lefevre: "L'existentialiste, est-il un philosophe?") Dar a lăsat urme adânci datorită unei literaturi, - "angajată" de data aceasta, pe o linie politică de stânga.

Cred că nu e cazul să trec în revistă pe toți intelectualii (scriitori, academicieni, ziariști, oameni de teatru, cineaști) care nu au avut curajul, luciditatea sau cinstea unui Koestler, de a demasca marea înșelăciune, la momentul oportun, pe măsură ce se dezăluia tristul adevăr.

Nu vorbesc de cei prea bine cunoscuți, "les grands prétres de la Gauche" cu evanghelia comunistă în mână predicând în numele tatălui (Marx) și-a fiului (Lenin); ci de marea majoritate de așa ziși "letrați". Oare cum au putut fi victima (aș spune mai curând jucăria) celei mai monstruoase mistificări ? Vor fi fost toți "meduzați"? "La face de méduse du Communisme", spunea Maulnier.

***

Iată că barca se scufundă, aproape de mal. (Nu știu de ce îmi vine în minte chestia cu Tiganul). Se scufundă, dar șobolanii se salvează, ba pe colac, ba pe butoaie, ba pe spinarea altora. Si, ajunși la mal, își construiesc o nouă arcă. Cu aceiași cârmaci.

In ultimul număr din "România Liberă" citeam următoarele (referitor la cele petrecute la Moscova):

"Si noi ce facem? Cât va mai dura până când echipa Iliescu-Roman se va decide să-și definească poziția față de comunism? Când vor fi scoși în afara legii comuniștii lui Verdeț, "îmblăniți" astăzi în socialiști? Când se vor hotărî "emanații" noștri s'o rupă definitiv cu vechile structuri, cu vechea nomenclatură comunistă?" Titlul articolului: "Mai comuniști decât Rușii"?

Imi spunea un ziarist: "Se anunță o toamnă caldă" (Se referea la eventuale schimbări, răsturnări) - "Si în România, ce crezi"? mă întrebă. - "In România, toamna? nu știu dacă va fi caldă. Dar iarna, precis că va fi glacială. Vor îngheța și pietrele.

DREPTUL INTERNAȚIONAL ȘI AȘA ZISA REPUBLICĂ MOLDOVENEASCĂ

——Economist, P. PREDESCU——

Reîntregirea României se ridică din punct de vedere al dreptului internațional concomitent cu prăbușirea imperiului comunist, fără probleme de ordin politic sau economic, spre deosebire de alte popoare aflate sub cotropirea expansiunii slave.

Provinciile române: Basarabia, Bucovina și ținutul Herța desprinse din trupul țării după cel de al Doilea Război Mondial au cunoscut modificarea denumirii lor, în aceea de republică moldovenească.

Vitregia impusă României de conjunctura nedreaptă a păcii de acum 45 de ani a prilejuit colosului conglomerat rus să perpetueze la conducerea României un cuvânt neautorizat de adevărată simțire a poporului român atât pe teritoriul cotropit cât și pe cel stăpânit ca zonă de influență.

Acest fapt a ieșit pregnant în evidență din comportamentul postum Revoluției din Decembrie 1989, al guvernării așezate cu sprijinul KGB și Securității ceaușiste, cuvântul oficial evitând să ridice problema reunificării țării.

Acest drept al poporului român a fost cerut tot timpul de intelectualii din exil, cărora li s'au asociat la unison cei din țară cu întreg poporul odată cu Revoluția din Dec. 1989. Ei au situat vocea nației române la prevederile dreptului internațional al popoarelor libere.

Statele Unite ale Americii fac efortul reparației nedreptăților din trecut, prin instaurare de ordine pe baza principiului de DREPTATE. Decizia lor își trage izvorul dela acei președinți părinți ai USA care au jalonat și i-au asigurat existență stabilă printr'o constituție cu bază în principiul dreptății; iar actuala conducere Bush, luptă să-l extindă pe mapamond. Lumea civilizată în frunte cu portdrapelul USA este conștientă că orice abatere ar știrbi și șubrezi întreg edificiul credibilității în lume, pentrucă dreptatea nu poate fi înlocuită cu sofisme diplomatice sau fals istoric. Măsura dreptului rămâne fapta corectă, aplicată unanim și egal tuturor popoarelor, fără excepție.

Acestea fiind spuse pe înțeles general, le supunem prin prizma adevărului lor în referire la România și teritoriile ce i-au fost răpite acum 45 de ani. Cotropirea rusă prin monstrul Stalin a încheiat atunci un pact secret - August 1939 - cu Hitler prin ambasadorii Molotov-Ribbentrop în care Statele Baltice, Basarabia, Bucovina și ținutul Herța din trupul României deveneau obiect de cotropire și expansiune rusă.

Din punct de vedere al dreptului internațional pactul era nul de drept și oficializarea nulității a devenit posibilă abia în Septembrie 1991 după prăbușirea inadvertenței statal-imperialist ruse.

Oficializarea, a acordat recunoașterea independenței Țărilor Baltice și au rămas deocamdată în suspensie provinciile răpite României; pactul care le-a răpit fiind "un singur tot" indivizibil de Tările Baltice.

Provizoratul, cât va mai dura, lasă în suspensie baza legalității de uniformă, aplicare a dreptului internațional de instaurare a ordinei în lume pe principiul de DREPTATE, de care am vorbit.

In ceea ce privește aspectul economic ridicat în prezent de Rușii comuniști camuflați, el diferă în referire la România comparativ cu Tările Baltice și mai ales față de celelalte țări care și-au declarat suveranitate față de fostul imperiu comunist:

1) Față de Tările Baltice, diferența constă în aceea că România are de revendicat Rusiei un întreg tezaur sechestrat de comuniști în anii 1918-1919 - tone de aur, valori și arhivă inestimabile - abuz cunoscut pe plan mondial, nerezolvat în lumina dreptului internațional, căruia i-a venit vremea oficializării. După 1945, jaful din România a cunoscut importanta sumă de 100 miliarde de dolari numai din furtul minereului secătuit din minele de uraniu; apoi sovrom-uri, etc. etc.....

2) Diferența față de celelalte țări are temei în faptul că ele nu au cunoscut independența în anul 1918; autodeterminarea de atunci - cele 41 de puncte din 01.01.1918, Preș. Wilson - a situat România cu provinciile în cauză pe un precedent unanim recunoscut de țările semnatare ale tratatelor Primului Război Mondial.

Dacă vocea guvernamentală încă la frânele României - tace - vocea intelectualilor din exil și din țară cu întreg poporul se ridică puternic ca reprezentanți de drept și de facto ai României și cer reîntregirea țării.

Căderea mârșavului pact Moltov-Ribbentrop cu recunoașterea Tărilor Baltice readuce de drept și irevocabil la patria mamă provinciile răpite României. Așa operează principiul DREPTATE și strădania USA pentru ordine pe plan internațional.

România reîntregită se angajează în construcția Europei cu respectarea "Drepturilor Omului" în conceptul de aplicare acceptat de celelalte popoare ale lumii. Insinuarea rusă în scop de a tergiversa reîntregirea României ține de comuniști camuflați până la Gorbaciov; iar țările care se rețin cu sau fără conștiență ajută un complot la adresa santinelei dela granița de Răsărit a Europei de mâine: ROMANIA, mult încercata santinelă...

In astfel de momente istorice se verifică țările prietene și este bine de reținut.

RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

O ÎNSCENARE: MASACRUL DELA ABATOR

——Simion GHINEA——

In urmă cu patruzeci de ani, are loc în România un proces straniu. Zic straniu, pentrucă în timp ce acuzatorii au putut spune verzi și uscate, acuzații au tăcut pentrucă li s'a pus lacătul la gură.

In 1947, Petre Pandrea a tipărit o carte de specialitate - era un penalist emerit, în care cita cazuri de "psihoză și demență colectivă" din timpul revoluției franceze și din așa-zisa rebeliune legionară din Ianuarie 1941.

Doi ani mai târziu, ne-am întâlnit în aceeași celulă la Ocnele Mari: eu ca legionar, Pandrea ca "tovarăș de drum imbecil" (expresia lui Pandrea). Ii citisem cartea și l-am întrebat ce surse a folosit cu privire la Evreii ciopârțiți și spânzurați în cârlige la Abatorul din București, în zilele "rebeliunii". Mi-a răspuns "din cartea 'Pe marginea prăpastiei', despre care mult mai târziu am aflat că fusese întocmită de Eugen Cristescu, șeful Serviciului Secret de Informații (S.S.I.). Asta aveam s'o aflu, a precizat Pandrea, cu puțin timp înainte de arestare, dela medicul șef al Abatorului".

Petre Pandrea îl cunoscuse pe doctor în casa lui Lucrețiu Pătrășcanu, aflând cu această ocazie că, pe la sfârșitul lui Noembrie 1940, doctorul fusese vizitat la birou de o echipă de polițiști "misterioși", care i-au cerut voie să fotografieze anumite "aspecte" din incinta Abatorului. Medicul a fost contrariat: Ce să fotografieze și de ce? Dar, după două luni avea să dezlege misterul, văzând fotografiile din infama culegere de minciuni, trucaje și calomnii menite să-i discrediteze pentru totdeauna pe legionari, în țară și străinătate. Povestea cu Abatorul, așa cum a spus-o Pandrea, a' circulat prin toată închisoarea. Zece ani mai târziu m'am întâlnit cu Pandrea, de astă dată la închisoarea din Aiud. Si din nou l-am rugat să reia povestea cu Abatorul, de față fiind Prințul Ghica și Petre Tuțea.

Să presupunem că, totuși, versiunea din "Pe marginea prăpastiei" nu cade pe temeiul doar al celor relatate de Pandrea. Se impun atunci, dela sine, câteva întrebări:

1. Cum de n'a fost implicat nici un legionar în abominabila crimă dela Abator? Repet: nici unul! Si mă refer la legionari calificați ca atare, nu la scursorile mahalalei, care, în împrejurări tulburi precum cele pe care le trăia Bucureștiul, puteau pune cămașa verde, pentru ca la adăpostul ei, să intre prin casele oamenilor pașnici, să fure și chiar să ucidă. Antonescu a fost necruțător cu legionarii, care plătiseră cu sângele lor detronarea regelui nebun Carol al II-lea și prin asta înlesniseră înscăunarea lui Antonescu la putere, în ziua de 6 Septembrie 1940. Sute și mii de tineri au luat drumul temniței, unii pentru vini imaginare. Alții au fost executați. Dar, încă o dată: nici unul pentru crime întâmplate la Abator! Nici un legionar, în 1941, nu a fost acuzat de crime față de Evrei!

2. Cum de au avut timp legionarii, în zilele de cumpănă ale rebeliunii, când se juca viitorul lor politic, chiar viața lor, cum de au avut timp și ce motive au avut pentru a se deda la devastarea magazinelor și caselor evreiești?

3. Cum de n'a fost transformat acest loc pângărit - Abatorul - într'un sanctuar, într'un simbol al holocaustului, ca Auschwitzul de pildă, după 23 August 1944? Cum de se vorbește despre un "pogrom dela București" abia acum, după 50 de ani?

La prima întrebare se poate răspunde ușor. Nu Evreii reprezentau pentru legionari pericolul mortal, ci puciul militar din ziua de 21 Ianuarie 1941, al cărui autor era generalul Antonescu sprijinit de o putere străină, respectiv Germania lui Hitler. Căci numai cu asentimentul acestuia Antonescu a trecut la acțiune, fapt care nu-l onorează. Să vii la putere sau să vrei să rămâi la putere, cu ajutor străin, e cea mai mârșavă abdicare dela demnitatea de Român. (Asta am învățat-o dela Corneliu Codreanu).

La celelalte întrebări las să dea răspuns persoane mai calificate. Acest răspuns va trebui să cuprindă rezultatele minime ale anchetei penale: numele victimelor și ale făptuitorilor, știut fiind că nimic nu a împiedicat, la momentul respectiv, desfășurarea unei anchete penale amănunțite. Dimpotrivă, autoritățile erau foarte interesate în dezvăluirea completă a crimelor legionare. Au făcut-o? Dacă nu, de ce?!

O ISTORIE PLINA DE CRIME?

In 1937, Italienii îi ceruseră lui Nae Ionescu un articol despre legionari pentru Enciclopedia pe care o pregăteau. Articolul trimis de Nae Ionescu nu a plăcut redacției fasciste și n'a apărut. Intrebat ce crede despre asta, Nae Ionescu a răspuns: "Mi-am pus mintea la bătaie, m'am căznit cât am putut să găsesc puncte de contact, de asemănare, între fenomenul legionar dela gurile Dunării și fascismul italian sau național-socialismul german și, spre marea mea bucurie, nu am găsit nici unul".

Am citit că la Budapesta se fac pregătiri pentru ridicarea unui monument în memoria lui Horthy. Vecinii noștri au tot dreptul să-și rescrie istoria așa cum cred ei de cuviință. Dar noi ce facem? Continuăm să le predăm elevilor istoria mutilată de Roller? Poetul nostru național numea parlamentul din vremea sa grădina zoologică din Dealul Mitropoliei. Ce face parlamentul nostru de azi? Dă apă la moară ponegritorilor poporului român de pe alte meleaguri, punându-i în cârcă holocausturi inexistente? Cu câțiva ani în urmă am citit, la Paris, următoarea frază: "Valahii trebue stârpiți până la unul. Sunt un popor barbar și n'au ce căuta printre popoarele civilizate. Toată istoria lor este plină de crime." M'au trecut fiorii. Acum încerc un sentiment - nici măcar nu am curajul să-l mărturisesc public. Până și Nicolae Ceaușescu, cel atât de hulit azi de către cei care îl aplaudau ieri, a dovedit mai multă măsură și bun simț, nedându-se' la exhibiții propagandistice care să terfelească poporul nostru.

Mișcarea legionară a ieșit din scenă cu cincizeci de ani în urmă. Acum e treaba istoricilor autentici să se ocupe de istorie, nu a politicienilor mediocri sau improvizați, pescuitori în ape tulburi. Intr'un secol ca al nostru, suprarafinat, te miri cum de se mai găsesc oameni slabi de înger, care cred în existența strigoilor, sau sunt dispuși să înfrunte ridicolul vânând vrăjitoare.

Eminența sa rabinul șef din România se arată periodic îngrijorat de unele semne de antisemitism din România. Asta ne mai trebuia nouă, acum. Nu era destul că alții ne critică, cum că nu respectăm drepturile minorităților. Eminescu avea dreptate. Toate câte se întâmplă rău în alte colțuri ale lumii, unii le trec, dacă pot, pe seama noastră. Biata noastră țară ospitalieră! Tot ea trage ponoasele!... Pentru liniștea Eminenței sale, îi amintesc că nu există în momentul de față destui Evrei în România ca să poată exista și o problemă evreiască reală. Vreau să spun că agitația Eminenței sale pe tema antisemitismului românesc e inutilă, ba chiar irațională, fiind lipsită de obiect: afară de cazul dacă nu există și alte rațiuni oculte care ne scapă nouă.

POST SCRIPTUM. Consider sesiunea solemnă a parlamentului, prilejuită de așa zisul pogrom dela București, contrară atât intereselor românești, cât și celor evreiești, precum și în contradicție cu adevărul istoric, lucru ce s'a remarcat cel mai bine în discursul ținut de Dl. Dan Marțian.

(ARTICOL PUBLICAT IN MAGAZINUL "EXPRES", NR.4, 1991, DIN ROMANIA)

ORATORIU ROMÂNESC

——Ovidiu VASILESCU——

Ceru-i albastru, abrupt, limpede și curat, întocmai ca lacrima Maicii Domnului. Inalt, departe și fără de capăt pare în siderala lui limpezime, drumul către Tine, astăzi când fiorul unei sfinte nebunii mă leagă în frățietate cu arborii pe care vraja toamnei celei noi i-a îmbrăcat din nou în strai de sărbătoare.

E vremea anotimpurilor în schimbare, e vremea întoarcerii de veac, e vremea amurgirii cetăților Caimacanilor trufași, și-i ceasul înălțării din pulberea deznădejdii, a celor care au stat răstigniți pe crucea faraonic înălțată, peste vârful a șaptezeci de ani. Bat clopotele'n dungă, dar și a sărbătoare, a praznic creștin cumpătat și sfios.

Lumina inimii Tale cade majestuos peste fruntea nesupusei cetăți Detunata, în care Moțul a tot răbdător, credincios și tăcut, încă mai urzește la țolul în care să-ți culce vorbele de îmbărbătare și tainele făgăduitei Tale dreptăți. El, Moțul, sămânța durabilă a neamului meu! Făptură măruntă și firavă la vedere, zugrăvită însă în interior cu lumina trandafirului, statornic, nezdruncinat și fanatic! El, această amforă călătoare duce sub bunda zdrențuită de veacuri, duhul "Templului Om", rostul tainicei Tale gândiri dăltuită în cremenea unui cuget incomparabil mai curat, mai puternic și mai înțelept decât imnul gălăgios dela poarta vițelului de aur.

E toamnă din nou iar ziua-i senină și clară ca fața unui diamant șlefuit cu egală migală și pricepere de mâna unui meșter israelit. Unii își culeg ultimele holde, alții ultimii morți, și-i semn de cântare ori semn de'ntristare, când parcă mai mult ca oricând se împlinesc tainele spuselor Tale, că: "Celui care are i se va mai da. Celui ce nu are i se va lua."

E toamnă de-acum și-i Noembrie! Sângele dă buzna în vița de vie și'n fața stăpânului cuprins de neliniștea zilei de mâine... Pe culmi, sus pe vârful muntelui cu nume de pasăre, Moțul citește psaltirea și cântă din toaca cu fălcile de lemn un cântec cuprins de nebunie. Cântă și dansează Moțul, cu pas mărunt și șoptit de opincă și din când în când slobozește de pe umăr barda către steaua Zeului Marte.

Fecioarele spun vorbe cu mai multe înțelesuri din tulnicele sprijinite pe zări. Ele se întorc pe călcâie în spre cele patru zări și aruncă ocară și farmece învățate dela maicile lor, prin care să alunge din preajmă pe ucigă-l toacă și mai ales să alunge pe pustii o ceată de strigoi care au venit pe neașteptate, de nici unde, cu gândul să deschidă porțile comorii dela Brad (care zic ei, le-a fost lăsată moștenire lor(?) de către neștiuții stăpâni de altădată. Niște hoți care în trecere prin APUSENI au luat în goana lor tot ce a fost mai bun și mai de preț (Moților lăsându-le desagii plini cu lacrimi). Deochiați și înfricoșați de primirea făcută, negăsind nici un descântec de bine, "strănepoții lui vântură lume" au rupt-o la fugă înapoi de unde au venit, împiedicându-se în poalele prea lungi și zdrelindu-și coatele'n cădere. Doamne, cum mai fuge necuratul când miroase a tămâie!

Toate acestea le-am încredințat pentru Tine, celor osândiți la miezul nopții trecute de către cei care au închis zările cu pecetea întunericului. Sufletele lor transparente ca giulgiul miresei sunt în drum către Tine, și Lor le închină Moțul cântul, dansul, frigul deznădejdii, lacrima bucuriei și tot restul săracei lui viețuiri.

LOR, cei patrusprezece Ingeri care au coborît printre noi pentru un timp, spre a ne învăța care sunt tâlcurile din vorbele și faptele Tale și cum să gândim după ce Ei nu vor mai fi printre noi. Iar după ce ne-au convins că pentru un timp va trebui să rămânem singuri, (chiar fără Tine), înjugați la jugul "carului mare" din care satan ne va biciui fără milă, Ei au plecat spunând că vor urca primii Calea Robilor ce duce spre Tine.

Drumul spre Tine-i prea greu, necălcat încă de nici un muritor, așa că ei vor deschide potecă pentru noi ceilalți. Cale bătătorită cu sânge și duh ortodox pe care să se strecoare în eternitate neamul acela în care Tu ești mai viu și mai prezent ca oricând.

Noi nu avem mai multe credințe și așa cum ne-au învățat ei, nici nu facem politica vreunei idei. Noi mărturisim adevărul, ardem în focul său și facem din cenușa noastră dinamita pe care o vom pune - Doamne - la tălpile iadului.

Ii urmăm pe Ei pentrucă au fost niște EXEMPLE admirabile, iar noi am învățat că neamurile nu fac altceva decât să urmeze și să se lase conduse de exemple. Ii urmăm pe ei pentrucă prin El Te urmăm pe Tine, care ai fost exemplul EXEMPLAR. Moartea Ta este singura noastră rațiune de a exista și dacă ea nu s'ar fi întâmplat nu ar fi existat deschidere spre infinitul al cărui stăpân ești Tu, Doamne Christoase!

E târziu de Noembrie, e toamnă și-i frig. De sus, din Apuseni, de pe culmi coboară Moții spre casă și'n cugetul neamului meu obosit, cobori Tu de pe cruce!

SFARMĂ PIATRĂ

Minerilor din Valea Jiului

A răbufnit din Munții Apuseni,
Din bezna de cărbune și de turbă,
Să dea coconilor rahitici și vicleni
Un bobârnac peste năsoi de scârbă.

Adusu-și-a cu el ortaci de soi,
Flămânzi de pâine, dar și de dreptate,
Si fiind primit cu foc, a dat apoi
Un iureș aprig ca de stânci surpate.

A fost ca un cutremur de pământ,
Vârtej de viscol sur peste troiene...
Zvârlea'n gealați petarda prinsă'n vânt,
Nespărios de bombe fumigene.

Trei zile și trei nopți a bubuit
Si-a dat o raită și prin Sfatul Țării,
Spre-a-i aminti că nu e de glumit,
Că este și o margine-a răbdării.

S'a dus apoi, și crunt și mânios,
Si la'mpăratul Roșu-Zâmbărețul,
Ce se'ntrecea'n făgăduieli vârtos,
Simțind cum fundul i-l cuprinde'nghețul.

Si-a strâns pe urmă toți ortacii buni
Si s'a întors în văgăuni, la vatră...
Netrebnici dregători și căpcăuni,
Să vă ferească Dumnezeu de Sfarmă Piatră!

Ionel ZEANA

TITU MAIORESCU ÎN CULTURA ROMÂNĂ

(14 Februarie 1840 – 1 Iulie 1917)

—Gheorghe RĂDULESCU—

CONTINUARE DIN NR. TRECUT

Pentru Maiorescu ca și pentru M-me de Stael, poezia "este un product de lux", "une noble inutilite" , pentrucă poezia produce o plăcere estetică și nu este creată pentru oricine, ea este izvorîtă din substraturile sufletului, construită datorită talentului și culturii, dând formă și viață expresiei poetice, care acoperă în ea o stare și o viziune asupra lumii. Pentru Maiorescu artele și poezia "sunt repausul inteligenței". Pentrucă arta și poezia aduce inteligenței în urma agitației perpetue cotidiene "o liniște salutară", adică o reconfortare, o detașare de sine, o înălțare și o retragere în solitudine, deoarece poezia urcă transcendental în sfere înalte și într'un univers al ei propriu, singular și nemărginit.

Maiorescu, care era și om politic și care era așa de bine inițiat și documentat în privința criticii și esteticii, în special în cea germană, era conștient că între creațiile poetice îndeosebi și politică există o ireconciliere, o antinomie peste care nu se poate trece.

Creația în sine prin structura sa respinge politica, creația fiind un act patriotic, care nu are nevoie de lustru superficial al momentului politic, deoarece prin valoarea ei arta adevărată poate deveni eternă de exemplu: "Divina Comedie", "Hamlet", "Faust", "Luceafărul" încât Maiorescu spune răspicat acest lucru, în același studiu: "Este probabil că politica ne-a surpat mica temelie artistică ce o puseseră în țara noastră poeții adevărați Alecsandri, Bolintineanu (până la 1852), Gr. Alexandrescu. Atât cel puțin este sigur, că cele mai rele aberațiuni, cele mai decăzute produceri între poeziile noastre dela un timp încoace, sunt cele ce au primit în cuprinsul lor elemente politice. Si cauza se înțelege ușor; politica este un produs al rațiunii; poezia este și trebue să fie un produs al fanteziei (astfel nici nu are material); una, dar, exclude pe cealaltă.

De aceea vedem că poeziile polítice, precum și cele rele istorice au toate vițiul corespunzător; de a fi lipsite de sensibilitatea poetică". Până astăzi multe din principiile de fond ale criticii și esteticii noastre sunt maiorescience. Ele au adus culturii române în domeniul artei și literaturii multe idei bine gândite în mod științific și teoretic, ajungând astfel la o ierarhizare a calității, cât și la o responsabilitate a creatorului în privința creației sale, așezând poezia română pe treapta valorilor universale. Desigur că unele dintre aceste principii sunt astăzi depășite, dacă ne gândim la poezia și arta modernă, deoarece acum viziunea creatorului de poezie și a criticului tinde spre o cât mai liberă exprimare, înlăturând multe din tiparele clasice, atât din punct de vedere al semnificației cât și al formei de expresie. Astăzi câmpul de explorare și observare este pluridimensional, inteligibilitatea devine hermetică, înțelesul diversificat, construcția poetică îmbracă diferite forme, fără ca să se diminueze calitatea creației poetice, se urmărește chiar o pluralitate a formelor artistice, a sensurilor, o perfectibilitate și o purificare a elementului poetic, fără ornamente clasice.

Lucru de altfel ce s'a observat și constatat dela Baudelaire la Mallarmé, la Apollinaire și Saint-John Perse, iar la noi prin poezia lui Bacovia, Blaga, Ion Barbu, ori Arghezi. Cu toate acestea atât pentru timpul său, cât și mult mai târziu în epoca post maioresciană principiile lui Maiorescu au avut și încă au un deosebit efect și o importantă valoare, deoarece prin Maiorescu s'au trasat linii directoare în domeniul poeziei și artei române, iar cultura națională a luat o nouă direcție, solicitându-se o riguroasă selecție în domeniul literaturii. In articolul "Asupra poeziei noastre populare" (Poezii populare române), culegere de V. Alecsandri, Maiorescu elogiază meritul deosebit al poetului care s'a străduit să dea literaturii române această remarcabilă operă a poporului nostru. Hotărît și energic, Maiorescu nu scapă nici un prilej, atunci când limba și cultura română ar putea fi prejudiciate, chiar dacă acele prejudicii nu sunt făcute cu rele intenții, ci tocmai dintr'un sentiment patriotic de apărare, dar exagerările lingvistice ale unor latiniști de a modifica structura limbii nu puteau duce decât la o travestire într'o altă formă decât aceea moștenită, păstrată și îmbogățită pe parcurs de scriitorii noștri și de poporul român însuși, deoarece altfel limba română n'ar fi fost decât păgubită și degradată, modificându-și înfățișarea de veacuri.

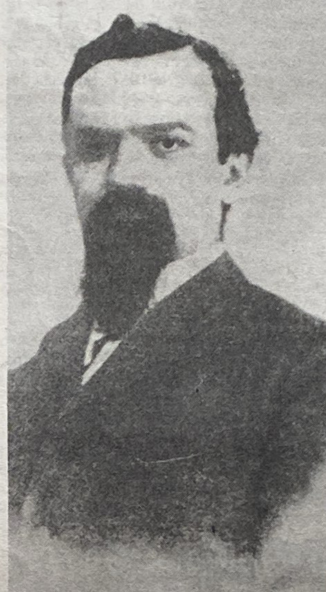
Lucru pe care Maiorescu îl spune răspicat în articolul său "Limba română în jurnalele din Austria"(1868), atacând fără cruțare pe acei care scriau în "Gazeta Transilvaniei", în "Albina", în "Telegraful român", în "Federațiunea", în "Foaia Societății din Cernăuți", în "Transilvania" ori în "Concordia" si "Familia". Dar, iată ce spune criticul: "Recunoștința ce se datorește acestor foi pentru serviciile aduse cauzei politice a Românilor austrieci nu se poate scuti de datoria unei opozițiuni energice în contra formei cu care se prezintă; căci ușor s'ar putea întâmpla ca în rezultatul final câștigul dobândit în politică să fie cumpănit prin pierderea suferită în limbă".

Aceleași critici ale lui Maiorescu le găsim împotriva scrierilor din revista "Transilvania", "Săptămâna" și "Familia" referitor la greșelile de gramatică, de ortografie și a formelor fără fond, critici care au rămas înscrise în articolul său "In contra direcției de astăzi în cultura română" (1868). Cu aceeași autoritate, Maiorescu critică sistemul fonetic susținut de Aron Pumnul, cât și pe cel etimologic al lui Timotei Cipariu, în: "Despre principiul scrierii și o critică a sistemului fonetic" și în "Cercetări limbistice și critica sistemului etimologic", amândouă cuprinse în capitolele din "Despre scrierea limbei române"(1866). In articolul "Neologismele" (1881), critica sa se îndreaptă cu vehemență împotriva acelora care prin abuzurile lor de latinisme ori italienisme doreau să elimine din vocabularul limbii române cuvintele care nu sunt de origine latină și pe care întreg poporul le utilizează, ajungându-se să se modifice astfel structura originală, autentică și coloritul limbii române.

Criticul nu-și îndreaptă însă atacurile sale numai împotriva acelora care prejudiciau limba, ci și împotriva acelora a le căror principii păgubeau și deformau istoria, dreptul și religia națională, dintr'o eronată înțelegere a faptelor și a evenimentelor care s'au petrecut pe teritoriul țării noastre, datorită lipsei unei optici clare, de aici articolul său critic "In contra școalei Bărnuțiu" (1868) critică îndreptată împotriva aberațiilor teoretice din "Dreptul public al Românilor", curs predat de Simion Bărnuțiu la Universitatea din Iași, dela 1855 până la 1863. Una dintre cele mai usturătoare replici, plină de sarcasm și de vervă spirituală, o găsim la Maiorescu în "Beția de cuvinte în Revista Contimporană" (studiu de patologie literară) (1873). Lucrare memorabilă în care criticul își îndreaptă atacurile împotriva acelor literați ori oratori care nu au nimic de spus, însă logoreea de care sunt cuprinși și de care suferă devine primejdioasă pentru acei din jur. "Cuvântul, ca și alte mijloace de beție, e până la un grad oarecare un stimulent al inteligenței. Consumat însă în cantități prea mari și mai ales preparat astfel încât să se prea eterizeze și să-și piardă cu totul cuprinsul intuitiv al realității, el devine un mijloc puternic pentru amețirea inteligenței.

Efectele caracteristice ale oricărei beții sunt atunci și efectele lui, "la debilité des fonctions intelectuelles et le penechant à la violance", cum ne arată Cabanis în memoarul 8 din "Rapports du physique et du moral de l'homme". Simptomele patologice ale amețelei produse prin întrebuințarea nefirească a cuvintelor ni se înfățișează treptat după intensitatea îmbolnăvirii".

După cum se observă, Maiorescu ocolește neologismele și un limbaj academic, el



întrebuințează vorbirea populară, plină de ironie, prin care se demonstrează patologia beției de cuvinte, fiind mai dăunătoare decât beția propriu zisă.

In "Direcția nouă în poezia și proza română" (1872), perspectiva de înnoire și de înălțare calitativă a literaturii române, Maiorescu o sesizează prin "Pastelurile" lui Alecsandri și prin unele poezii din tinerețe ale lui Eminescu, "Venere și Madonă", "Epigonii" și în special "Mortua est", apoi prin câteva poezii ale lui Bodnărescu, Matilda Cugler, Serbănescu și Petrino, însă ultimii patru poeți cu oarecare rețineri. Proza este și ea analizată și prezentă prin: Odobescu, Strat, Slavici, A. Xenopol, Burlă, Vârgolici, I. Negruzzi, Panu, Lambrior, P.P. Carp și T. Rosetti. Dacă Maiorescu vede prin acești scriitori o promisiune și o perspectivă calitativă a literelor românești, cu vigoare și intransigență înlătură nonvalorile, descurajând mediocritatea care caută să pătrundă fără merite și talent printre valorile autentice, folosindu-se de politică sau de alte mijloace, cu scopul de a surpa adevăratele talente.

Bine relatează Maiorescu în "Despre progresul adevărului în judecata lucrărilor literare" (1883). "Adevărat este pentru capul mediocru", spune Maiorescu, "Ceea ce s'a obișnuit să primească ca adevărat, în acest obicei își află îndestularea lui, și orice noutate îi apare ca un dușman al liniștii lui sufletești. Impotrivit la orice nouă încordare a inteligenței, nedeprins și nevolnic la munca intelectuală de a supune unei perpetue examinări fundamentul părerilor sale, el își are cercul inteligenței închis, se opune noului adevăr și, făcând aceasta, crede chiar că are în sine o mișcare în folosul inteligenței, pe când, în fapt, nu are decât acea rezistență a inerției care stăpânește elementele intelectuale, ca și pe cele fizice". Ce adevăr spune Maiorescu prin aceste cuvinte, adevăr care are o rezonanță și o viabilitate oricând și mai cu seamă astăzi. Dar tot Maiorescu a fost acela care prin articolul său "Literatura română și străinătatea" (1882), a întreprins acțiunea de a releva publicitatea care s'a făcut în străinătate a unor traduceri românești în limba germană de W. Kotzebue, Carmen - Sylva, Mite Kremnitz și de alții și aprecierile favorabile aduse poeziei lui Eminescu, Alecsandri, Iacob Negruzzi, Bolintineanu etc. și a prozei lui Slavici, Odobescu, I. Negruzzi, N. Gane, prin articole critice apărute în presa germană și austriacă. Iată ce spune presa străină despre literatura română din acel timp, în "Literarische Beilage der montags Revue", din 21 Martie 1881:

'România poate privi cu mulțumire și cu mândrie la creșterea sănătoasă și puternică a literaturii sale naționale, care în poezia lirică a ajuns aproape la înălțimea celor mai frumoase produceri ale acestui gen literar la celelalte popoare". Iar atunci când trebue să califice și să apere un mare scriitor, având o datorie de conștiință ca să dea o dreaptă judecată de valoare, ca în cazul lui Caragiale, Maiorescu își îndreaptă atacurile critice, scriind articolul "Comediile D-lui I.L. Caragiale" (1885), împotriva unui ziar liberal care îl învinuia pe dramaturg de imoralitatea operei sale. Maiorescu demonstrează valoarea estetică și semnificația pieselor lui Caragiale, în așa fel, încât argumentele aduse discreditează și îi situează pe adversari pe treapta inferiorității intelectuale. Criticul se servește de principiul cunoscut în privința impersonalității artistului în perceperea lumii, principiu care stă la baza creației artistice, deci și în cazul operei lui Caragiale, el analizează și lărgește sfera estetică a operei de artă, subliniază caracterul imuabil al creației artistice al autorului, arată că adevărata artă constă în exemplaritatea frumosului exprimat în formă artistică, lucru de altfel constatat din antichitate și până în zilele noastre.

După moartea lui Eminescu, în același an 1889, Maiorescu scrie studiul "Eminescu și poeziile lui" (1889), care vine de fapt după prefața criticului la prima ediție de versuri a poetului din 1883. Dacă într'adevăr a fost cineva în acea vreme care a intuit și a surprins sensurile și profunzimea poeziei eminesciene, care l-a înțeles în adâncul ființei lui creatoare, care l-a înțeles ca geniu și ca om în același timp și care a venit întotdeauna în întâmpinarea poetului să-l sprijine și să-l ajute până în clipa morții lui, apoi, acela a fost Maiorescu. De aceea credem că acest studiu al lui Maiorescu, de altfel primul care deschide seria analizelor eminesciene până în zilele noastre, acest studiu scris de omul care l-a cunoscut atât de bine și a fost atât de aproape de Eminescu, merită o deosebită atenție.

Maiorescu introspectează sufletul și personalitatea poetului, sesizează obiectivarea și caracterul impersonal în creațiile lui Eminescu surprinde sensul elevat și purificator al poeziilor lui, unicitatea și armonia formei sincronizată cu semnificația profundă a ideilor. Prin gestul și calitatea criticii sale Maiorescu îl prezintă pe poet ca pe cea mai reprezentativă și certă personalitate a culturii române, făuritorul de cultură național - românească, care a dăruit neamului său una dintre cele mai valoroase cărți de referință pentru generațiile prezente și viitoare. Dar, iată ce spune despre Eminescu, însuși Maiorescu:

"Eminescu este un om al timpului modern, cultura lui individuală stă la nivelul culturii europene de astăzi. Cu neobosita lui stăruință de a citi, de a studia, de a cunoaște, el își înzestra fără preget memoria cu operele însemnate din literatura antică și modernă. Cunoscător

Continuare în pag. 13

ERATĂ

In numărul 186 din luna Octombrie 1991 al "Cuvântului Românesc" în articolul "Titu Maiorescu și cultura română" de Gheorghe Rădulescu, s'au făcut unele greșeli de tipar.

Incepând cu titlul se va citi astfel: "Titu Maiorescu în cultura română". și nu "Titu Maiorescu și cultura română".

Pe coloana I rândul 8 se va citi: "Titu Maiorescu a reprezentat pentru cultura română și timpul său, aceeași valoare pentru România pe care au avut-o Boileau și Sainte Beuve în Franța" etc. și nu pe care a avut-o Boileau și Sainte Beuve în Franța". Pe colona III rândul 12 se va citi:

"Aici puteau fi văzuți și auziți Eminescu, Creangă, Slavici" etc. și nu "Aici putea fi văzuți și auziți Eminescu, Creangă, Slavici" etc.

HABEMUS CARDENALEM IN DACIA INFELICE

Vintilă HORIA

Toledo, Iunie, zi'ntâi, vânt, soare prapuri colorate zbătându-se împreună cu felinarele aprinse, în briza caldă, a acestui ajun de "Corpus Christi", buchete de flori agățate sub icoane, la ferestre, steaguri, turiști făcând coadă pretutindeni nu pentru carne sau pâine, ci ca să vadă un tablou de El Greco, stăpânul artistic al cetății. Am ajuns prea devreme. Ceremonia e la șapte și jumătate, iau o cafea, intru în catedrală ca să arunc o privire prietenoasă asupra imensei fresce care reprezintă pe Sfântul Christofor, uriașul care îl trece pe copilul Iisus peste apă (în mod simbolic aduce aminte credincioșilor de Christofor Columb, care avea să treacă peste ocean creștinismul și civilizația), înalt din podea până sub ogive, ies repede în soarele după amiezii, îmi place Toledo iarna, când frigul gonește pe turiști și lasă orașul în singurătatea lui, în care auzi, noaptea mai ales, cuvintele neamurilor care și-au perindat pe aici ambițiile și penații: Celți, Romani, Vizigoți, Arabi, Castiliani, Evrei, care au lăsat urme în pietre și în obiceiuri.

Mă închid în mașină, la umbră, ca să mă izolez de masa care hotește de imagini străzile întortocheate și face să pălească, an după an, culorile din tablouri și din amurguri. Scriu o poezie întreagă, împins de primele două versuri pe care orașul, sau cine știe ce impuls interior adus la lumină de vânt, de mulțime, de durerea care colcăie în mine de atâtea decenii, ca o rană fără vindecare:

Datinilor, luminilor,
Plângerilor clemență...

Plec. Mă rătăcesc pe străzile înguste, din ce în ce mai înguste, ies cu greu, ca dintr'un labirint, din această parte a orașului, cea de sus, unde nu ajung niciodată turiștii, opresc dincolo de ziduri, nu departe de spitalul dedicat de cardinalul Tavera sfântului Ioan Botezătorul. In sacristie îmbrac costumul de "cofrade" al "Frăției Internaționale de Cercetători" din care fac parte de doi ani și pe care o prezidează unul din creștinii cei mai tradiționali ai Spaniei de azi, una din personalitățile cele mai vârtoase, aș zice, și mai puternic înrădăcinate în spiritul acestei țări de piatră și de spirit, cardinalul primat al Spaniei, Marcelo Gonzalez Martin, cu care sunt prieten de ani de zile și care, în Decembrie 1989, mi-a trimis un important dar în bani pentru acea parte a Bisericii din România care a știut să înfrunte vijelia comunistă. Costumul constă dintr'o haină lungă până la glezne, neagră, un guler alb, întocmai celui pe care-l poartă cavalerii din "Inmormântarea contelui de Orgaz" de El Greco, o beretă-potcap, neagră și ea, cu franjuri în culori de jur împrejur, albastre pentru doctorii în Litere, roșii pentru cei în Drept, etc. O medalie atârnată în jurul gâtului. Mănuși albe. Formăm un cortegiu și ieșim în întâmpinarea Cardinalului, apoi luăm loc în fața altarului.

Biserica, vastă, restaurată de curând în stil Renaștere spaniolă din secolul al XVI-lea de pe vremea împăratului Carol al V-lea, e plină de cavaleri, bărbați și femei, veniți de pe toate continentele. Dintr'odată mă simt dus în urmă, pe timpul pictorului din drama căruia am făcut un roman încărcat de simboluri, întocmai unei catedrale gotice, mă simt bine, liniștit, vindecat.

Era un secol fără comuniști, nu lipsit de alte conflicte și amenințări, Spania, ghidată de duhul combativ al Castiliei, lupta împotriva protestantismului și a Maurilor, "los infieles", necredincioșii de pe atunci. Insă lupta era leală, dreaptă, fără câmpuri de concentrare. Si unii și alții credeau în Dumnezeu, pe căi deosebite, astfel încât bătăliile aveau loc, în același timp, pe pământ și în cer, ca în "Iliada", ca în "Ierusalimul liberat".

Cardinalul vorbește de bătălia creștină, care nu s'a terminat, care e mai teribilă și mai greu de dus decât niciodată. Biserica, spune, a avut întotdeauna grijă de cei săraci și de cei bolnavi, dovadă acest lăcaș, cu un spital alături; astăzi, din nefericire, preoți greșiți fac din credință un țel pământesc, o grijă de durerile trupești, uitând de suflet și de dorul lui de mântuire și de eternitate. Face aluzie la așa zisa "teologie a liberării", otravă ideologizată. Suntem, spune, o civilizație venită din mesajul de noutate din Noul Testament și nu o continuare a celui Vechi. Gând profund, din rădăcinile căruia s'a născut și a crescut prin secole civilizația occidentală ca și cea orientală, cea spaniolă, dar și a noastră.

După ce se termină cuvântarea, și după aceea, ceremonia de investiție a noilor cavaleri, câțiva dintre noi se îndreaptă spre sacristie ca să-l felicite pe cardinal. Imi surâde ca de obicei, îi strâng mâna și îi mulțumesc pentru discurs apoi, mișcat de un impuls aș spune negândit, pronunț în auzul tuturor: "Habemus cardenalum in Dacia infelice!" Mă privește, luminat dintr'odată și începe să-mi vorbească de episcopul Todea, noul, primul cardinal al Românilor. Lumea a făcut cerc în jurul nostru. Stie că a stat șaisprezece ani în temnițele ateilor. Un val de lumină românească trece peste noi. Formăm din nou un cortegiu și însoțim, cu același ceremonial, către ieșire, pe cardinalul primat al Spaniei.

Aș dori ca cei ce mă citesc să înțeleagă ce a însemnat pentru noi această numire. "Habemus cardenalem in Dacia infelice!" Nu mai suntem Dacia Felix, de o jumătate de veac, ci, dimpotrivă, o țară nefericită, invalidată, oropsită, cutremurată, năpăstuită, ruptă de ea însăși, pe punctul de a fi asasinată. Dacă tiranul mai trăia zece ani, încetam de a exista. Cineva ne-a ajutat să fim tari, să rezistăm asupririi. Sângele vărsat a fost ca un nou botez, din care am ieșit poate că mai tari ca în trecut, mai pregătiți pentru a înfrunta anii de încercări care ne așteaptă. Va fi greu, însă vom lăsa brazde eroice în istorie, urme pilduitoare care au început să se facă văzute, să devină exemplare, în închisori, și să se transforme în voci universale, în Piața Universității. "Golanii", din care și eu fac parte, au scris un nou început. Cardinalul dela Blaj este părtaș la acest salt către cunoaștere și reîncepere.

Nu sunt Unit și nici Catolic, am rămas Ortodox, în vrăjmășia exilului, însă îmi dau seama cât ne poate fi de folos, tuturor Românilor, dincolo de meschine detalii, această neașteptată invitație spre Apus, acest nou îndemn către Roma, de unde volens nolens ne tragem cu atâta justificat orgoliu. Avem nevoie de conștienta frecventare a originilor pentru a ne salva și pentru a salva și pe alții. Iată cum, într'un fel sau într'altul, Toledo, pentru o clipă, a fost pentru mine, capitala Ardealului. In mijlocul nefericirii, totuși, o scânteie de speranță. "Habemus cardenalem" într'o Dacie nefericită, însă nu sfârșită.

TITU MAIORESCU

Urmare din pag. 12

al filosofiei, în special a lui Platon, Kant și Schopenhauer, și nu mai puțin al credințelor religioase, mai ales al celei creștine și buddaiste, admirator al Vedelor, pasionat pentru operele poetice din toate timpurile, posedând știința celor publicate până astăzi din istoria și limba română, el aflǎ în comoara ideilor astfel culese materialul concret de unde să-și formeze înalta abstracțiune care în poeziile lui ne deschide așa des orizontul fără margini al gândirii omenești". Iar în alt loc, Maiorescu, referindu-se la publicarea ediției a doua de versuri a lui Eminescu din 1889, spune următoarele: "Volumul în care sunt adunate poeziile sale, nu este publicat de el însuși, din cauza împrejurărilor cunoscute și atinse în prefața noastră la ediția I dela 1883.

Dacă, în starea în care se afla Eminescu atunci, am putut lua asupra-mi datoria de a publica culegerea poeziilor lui, nu aveam dreptul nici de a le modifica, nici de a lăsa pe unele la o parte. Prin urmare, așa cum se prezintă și astăzi unicul volum, el cuprinde toate poeziile, și cele dela început, pe care însă autorul declarase de mult că vrea să le îndepărteze și în parte să le suprime". Lucru ce nu s'a întâmplat și nu se întâmplă nici astăzi cu opera celui mai mare poet al Românilor, fapt ce este cu tărie condamnat, deoarece o parte din opera sa a fost și este îndepărtată și acum în România, iar unele dintre poezii modificate și renumita sa "Doină" nu figurează încă în nici un volum de versuri în ultimii patruzeci și mai bine de ani, decât în volumele tipărite în străinătate de către exilați.

După 1900, Maiorescu îl recepteazǎ pe Octavian Goga și-i analizează opera într'un "Raport cetit în Academia Română pentru acordarea unui premiu" (1906). In același an (1906), prezintă "Povestirile lui M. Sadoveanu", în (1907), "Nuvele D-lui I.A. Brătescu - Voinești", prezentați amândoi tot printr'un "Raport cetit în Academia Româna pentru acordarea unui premiu".

In 1909, revine în problema literaturii populare prin "Răspuns la discursul de recepțiune al D-lui Duiliu Zamfirescu rostit la Academia Română la 16 Mai 1909, în chestia poeziei populare." Raport în care criticul își exprimă aprecierile sale favorabile față de creația lui Duiliu Zamfirescu, dar își manifestă dezaprobarea sa în privința atitudinii scriitorului, referitor la critica subiectivă și nedreaptă împotriva culegerii de poezii populare ale lui V. Alecsandri, cât și prin faptul că viitorul academician, în raportul său de recepție nu amintește de fostul academician decedat, Olănescu Ascanio, în locul căruia a fost ales.

Si dacă Maiorescu a avut mulți simpatizanți și adepți care îl apreciau, îl stimau, îl respectau și-l iubeau, persoane de o reală valoare, unii dintre aceștia fiind, Eminescu, Creangă, Slavici, Popovici - Bănățeanu, grupul junimiștilor și al redactorilor dela "Convorbiri literare" și dela "Timpul", scriitorii de mai târziu ca: Octavian Goga, Brătescu - Voinești, discipoli, la catedră ca: P.P. Negrulescu, Ion Petrovici, cât și întreaga pleiadă de critici și esteticieni care au urmat după dispariția criticului ca: Eugen Lovinescu, Pompiliu Constantinescu, Garabet Ibrăileanu, Tudor Vianu, George Călinescu, Vladimir Străinu, Serban Cioculescu și mulți alții, Maiorescu a avut și adversari în același timp, iar printre aceștia se pot număra: B.P. Hașdeu, D.A.Laurean (fiul lui August T. Laurean), V.A. Urechia, Aron Densușeanu, cât și adversari politici, dar totuși, atât unii cât și alții îi recunoșteau lui Maiorescu meritele sale incontestabile, cultura, talentul, inteligența, dicțiunea și elocința sa cu adevărat magistrale, cu care impresiona audiența la catedră, la bară ca avocat, sau ca deputat în parlament. In același timp, când era vorba să-și exprime părerea despre opera adversarilor săi, Maiorescu o făcea dezinvolt, la obiect și cât mai corect, detașându-se de adversitățile pe care le avea cu aceștia, de exemplu, despre Hașdeu, în studiul său "Literatura română și străinătatea"(1882), criticul își exprima recunoștința sa față de marile merite filologice și istorice ale cărturarului român.

Polemicile lui Maiorescu și "Junimea" pe de o parte și ale adversarilor săi pe de altă parte se purtau dela egal la egal, în mod academic, având mai mult un aspect ironic, de circumstanță, chiar dacă uneori aceste polemici luau unele accente mai pronunțat incisive, ele respectau o limită, bunul simț, măsura și stima nu lipseau niciodată. Iar despre polemica Maiorescu - Gherea nici nu se poate discuta, datorită diferențelor intelectuale mari dintre cei doi, lucru pe care îl poate sesiza orice specialist în literatură.

Despre Titu Maiorescu s'a scris mult în special de către esteticienii și criticii care au intuit cu ușurință valoarea operei maioresciene și importanța ei pentru cultura română, deoarece Maiorescu a cuprins în opera sa o largă arie de cultură neexplorată până la el. deschizând un orizont nou și viabil atât pentru scriitorii de talent, cât și pentru critica și estetica românească. Tot ce făcea Maiorescu era demn și lăudabil, chiar dacă uneori greșea, dar ce om nu greșește, însă acțiunea, dorința de mai bine, de înnoire și de ridicare a neamului său prin cultură, era scopul dela care el nu a abdicat niciodată. Apariția lui Maiorescu în cultura română, odată cu aceea a lui Eminescu, Creangă, Caragiale, Xenopol, Slavici, Goga și alții a fost cu adevărat providențială, pentrucă această formație de scriitori români a consfințit prin operele sale bogăția acestui izvor nesecat de resurse proaspete, curate, vii și viabile ale neamului românesc, ale culturii și progresului național.

Maiorescu a fost fără exagerare o culme, pentrucă prin talentul și inițiativa sa a dat culturii poporului român un sens și o perspectivă, a demonstrat că "arta" nu poate să fie decât "pentru artă" și nu pentru alte scopuri, concept care a precedat "arta pură", a selectat valorile și a dovedit că trăinicia operei românești constă în sufletul acestui popor plin de har, înzestrat cu forțe creatoare și tenace, forțe care și-au continuat destinul și drumul creator, pentru a desăvârși tezaurul ce constituie eternitatea ființei naționale românești.

Gheorghe RĂDULESCU

Din poezia rezistenței

AŞTEPTARE

Sub pământ ne târîm prin cotloane, șerpește,
Ocrotindu-ne bolul cu scârbă și teamă,
Trupul ni-i vlăguit, tigva pustie vuiește,
In zadar din eter glasul luptei ne cheamă.

Impotenți, extorcați sub absurde osânde
N'avem cer, pe-un satanic pământ putrezim,
Ochi și gură ni's seci, fruntea plăgi sângerânde,
Si cu lașe'ndurări gândul scump îl păzim.

Fiare crude'mprejur își adulmecă osul
Intr'un târg dezmățat al puterii corupte,
Ca la câini ne aruncă suspușii prisosul
Si dulăii se bat lăcomiți să se'nfrupte.

Cum nemernici ne tragem de limbă și banul
Trădării-l ascundem sub poala minciunii,
Peste crunta'nvrăjbire tronează tiranul
Si jarul revoltei l-înneacă tăciunii.

Un seism s'a pornit, semn de sfântă izbândă.
Așteptăm resemnați vreun arhanghel cu spadă;
Tremurând în delir ticăloși stăm la pândă
Să ne cadă plocon libertatea'n ogradă.

Vasile MUSTAȚA



CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară





In " în-ființarea " ființei sale omul își aduce în minte toate cele necesare. Printre altele ființarea cuprinde acest proces indispensabil al aducerii aminte, o similaritate cu aceea a cerului care își aduce în cer nesfârșitul oceanului pe care îl sigilează uneori cu un curcubeu. Omul face ceva pentru a răpi neantului pe cei plecați dintre noi, un "spre veșnică amintire". In același timp el se opune neantizării care amenință însăși ființa lui prin cărarea trecutului său, pe care îl aduce în prezent, "prezentându-l" lui și altora. Prin ceea ce "a fost", el este și se "prezintă".

Prin istorie omul își amintește, adică aduce în prezent întreaga lume, cosmică și transcosmică. "Amintirea" întregii lumi se încheie ca un nasture în memoria omului. Dar omul dacă ar fi numai lexiconul istoriei creaturii nu ar putea "să fie". El are ca "chip și asemănare " o a doua "amintire" de unde "se aduce" ca ființă. El își aduce aminte de Dumnezeu, trecând dela creatură la prezență în fața Creatorului. Devine astfel co-creator. Poate memoria o putem reprezenta cu o cumpănă a două fântâni. Una se coboară în fântâna creaturii de unde să "ia aminte", în vreme ce a doua se înalță spre Creator: "Ale Tale dintru ale Tale ție aducem de toate și pentru toate." Această înălțare a memoriei nu rămâne numai "semn" ci transcende semnul în "semnificație" a lumii, "aducerea aminte" a spiritului fiind binecuvântată și impregnată de viață de către Spiritul Sfânt.

Apariția în București a revistei "Memoria", editată de Uniunea Scriitorilor din România este de domeniul surprizelor și incredibilului. Intr'o țară în care aproape jumătate de veac s'a încercat neantizarea ființei umane și cenzurarea a tot ce e spirit și spiritualitate, apare o revistă de mare ținută academică care "amintește" omului că e ființă și nu un "capital" încercând pentru prima dată să prezinte în țară demonismul multilateral sistematizat prin care s'a urmărit "des-ființarea" măduvei ființului din osul unui neam, "des-ființarea" omului ca realitate teandrică și reducerea lui la nietzcheanul bestiei "supra-omului".

Lupta împotriva omului și a lui Dumnezeu prin crearea unui "om nou" avea ca premize experimentarea iadului prin pervertirea și inversarea adevăratelor valori.

Omul, fiind considerat un sistem de relații materiale, chimice, fizice, psihice biologice, omul zoologiei s'a crezut că poate fi deșertat ca un sac de "adusul aminte" și apoi umplut cu "om nou". Părea simplu: întorci omul pe dos ca o mănușă, o speli și apoi o aduci la starea inițială. Omul, după ei, fiind numai creier și procese ale acestuia, s'a crezut că poate fi "spălat la creier" distrugându-se întâi tot ceea ce este omenește în el, "evoluat" apoi de-a lungul încrengăturilor religiei materiei. S'a eșuat. Era normal. Dar ce au însemnat pentru sărmana ființă umană aceste experimentări ale satanismului pe sufletul omului!

"Memoria" are ca subtitlu "revista gândirii arestate". Colegiul de redacție e format din: Ernest Bernea, Ana Blandiana, Stefan Aug. Doinaș, Adrian Marino, Ion Negoițescu, Alexandru Paleologu, Banu Rădulescu, Dumitru Stăniloae, Petre Tuțea, Ion Vianu și Romulus Vulcănescu.

Banu Rădulescu, redactorul șef al revistei, scrie predoslovia adresată: "Tie, stimate cititor, îți batem în clipa asta la ușă". Ne găsim dintr'o dată în fața unui gest de politețe în care gândirea cuiva nu încearcă să ți se impună tiranic, necinstind ceea ce numim prag și ușă, putere de alegere și discernământ a sufletului. Si este mai mult decât o politețe elementară, este însăși esența acelui dinamism care conduce "polisul" prin genul înrudit al "politeții" numit "politică" din păcate, mai mult vitregie decât înrudire, scoici etimologice, frumos coloraten dar fără de viață. "Desigur, ne avertizează scriitorul, chiar din subtitlul revistei, te-a contrariat sintagma "gândire arestată".

Un paradox, nu-i așa? Stiind prea bine că nimeni, niciodată, n'a izbutit să pună în lanțuri gândirea, și nici nu va reuși vreodată. Gândirea nu, bineînțeles, dar pe cel ce gândește, da."

Succesiunea de crime de-a lungul istoriei a fost pentru primatul monologului pentru suprimarea dialogului, a diversității de gândire. Din mândria omului de a călări pe ceilalți, din setea animalică de putere de a sub-omeni pe cei din jur, izvorăsc apele diavolului sugrumându-ne cu Vavilonuri de tot felul, dar "crima proiectată a eșuat. Nici nu putea fi altfel. Un glonte tras în ceafa unui om străbate doar un craniu, spiritualitatea lui niciodată. Căci esența ei e divină și asta îi conferă invulnerabilitate." De aici, și scopul revistei: "Vrem să redăm memoriei acestui neam funcția ei normală, fiziologică. S'o facem să respire iar, cu forța ei firească, în singurul climat care îi priește, al necontrafacerii. Fiindcă multe ne pot minți în viață, trecutul însă niciodată. Bun sau rău, el rămâne pe veci indestructibil, adevărul adevărat așa cum i-a fost dat să fie, și nimeni nu-l mai poate măslui.

Tot un cuvânt înainte am putea considera "Intelectualul în anchetă" de Stefan Aug. Doinaș. Poet de mare finețe intelectuală, Stefan Aug. Doinaș e arestat în 1957. A fost judecat pentru omisiune de denunț, într'un complot antistatal. Anchetatorul voia să știe "totul", dar acest "totul" nu avea nimic de-a face cu cunoașterea socratică ci numai ceea ce ajută pe anchetator în vânătoarea de vinovați: "Ancheta nu sporea identitatea mea, nici cunoașterea mea, nici demnitatea mea. Dimpotrivă: le diminua progresiv; iar închisoarea avea ca scop tocmai să ducă mai departe acest proces de anulare a conștiinței și identității proprii, individuale. Treptat, trebuia să ajung să nu mai fiu eu însumi, ci doar un individ într'o serie nedefinită: să gândesc ca toți ceilalți, să procedez exact ca ei, să am absolut aceleași temeri și speranțe." Trebuia, pe scurt, să ajungi la o autocenzurare inconștientă în care să dispari ca persoană și să devi un ecou al Monologului de lozinci,

La rubrica "Geografia detenției" Banu Rădulescu face un preambul la "Dosarul Pitești". Ce a fost la Pitești? Lenin spunea că e imposibil să reușească o revoluție fără terorism și acolo s'a încercat cel mai groaznic terorism, nu numai cel fizic, ci în primul rând un terorism psihologic, un draconic experiment de a făuri un "suflet" în serie. Considerând omul un mecanism psiho-somatic, se căuta să poată fi mânuit acest mecanism ca oricare altul prin crearea unui gen de persoană orwelliană. Acest fenomen criminal, cum pe bună dreptate se exprimă Banu Rădulescu, era un unicat în lume, cea mai oribilă crimă închipuită vreodată de mintea omenească. E suficient a rosti cuvântul "reeducare", această "moară de suflete" pentru a-ți da seama cum s'a încercat ca opus al "împărăției lui Dumnezeu" o adevărată împărăție a diavolului, actualizarea iadului pe pământ. De aceea închisoarea Pitești nu este numai una între altele, nici chiar prin superlativul groazei, ci fenomenul Pitești, unicat în istoria lumii și paragraf special la capitolul despre demonologie.

Citind paginile lui Banu Rădulescu, sau recitind "Pitești" a lui Dumitru Bacu (pe când oare o editare a ei în România?) te întrebi cum de a putut răbda ființa omenească atât de multe chinuri? Poate de aceea zice Românul: "Nu da, Doamne, omului cât poate duce!" Spiritul a fost într'adevăr piatra pe care nu au socotit-o ziditorii. Ceea ce a menținut ființa umană la nivelul de plutire al supraviețuirii a fost credința în Dumnezeu. N. Steinhard , scriitor evreu botezat în închisoare, își intitulează cartea de memorii din închisorile comuniste "Jurnalul fericirii", pentrucă acolo s'a aflat suferind alături de Iisus.

Pe lângă credința în Dumnezeu, poezia a fost mana ce a hrănit și roua ce a adăpat pe cei din închisori. Molohului materiei i se opunea acest prunc betleemic, poezia, în vreme ce Irozii căutau cu turbare dementă să-l ucidă. "Literatura de după sârma ghimpată" prezintă o parte din poeziile din închisori. E meritul scriitorilor din exil care au publicat acest poezii și, în special, a lui Zahu Pană prin impunătorul volum de 600 de pagini "Poezii din închisori", din care revista "Memoria reproduce câteva.

Scrisă "cu acul pe săpun" (sugestiv titlu pentru ultima carte de poeme a lui Zahu Pană), sau "scrisă în memorie poezia închisorilor a păstrat neatins de vrăjmași "piciorul de plai" al neamului nostru și "gura de rai" grăindu-i spiritualitatea-i milenară. Dacă Dumnezeu a plâns vreodată, atunci desigur că lacrima lui a fost poezia închisorilor, tărâm anteic și uranic al sufletului românesc cu "gândirea-i arestată". S'a doveidt pentru ultima oară că spiritul e mai puternic decât materia și slova poetului e umbră de Logos deschizător de evanghelie și sursă viitoare de viață.

In "Biografii încarcerate" Dumitru Gh. Popescu schițează un portret al lui Nichifor Crainic nu numai ca ctitor al poeziei din închisori, ci ca om și dascăl al tainelor divine. Astfel se reproduce, în continuare, o transcriere după o stenogramă a uneia din prelegerile universitare ale lui Nichifor Crainic despre "Dostoievski și creștinismul rus".

Barbu Cioculescu redă destinul unui poet, creionând portretul lui Constant Tonegaru din care e reprodusă poezia "Stradivarius".

La rubrica "Istoria furată" Paul Cernovodeanu documentează soarta Basarabiei românești, parte din sufletul Moldovei voievodale având ca peceți de întărire cetățile zidite de Stefan cel Mare.

O expresie pe care nu o găsim în dicționarele de literatură (deocamdată) este "literatura de sertar". Cândva istoria literaturii române, după capitolul despre poezia închisorilor, va oferi acest capitol despre "literatura de sertar". In cazul de față, Cornel Regman scrie o notă la romanul lui I.D. Sârbu "Adio Europa" din care se publică un fragment: "In loc de testament". Un umor sarcastic, un țipăt aproape deznădăjduit în fața "Statelor Hunite ale Eurasiei", romanul pune punctul pe i asupra marilor probleme văzând în comunism o exprimare meontică a întunericului în distrugerea vestigiilor divine rămase ca structură a ființei ca chip divin. El ajunge la "Certitudinea clară și evidentă cum că la baza acestei lumi, la baza Materiei și a Spiritului ce alcătuiesc Ființa și ființarea atât a lumii cât și a omenirii și istoriei acestei omeniri stau trei substanțe de natură transcendentă, sacră, divină: Dragostea, Adevărul, Credința. Ele, împreună sau separat, în fiecare suflet individual, dar și în sufletul tuturor văzutelor și nevăzutelor, alcătuiesc esența metafizică a tot ce este, așa cum este, atât în cer cât și pe pământ. Cine declară război acestor principii și forțe supreme, declară război fiecărui atom și fiecărei celule vii în parte, declară război ideii de Divinitate, lui Dumnezeu însuși."

Sorina Barna face o prezentare a lui Elie Wiesel și traduce "Speranță, disperare și memorie", discurs rostit la festivitatea de decernare a premiului Nobel în 1956, 1986.

In revistă mai semnează: Eugen Ionescu, Sorin Dumitrescu despre George Apostu, Mircea Eliade, Ion Negoițescu, Dan Cristea și câteva reproduceri din: Carol Woytyla (actualul Sfânt Părinte al Romei), Arthur Koestler, Giovani Papini și, în încheiere, "Catalogul" (o parte a) celor uciși în lupta împotriva comunismului.

Dumitru ICHIM





BISERICA CREȘTINĂ





CONTRASTE ÎNTRE ORTODOXIE ȘI BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ

Msgr. Pamfil CÂRNAȚIU

Din punct de vedere doctrinar între Ortodoxie și Catolicism diferențele sunt foarte puține. Amândouă au aceeași credință și aceleași Taine. Deosebirile, în decursul veacurilor, au fost mai mult sau mai puțin exagerate, mai ales că la mântuirea de veci se poate ajunge în amândouă Bisericile.

In România nu a existat niciodată o colaborare între Ortodoxie și Biserica Română Unită sau cum i se zicea "greco-catolică". Ortodocșii transilvăneni, care în 1700 au devenit Catolici erau considerați ca "trădători" ai Ortodoxiei și după părerea multora ar fi trebuit readuși ca credincioși la Biserica Ortodoxă Română.

La 1 Decembrie 1948, când cu un decret de lege Biserica Română Unită a fost desființată, I s'au luat atunci toate bunurile de către Stat, iar Bisericile și casele parohiale au fost predate Bisericii Ortodoxe, cu care Uniții erau considerați uniți, pe temeiul unui decret de lege.

In 43 de ani, Ortodocșii au botezat pe mulți credincioși uniți cu forța cu Biserica Ortodoxă și nimeni nu se aștepta că lucrurile s'ar mai putea schimba.

La sfârșitul anului 1989, regimul care a desființat Biserica Română Unită a căzut. Libertatea s'a conces imediat, dar nu s'a stabilit restituirea bunurilor și în deosebi nu au fost predate Bisericile și casele parohiale, fiindcă se afirmă din partea unor Ortodocși că în ele acuma nu ar mai exista Catolici, deși aceștia sunt siliți și după "relativa" liberare să facă serviciile divine "sub cerul liber", deși cer dar nu au, locașurile de cult ridicate de dânșii înainte de suprimare.

A fost predată numai Biserica Catedrală din Lugoj și alte câteva parohii, care au trecut cu preotul lor la Biserica Română Unită.

Indată după ce s'a acordat din partea autorităților române libertate Bisericii Române Unite, Papa a numit episcopi în toate Eparhiile catolice unite, iar în 28 Iunie 1991, va ridica la demnitatea de Cardinal, Mitropolitul de Făgăraș și Alba Iulia, Inalt Prea Sfințitul Alexandru Todea.

Anul acesta, la 12 Mai s'a hotărît să se celebreze pe Câmpia Libertății din Blaj o reuniune a Românilor, pentru a aminti de ziua de 3/15 Mai 1848. Au venit peste zece mii de Români dintoate părțile Transilvaniei. Insă în ziua aceea a plouat. Nu era posibil să se desfășoare adunarea pe Câmpia Libertății. S'au pus la dispoziție toate sălile mari, ca să celebreze acolo de către fiecare episcop unit Sfânta Liturghie. Poporul însă s'a împotrivit și a cerut să se țină manifestația sub ploaie. Unii au voit să deschidă Biserica Catedrală, care era închisă, dar au fost îndată opriți, pentrucă se voia înlăturarea oricărei forme de violență.

S'a celebrat Sfânta Liturghie sub ploaie. Totul părea bine reușit, însă mulți au cerut cedarea Bisericii Catedrale, Uniților.

Acolo erau doi preoți și anume Iona Fărcaș și Liviu Rotaru, primul era deja convertit la Biserica Română Unită cu șapte ani înainte, iar al doilea era Ortodox.

Mitropolitul Alexandru Todea celebra slujbele în sala de gimnastică a Liceului Agricol și obținând cheile Bisericii Catedrale, Duminică 19 Mai, a intrat cu poporul în ea și a primit în public mărturisirea de credință a părintelui Ioan Fărcaș, care a declarat: "A venit vremea și pentru mine să-mi definitivez poziția în fața întregii comunități a credincioșilor. Ceea ce fac astăzi o fac din adevărată și pură convingere". A răspuns Mitropolitul Alexandru Todea spunând: "Te primesc și declar că faci parte din Biserica Română Unită, din Biserica catacombelor neamului românesc. Sfânta Treime să te binecuvânteze și fii ramură în trupul mistic al lui Iisus Hristos".

Multă lume plângea de bucurie. La slujbă au luat prima împărtășanie mulți copii greco-catolici. In zilele următoare s'a celebrat mereu de către preoți români uniți.

S'a făcut apoi pregătirea spirituală pentru ziua Rusaliilor și se continuă și acum să se facă ceremoniile de către Uniți.

Faptul a fost îndată semnalat la Patriarhatul din București și la Episcopul ortodox de Alba Iulia, în eparhia căruia se află Blajul.

La Televiziunea Română s'a dat știrea că Biserica Catedrală din Blaj ar fi fost ocupată cu violență și că ar fi fost înșelată "opinia publică", dar întreaga ceremonie a fost înregistrată și filmată, așa că cine a văzut documentarea a rămas uimit de cele spuse.

Impotriva acestui fapt a dat o declarație episcopul de Cluj-Gherla, fiindcă Mitropolitul Alexandru Todea era atunci la Roma, afirmând: "Catedrala a fost construită de Biserica greco-catolică, după anul 1700, începutul fiind făcut de Episcopul Inocențiu Micu Clain... predarea și luarea catedralei s'a făcut în mod pașnic, în prezența autorităților locale și a unui impresionant număr de credincioși, după cum atestă, documentele scrise și caseta video înregistrată cu acest prilej...Față de această stare de lucruri, comunicatul Episcopiei Ortodoxe de Alba Iulia, preluat de Televiziunea Română, prezintă faptele în mod deformat, insinuând declanșarea unor violențe în întreaga Transilvanie... Biserica greco-catolică respinge aceste neadevăruri și protestează ferm împotriva felului în care Televiziunea Română și-a îndeplinit menirea de a informa opinia publică". (România Liberă - 25 Mai 1991, P. 5)

Arhiepiscopul catolic de rit latin din București, monseniorul Ioan Robu a declarat: "Catedrala din Blaj nu a fost reluată nici cu violență, nici în mod abuziv, ci cu demnitate și cu simțul dreptății... Cunoscând nedreptățile făcute unor Biserici Catolice de rit oriental, Vaticanul a promovat totuși dialogul cu Bisericile Ortodoxe. Cererea adresată de Conducerea Bisericii Ortodoxe Române celorlalte Biserici Ortodoxe din lume de a întrerupe dialogul teologic cu Biserica Romano-Catolică ne întristează și ne consternează.

Conducerile societăților civile, chiar aflate în cele mai grave conflicte, caută și nu distrug dialogul... Actualul Suveran Pontif al Bisericii Catolice, Ioan Paul al II-lea, cunoscut în toată lumea pentru efortul său constant în favoarea demnității omului... caută și nu distruge dialogul.

Limbajul Conducerii Bisericii Ortodoxe Române pentru a descrie activitatea pastorală a Sfântului Părinte Ioan Paul al II-lea nu este bisericesc, ci mai degrabă militar...considerăm tendențioasă și ofensatoare atitudinea Conducerii Bisericii Ortodoxe Române, o rugăm să analizeze situația actuală, pentru a înfăptui dreptatea, nu de pe poziție de majoritate, ci de pe poziție de obiectivitate". (România Liberă - 25 Mai 1991).

Reacția Arhiepiscopului Robu și a Episcopului unit Guțiu se referă la transmisia dela Televiziunea Română și la declarația publicată de "Biroul de presă și comunicații al Patriarhiei Române", cu privire la relațiile între Ortodocși și Catolici, în care, între altele se cere să fie suspendat orice dialog cu Papa Ioan Paul al II-lea din partea Ortodocșilor.

Un grup de 11 preoți din Eparhia de Alba Iulia au protestat contra ocupării abuzive a Catedralei din Blaj din partea Uniților, care este un "abuz flagrant de încălcare a legislației în vigoare privind regimul cultelor religioase din România". Se afirmă apoi că Uniții ar fi procedat la "dezinformarea sistematică în presă și prin mijloace audiovizuale a opiniei publice din țară și străinătate asupra realităților vieții religioase din țară."

Episcopia Ortodoxă de Alba Iulia amintește serbarea din 15 Mai a.c. și după ce precizează că Uniții refuză să participe la comisia stabilită pentru a rezolva aceste cazuri, cer prefectului Artenie Barb să ia măsuri legale "de a libera urgent Catedrala, stopând astfel un șir de abuzuri asemănătoare, care fără exagerare vor duce la conflicte violente de mare amploare". (Ardealul - 22 Mai 1991).

Eparhia Ortodoxă de Alba Iulia, căreia aprține Blajul, a dat în judecată Mitropolia Unită pentru ocuparea Catedralei și a câștigat procesul, dar în biserică se continuă celebrarea slujbelor din partea Uniților. S'a cerut reluarea procesului. Nu se știe care ar fi rezultatul celui de al doilea proces.

In timp ce are loc acest conflict între Catolici și Ortodocși în România, Papa a anunțat că Mitropolitul Alexandru Todea va fi ridicat în 28 Iunie 1991 la vrednicia de Cardinal.

In ziua Rusaliilor în Catedrala din Blaj a celebrat Episcopul de Cluj-Gherla, Prea Sfințitul George Guțiu. Sărbătoarea a fost "prăznuită pașnic".

Parohul ortodox al Catedralei din Blaj, părintele Liviu Rotaru, a dat apoi un interviu în care amintește cum "incidentele" au început la 12 Mai, când dânsul a închis Biserica și episcopii uniți au celebrat sub ploaie în fața unei mare mulțimi de credincioși.

Dânsul amintește cum în 15 Mai, la "comemorarea Evreilor și a Adunării de pe Câmpia Libertății", Mitropolitul Todea a făcut "o afirmație deosebit de gravă. A spus că vor răspunde cu violență dacă se va mai atinge cineva de ei", dar ierarhii ortodocși au dovedit "toleranță și iubire câștigându-l în continuare".

La întrebarea cum au intrat Uniții în Catedrală, Părintele Rotaru a răspuns: "Au intrat prin vicleșug de o perfidie rară. Au stat câteva ore ascunși în Liceul Agricol și Academia Teologică, iar în momentul când au deschis Catedrala, au năvălit pur și simplu peste noi. Ei zic că nu s'au produs acte de violență. Oare agresarea verbală și încercarea de a intra în altar nu este tot violență?"

Preotul ortodox Rotaru susține că dacă ar fi 51 de procente de Catolici români orientali la Blaj ar avea Catedrala, dar ei au acuma numai pe preotul Ioan Fărcaș și câțiva credincioși.

Uniților din Blaj le-a fost cedată, fără ca ei s'o primească, o Capelă a Arhiereilor, însă dânșii vor să aibă toate bisericile.

La Alba Iulia, actul dela Blaj privitor la ocuparea Catedralei din partea Uniților, după părerea preotului ortodox Rotaru, ar fi fost sprijinite de Unguri.

Ministrul maghiar a vizitat pe Mitropolitul Todea, care a amenințat că "dacă vom încerca să intrăm în biserică, vor chema Ungurii în ajutor". "Tin să precizez că mulți dintre cei aflați în biserică pe 19 Mai erau romano-catolici, reformați și unitarieni". Iar Ioan Fărcaș, "care a trădat biserica și neamul", este protejat de preotul reformat din Blaj ce-l "ia cu mașina de acasă, îl duce la Catedrală și-l duce înapoi". (Cotidianul - 28 Mai 1991).

Intre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Română Unită există acuma "un adevărat război confesional", produs în deosebi prin faptul că Ortodocșii rețin bisericile și casele parohiale ale Uniților, care le-au fost predate de Stat în anul 1948, deoarece susțin că credincioșii ar fi acuma în mare parte ortodocși. Uniții însă susțin că bisericile și casele parohiale sunt făcute de dânșii și în numele dreptății au datoria de a le cere Statului, care le-a suprimat Biserica să le predea înapoi.

Mitropolitul Alexandru Todea, în predica din 2 Iunie a.c. a spus la Radio Vatican: "Deși de aici, din centrul Romei, de unde este originea neamului nostru, rog Tribunalul din Alba Iulia să nu se amestece deoarece nu-i o problemă care privește Catedrala din Blaj, ci o problemă care privește 2.000 de biserici și întreaga ființă a Bisericii Române Unite și pentru rezolvarea ei este chemat Guvernul român cu Parlamentul".

Se pare că dreptatea va trebui să fie îndeplinită, chiar dacă se înțelege că Biserica Ortodoxă Română caută să posede, fără nici un temei legal, bisericile și casele parohiale preluate cu forța de Stat în 1948, dar în realitate acele bunuri sunt ale Bisericii Române Unite.

Nu se pot aplica normele fostului regim comunist într'o problemă de proprietate preluată cu forța de către Stat, căci orice organizație socială are datoria de a preda bunurile proprietarului, mai ales dacă ele au fost luate printr'un decret de lege.

Toți suntem chemați să ne rugăm ca să dispară vrajba dintre Bisericile române pentru a putea cu toții lucra la reînnoirea spirituală a poporului.



CELE 8 FIGURI GLORIOASE DE PE COROANA MARTIRILOR BISERICII CATOLICE ROMANE

EVANGHELIA EXILULUI (Noembrie 1991)

"ÎMBRĂCAŢI-VĂ CU DRAGOSTEA..."

—Sergiu GROSSU—

Cele patru "Evanghelii" ale lunii ne oferă posibilitatea sesizării unor aspecte patologice ale sufletului omenesc, reflectate în curioasa manifestare a vieţii afective pe plan individual şi social. In afară de pilda luminoasă a Sămariteanului milostiv (LUCA, 10.30-37), celelalte profiluri evanghelice sunt negative. Ele scot la iveală fie absenţa dragostei, duritatea comportamentului acelui Om bogat, care "în fiecare zi ducea o viaţă plină de veselie şi strălucire", neţinând cont de săracul Lazăr de "la uşa lui" (LUCA, 16. 19-21), fie iubirea de sine şi de avuţie a Bogatului căruia îi rodise ţarina (LUCA 12. 16-21), sau a Tânărului bogat, dornic să moştenească viaţa vecinică, însă profund nemulţumit de soluţia pe care i-o propune Mântuitorul: "Vinde tot ce ai, împarte la săraci, şi vei avea o comoară în ceruri. Apoi vino şi urmează-Mă" (LUCA, 18. 18-25).

Rostul articolului de faţă este să prezinte cititorului nu degenerarea dragostei fireşti, ci realizarea ei, amplificarea ei în Hristos ca dragoste creştină, ca legătură a desăvârşirii şi ţintă a poruncii, după îndemnul "Apostolului" din ultima Duminică a lunii, când cerându-ne să ne îmbrăcăm "cu o inimă plină de îndurarea, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe", adaugă: "Dar mai presus de toate acestea, îmbrăcaţi-vă cu dragostea, care este legătura desăvârşirii" (COLOSENI, 3. 12,14).

De ce trebue SA NE IMBRACAM cu dragostea? Fiindcă, fără dragoste, omul, în general, şi creştinul, în special, oricât de avansat duhovniceşte s'ar crede, în orice stare de extaz s'ar vedea, nu este decât "o aramă sunătoare sau un chimval zăngănitor" (1 CORINTENI, 13.). Toate darurile înnăscute, toate tainele şi toată ştiinţa acumulată în ani grei de studiu "nu sunt nimic" fără dragoste.

Dragostea este elementul VIZIBIL al trăirii creştine, HAINA sufletului forma de exprimare dinamică a interiorităţii convertite. Din afară privită, ea arată ca o PLATOSA, pe care se cuvine să o îmbrăcăm, precum ni se recomandă: "Să ne îmbrăcăm cu platoşa credinţei şi a dragostei" (1 TESALONICENI, 5.8). Ce înseamnă "cu platoşa dragostei"? Când excitaţiile dăunătoare ale mediului ambiant lovesc în sufletul nostru fragil, iar forţele Răului încearcă să ne clatine în credinţă, PLATOSA DRAGOSTEI ne apără de căderi, de ispite, de înfrângeri, de păcatele inerente unei convieţuiri superficiale. Căci părţile constitutive ale acestei "platoşe" sunt îndelunga răbdare, bunătatea, smerenia, bunăcuviinţa, altruismul, generozitatea, blândeţea, cinstea, după cum citim: "Dragostea este îndelung răbdătoare, este plină de bunătate; dragostea nu pizmuieşte: dragostea nu se laudă, nu se umflă de mândrie, nu se poartă necuviincios, nu caută folosul său, nu se mânie, nu se gândeşte la rău, nu se bucură de nelegiuire, ci se bucură de adevăr, acopere totul, crede totul, nădăjduieşte totul sufere totul" (1 CORINTENI, 13. 4-7).

Imbrăcaţi, astfel, cu dragostea creştină întocmai unei platoşe, răul extern nu ne mai poate birui, deoarece:

- necazurile şi suferinţele pe care ni le pricinuiesc oamenii se izbesc de "îndelunga răbdare".
- răutatea celor ce ne înconjoară se izbeşte de "bunătatea" noastră exemplară;
- linguşeala semenilor, laudele dăunătoare sau ofensele se izbesc de "smerenia" dragostei;
- necuviinţa sau purtarea detestabilă a celor cu care suntem în relaţii de serviciu se izbeşte de "bunăcuviinţa" ce ne protejează ca o platoşă;
- egoismul sau interesul material, de care se fac vinovaţi aşa-zişii prieteni, se izbeşte de "altruismul" dragostei care "nu caută folosul său";
- provocările din partea celor răi şi războinici se izbesc de "blândeţea" dragostei, care "nu se mânie" nici "nu se gândeşte la rău";
- averile, rangurile sociale, gloria, fericirea celorlalţi oameni nu duc la pizmă, ştiut fiind că "dragostea nu pizmuieşte", ci se manifestă prin generozitate.

Ca atare, PLATOSA DRAGOSTEI ne fereşte (dacă am îmbrăcat-o cu adevărat) de toate excitaţiile nocive ale ambianţei în care ne este dat să vieţuim, şi ne ajută să "biruim răul prin bine". Respectiv, dacă îi este vrăjmaşului nostru foame, îi dăm să mănânce; dacă îi este sete, îi dăm să bea, îngrămădind, prin această atitudine de îngăduinţă şi de puritate, "cărbuni aprinşi pe capul lui" (ROMANI, 12.20).

***

Am văzut, că dragostea, privită din afară, se aseamănă cu o platoşă. Cercetată din lăuntru, ea poate fi asemănată cu o haină. "Imbrăcaţi-vă cu dragostea" vrea să zică îmbrăcarea cu HAINA dragostei, indispensabilă, sufletului nostru, haină cu care putem "acoperi totul" în raporturile noastre cotidiene, conform învăţăturii paulinice citată mai sus. Acelaşi sfat ni-l dă şi Ap. Petru când scrie: "Să aveţi o dragoste fierbinte unii pentru alţii, căci dragostea acopere o sumedenie de păcate" (1 PETRU, 4.8).

Imbrăcaţi cu haina dragostei presupune că nu putem să dezbrăca de ea, pentru a acoperi abaterile celor slabi, răbdându-le, având în vedere că "noi, care suntem tari, suntem datori să răbdăm slăbiciunile celor slabi... (1 ROMANI, 15.1). In felul acesta, vom reuşi nu numai să nu-i judecăm, ci să avem simţăminte curate faţă de ei, "după pilda lui Hristos Iisus", compasiune, atenţie, bunătate, dorinţa de îndreptare, cuvinte de mângâiere. Dragostea cu care trebue să ne îmbrăcăm este "dragostea frăţească" (ROMANI, 12.10). O dragoste "nepref ăcută", fierbinte, "din toată inima" (1 PETRU, 1.22). Dar, mai presus de toate, "în Iisus Hristos", adică duhovnicească; "Căci martor îmi este Dumnezeu că vă iubesc pe toţi cu o dragoste nespusă în Iisus Hristos" (FILIPENI, 1.8).

Cum se manifestă această "dragoste frăţească"? Tot Ap. Pavel ne învaţă scoţând în evidenţă câteva aspecte practice ale materializării ei şi anume: dragostea cinsteşte pe aproapele, este sârguitoare, rabdă necazul, stăruieşte în rugăciune, ajută pe alţii când sunt în nevoie, binecuvântează pe vrăjmaşi, este primitoare de oaspeţi, participă şi la bucuriile şi la durerile semenilor, nu înşeală, mai mult nu face rău aproapelui, urmărind "ce este bine, înaintea tuturor oamenilor" (ROMANI, 12. 10-16).

"Imbrăcaţi-vă cu dragostea" este tot una cu a trăi "în dragoste", "după cum şi Hristos ne-a iubit şi S'a dat pe Sine pentru noi "ca un prinos şi ca o jertfă de bun miros", lui Dumnezeu" (EFESENI, 5.2). Este înfăptuirea rugăminţii Ap. Ioan: "Copilaşilor, să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci cu fapta şi cu adevărul" (1 IOAN, 3.18).

Trăind "în dragoste", ca unii care suntem îmbrăcaţi zi de zi cu ea, dragostea va suda relaţiile între Românii indiferenţi sau dezbinaţi ai diasporei, devenind "legătura desăvârşirii" în Exil, forţa capabilă să unifice sufletele dispersate şi să tămăduiască rănile cauzate de atâtea decenii de băjenie nedorită.

In concluzie, având în vedere că "ţinta poruncii este dragostea, care vine dintr'o inimă curată, dintr'un cuget bun şi dintr'o credinţă neprefăcută" (1 TIMOTEI, 1.5), să ne verificăm continuu, în lumina Cuvântului lui Dumnezeu, dacă întrunim această întreită condiţie obligatorie, ca nu cumva să ne îmbrăcăm cu haina unei false iubiri creştine, scoasă din garderoba teoriilor sterile ale moralei ipocrite.

"Vă dau o poruncă nouă: Să vă iubiţi unii pe alţii; cum v'am iubit Eu, aşa să vă iubiţi şi voi unii pe alţii. Prin acestea vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii pentru alţii. (...) Nu este mai mare dragoste decât să-şi dea cineva viaţa pentru prietenii săi." (IOAN, 13.34-35; 15.13).

ICOANA FĂCĂTOARE DE MINUNI A MAICII DOMNULUI DELA MÂNĂSTIREA NICULA

—Arhim. Cleopa NANU—



Intre comorile de mult preţ care au luminat viaţa credincioşilor plaiurilor transilvane, este amintită cu multă evlavie icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului dela Sfânta Mânăstire Nicula, în jurul căreia s'au strâns, ca la adăpostul unui zid şi liman de adăpare, generaţii de Români evlavioşi, în ceasuri de cumpănă şi de restrişte. Mai bine de trei veacuri şi jumătate, icoana sfântă dela Nicula a adus mângâiere atâtor suflete zbuciumate, ceea ce a făcut ca evlavia populară să o numească "Icoana Maicii Sfinte, ocrotitoarea Transilvaniei".

Istoricul acestei sfinte relicve a credinţei noastre, în jurul căreia gravitează toată viaţa duhovnicească a mânăstirii Nicula şi a plaiurilor Nordului transilvan, este strâns legată de dăruirea întru meşteşugul zugrăvirii pe lemn a preotului-pictor Luca din Iclod, care continua o veche tradiţie a locului, de-a pune la îndemâna credincioşilor icoane, adevărate Scripturi în imagini, spre a-i întări în credinţa creştină ortodoxă, împotriva căreia principii străini de atunci ai Transilvaniei porniseră o ofensivă de mari proporţii, vroind ca prin impunerea altor credinţe, străine sufletului românesc, să ne răpească şi conştiinţa de neam şi de credinţă. Astfel, fapta preotului Luca şi a altor iconari ortodocşi din Nicula, capătă dimensiunea unei fapte de conştiinţă ortodoxă românească.

Icoana Maicii Domnului pictată de preotul Luca, sfinţită de credinţa şi lacrimile nenumăraţilor credincioşi transilvăneni, a avut o istorie aparte: ea a fost cumpărată dela popa Luca de ţăranul Ioan Cupşa, care a dăruit-o bisericii din Nicula. In această biserică s'a făcut vădit darul făcător de minuni al icoanei Maicii Domnului, care străjuise viaţa creştinilor prin atâtea grele încercări, ca repetatele năvăliri ale Turcilor, sau Tătarilor, prin venirea oştilor de alt neam şi de credinţă. Aşa se face că în 15 Februarie 1694, când nişte ofiţeri austrieci intră din curiozitate în biserica ortodoxă din Nicula, ei remarcă icoana Maicii Domnului, care începuse să plângă. Preotul satului şi credincioşii au remarcat minunea. Faptul a fost confirmat şi de un protocol încheiat de ofiţerii garnizoanei Dej. Credincioşii de pretutindeni veneau în pelerinaj neîntrerupt să se închine la icoana făcătoare de minuni a Maicii Sfinte.

Groful Corniş a luat hotărîrea să mute icoana dela Nicula, în castelul său din Benediuc (Mânăstirea), cu un alai deosebit, spre obida Românilor care însoţeau tristul alai, cu durerea că li se luase acest sfânt şi nepreţuit odor al credinţei lor ortodoxe. Acolo a stat icoana din 12 Aprilie 1694, până în Duminica de după Crăciunul lui 1695, când a fost readusă la Nicula. De atunci, până în anii grei ai dictaturii comuniste, icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului a străjuit destinele credincioşilor transilvăneni, care şi-au plecat genunchii înaintea ei.

In anul 1948, în timpul prigoanei comuniste, icoana făcătoare de minuni a fost luată de preoţii mânăstirii şi ascunsă în localitatea Lunca Bonţului, unde a stat până anul 1964. Sub presiunea autorităţilor Statului ateu, care voiau să împiedice cu orice chip pelerinajele Românilor la mânăstirea Nicula, spre a se închina şi căuta sprijin la Maica Domnului, icoana a fost luată dela Lunca Bonţului şi dusă în Capela Arhiepiscopiei Clujului, unde se găseşte şi astăzi.

Mulţi credincioşi care vin şi vizitează astăzi sfânta mânăstire Nicula, sunt păgubiţi de lipsa acestei sfinte icoane făcătoare de minuni, de mângâierea şi ajutorul Maicii Sfinte zugrăvită pe ea. Şi mulţi îşi manifestă dorinţa de a se ruga înaintea acestui frumos giuvaer de credinţă şi artă românească, de o frumuseţe unică, nepământeană, care a strâns în decursul a aproape patru veacuri în jurul altarului mânăstirii Nicula atâtea generaţii de fii ai acestui pământ, uniţi în aceeaşi credinţă şi simţire românească, asemenea înaintaşilor pentru care Maica Domnului a fost şi va fi veşnic ocrotitoare, limanul celor necăjiţi şi tuturor creştinilor scăpare.

De acolo, unde se află astăzi, icoana făcătoare de minuni a Prea Curatei Maici Sfinte, ocrotitoarea pământului românesc transilvan, veghează şi revarsă mila sa sfântă asupra tuturor credincioşilor ce-şi poartă paşii spre mânăstirea al cărei altar a mângâiat atâtea dureri şi atâtea neputinţe, unde a lăcrimat pentru păcatele şi neputinţele noastre, la mânăstirea Nicula.

O ZI DE VARĂ LA BUCUREŞTI

-23 AUGUST 1944-

—Mircea IONNIŢIU—

Secretarul Regelui povesteşte ce s'a întâmplat în această zi la Palat

-V-

Deoarece generalul Ilie Steflea se afla pe front, Sănătescu intră la subsolul de Stat Major, al cărui nume azi nu mai mi-l amintesc, scoate din buzunar decretul regal, îl despătureşte cu grijă şi-l prezintă generalului. Acesta, după ce-l citeşte se ridică de pe scaun, îl salută şi se pune imediat la dispoziţia lui. Peste vreo oră, după ce unele din ordinele necesare au fost trimise comandanţilor de mari unităţi de pe front, generalul Sănătescu se întoarce la Palat, nevătămat.

Aici atmosfera se schimbase. De unde lăsase cinci oameni în modestul birou din Casa Nouă, acum găseşte că centrul de activitate se mutase în birourile Casei Militare din Palatul cel mare, unde un grup de militari şi civili lucrau de zor. Eu vorbisem cu Dămăceanu, anunţându-l prin cod de cele petrecute şi insistând ca să ia măsurile plănuite fără întârziere. Dar din câte am aflat mai târziu, ordinele nu au fost transmise la unităţile din Bucureşti decât la ora şase jumătate seara. Dămăceanu a cerut din nou să menţinem secretul arestării cât mai multă vreme, pentru a da timp trupelor să intre în dispozitiv. Apoi îl chem la telefon pe inginerul Chrissogelos şi-i spun că a sosit momentul când trebuesc tăiate legăturile telefonice ale Nemţilor.

Nu pot să nu amintesc, înainte de a trece mai departe, de sângele rece şi tactul întrebuinţat de maiorul Anton Dumitrescu şi căpitanul Teodorescu din Batalionul de Gardă în timpul operaţiei prin care a fost neutralizată numeroasa escortă a mareşalului. Fără a trage un foc de armă şi fără a alarma trecătorii de pe Calea Victoriei, un mic grup de soldaţi a somat în mod discret pe cei din maşinile parcate în afara incintei Palatului, în faţa fundaţiei Carol I, să-i urmeze în Palat. Unii din ofiţeri şi agenţi fuseseră poftiţi înainte să bea o cafea în cazarma batalionului. Acum cu toţii sunt informaţi de cele petrecute şi sunt reţinuţi pentru câteva ore, până când situaţia din Capitală se clarifică.

Acum vine la rând chestiunea arestării colaboratorilor mareşalului, generalul Pantazi, generalul Piky Vasiliu, generalul Tobescu şi Eugen Cristescu. Primii doi sunt chemaţi la Palat de Emilian Ionescu şi sosesc în scurtă vreme, la un interval de vreun sfert de oră. Pantazi, când află de soarta mareşalului este resemnat şi acceptă noua situaţie cu demnitate. Vasiliu se pune imediat la dispoziţia Suveranului şi când află că Tobescu şi Cristescu ezită să vină la Palat, îi cheamă la telefon pentru a le da ordine directe. Eugen Cristescu, prin spionii săi, a simţit că ceva neobişnuit se petrece şi a refuzat să vină. In schimb s'a dus la Ministrul Germaniei, baronul Manfred von Killinger să-l informeze de ceea ce bănuia. In scurtă vreme a fost solicitat să vină şi colonelul Elefterescu, Prefectul Capitalei, şi ezitările sale sunt zdruncinate de telefonul lui Vasiliu.

In birourile Casei Militare un număr de ofiţeri de Stat Major făceau legătura acum cu Statul Major şi unităţile din Bucureşti. Generalul Iosif Teodorescu, comandantul militar al Capitalei, se prezintă la Rege şi capătă ordine directe pentru izolarea comandamentelor germane. De asemenea se cade de acord ca Niculescu-Buzeşti să fie numit Ministru de Externe.

Sănătescu sugerează pe generalul Constantin Racoviţă, comandantul armatei a IV-a ca Ministru de Războ. Regele aprobă. Generalul Gheorghe Mihai, fiind încă în Bucureşti şi intrând în Palat, este zărit de Sănătescu, care imediat îl propune Regelui ca să fie numit şeful Marelui Stat Major. Drept titular al Ministerului de Interne este numit generalul Aurel Aldea, care la rândul său desemnează pe generalul Constantin Anton, noul şef al jandarmeriei. In consultări cu Aldea şi alţi ofiţeri superiori aflaţi în acele birouri, Sănătescu compune o listă de noi demnitari alcătuită din generali simpatizanţi: Ion Boiţeanu la Educaţia Naţională, Dr. Nicolae Marinescu la Muncă şi Sănătate, Gheorghe Potopeanu la Economia Naţională, Constantin Eftimiu la Lucrările Publice, Emil Gheorghiu subsecretar la Aviaţie, Gheorghe Liteanu la Inzestrarea Armatei şi colonelul Dămăceanu, subsecretar la Interne, Regele aprobă.

Intre timp sună la telefon Dumitru Negel, administratorul Domeniilor Coroanei care fusese trimis în Moldova cu câteva zile înainte, pe motiv de a inspecta ferma dela Broşteni. Misiunea lui însă era să ia contact cu oficialităţile civile şi militare din regiune pentru a raporta Regelui asupra moralului populaţiei şi al trupelor.

Acum el se afla la Periş şi nu era la curent cu cele ce avuseseră loc. Este sfătuit să se reîntoarcă în Capitală fără întârziere. Când a sosit, se pomeneşte numit Ministrul Agriculturii. Un alt general care apare la Palat este numit Prefectul Capitalei. Este vorba de generalul Victor Dombrovschi, care era cunoscut pentru activitatea pe care o avusese pe vremuri în funcţia de Primar al Capitalei.

Pentru a menţine controlul asupra comunicaţiilor este chemat generalul şef al transmisiunilor, al cărui nume îmi scapă acum. Cum însă era plecat în inspecţie în ţară, vine şeful său de Stat Major, colonelul Octav Răuţă. Cu ajutorul său ordinele generalului Sănătescu pot fi transmise chiar dela Palat.

Era după ora opt seara când se anunţă că Ministrul Germaniei doreşte o audienţă urgentă cu Suveranul. Baronul von Killinger, un nazist de tristă amintire pentru cei ce au avut de-a face cu el, era însoţit de consilierul delegaţiei Dr. Gerhart Stelzer. Regele l-a primit imediat în biroul mareşalului, prezenţi fiind Sănătescu şi Niculescu - Buzeşti, reprezentând noul guvern. N'am participat la această întrevedere şi deci nu însemn decât cele auzite mai târziu dela cei ce au fost prezenţi.

Killinger a deschis discuţia cerând informaţii cu privire la regimul Antonescu şi la soarta mareşalului. Regele îl anunţă că s'a format un nou guvern sub conducerea generalului Sănătescu cu sprijinul partidelor politice din ţară, iar că mareşalul Antonescu este sănătos şi nevătămat. Misiunea noului guvern este de a scoate România din război, că sunt negocieri în curs pentru a realiza acest lucru. Noul guvern consideră că are libertate de acţiune, având în vedere că Germania nu a respectat garanţiile date cu privire la apărarea frontariilor. Niculescu-Buzeşti declară că în ciuda acestor lacune, noul guvern doreşte să menţină relaţii paşnice cu Germania. Generalul Sănătescu a confirmat că noua conducere nu va lua măsuri ostile împotriva trupelor germane aflate pe teritoriul român, atâta vreme cât acestea nu se dedau la provocări şi se primesc garanţii cu privire la evacuarea lor, în cel mai scurt timp posibil. El sugerează ca reprezentanţi autorizaţi ai comandamentului german să ia contact cu Marele Stat Major pentru a face, fără întârziere, aranjamentele necesare. Killinger este furios auzind aceste declaraţii. El ameninţă pe Rege şi pe cei dimprejurul său că vor regreta acest pas şi pleacă bufnind.

In oraş zăduful zilei începuse să dispară, în Palat temperatura crescuse din pricina activităţii intense. Stiam acum că Nemţii, fiind la curent cu situaţia vor lua contramăsuri şi Comandamentul Capitalei este avertizat că de acum înainte pot avea loc ciocniri cu forţele germane. Se dau stricte ordine pentru ca elementele române să nu facă acte de provocare. Nu doream să începem ostilităţile şi bănuiam că una din condiţiile de armistiţiu va fi declararea de război contra Germaniei. Cu cât încheierea armistiţiului întârzie, cu atât mai târziu vom sili să începem o luptă nedorită.

Scurtă vreme după plecarea lui Killinger, primul dintre factorii constituţionali politici apare la Palat. Este Lucreţiu Pătrăşcanu, care venise pregătit. Venise înarmat cu proclamaţia regală, pe care atât Buzeşti şi cu Stârcea o revizuiseră în prealabil Regele o studia acum cu atenţie. Pătrăşcanu a adus şi cele două decrete de amnistie politică şi de desfiinţare a lagărelor de concentrare. Acestea fuseseră aprobate cu câteva zile mai înainte de "factorii politici" şi de sfătuitorii apropiaţi ai Regelui. Apoi se întocmeşte decretul prin care se pune în vigoare din nou Constituţia din 1923, abrogată cu şase ani mai devreme de Carol al II-lea. Aceasta urma să rămână în vigoare până când o nouă adunare constituantă, aleasă în libertate, va prepara o nouă constituţie.

Pe când aceste lucruri sunt dezbătute, bătute la maşină şi semnate, se anunţă sosirea la poarta Palatului a generalilor germani Erich Hansen, şeful misiunii militare şi Gerstenberg, şeful apărării antiaeriene a teritoriului. Bănuind că este vorba de măsuri privitoare la evacuarea trupelor, Regele îl deleagă pe Sănătescu şi Buzeşti să-i vadă. In esenţă s'a repetat ce s'a spus Ministrului Germaniei. Cum generalul Sănătescu primise informaţii cu privire la concentrări de forţe germane la Sud de Ploieşti cu indicaţii că se îndreaptă spre Bucureşti, în loc de a face calea întoarsă către Braşov, el cere ca aceste concentrări să fie dispersate. Gerstenberg intervine atunci spunând că s'a pierdut legătura cu trupele din afara Capitalei şi că restabilirea comunicaţiilor nu mai depindea de comandamentul german. El se oferă să meargă personal la Ploieşti pentru a preveni incidente cu forţele române şi pentru a lua măsuri cu privire la evacuare. Mai adaugă că elemente ale armatei române au barat şoseaua Bucureşti-Ploieşti la Băneasa şi că dacă i se acordă un permis de liberă trecere, este gata să ia măsurile necesare pentru a evita incidente. Ceea ce spunea generalul Gerstenberg era în parte adevărat.

Din cele comunicate de colonelul Dămăceanu în ultimele ore, ştiam că majoritatea punctelor de control şi comandamentele germane din Capitală fuseseră izolate de unităţi româneşti. Că acolo unde Nemţii adoptaseră o atitudine ostilă, ei fuseseră dezarmaţi. De asemenea un număr mic de elemente româneşti (din care o parte din regimentul de Gardă Călare sub comanda colonelului Marcel Olteanu) luaseră poziţii defensive la podul dela Băneasa şi controlau circulaţia către Ploieşti. Generalul Sănătescu se lasă convins acceptând cuvântul de onoare de general şi de ofiţer al lui Gerstenberg că nu va iniţia acţiuni ostile şi-i acordă permisul de trecere. Pentru a-i asigura pasajul nestingherit prin liniile româneşti, colonelul Valeriu Selescu a fost însărcinat cu escorta. Odată ce maşina cu ofiţerii români şi germani ajunge fără incident la Otopeni, la poziţiile germane, Gerstenberg ordonă arestarea lui Selescu şi se pune în fruntea operaţiilor de atac împotriva Capitalei.

Ceea cu nu ştiam însă era că Adolf Hitler, după ce fusese informat de demiterea şi arestarea lui Antonescu şi a colaboratorilor săi, a ordonat generalului Hane Friessner, comandantul frontului de Sud să ia măsurile necesare pentru restabilirea situaţiei. El trebuia, cu forţele ce avea la dispoziţie, să aresteze pe Rege şi pe noul guvern şi să formeze un alt guvern în frunte cu un general pro-german. Indeplinirea acestei acţiuni era încredinţată generalului de aviaţie Gerstenberg, care în această zi şi-a călcat cuvântul de onoare, pentru a executa ordinele Fuhrerului.

In cursul după amiezii, colonelul Răuţă înştiinţase pe Sănătescu că echipele lui lucrau pe străzile Capitalei, tăind firele de telefon ce legau direct comandamentele germane. Generalul Iosif Teodorescu comunică, că a ordonat ca elemente din Regimentul de Gardă al conducătorului să fie înglobate în forţele ce păzeau podul dela Băneasa şi că această operaţie fusese terminată fără incidente sau defecţiuni.

Venirea lui Pătrăşcanu la Palat fusese urmată în scurtă vreme de sosirea lui C. Titel Petrescu, care purta lavaliera sa obişnuită şi era extrem de agitat din pricina evenimentelor în curs. Mi-a făcut impresia că el era un socialist de salon şi nu luase parte la acţiuni în rândul muncitorilor. Către ora 10 seara apare şi "inginerul Ceauşu" care a fost prezentat Regelui de Pătrăşcanu sub acest nume. El era şeful gărzilor patriotice a cărui existenţă nu o bănuiam până atunci, şi urma să sprijine acţiunile armatei în Bucureşti. Au trecut multe săptămâni până când am aflat că el nu era altul decât Emil Bodnăraş, ofiţer de artilerie care cu câţiva ani înainte, dezertase şi fugise în Uniunea Sovietică.

Continuare în nr. următor

BIBLIA



In prima pagină dedicată tipăririi Bibliei în limba română - traducerea Gala Galaction - publicată în "Cuvântul Românesc" din Septembrie 1991 - cu apelul către Românii de pretutindeni semnat de Camilian Demetrescu - nu s'a specificat adresa Comitetului Pro România, unde doritorii pot expedia contribuţia lor la tipărirea acestei Biblii.

Adresa este:
Comitetul Pro România - Camilian Demetrescu
Via SAN SEBASTIANO, 6
01035 - GALLESE SCALO
(VITERBO) ITALIA

Modalitatea cea mai simplă este expedierea banilor direct în plic recomandat (în orice fel de valută).

Comitetul va confirma primirea.

Donatorii sunt rugaţi ca odată cu banii, să specifice clar numele şi adresa pentru a fi consemnaţi pe contracoperta Bibliei (sau Bibliilor) dăruită.

ANUNŢ

"Miercuri, 2 Octombrie 1991, s'a stins din viaţă la Spitalul Salpetriere din Paris, Doamna Eliza MARCU PANDREA. Fie-i somnul lin. Andrei"

PÂNĂ UNDE ŞI PÂNĂ CÂND ?

—Constantin MAREŞ—

La aproape doi ani dela evenimentele din Decembrie 1989 şi după un an şi jumătate de când tandemul Iliescu-Roman a fost consolidat prin votul din Duminica Orbului, situaţia din ţară dezminte tot ce au promis în excesele lor demagogice cei care au înlocuit la putere tandemul Ceauşeştilor. Ani de-a rândul, mulţi au comis eroarea să atribuie toate relele de care suferea România, în mod exclusiv lui Ceauşescu şi clanului său, uitând că aceştia, ca şi Stalin, erau un produs al comunismului, un efect înainte de a fi la rândul lor cauze. Aceasta a şi făcut ca la finele anului 1989 şi începutul lui 1990 să se instaureze atât de repede şi cu atâta uşurinţă ideea că odată dispărând Ceauşeştii, vor apărea căldură, alimente, locuinţe, linişte şi prosperitate.

Nomenclaturiştii de ieri şi-au trecut singuri cu buretele peste trecutul lor politic, şi după gogoriţa cu teroriştii au inventat cea a destabilizatorilor. Noţiunea a prins, mai ales că trebue recunoscut că după 45 de ani de propagandă, îndoctrinare şi lipsă de informare, acestea şi-au făcut efectul mai mult decât se credea. Faptul că tocmai tineretul a reacţionat cel mai sănătos, deşi nu cunoscuse altă formă politică decât dominaţia partidului comunist, nu trebue să fie considerat ca un paradox social şi politic. Tinerii nu erau legaţi de fotolii, grade sau funcţii, de privilegii ori interese meschine. Au dovedit-o în Decembrie 1989 şi apoi în Piaţa Universităţii, care, chiar dacă nu a fost o soluţie politică, a fost o dovadă de dăruire, de abnegaţie şi mai ales de total refuz al comunismului.

Crescut din toate punctele de vedere la şcoala comunismului, Ion Iliescu nu poate face altceva decât ce şi cum face, deoarece nu ştie şi nici nu vrea altceva. Anii în care a urmat cursurile Liceului Spiru Haret din Bucureşti s'au şters repede, predominând ceea ce a învăţat în familie şi în diversele grade de învăţământ prin care a trecut în Republica Populară Română, în Partidul Comunist Român şi în Uniunea Sovietică. La finele anilor '80, în jurul său se ţesuse legenda unei alternative posibile faţă de Ceauşescu, atribuindu-i-se calităţi ce nu le-a avut niciodată.

S'a vorbit de o atitudine mai civilizată ce ar fi avut-o în calitate de ministru al apelor, dar nu s'a rostit o şoaptă despre rolul ce l-a jucat în reprimarea mişcărilor studenţeşti şi această activitate din trecut explică şi cele două mari vini ale actualului preşedinte de republică: faptul că a lăsat să se moară inutil în Decembrie 1989 şi mineriada.

Acestea au dovedit nu numai adevăratul său caracter dar şi lipsa sa de orizont politic. Pe de o parte a avut nevoie de câteva zile de confuzie ca să preia toate pârghiile puterii, chiar dacă tineri mureau în acest interval, pe de altă parte nu numai că a chemat minerii să dea cu ranga, nu numai că le-a şi mulţumit pentru fapte odioase şi chiar criminale, dar a avut şi miopia politică să nu realizeze câtuşi de puţin reacţia ce o vor avea aceste acte în opinia publică din ţările libere ale lumii civilizate. Aşa cum tot miopie politică a dovedit şi şeful unui partid de opoziţie cu un glorios trecut în vremea marilor noştri regi şi care la câteva zile după sângele vărsat pe străzile Capitalei îi strângea călduros mâna, felicitându-l pentru ungerea ca preşedinte republican.

Petre Roman nu a avut un trecut politic faimos în partid, dar a fost ceea ce putem numi fecior de nomenclatură gata. Fiu al unui mare nomenclaturist venit în ţară la adăpostul tancurilor Armatei Roşii a lui Stalin, a beneficiat de toate privilegiile familiei iar în timpul lui Ceauşescu, atunci când şi un paşaport pentru Bulgaria constituia o problemă, a putut beneficia de o generoasă bursă spre a studia la Toulouse, oraşul unde în calitate de prim-ministru a comandat avioane Airbus pentru sute de milioane de dolari, în timp ce în ţară nu se găseşte o aspirină sau un piramidon. Cât priveşte catedra sa universitară şi meritele de profesor, acestea pot fi puse mai degrabă pe seama apartenenţei la noua clasă decât să fie atribuite vreunui savantlâc anume.

Tandemul Iliescu-Roman trebuia completat corespunzător şi în domeniul legislativului şi astfel, alţi doi nomenclaturişti, Bârlădeanu, academicianul fără opere şi Marţian, fost şef al utecistilor, au preluat conducerea senatului şi respectiv a camerii deputaţilor. Un fost miliţian, care după ce a călcat cu maşina doi păstori nu a păţit nimic, a devenit vicepreşedinte al senatului, alţi senatori au mai avut şi ei încurcături cu dreptul comun. Este drept însă că nu toţi care au trecut prin închisori sunt privilegiaţi. Foştii deţinuţi politici, de pildă, sunt calomniaţi, iar când mai eşti şi preşedintele lor primeşti ameninţări sau citaţii la miliţie pentru demonstraţii neautorizate. Ce s'ar fi întâmplat dacă şi Boris Elţîn ar fi aşteptat să i se autorizeze demonstraţia?

Tandemul Iliescu-Roman a adus ţării exact contrariul de ce au promis, iar Românilor exact invers faţă de ce au sperat şi s'au aşteptat. Pensionarii, din care mulţi, prea mulţi le-au dat votul, sunt sortiţi mizeriei. Foşti securişti şi activişti de partid care nu au fost numiţi prefecţi, primari sau directori, primesc cu uşurinţă autorizaţii de a-şi deschide dughene care compromit ideea de economie de piaţă liberă. Securitatea, ca instituţie, a înţeles în Decembrie 1989 că trebue să-şi lase în drum vechiul comandant suprem şi să ajute la întronarea celui nou, ceea ce îi va permite continuitatea, una având nevoie de celălalt şi reciproca.

In urmă cu aproape doi ani, numele Ceauşeştilor era scris cu minuscule, deşi nici un grefier la Nürnberg nu a scris adolf hitler, ci Adolf Hitler. Astăzi, aproape că nu se mai vorbeşte şi nici scrie despre Nicolae şi Elena Ceauşescu, tandemul, tot comunist, dar de ieri. Mă întreb dacă nu cumva compatrioţi cu mai mult talent de bişniţari nu caută prin "cărţile de aur" ale unor vizite prezidenţiale autografele celor pe care mai cu haz dar mai mult cu necaz, unii îi numesc "odiosul regretat" şi "sinistra decedată", autografe ce ar putea fi negociate!

Ce au reuşit Iliescu-Roman în mai puţin de doi ani este o sfidare adusă istoriei noastre. Referindu-se la un proces românesc de decomunizare, Regele Mihai I scotea în evidenţă că în Germania, denazificarea nu s'a făcut de către nazişti. Niciodată prestigiul ţării noastre nu a cunoscut o ştachetă atât de coborîtă la nivel internaţional.

Este de presupus, mai ales în vederea alegerilor locale, că ahtiaţi de putere, actualii trandaführerii ai României vor face noi şi imense datorii spre a asigura ceva căldurică şi ceva păpică până la aceste alegeri.

Dar, din păcate, chiar dacă nu vor mai realiza scorul Duminicii Orbului, este greu de prevăzut că vor pierde puterea fie şi pe plan local, cu atât mai mult cu cât aceasta va constitui o garanţie pentru viitoarele alegeri legislative.

Este trist, dar trebue să o recunoaştem, poporul nostru reacţionază altfel decât era de aşteptat. Un simptom grav îl constituie disperarea tineretului, cu osebire a celui intelectual şi care vede în emigrare singura soluţie, deşi tot mai multe state îşi ferecă porţile imigrării.

In atari condiţii, pe cine să mire că exilul românesc se arată tot mai puţin dornic să revină la vatră şi să-şi pună umărul la o reconstrucţie de care, în primul rând guvernanţilor, nu le pasă? Cu atât mai mult cu cât se constată tot mai numeroase cazuri de suspiciune şi chiar ostilitate, nu neapărat dirijate, faţă de cei care vin de peste hotare, fie chiar şi în vizită, în ţară.

Am asistat cu amărăciune la desfăşurarea congresului Uniunii Mondiale a Românilor Liberi, în Mai, la Saint-Maur, în apropiere de Paris. O doamnă din ţară, de altfel foarte bine intenţionată, a încercat să mă şi să ne convingă că noi, cei "din afară" nu putem înţelege ce se întâmplă în România. I-am amintit că nu Egiptenii, ci Francezul Jean-Francois Champollion a descifrat hieroglifele, că Generalul Charles de Gaulle a înţeles mai bine la Londra decât Mareşalul Phlippe Pétain la Vichy viitorul Franţei, că Lenin a venit din Elveţia, Iliescu a studiat la Moscova, Roman la Toulouse, că marii noştri regi Carol I şi Ferdinand I s'au născut la Sigmaringen în Germania şi că Regele Mihai I, stabilit de peste patru decenii în Elveţia îşi iubeşte ţara în care s'a născut mai mult decât toţi Ilieştii şi Romanii la un loc. A urmat doar tăcere.

Până unde şi până când va mai dura ce se întâmplă în ţara noastră? Până unde şi până când, patrioţi şi oameni politici de statura lui Cornel Coposu şi de intransigenţa lui Constantin-Ticu Dumitrescu vor fi calomniaţi şi atacaţi aşa cum se face?

Răspunsul este unul singur: până unde şi până când Românii din ţară o vor tolera. Fraţii moldoveni şi Rusul Boris Elţîn pot fi exemple.

DE TOATE PENTRU TOŢI

VITRALIUL ÎN OCCIDENT

După ce a fost aplicată pe numeroşi suporţi, pictura a descoperit, acum 20 secole, sticla. Graţie arhitecturii romanice apărută la sfârşitul primului mileniu al epocii noastre, pictura pe sticlă înfloreşte în Evul Mediu, datorită apariţiei vitraliilor.



DETALIUL UNUI VITRALIU
SAINTE-CHAPELLE, PARIS

Definim vitraliu, un panou compus din fragmente de sticlă translucidă, pictată, asamblate prin intermediul unui cordon din plumb, pentru a acoperi o deschidere sau o fereastră.

Originile vitraliului în Occident sunt atestate, în primele secole ale erei noastre, de scrierile poeţilor şi a apologeţilor ca Prudentius Clemens, Tertulian, Paul le Silentiaire ş.a. care menţionează vitraliile colorate dela bazilicile paleo-creştine şi la Sfânta Sofia dela Constantinopole. Alte texte sau fragmente de vitraliu evocă prezenţa lor la Ravena, în Normandia, în Anglia, la Dijon şi la Reims, în Franţa.

Specimenul cel mai vechi, existent, de vitraliu pictat, în Occident, (sec. IX) este un cap de sfânt găsit, în bucăţi, la mânăstirea dela Lorsch, expus la muzeul din Darmstadt, Germania.

Constatăm câteva analogii de expresie artistică între portretul de mai sus si vitraliul reprezentând capul lui Christos (1070) dela Wisenbourg. (Alsacia) expus la muzeul l'Oeuvre Notre-Dame din Strasbourg.

Primul ansamblu de vitralii conservate în stare bună (către 1100) unic în Occident, se găseşte la Catedrala din Augsburg (Germania). El reprezintă cinci figuri de profeţi, în picioare. Prin interpretarea lor picturală aceştia devin martorii şi urmaşii artei europene păstrată şi dezvoltată de Constantinopole şi Ravena.

Apariţia în arhitectura religioasă franceză din sec.XIII şi XIV a ogivelor gotice, a contraforturilor şi a arcelor de reazim permiţând deschideri, ca de ex. la Chartres, 3,8mXllm, a dat meşterilor epocii posibilitatea să ducă arta vitraliului către culmile cele mai înalte.

Pe de altă parte, asistăm încă din sec. XII la renaşterea doctrinelor iluministe care au ca propovăduitori pe Joachim de Flore şi pe renumitul abate Suger. In sec. XIII Robert Grosseteste, la rândul lui, profesează dogma conform căreia Dumnezeu este lumină, lumina care după ce ne-a luminat şi ne-a dat viaţă se întoarce la sursa ei, la Dumnezeu.

Sticla, descoperită acum vreo 4000 ani, permite luminii în mişcare perpetuă datorită unghiurilor de incidenţă variabile şi a luminozităţii instabile - să îmbogăţească pictura cu iluzia unei a treia dimensiuni.

Iconografia vitraliilor Evului Mediu continuă pe aceea a marilor Biblii populare sculptate pe portalele catedralelor. Temele, inspirate de Vechiul şi Noul Testament precum şi de vieţile sfinţilor au scopul de "a arăta oamenilor simpli, care nu ştiu carte, ce trebue să creadă."

In sec. XII deschiderile în zidurile edificiilor religioase nu sunt încă atât de mari ca cele din secolul următor care va deveni epoca de glorie a vitraliului. Figurile, de mărime redusă, sunt încadrate în medalioane mărginite de romburi, cercuri şi pătrate care pun în valoare aparenta dezordine a cordoanelor masive din plumb. Sticla, colorată în masă, are forme neregulate. Tonalităţile ei în care domină albastrul, din care emană o clădură intensă, exprimă profunzime şi forţă.

Din această primă perioadă a vitraliilor gotice se disting "l'Arbre de Jessé" şi "Notre-Dame de la Belle-Verrière" dela Catedrala din Chartres, "l'Arbre de Jessé" dela Bazilica regală din Saint-Denis, lângă Paris şi "Crucifixion" dela Catedrala din Poitiers.

Mărirea deschiderilor pentru ferestre în sec. XIII permite meşterilor de vitralii, realizarea a numeroase detalii şi îmbogăţirea gamei de culori. Trăsăturile feţelor, detaliile veşmintelor şi volumele sunt executate cu o vopsea monocromă de tonuri gris, "la grisaille" o invenţie a secolului. In decoraţia florală, frunzele de stejar sau de viaţă înlocuiesc crengile şi frunzele de acantă din secolul precedent.

Alături de scenele sacre apar teme profane care duc la dezvoltarea unui stil naturalist, rezultatul tendinţei şcolii pariziene de sticlari a cărei influenţă o constatăm în tot Nordul Franţei şi chiar la Léon, în Castilia. Cu toate acestea nu trebue să uităm pe marii maeştri din Tours(Franţa) şi pe cei de pe valea Rinului care ne-au lăsat şi ei opere unice.

Din fericire, mărturiile acestei epoci glorioase mai există şi astăzi. Printre ele cităm numai câteva: vitraliile dela Sainte-Chapelle din Paris şi cele ale Catedralei din Chartres cu magnificul lor albastru de cobalt, cele ale Catedralei din Reims cu verdele şi galbenul lor unice, cele ale Catedralelor dela Paris, Strasbourg, Amiens, Bourges etc.

Probabil din cauza apariţiei picturii pe şevalet constatăm, dela sfârşitul sec. XVI şi până la jumătatea sec. XIX, o eclipsă a vitraliului, în raport cu importanţa lui din trecut. Aceasta nu înseamnă dispariţie; el mai există şi astăzi!

In a doua jumătate a sec. XIX pictori celebri ca Delacroix, Ingres sau Peter Cornelius făceau "cartoane" pentru meşterii care mai lucrau cu tehnica tradiţională. Vitraliul renaşte la sfârşitul secolui XIX, odată cu apariţia "modern-style"-ului sau "style 1900".

Mai târziu, apariţia tendinţelor cubiste, expresioniste şi ne-figurative în arta contemporană atrag către vitraliu numeroşi pictori ca de ex.: Taeuber-Arp, Braque, Matisse, Léger, Bazaine, Manessier, Chagall ş.a. Fie cu tehnologia de altă dată, fie cu metode noi (dale de sticlă montate în beton, cordoane din cupru etc.) vitraliul îşi regăseşte, astăzi, locul în biserici - vechi sau noi - şi în edificii profane.

Vitraliul, această puternică expresie a artelor plastice, ne permite - graţie jocurilor de intensitate şi a incidenţelor luminoase - să asistăm la variaţiile unui număr infinit de orgi care cântă simfonia culorilor, a luminilor şi a mişcărilor compuse de artistul creator.

E.C.F.

CARE ILIESCU?

Mihai FREAMAT

Politica în România a devenit subiect de discuţie la cozi, înlocuitor de prânz şi cină, motiv de divorţ, sămânţă de scandal în cârciumi, prilej pentru împăcări spectaculoase după ani de încruntări şi treceri de pe un trotuar pe altul, pretext pentru plecări de acasă şi întoarceri la ore târzii.

A face politică, aici, înseamnă "jos Iliescu" când primeşti salariul, "jos guvernul" când copiii cer o bucată de pâine peste norma zilnică şi riguros respectată, "jos comuniştii" când la citirea unor preţuri în magazine ai senzaţia că ai uitat şi bruma de aritmetică ce-o mai ştiai. La colţuri de stradă, în tramvai, în parcuri, autobuze, în trenuri mai mici de "pricepuţi" întocmesc scenarii, îmbogăţesc biografiile unor puternici ai zilei, lansează zvonuri despre fabuloase conturi în băncile elveţiene, conturi cu titulari proveniţi din rândurile "emanaţilor" scad sau adaugă ani la vârsta unor fruntaşi dela partidele istorice, promit pentru zilele viitoare dezvăluiri senzaţionale, dau ca sigură scăderea preţurilor, pronostichează calendaristic venirea Regelui în ţară, toate astea într'o frenezie garnisită cu volubilitate excesivă şi cu dorinţa evidentă de-a schimba ceva, de-a înlătura ceva din această viaţă bolborosită, în această viaţă trăită în haos şi nesiguranţă. Intre timp "tovarăşii" guvernează surzi şi orbi la toate.

Dar mai este ceva.

Acum câteva zile am întâlnit un cunoscut. Il ştiam de pe vremea primilor ani de şcoală. Cam repetent băiatul, cam păros, cam mâncăcios şi, după câte îmi amintesc şi olecuţă cam furăcios. Mai târziu, în drumurile mele prin ţară, l-am aflat şef la o cârciumă cu vad bun şi clientelă de ţoi şi sfertuleţ la botul calului. De atunci n'am mai ştiut de el. Si iată-l în faţa mea important şi ţeapăn, suflând greu, cu burta revărsată hidos, faţa rozalie şi priviri compătimitoare. L-am recunoscut după un lung moment de ezitare şi efort mental. Dialogul ce-a urmat a fost scurt, dar semnificatv.

-- Ce mai faci, poetule? (întrebarea mi se adresa, evident, mie. N'am scris în viaţa mea un vers măcar dar, se pare că, pentru acest fel de indivizi, cei ce îşi pun semnătura sub un text tipărit devin poeţi).

- Ce să fac? Cu treburi...

- Tot cu...

- Cu ce?

- Cu alea, ale tale, cu...(face gestul ce semnifică acţiunea de-a plimba un creion pe hârtie).

- Tot! Zic eu.

- Aha! Bravo! Si merge, merge?

- De, nu prea. Zic eu.

- Aha! Bravo! Bravo!

- Si tu?

- Vechiul meu cunoscut alunecă peste mine privirea ochilor pungiţi şi mă împuşcă, ca pe o potârniche pe cuib:

- Afaceri!

- Si merge? Intreb eu suav.

- Oho!

O spune cu un soi de satisfacţie animalică măsurându-mă critic în momentul când un gând neastâmpărat mă îndeamnă să-l alarmez cu o ştire bombă. Asta şi din dorinţa de a-l scoate cumva din starea aceea de suficienţă şi mulţumire grohăitoare.

- Stii că Iliescu e pe ducă?

- Care Iliescu?

Rămân interzis, cu gura căscată, năucit de întrebare.

- Cum care? Iliescu preşedintele...E pe ducă...ţi-o spun eu...nu se mai poate...nu mai poate dura...

"Omul de afaceri"; mă inspectează indiferent şi-l simt distant şi absent.

- Ce-mi pasă mie, poetule? Salutare! Mă grăbesc...ne mai vedem noi...(şi iar face gestul acela cu creionul şi hârtia îndepărtându-se spre un automobil cât o şalupă de patrulare. Eu rămân rezemat de un zid şi simt că tare aşi avea nevoie de un adversar în care să reped un pumn armat cu plumb şi tristeţe. Aşa deci? Care Iliescu?

SCLAVIE ŞI TEROARE

Florian ONITZA

La capitolul 4 din Eclesiast, vers 1, se spune: "M'am uitat apoi la toate asupririle care se fac sub soare; şi iată că cei apăsaţi varsă lacrimi şi nu este nimeni să-i mângâie. Ei sunt pradă silniciei asupritorilor..."

In versetul 2, se spune: ... "am găsit că morţii, care au murit mai înainte, sunt mai fericiţi decât cei vii, care sunt încă în viaţă". Iar în versetul 3, se spune că "mai fericit decât amândoi, am găsit pe cel ce nu s'a născut încă, fiindcă n'a văzut toate relele care se petrec sub soare".

In cele ce urmează voi arăta că pe acest pământ, suntem sclavii trupului în care trăim şi că toată viaţa suntem terorizaţi de instincte, superstiţii şi prejudecăţi.

Să începem cu instinctul de conservare, care ne sileşte să alergăm după mâncare, să facem provizii, apoi să facem abuzuri de mâncare şi băutură şi să suferim apoi de pe urma imprudenţelor; să alergăm la doctori, la farmacie şi uneori să ne internăm în spital.

Trupul ne mai obligă să-l întreţinem spălat, să-l ferim de frig, să-l îmbrăcăm cât mai elegant, să-l împodobim, aşa cum fac femeile când ies în lume: înzorzonate, vopsite, coafate etc, etc.

Alt instinct, care ne terorizează, este instinctul de reproducere.

O experienţă făcută pe şobolani, a dovedit că specia nu vrea să piară: şobolanii înfometaţi, s'au înmulţit mai repede! Aşa se explică de ce săracii au mai mulţi copii ca cei bogaţi.

Instinctul de reproducere ne sileşte să ne complicăm, viaţa prin relaţii, adesea necorespunzătoare cu idealurile şi preocupările noastre. Dorim atunci să evadăm dintr'o situaţie pe care nu o mai putem suporta. Decepţiile, separaţiile, divorţurile, copiii părăsiţi sau lipsiţi de dragostea părintească, ne fac să suferim. Divorţurile, pensiile alimentare, tragica situaţie a "copiilor fără părinţi sau a părinţilor fără copii" îi silesc pe bunici să devină "înlocuitori de părinţi".

Inlocuitorii de părinţi, nu sunt însă prea buni părinţi, pentrucă devin prea îngăduitori faţă de nepoţi. Nepoţii vor distracţii şi uită de viitorul lor, nu învaţă şi nu se califică într'o meserie oarecare, fiind siliţi apoi să trăiască în situaţii inferioare capacităţii lor intelectuale. Posed documente care arată cum o bunică prea îngăduitoare cu nepotul ei, i-a distrus viitorul.

Instinctul de reproducere te îndeamnă la aventuri, la relaţii extraconjugale, cu urmări extrem de periculoase privind sănătatea şi scandalurile ce precedează distrugerea familiei.

Despre instinctul de apărare, putem spune că a produs şi produce tot ce mintea omenească poate să-şi imagineze: pentru apărarea individuală a născocit pistoale, puşti, fel de fel de încuietori, instalaţii de siguranţă şi alarmă, iar pentru apărarea societăţii, a ţării şi neamului a investit mult timp şi inteligenţă ca să construiască bombe, bombardiere, tancuri, adăposturi etc. etc.

Toate acestea apasă greu pe umerii cetăţenilor.

Suntem, aşa cum spune Biblia, nişte "robi", pentrucă fiecare om "este robul lucrului de care este biruit" (2 Petru, cap. 2, vers 19).

In încheiere, să facem o listă o robilor pământului, pe care îi întâlnim la fiecare pas:

1. Robii fumatului
2. Robii drogurilor
3. Robii alcoolului
4. Robii stomacului
5. Robii televizorului
6. Robii banilor
7. Robii sexului
8. Robii ambiţiilor deşarte
9. Robii luxului
10. Robii superstiţiilor şi prejudecăţilor.



DUREREA LACRIMII NE PÂRJOLEŞTE

Doru MACRIŞ

Savu Marin Traian s'a născut ţăran. A făcut războiul, a fost prizonier în Rusia; Dumnezeu i-a ajutat şi s'a întors acasă. Până la vârsta de 73 de ani a încercat şi o meserie, aceea de petrolist, dar nu era făcut pentru ea. S'a dedicat pământului, moştenire dela părinţi, câteva pogoane, o casă trainică şi o cireadă de animale.

- Mi-a zis tata înainte de a muri - povesteşte uica Traian, "Traiane, asta-i meseria ta, alta n'ai să poţi învăţa, că tăt neamul nostru, de când îl ştiu eu a fost ţăran. Dar să ştii că meseria asta presupune pricepere, răbdare şi chibzuinţă".

Il privesc pe Savu Marin Traian. Peste chipul lui au trecut vremuri bântuite de furtuni. Sufletul său s'a "bucurat" de zbucium, chin şi dureri. E vlăguit, are obrajii supţi şi fruntea brăzdată de cute adânci, ochii i-au rămas vii, purtând în colţul genelor bobiţe de lacrimi fierbinţi.

- Când s'a încheiat colectivizarea - mărturiseşte Traian - lucram la petrol. Am fost chemat la partid şi mi-au spus: 'Fă cerere de intrare în colectiv, altfel te dăm afară!" N'am făcut. Aveam cinci copii şi ce mi-am zis: dacă mă dau afară, am pământ, boi, plug, curtea plină de păsări, porci, capre şi oi. Din ce trăi, eu şi familia, aveam. Dar mă înşelasem! Umblau fel de fel de zvonuri că instructorii de partid şi miliţia mişună prin sate şi-i obligă pe ţărani să semneze cererile de înscriere în CAP. Cei care se împotriveau erau chemaţi la postul de miliţie şi bătuţi până semnau. Când au ajuns şi la noi, mi-am dat seama că este adevărat. Bărbaţii satului şi-au părăsit familia şi s'au refugiat în pădure până trece primejdia. N'am putut sta nici acolo, "huliganii" au început să ne persecute familia şi a trebuit să coborîm şi să semnăm cererea. La o lună, am înjugat boii la car, am pus plugul şi prăşitoarea în el şi am plecat spre sediul cooperativei, lăsând totul acolo. M'am întors doar cu funia dela gâtul boilor în mână. N'am putut urca treptele scărilor în casă, m'am aşezat ghemuit în bătătură şi am izbucnit în plâns. Nici în război n'am simţit în mine o durere mai tăioasă ca atunci.

Stii dumneata ce-i durerea ţăranului? Află, puiule, că durerea unui ţăran nu se poate măsura cu metrul, dar nici cântări cu balanţa.

Vecinul meu, Zamfir Papuc, a avut o singură vacă, o ţinea pentru copii, să le dea o cană de lapte. A trebuit s'o predea colectivului. Când s'a despărţit în curtea ceapeului de ea, vaca a mugit, el a privit-o neputincios şi în clipa aceea a înnebunit. Toţi doctorii pe la care a fost n'au putut să-l vindece. Vorbea de unul singur prin sat, strigându-şi vaca pe nume, până a murit.

Moş Traian dă să mai spună câte ceva din viaţa lui amară de ţăran, dar nu poate. Cuvintele i se înnăbuşe în gură, şiroaie de lacrimi îi brăzdează obrazul crispat de durere. In cele din urmă sparge încordarea din el printr'un oftat adânc.

- Ne adunam în vatra satului cu uneltele şi porneam încolonaţi spre câmp. Ne conduceau brigadierii, viitorii secretari de partid care, cu timpul, din truda noastră, s'au căpătuit, îmbuibându-se. Doi ani a mers cum a mers, după aceea lucrurile au luat altă turnură; în rău. Ni se tăia din zilele muncă, chipurile, că nu neam îndeplinit norma. Unele produse nu le mai primeam. Minţiţi, ţăranii n'au mai ieşit la câmp, au luat drumul oraşelor, angajându-se în fabrici. Celor rămaşi, ni s'au impus dări faţă de stat. Trebuia să dăm 800 litri lapte pe cap de vacă într'un an, 100 litri pe cap de capră şi 17 litri pe cap de oaie, plus carne, legume, fructe, pene etc. In schimb ni se ofereau somaţii de plată, să achităm contravaloarea produselor nelivrate. In pieţe eram suspectaţi de speculă şi alungaţi.

După strângerea recoltelor, ni se făceau perchiziţii acasă, confiscându-ni-se şi bruma ce o mai aveam strânsă de pe palma de teren ce o deţineam sub streaşina casei. Mai apoi, s'a abătut peste noi groaza că ni se va dărâma casa, satul. Gândul acesta se ţinea de noi ca o torţă de foc ce pârjoleşte, cutremurându-ne şi în somn. Mi s'au dat treizeci de mii de lei şi un termen de două săptămâni să părăsesc gospodăria. Am refuzat banii, am continuat să locuiesc în casă, iar după termen, a sosit un "pluton" de buldozere şi în câteva minute casa a fost distrusă. Acum stau la copii, o lună la unul, alta la altul, ş.a.m.d.; am copii buni, dar nu-i totuna să mori în bloc la oraş, sau în casa ta şi pe locul unde s'au stins ai tăi.

Ca Savu Marin Traian, sunt mii de ţărani care în anii trecuţi au fost supuşi aceluiaşi tratament de umilinţă. Constrângerea aceasta, ca şi multe altele, impusă de dictatură, pe mulţi dintre ţărani i-a determinat să ia drumul emigrării. S'au dus cu zecile de mii, târînd după ei o jale amară, o durere fără leac şi arzătoare care n'au putut-o stinge nici apele învolburate ale oceanului. O pată ce trebue să ne stea în atenţie, s'o ştergem şi să nu-i mai dăm posibilitatea să se înrădăcineze pe obrazul României. Ei, ţăranii, ne-au legat de acest pământ, de un anume timp istoric şi de un anume spaţiu geografic, dându-ne o identitate.

Fără ţărani, pământul patriei ar fi deşert sau cimitir de amintiri peste care cresc bălăriile uitării.

Pentru a vă ţine la curent cu ultimile ştiri din România echipa noastră redacţională, lucrează fara încetare... Nu rămâneţi în urma timpului... Citiţi lunar

"Cuvântul Românesc"

şi participaţi la viaţa exilului românesc pentru a forma un puternic front de lupta anti-comunistă.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihail Eminescu*

BASARABIA - PĂMÂNT ROMÂNESC

-EVOLUŢIA ISTORICĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN-

-V-

Prof. Dr. Nicolae CIACHIR

La 28 Septembrie 1940, au fost trecuţi la Vest de Prut, din Basarabia 32 de militari români: 3 colonei, 3 locotenenţi-colonei, 13 căpitani, 2 locotenenţi, 1 sublocotenent, 3 subofiţeri şi un preot maior. Îmbrăcaţi în zdrenţe, plini de paraziţi, au fost ţinuţi în mod abuziv 3 luni la închisoarea din Chişinău, la un loc cu deţinuţi de drept comun. În acelaşi timp se repatriau din Basarabia Germanii, plecând cu toate onorurile, cu majoritatea bunurilor. De regulă veneau până la Reni, iar de acolo erau îmbarcaţi pe vapoare.

Numeroase telegrame provenite din lunile Septembrie-Noembrie, 1940, dela Legaţia noastră dela Moscova, semnalează abuzurile Sovieticilor, în perioada delimitării frontierei româno-sovietice în Bucovina de Nord, pe Prut şi pe Dunăre până la Vilcov. În acest scop a plecat la Moscova şi generalul Constantin Sănătescu. Poate a fost mai maleabil la pretenţiile Sovieticilor şi în acest scop a fost propulsat ca prim-ministru în August 1944?

Grigore Gafencu telegrafia la 16 Septembrie 1940 dela Moscova, că ambasadorul Germaniei, Schulenburg i-a comunicat confidenţial o discuţie cu Molotov. Sovieticii sunt de părere că, Comisia Internaţională a Dunării (CID, cu sediul la Belgrad) trebue lichidată, de asemenea şi Comisia Europeană a Dunării, care fusese înfiinţată în 1856, în urma înfrângerii Rusiei în timpul războiului Crimeii. Odată lichidate aceste două comisii, trebuesc înlocuite cu o nouă comisie, din care să fie excluse toate statele neriverane, inclusiv Italia şi din care să facă parte: Germania, Slovacia, Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria, România, URSS. Competenţa acestei comisii s'ar întinde până la Bratislava şi unde Ruşii să joace rolul de vioară întâi , iar de acolo Sovieticii recunosc Dunărea ca fluviu german. Molotov a insistat că URSS are interese vitale pe Dunăre. Germania este surprinsă de pretenţiile şi afirmaţiile lui Molotov.

La 24 Septembrie, Gafencu telegrafia din nou şi reproducea o discuţie avută cu ambasadorul Italiei. Molotov i-a declarat lui Schulenberg, că partea sovietică este supărată că n'a fost consultată înainte de arbitrajul dela Viena privind Transilvania: De ce nu ne-aţi consultat? Ştiaţi doar că nu mai avem nici o pretenţie faţă de România. Am declarat-o destul de clar.

Legaţia română dela Berlin, telegrafia la 26 Octombrie 1940, că Ministrul Ribbentrop i-a avertizat că Germania nu intervine în incidentele semnalate între România şi Rusia, privind cele 3 puncte: 1) Herţa; 2) Dunăre; 3) repatrierea Românilor din Basarabia.

Dela 18 Decembrie 1940, Sovieticii închid frontiera româno-sovietică, pentru cei care voiau să se repatrieze în Basarabia şi Bucovina de Nord, făcând următoarea motivaţie: a) că Românii îi ţin pe cei care vor să se întoarcă, la Galaţi, săptămâni întregi, încât repatriaţii sosesc fără mijloace materiale şi cu sănătatea zdruncinată; b) deschid campania electorală pentru alegerile care vor avea loc acolo, era posibil să vină Stalin şi Molotov, deci şi din motive de securitate, spre a nu pătrunde vreun spion.

O altă maşinaţie machiavelică. La 8 Martie 1941 Sovietul Suprem URSS emite Decretul privind restabilirea cetăţeniei URSS pentru basarabeni şi dobândirea cetăţeniei sovietice pentru cei din Bucovina de Nord. Deşi Sovieticii începând dela 28 Iunie 1940 au împiedicat pe basarabeni şi bucovineni să se refugieze, deci chiar din prima zi, Decretul apare după 6 luni. Astfel opinia publică mondială este dusă în eroare ca şi cum până la acea dată se puteau gândi şi alege, aşa cum s'a făcut în 1812, 1856, 1878.

În ciuda acestor impedimente, din Basarabia şi Bucovina de Nord, în condiţii deosebit de dramatice, s'au refugiat circa 70.000 persoane. Intr'un raport înaintat lui Ion Antonescu, aflăm că la 2 Noembrie 1940, numai 2000 de persoane nu erau încă plasate în serviciu. Toţi au primit ajutoare şi au fost cazaţi corespunzător. Dacă ne gândim şi la cei circa 100.000 refugiaţi din Transilvania de Nord şi câteva mii din Dobrogea, ne dăm seama, câtor greutăţi trebuia să le facă faţă Statul. Este interesant de văzut structura etnică a României, la 1 Ianuarie 1941 după pierderile teritoriale suferite.

Total	13.280.000	
Români	11.380.000	85,7%
Unguri	536.000	4,0%
Germani	525.000	4,0%
Evrei	283.000	2,1%
Rusi, Ruteni	75.000	0,6%
Bulgari	17.000	0,1%
alţii	450.000	3,4%

În contextul pericolului sovietic, care tindea la o dominaţie în Balcani şi frontieră comună cu Bulgaria, a unei Franţe înfrânte şi a unei Anglii în imposibilitate de-a ne ajuta, apropierea de Germania, era unica soluţie, de-a exista pentru noi.

Grigore Gafencu a sintetizat situaţia: Odată mai mult dorinţa Germaniei se împlineşte. Ultimatumul sovietic (Iunie 1940) aruncase România în braţele sale. Germania a profitat de această strânsoare pentru ca să taie Transilvania în două. Furia poporului a descotorosit-o de un rege pe care ea, Germania, nu-l iubea şi care putea să o jeneze. Revoluţia a adus la putere pe legionari, care erau tot prietenii ei şi din care un număr erau chiar agenţii ei. De acum înainte România nu putea să-i mai scape din mâini.

Generalul Aldea şi colonelul Hagi Stoica, care au făcut parte din Comisia mixtă, cu sediul la Odessa, privind situaţia evacuării Basarabiei şi Bucovinei de Nord, concluziona: Comisia română dela Odessa a lucrat fără experţi consilieri juridici, financiari, cu guvernul sovietic, prin delegaţii săi, nesinceri, şireţi, lipsiţi de bună credinţă şi de omenie, hrăpăreţi şi fără nici un scrupul. La raport sunt alăturate şi 20 anexe. Printre altele Sovieticii pretindeau: 284 locomotive, 496 vagoane de clasă, 7021 vagoane de marfă şi 5 vapoare care circulau pe Dunăre (Domnul Tudor, România Mare, Avram Iancu, Principele Mihai şi Ismail), acestea din urmă fiind proprietatea NFR-ului şi nu a statului român.

Deoarece Sovieticii făceau presiuni ca partea română să recunoască oficial răpirea zonei Herţa şi a insulelor de pe Dunăre, Ion Antonescu, la 26 Mai 1941, îi dădea lui Gafencu, următoarele instrucţiuni: "Domnule ministru, guvernul român nu este deloc grăbit de a relua negocierile românosovietice cu privire la delimitarea liniei de demarcaţie. Intr'adevăr este mai bine ca răpirea Basarabiei şi Bucovinei de Nord să rămână caracterizate ca un act de forţă pe care România nu l-a acceptat decât ca atare. Nu avem nici un interes de a legaliza acest act, oferind astfel Sovieticilor un titlu juridic pentru deţinerea acestor provincii". Pe textul bătut la maşină, Antonescu a adăugat cu mâna: "Aştept dela Dv. multă abilitate în această privinţă."

Evenimentele care se derulează sunt cunoscute, nu este nevoie să le repetăm, care au dus la conflictul armat dela 22 Iunie 1941. Gafencu nota în jurnalul său, la 9 Iunie 1941, că au sosit curierii dela Bucureşti, care ne aduc amănunte despre concentrările din România, cu mult mai serioase decât le credeam, iar la 15 Iunie, că Moscova trăieşte de 3 zile sub apăsarea tăcerii lui Hitler; la 20 Iunie 1941, că nu avem nici o veste dela Bucureşti, dar ne facem bagajele şi încerc să distrug dosarele.

La 18 Iunie 1941, Antonescu primeşte dela Hitler o scrisoare, în care sunt expuse planurile operaţiunii contra Rusiei. De fapt Antonescu, cu câteva zile înainte, a fost la München, unde presa germană l-a elogiat şi s'au scris cuvinte calde la adresa României. La 22 Iunie 1941, armata română intra în luptă, pătrunzând cu trupele sale în Basarabia şi Bucovina de Nord. Pentru România începea un război pentru eliberarea celor două provincii şi spălarea ruşinii din vara anului 1940.

Ce s'ar fi întâmplat dacă România se declara neutră şi nu intra în război?

Ar fi putut ierta basarabenii şi bucovinenii, care erau arestaţi, maltrataţi şi unii duşi în Siberia, dezinteresul fraţilor din Regat? Imediat după declanşarea conflictului armat, Gafencu, într'o discuţie avută cu Molotov, i-a explicat poziţia României adoptată, ca să spele ofensa adusă României prin ultimatumul brutal din Iunie 1940. Molotov îi replica: România nu avea dreptul să rupă pacea cu URSS. Stia că după reluarea Basarabiei noi nu aveam nici o pretenţie împotriva ei.

Este interesant de reprodus un pasaj din jurnalul lui Gafencu, mai puţin cunoscut. La 26 Iunie membrii Legaţiei române au ajuns cu trenul la Miciurinsk, unde s'au revăzut cu Italienii, Slovacii şi Finlandezii, care erau în situaţia Românilor, căci şi ţările lor intraseră în război împotriva URSS. Dar acuma vine partea interesantă. Sub pretextul rătăcirii unor bagaje, Gafencu, pe data de 4 Iulie 1941, este luat de către 3 poliţişti sovietici şi se întâlneşte cu ambasadorul Angliei, Cripps. Acesta i-a declarat că a făcut 400 de kilometri, ca să stea de vorbă cu Gafencu, cu un vagon special pus la dispoziţie de către Molotov. In urma izbucnirii războiului, acuma Anglia şi Rusia erau în aceeaşi tabără. Ştiind că Gafencu, era filoenglez, partea anglorusă, încerca să speculeze situaţia. Cripps i-a declarat: "Iţi înnoiesc invitaţia domnului Eden, eşti aşteptat la Londra. Avem încredere în D-ta. Eşti printre puţinii Români în care avem o desăvârşită încredere. Vei putea fi folositor cauzei ţării D-tale. În Turcia te aşteaptă serviciul nostru secret, care a primit instrucţiuni. Iţi va înlesni drumul spre Londra, eşti invitatul nostru. Puteam să facem să pleci direct la Londra, dar am fi dat prilej ca autorităţile române ca să-l reţină pe Lavrentiev (şeful misiunii diplomatice sovietice dela Bucureşti)."

Gafencu refuză pe moment propunerea britanică şi îi spune: "Vreau să-mi duc până la capăt misiunea, să-mi revăd mama, să-i spun lui Antonescu ce-am de spus. Apoi plec în Anglia, USA sau o altă ţară neutră. Aşa s'a şi întâmplat, adică la 15 Noembrie 1941, Antonescu îi dădea voie să părăsească ţara, plecând în Elveţia.



Declaraţia

Secţiei orăşeneşti a Frontului Popular din Moldova cu privire la încălcările transmisiunii radioului naţional la reţeaua orăşenească Tighina.

In ultimul timp din cele trei canale ale reţelei orăşeneşti de 54 de ore, forţele separatiste din aşa-zisa "republică nistreană" în frunte cu pretinsul tovarăş Smirnov au primit o hotărîre de a limita dela 18 ore la 5 ore transmisiunea radioului naţional.

In timp ce forţele democratice şi toţi oamenii de bună credinţă din Moldova fac tot posibilul de a ameliora situaţia social-politică, forţele destructive ale separatiştilor transnistreni fac tot posibilul de a agrava şi mai mult evenimentele ce au loc.

Ei nu respectă legile despre limbi, drapelul de stat, stema, continuând şi mai departe să încalce în mod grosolan Constituţia Republicii Moldova.

Incălcări grave se fac şi în privinţa radioului naţional.

Secţia orăşenească a FPM califică aceste acţiuni drept o încălcare flagrantă a drepturilor populaţiei băştinaşe de a audia radioul naţional în limba maternă.

In legătură cu acest fapt de încălcare a drepturilor băştinaşilor din oraşul Tighina, secţia orăşenească a Frontului Popular din Moldova protestează şi cere în mod categoric dela preşedintele Republicii Moldova să se ia măsurile necesare pentru a pune capăt fărădelegilor smirnoviste.

Comitetul executiv al secţiei orăşeneşti Tighina a Frontului Popular din Moldova.

Declaraţia a fost transmisă:
1. Preşedintelui Sovietului orăşenesc de deputaţi D-lui Ghimn Pologov.
2. Preşedintelui Republicii Moldova D-lui Mircea Snegur.
3. Redacţiei ziarului "Tara".
4. Redacţiei ziarului "Cuvântul Românesc" (Canada).

G. BÂRZOI

"BUCOVINA CU MÂNĂSTIRI ŞI BRAZI..."

APĂRĂTORI AI ROMÂNISMULUI ÎN NORDUL BUCOVINEI

Corespondentul nostru la Cernăuţi, Ion Creţu, i-a solicitat un interviu Alexandrei Cernov, Preşedintele Societăţii pentru cultură românească "Mihai Eminescu" din Bucovina

Ion Creţu: Doamnă docent Alexandrina Cernov, au trecut doi ani dela constituirea Societăţii pentru cultură românească "Mihai Eminescu". Ce a dictat organizarea ei, care sunt scopurile urmărite?

Alexandrina Cernov: De fapt , Societatea pentru cultură românească din Bucovina a fost întemeiată încă în perioada ocupaţiei austro-ungare şi menirea ei, cred, a rămas aceeaşi-menţinerea românismului în acest mult pătimit ţinut prin limbă şi cultură, prin şcoală şi biserică. Reorganizarea acestei societăţi, căci ne considerăm a fi continuatorii societăţii precedente, a fost determinată de dorinţa de a reveni la vechile noastre tradiţii culturale româneşti. Nu este un simplu proces de renaştere naţională, ci o condiţie obligatorie care i-ar salva pe Românii din Nordul Bucovinei de asimilarea rusă şi ucraineană, ce, de fapt, s'a şi produs în unele localităţi. Putem numi astăzi 19 localităţi în care Românii nu au şcoală în limba lor maternă şi se află pe cale de asimilare. Anume prin şcoală asimilarea se produce mai efectiv. La a treia, cel mult a patra generaţie copiii nu mai cunosc limba română. Datele ultimului recensământ (din 1989) confirmă că numai 56 % de Români din Nordul Bucovinei îşi mai cunosc limba maternă. Cred că numai din aceste puţine fapte devine evidentă şi necesitatea existenţei noastre: menţinerea etniei prin limbă şi cultură, rezolvarea acelor probleme naţionale, care au fost până acum neglijate de autorităţile locale, organizarea de manifestări naţional-culturale care ar putea pune capăt reavoinţei ce se manifestă în cazurile când este vorba despre cultura românească. Am în vedere, spre exemplu, deschiderea muzeului "Mihai Eminescu" la Cernăuţi, negarea existenţei unor tradiţii literare, culturale şi cultural-religioase în Nordul Bucovinei. După părerea unor mari demnitari din Cernăuţi, nici chiar M.Eminescu nu merită să aibă un muzeu în oraş ! Cât despre alte nume ilustre, legate de Bucovina, nici nu vor să audă. Noi însă dorim să repunem în adevărata ei valoare cultura românească din Nordul Bucovinei, să restabilim adevărul istoric.

I. C. : Si pe cât reuşiţi să le realizaţi ?

A.C. : Nu putem spune că Societatea nu a reuşit să realizeze nimic. Chiar faptul că în centrul oraşului Cernăuţi se va deschide o şcoală cu limba română de predare, se datoreşte luptei noastre. Este prima şcoală românească deschisă în centrul oraşului Cernăuţilor după război. Avem şi alte realizări modeste. Dar în mare mai avem mult prea mult de luptat până ce vom realiza toate obiectivele noastre. Opoziţia autorităţilor e mult prea mare, iar posibilităţile noastre materiale sunt prea mici pentru a le putea rezolva independent. Cred, în acelaşi timp, trebue să fim mai perspectivi. Sperăm să fim ajutaţi şi de Românii bucovineni din diasporă, care, desigur, nu au uitat acest plai mioritic, unde mai locuiesc Români.

I. C. : Cunoaştem că în această perioadă relativ scurtă de activitate în localităţile româneşti din Nordul Bucovinei au fost create multe organizaţii primare ale Societăţii. Totuşi, numărul lor putea fi mult mai mare. Care e pricina că într'un raion cu cel mai mare procent de populaţie moldovenească, cum este Noua-Suliţă, au fost întemeiate numai două filiale -la Boian şi Mehala ?

A. C. : Frica. Atâta frică a intrat în oameni în aceşti 50 de ani ! In raionul Noua-Suliţă oamenii sunt mai înstăriţi, sunt şi gospodari buni. Tinerilor li s'a insuflat credinţa că tot ce au în plan material se datoreşte puterii sovietice. Acum le e frică să nu-şi piardă bunăstarea, puţinul pe care îl au. Sunt dezorientaţi. Dar, totuşi, îl văd la toate manifestările noastre culturale, rămân Români prin spirit şi limbă. Cred că în curând şi aici vor apare filiale ale Societăţii, care vor activa alături de noi. Nu ei, ci autorităţile de partid din raion se opun, îi înfricoşează pe oameni, numindu-ne extremişti naţionalişti. Sper că nu peste prea mult timp vor înţelege şi în raionul Noua-Suliţa că delimitarea între Români şi Moldoveni ca naţionalităţi diferite, dintre limba română şi aşa-zisa moldovenească este artificială, este o politică prin care s'a făcut tot posibilul să ne despartă de Români, de România... Unii mai speră că această politică va putea continua.

I. C. : Cititorii "Cuvântului Românesc" au fost informaţi la vremea sa despre una dintre primele şi cu adevărat patriotică acţiune a Societăţii -dezvelirea bustului marelui nostru poet naţional Mihai Eminescu în curtea fostei case a profesorului său iubit, Aron Pumnul, din Cernăuţi. Vă rugăm să-i informaţi şi asupra altor manifestări de mare amploare, cu un ecou puternic în inima fiecărui Român.

A.C. : Nu cred că e necesar să le amintim pe toate. Voi evidenţia numai manifestarea "Limba noastră cea română", care a avut loc la 2 Septembrie 1990. Pentru prima dată după război, prin Cernăuţi au trecut Românii în coloană cu tricolorul. A fost primul pas spre autoafirmare. Am mers atunci până la casa lui Aron Pumnul, apoi la Catedrală şi de acolo spre mormântul marelui profesor. Cred că anume de atunci a început adevărata renaştere a Românilor dela noi.

A fost impresionant şi ultimul miting al Românilor dela 9 Iunie a.c., când doleanţele noastre ca, de fapt, şi îngrijorarea manifestată, dorinţa de a primi un ajutor în lupta contra deznaţionalizării ne-a determinat să adresăm o scrisoare către Organizaţia Naţiunilor Unite. A fost un moment de deznădejde atunci când ni s'au interzis pelerinajele la bisericile şi mânăstirele din Sudul Bucovinei, excursiile elevilor din România, pe care le organizează Societatea noastră... Tendinţa de a ne izola de contactele culturale şi bisericeşti cu România se mai manifestă şi astăzi. Atunci, la miting, Românii bucovineni şi-au exprimat toate durerile, şi-au manifestat încă odată aspiraţiile de libertate şi prosperitate naţională.

I. C. : Desigur, rezolvarea sarcinilor de recunoaştere naţională a Românilor bucovineni, de revenire a lor la drepturile de care, conform legilor internaţionale, trebue să se bucure fiecare popor, fiecare naţiune nu pot fi rezolvate numai de Societatea "Mihai Eminescu". Cum colaboraţi în această direcţie cu organizaţiile, mişcările, formaţiunile similare din România, Republica Moldova (Basarabia) ?

A.C. : Evident, colaborăm cu multe societăţi de cultură din România şi Republica Moldova (Basarabia). Ni s'au donat cărţi pentru bibliotecile româneşti dela noi, am fost ajutaţi să-i trimitem pe copiii noştri la învăţătură în România şi multe alte fapte frumoase. Simţim suflarea Românilor de pretutindni alături de noi.

I. C. : Găsiţi susţinerea organelor de conducere bucovinene ? Stim, de exemplu, că până astăzi Societatea nu dispune măcar de o cămăruţă pentru sediu. Deşi v'aţi adresat nu o dată până la cele mai înalte instanţe...

A. C. : Este poate cea mai grea întrebare. Conducerea oficială dela noi este proucraineană. S'a făcut tot posibilul ca Românul să nu se afirme în plan politic, ba chiar şi în alte domenii de activitate. Relaţiile cu oficialităţile sunt complicate. In permanenţă suntem învinuiţi că avem pretenţii teritoriale, că suntem naţionalişti, extremişti... In realitate oficialităţile ucrainene nici nu acceptă un dialog constructiv cu reprezentanţii Societăţii noastre, am impresia că îi enervează însăşi existenţa noastră în Bucovina. Intr'adevăr, nu avem nimic. Nu ni s'a arendat măcar un spaţiu de lucru, un spaţiu pentru a întemeia o bibliotecă românească. Nu avem unde edita ziarul nostru "Plai românesc", pe care îl facem cu mari eforturi şi cheltuieli suplimentare la Chişinău. Chiar şi ziarul partidului, editat în limba română, apare până astăzi cu caractere ruseşti. Sunt şi multe alte probleme pe care, am



Valea Moldovei în Bucovina

impresia, oficialităţile nici nu doresc să le ia în consideraţie. Suntem copiii nimănui şi ne descurcăm cum putem.

I. C. : Societatea pe care aveţi onoarea să o conduceţi şi-a câstigat o mare autoritate în mijlocul populaţiei prin munca depusă pentru deschiderea unor clase cu limba de predare română în localităţile ucrainizate, a grădiniţelor de copii. Merită toată lauda şi susţinerea luptei Societăţii pentru deschiderea unei şcoli, chiar în localul fostului gimnaziu unde a învăţat M. Eminescu, pentru copiii Românilor în centrul Cernăuţilor. Cum se prezintă lucrurile la ora actuală ?

A.C. : Lupta pentru şcolile româneşti deabia a început. Luptăm pentru fiecare clasă românească, pentru fiecare copil adus în această clasă. Cu părere de rău, nu am reuşit să deschidem o şcoală românească în fostul liceu Aron Pumnul, unde a învăţat Mihai Eminescu. Autorităţile şi organizaţiile obşteşti ucrainene au manifestat o agresivitate foarte neplăcută. Am fost constrânşi să renunţăm la această frumoasă idee şi să acceptăm o altă clădire. Si totuşi, trebue să recunoaştem că o şcoală românească în centrul Cernăuţilor este o izbândă a noastră !

I. C. : Graţie Societăţii, un număr considerabil de băieţi şi fete din Nordul Bucovinei urmează studiile la licee, seminare teologice, universităţi din România. Dar, după câte am auzit, acest fapt nu le prea convine unor demnitari din Cernăuţi. Care ar fi motivul ?

A. C. : Este, totuşi, o întrebare retorică. Românismul în Nordul Bucovinei în toate timpurile s'a menţinut datorită şcolilor şi bisericilor. Intelectualii ce se vor întoarce peste cinci ani din România la ei acasă vor duce mai departe, competent, făclia culturii româneşti dela noi. Oare poate să convină acest lucru acelora care au făcut tot posibilul s'o dea uitării, s'o distrugă dela rădăcină ?

I. C. : Astăzi Societatea "Mihai Eminescu" nu mai e singură. Au apărut societăţile "Mitropolitul Silvestru", "Aron Pumnul", "Golgota", "Doamnele Române". Probabil, în comun e mai uşor de luptat pentru revendicările naţionale, politice, sociale, culturale ale consângenilor noştri. Vorba poetului: "Unde's doi puterea creşte..."

A. C. : Desigur. Fiecare societate îşi are menirea ei. Sperăm că în comun vom realiza mai mult.

I. C. : Care sunt problemele asupra cărora lucrează în prezent Societatea ?

A. C. : Pe scurt: şcoală românească, biserică, presa şi editarea de cărţi în limba română, deschiderea bibliotecilor româneşti şi a unor muzee, revalorificarea culturii româneşti bucovinene şi, induscutabil, restabilirea adevărului istoric. Avem de gând să înălţăm monumentul lui Mihai Eminescu la Cernăuţi, iar în Codrii Cosminului să construim o mânăstire în amintirea lui Stefan cel Mare şi să ridicăm monumemntul viteazului domnitor.

I. C. : Doamnă Alexandrina Cernov, activitatea Societăţii pentru cultură românească "Mihai Eminescu" a trezit interesul multora dintre compatrioţii noştri, risipiţi de soarta nefastă pe toate meridianele. Ce ar putea face Societatea pentru ei şi ei -pentru Societate? Or, uşile Societăţii sunt deschise pentru toţi Românii de bună credinţă, indiferent de locul de trai.

A. C. : Ii invităm să vină la noi. Suntem pentru o colaborare culturală şi ştiinţifică reciproc efectivă. Si, folosindu-mă de prilejul de a comunica cu cititorii "Cuvântului Românesc", vreau să fac un apel de a ne susţine pe toate căile, de a ne ajuta să realizăm aceste obiective prestigioase pentru Românii noştri din Nordul Bucovinei.

Cernăuţi, August 1991



FARA ARMÂNEASCĂ

AROMÂNII

Note asupra unor studii de etnografie

—Dumitru BACU—

Urmare din numărul trecut

Recunoașterea expresă dar tardivă a unei naționalități aromâne de către parlamentul turc (22 Mai 1905) va provoca proteste vehemente din partea Grecilor. Presiunile antarților și crimele nenumărate perpetrate mai ales asupra învățătorilor și preoților aromâni au frânat enorm de mult dezvoltarea învățământului și implicit conștiinței specifice aromâne nu numai în Macedonia propriu zisă ci și în regiuni mai mărginașe. Revolta junilor turci aduce o oarecare destindere și permite intrarea în parlamentul turc a doi deputați aromâni dintre care unul va fi scriitorul Nicolae Batzaria.

Războiul balcanic și prăbușirea imperiului turc vor da lovitura de grație problemei Aromânilor prin împărțirea teritoriului locuit de ei între cele patru state care au beneficiat de această lichidare. De acum Aromânii vor fi pe rând Greci, Albanezi, Sârbo-Slavi, Bulgari dar în nici un caz... Aromâni! Pacea dela București nu va face altceva decât să salveze aparențele prin recunoașterea de către semnatari a existenței simple a unei "minorități macedo-române". Avantajele salvate atunci vor fi încetul cu încetul "roase". Liceul din Bitolia va dispare chiar dela primul război, iar toate școlile și bisericile din Grecia vor fi închise cu prima ocazie, imediat după sfârșitul celui de al doilea.

Asupra perspectivelor pozitive în viitorul apropiat prof. Peyfuss este destul de rezervat, fără să excludă unele posibilități. Situația Aromânilor de după război nu s'a ameliorat. După lunga perioadă tabu care a urmat conflictului și care a obliterat problema aromână, de câtiva ani conștiința națională începe să se manifesteze din nou, nu numai în teritoriile în care locuiesc din totdeauna,ci în rândurile emigranților din Occident, America, și mai ales din România. Articolul D-lui Peyfuss fusese redactat cu mult înainte de Revoluția Românilor din 1989. Dar nici un stat balcanic nu a recunoscut până în prezent nici măcar un minimum de drepturi minorității aromâne. Dl. Peyfuss crede că este posibilă eventualitatea creerii de școli proprii aromânești în Europa de astăzi în felul în care există pentru Grecii din Sudul Italiei sau Slovenii din Carinthia austriacă, ori apariția câtorva jurnale, reviste sau emisiuni de radio - televiziune, redeschiderea bisericilor cu preoți care să oficieze în aromână etc. Și încheie cu cuvintele: "Intr'o Europă comună de regiuni, Aromânii, de orice parte a unei frontiere sau alteia ar trăi, trebue să obțină, ca Aromâni, dreptul lor nelimitat la o patrie."

D-na Mihaela Bacu are o viziune relativ mai pesimistă despre realitatea cotidiană, ca una care are raporturi directe și continui cu populația din Macedonia, unde se duce destul de des "în familie, acasă". Analiza antropologică făcută de dânsa descifrează unele mecanisme cu efect cultural ireversibil. Populație latinofonă de păstori nesedentari, trăind într'o societate aproape autarhică pre-mecanicistă, a fost izbită brusc de importantele răsturnări care au avut loc la începutul veacului XX. Ansamblul geografic omogen nu mai putea exista în mijlocul unor state moderne cu tendințe centripete. Modul de viață tradițional nu s'a putut adapta nici el noilor realități geo-politice născute din fărâmițarea Imperiului Turc. Procesul de asimilare inerent stărilor născute din predominarea statului modern materialist și "influența aculturantă" apasă pe umerii tuturor populațiilor "pe cale de dezvoltare" și cu atât mai mult când este vorba de o răspândire pe un teritoriu imens, fără posibilități de contacte între "coetnici", frontierele noi devenind perfect impermeabile.

Intr'o reconstituire sumară, D-na Bacu încearcă să situeze condițiile și cadrul în care se desfășoară această aculturație. Din marea masă a populației aromâne alege două sub-grupuri care se pretează mai bine la analiză: pe Grămosteni dar mai ales pe Fârșeroți, ca prototipuri de populație păstorală. Dela ocupația esențială a oieritului, activitatea acestei populații trece la derivatele laptelui și ale lânei, brânza și țesăturile. Comerțul cu aceste produse, diversificat, îi obligă să se deplaseze, îi împinge pe drumuri și astfel îi vedem răspândindu-se încă devreme în tot Balcanul pentru a atinge încetul cu încetul Italia, Ungaria, Austria, Turcia asiatică. Țările Dunării, etc. cu renumitele lor caravane de catâri și cai. Deplasările acestea îi puneau în mod fatal în contact cu toate popoarele ale căror teritorii le parcurgeau. Contactele acestea nu puteau să nu influențeze modul lor de viață.

Schimburile inter-etnice multiple se pot lesne detecta dacă luăm în considerație marele număr de denumiri sub care sunt cunoscuți: Cutzo-Vlahi, Eleno-Vlahi, Arvanito-Vlahi, Macedo-Români, Tsințari, Vlahi, Vlasi, Valhorinhini, Megleniți, Rămeri, Ciobani etc., ei înșuși numindu-se doar Aromâni sau Rămâni. (După D-na Bacu "A"-ul protetic privativ ar fi pentru Românii Nord-dunăreni doar semnul statutului de rude, bineînțeles apropiate, dar sărace..). In ciuda acestor influențe, Aromânii au rămas până nu demult o populație cu o pronunțată structură endogamică, trăind într'un sistem cu caracter semi-matriarhal și ducând activități care le erau proprii. Caracteristica principală fiind păstoritul, organizația socială, culturală, religioasă sau politică era o consecință firească și logică a unei societăți de păstori... chiar când unii din membrii ei nu mai practicau păstoritul!

Sub semnificativul sub-titlu de "In memoriam..." trece la descrierea vieții acestor păstori pornind dela stâna clădită din ramuri și terminând cu complexitatea ierarhizării vieții domestice axate pe două dimensiuni piramidale și independente, masculină și feminină, consecință firească a frecventelor și lungilor absențe masculine. Aceste piramide se juxtapuneau în interiorul fiecărui grup familial pe criterii de vârstă, la bărbați determinate de raporturile de consanguinitate (ca frați), la femei fiind vorba mai de grabă de afinitate, persoane străine intrând prin căsătorie sub același acoperiș, având în vârful piramidei pe mama soacră, apoi pe nora cea mare și la urmă abia fetele nemăritate. Rolul femeii într'o astfel de societate capătă o importanță capitală, absența bărbaților obligând -o să asume responsabilități puțin obișnuite în alte cercuri. Această structură social-economică nu a putut însă rezista modernității și modelului de familie nucleară care s'a impus mai peste tot. Familia numeroasă (câteodată la unii ucenici depășind cincizeci de persoane sub același acoperiș n.n.) a dispărut și odată cu ea s'a stins întreaga viziune a unui mod de viață pastoral nesedentizat și nonagricol.

Analizând mai departe evoluția social-culturală a acestor populații, D-na Bacu menționează dificultatea stabilirii unei limbi notate și din cauza predominării unei oralități care nu resimțea necesitatea fixării în scris dar și din cauza lipsei unei conștiințe istorice proprii. Incercările din sec. XVIII reluate la începutul anilor 1800 de C. Roja sau de Boiagi, au fost continuate iar la începutul secolului XX, mai ales sub influența română o sumedenie de reviste efemere văd lumina. Ele nu ating însă în profunzime populația. Când s'a pus problema alfabetizării, fiecare stat a întrebuințat limba națională și când a fost posibil și permis de statele naționale, s'a folosit numai limba română considerată ca formă oficială, aromâna fiind catalogată doar un simplu dialect.

Condiționată deci numai de criterii politice, vom observa în Grecia bunăoară trei generații care corespund celor trei stări determinate de evoluția politică internațională. Fiecare generație având un evantai lingvistic propriu, cei care au fost alfabetizați înainte de cel de-al Doilea Război Mondial sunt cei trilingvi: aromâna ca limbă maternă vorbită, româna și greaca (sau albaneza ori sârba), ca limbi scrise. Generația școlarizată după război nu va mai vorbi decât greaca (școlile române au fost închise imediat după încetarea ostilităților) fiind încă bilingvă: aromâna vorbită și greaca scrisă. Cea de a treia generație, mai ales tineretul școlarizat astăzi nu mai are decât o cunoaștere pasivă a aromânei, de cele mai multe ori abia mai înțelegând -o.

Procesul de aculturare suferit de Aromâni poate fi proiectat pe trei etape istorice: dela căderea Imperiului Otoman la al Doilea Război Mondial, dela acesta până în preajma anilor 1980 și în sfârșit de atunci până în zilele noastre. Cu trei fapte marcante: sedentarizarea progresivă în urma apariției statelor balcanice; abandonarea de către Venizelos a "Marei Idei" prin catastrofa din Asia Mică și colonizarea unui milion de Greci refugiați în marea lor majoritate pe teritoriile din Nord, (unde își aveau de obicei terenurile de păscut Aromânii n.n.) și în al treilea rând, ca o consecință firească a celor două, o importantă emigrare din Balcani în România, unde găsesc posibilitatea unei integrări într'o țară considerată pe drept cuvânt ca înrudită din punct de vedere etnic, lingvistic și cultural.

Aromânii, scrie D-na Bacu, trebuesc căutați astăzi în orașe și sate ale căror nume "nu mai sunt acelea sub care bunicii lor le-au cunoscut, toponimiile fiind grecizate, slavizate etc. Ei sunt astăzi cetățeni greci, bulgari, albanezi sau iugoslavi, dar de asemenea și români, vorbind limbile naționale ale țărilor ale căror cetățeni sunt, și poate incapabili să înțeleagă, dacă întâlnesc, o rudă de altă naționalitate decât a lor". (Caz frecvent mai ales între Aromânii din Grecia și Albania, populația aromână din Epir fiind despărțită de o graniță arbitrară n.n.) Trasaturile caracteristice care-i diferențiau de celelalte etnii sunt sortite de acum doar memoriei.Nu mai poate fi de acum vorba de o etnie ci de recunoașterea unei minorități culturale, cel puțin în Grecia și în România unde se mai poate vorbi cu adevărat de Aromâni. Astăzi este greu de cifrat această populație. Nici un recensământ demn de încredere nu poate fi avansat. Cifra cea mai recentă este dată de J. Verguin în Enciclopedia Pleiadei și ar fi de aproximativ 350000 de persoane care vorbesc aromâna fără însă să indice o sursă. (Intr'o revistă greacă recentă "FONTIKI 22 Februarie 1991" se spune că numai în Albania ar trăi astăzi 200000 de Aromâni (rămășițe ale armatei Dacilor! (sic!) în principiu însă cu conștiință și limbă vorbită albaneza n.n.). Dar în starea actuală, o estimare oarecare ar fi întru totul hazardată.

A fost suficient ca în numai trei generații efectele modificărilor intervenite să capete un caracter ireversibil. De acum sângele, pământul și limba nu mai sunt referințe vii ci mai de grabă imagini. "Inter se Romani dicuntur et nominatur..." rămâne de acum încolo doar o referință istorică?

Si totuși... de câtiva ani parcă se profilează din nou o încercare timidă spre o regăsire a identității pierdute și lasă să se întrevadă posibilitatea unei renașteri. Nu aceasta pare să fie concluzia D-nei Bacu.

Articolul ei termină cu această frază: "Astăzi Aromânii au atins pragul unei noi forme de aculturație, sau cel puțin rezultatul comun al întregului Occident: nu mai este vorba de asimilare ci de urbanizare, uniformizare europeană și post-industrială, în Grecia ca și în altă parte, a tuturor grupurilor minoritare în modul lor de existență sau de supraviețuire economică și socială. Dangătul de clopot al unei culturi și al unei etnii? Sau deja moartea...". E pur și muove.

Poesis

PUȘA

Pirpirună chindisită
Pari Pușa-ntră turiani,
Feată-mșată, zilipsită,
Ocl'iul lai ca di nihită -
Tri nișani!

U vidzui aseară-n cali,
Piturnicl'i di tu munti!
Ocl'i-a l'ei mutreau cu jali,
Ș-perlu lai l'i-cădea ca neali -
Pisti frunti...

Soața-a l'ei u-avea di mînă,
Ș-ea arîdea - harauă mari,
Și-ñi părea că nică dzînă
Nu purta, c-aestă armână -
Ahîtă hari!

Și s-turnară, ca di-aneavrea...
Tut mutream cu budza arîsă,
Și ducheam în mini vrearea,
Ș-cum vinea pi-avalea heavra
Di la nîsă...

Nacu D. SCRIMA

ÑEADZĂ-NOAPTI

(fragment)

Ñeadză noapti-i! Doisprădzați -
Asună satea di pi mur.
Nu-am vîr om pi ningă mini.
Ñi-vini s-plîng, s-zghilesc, s-aùr,

Că din sus, di pi divani,
Ñi si pari canda-a s-cadă
Pi-a meu cap 'nă grendă mari!
Nu-am ni tată, niți dadă;

Nu-am vîr soț tu-aestă oară,
Să-l'i spun hala ți mi doari,
Să-l'i spun inima-ñi mărată,
Cum s-tucheaști di-arîvdari...

Tut ți s-mină pi tut loclu
Ari drepturi, ari ș-numă;
Maș pi mini, nicuratlu
Caftă di cu viu s-mi zgrumă!

Niculae BABU

BĂTRÂNII ZEI SE DUC

Apune soarele peste transparența luminii
și zeii bătrîni își caută
un alt răsărit
cu zgomote de vîsle și de ape -
lunecînd în iubire de albe iubiri,

cum păsările -
în zbor desuet
alunecă-n plutirea bețiilor
de abur de stele!

Florin CANDROVEANU

Dac'ar fi fost cum spun ei

—Ion GAVRILĂ—

In "Istoria Transilvaniei" editată de Academia de Stiinţe a R.P.Ungare, se susţin unele fapte, care dac'ar fi fost adevărate, realităţile de azi din viaţa Românilor transilvăneni ar arăta altfel de cum sunt. In mod necesar ar trebui să arate altfel.

Astfel, se susţine că Românii dela Nord de Carpaţi s'ar fi infiltrat aici ca nişte păstori "nomazi", primiţi cu milă de populaţia maghiară deja stabilită în Transilvania, ba că chiar şi în prezent noi am mai avea "oieri nomazi".

Mai întâi, că nici unde istoria nu arată că strămoşii noştri ar fi practicat nomadismul. Nomadul nu are aşezare statornică, se opreşte într'un loc, cât timp îi convine, se ridică şi pleacă, de voie sau nevoie, în altă parte, lăsând în urmă pământul gol, fără să se lege nici material şi nici sufleteşte de un anumit teritoriu.

Patria lui nu-i statornică, ci călătoare.

Numai cu rea credinţă s'ar putea numi oierii noştri de azi "nomazi". Fiecare, astfel de "vagabond" ce păşeşte în urma oilor pe drumurile ţării şi doarme veghind la "areapa" lor, îşi are un loc anume, un sat, unde are o casă, în care s'a născut, a copilărit, a umblat la şcoală, aici se "căsătoreşte", aici îi rămâne soţia, aici i se nasc copiii, aici îşi adună agoniseala, aici se întoarce la anumite soroace şi sărbători pentru a se odihni şi tot aici se trage spre bătrâneţe şi se adaugă părinţilor şi moşilor. Viaţa lui e un continuu dus şi întors, cu oile sau numai cu "bâta", dela, sau spre satul lui.

E atâta legătură între sat şi cei plecaţi, încât toate satele de oieri au la marginea lor un deal, o fântână, un pârâu numite atât de duios: dealul dorului, pârâul sau fântâna dorului, fiind locul până unde este însoţit de cei dragi când pleacă şi unde aceştia ies aşteptându-l cu mâna făcută streaşină, privind în lungul drumului când se întoarce acasă.

Si de alfel, numai o mică parte din locuitorii satului (10-20) pleacă cu oile; ceilalţi îşi duc viaţa de plugari (agricultori şi crescători de vite) rămânând tot timpul statornici în jurul vetrei satului.

După cum nu se poate spune unui marinar "vagabond", atâta timp cât are un port din care pleacă şi în care se întoarce, tot aşa nu se poate spune unui oier dela noi "nomad". Cât este de legat de satul lui un astfel de păstor, e destul de a aminti faptul că o casă sau un loc de casă dintr'un astfel de sat, sunt mai scumpe decât o casă sau un teren din marile oraşe.

Si apoi un sat mărginean nu-i o înşiruire de case aşezate la întâmplare unele lângă altele. Ele îşi au legile şi datinile lor nescrise, dar cu atât mai mult respectate din neam în neam.

O zi de sărbătoare într'un sat românesc de păstori e o dovadă a statorniciei noastre pe aceste plaiuri. Aceste sate sunt clădite pe temelii tari de piatră, cu case mari, cu ziduri groase cu confort şi dragoste pentru frumos, cu oameni bine fixaţi pe pământul pe care stau.

Un astfel de sat "Poiana Sibiului" a luat premiul I pe ţară pentru buna gospodărire. Cât priveşte dragostea pentru cultură a acestor "vagabonzi" e destul să fie amintit faptul că tot un sat de oieri "Săliştea Sibiului" este satul din care s'a ridicat cel mai mare număr de academicieni din lume. Si celelalte sate din jur nu sunt departe de Sălişte.

Nu, noi n'am fost niciodată nomazi pe drumurile Carpaţilor şi Dunării. Ne-am mânat prin veacuri turmele pe plaiuri, la iernat la şesuri şi vărat la munte, ne-au bătut lângă turme viscolele şi ploile, ne-am plătit birurile grele tuturor asupritorilor, dar am purtat tot timpul dorul pentru o anumită casă, dintr'un anumit sat, dor ce-l astâmpăram prin necontenite întoarceri acolo de unde am pornit.

Cum îşi explică cei ce ne fac pe noi "venetici", faptul că ne-am depărtat cu turmele exact până unde pe vremuri era vatra Dacilor şi Geţilor şi nu mai departe să nu mai ştim să ne întoarcem înapoi.

In amintita "Istoria Transilvaniei" autorii, după ce ucid pe toţi Dacii din faţa Românilor, chiar şi pe cei liberi, după ce nu admit ca în Dacia Felix să se fi produs vreo romanizare, după anul 106 e.n., nici măcar în armată, după ce strămută pe toată lumea la Sudul Dunării la 271 e.n., pierzându-i fără urmă, lăsând Transilvania, ca de altfel toată ţara, goală de locuitori, numai bună de colonizat cu cine-o veni mai întâi, găsesc în sfârşit, nu se ştie unde, prin ungherele Balcanilor nişte triburi sălbatice de "nomazi" care totuşi vorbeau o limbă latinească stricată. Si după ce-i pun pe Slavi să-i creştineze, îi trimit în valuri succesive să se infiltreze în Transilvania în sec. al XIII-lea, să ceară milă Maghiarilor stabiliţi deja aici.

Dacă lucrurile ar fi fost aşa, atunci cum am ştiut noi să zicem Mureşului–Mureş, Crişului-Criş, Oltului-Olt, Someşului-Someş, exact aşa cum le-au numit Dacii şi Romanii? Sau altfel spus: de unde ar fi ştiut Maghiarii să le spună "Mureş, Olt şi Criş?" dacă noi n'am fi fost aici la venirea lor în Transilvania? Le-ar fi botezat, cine ştie cum, după gustul lor.

Păstrarea numelor tuturor râurilor Transilvaniei şi în general ale României aşa cum se află înscrise de Claudiu Ptolomeu şi cum le-au numit Dacii şi Romanii, chiar şi ale acelora pe unde nu s'au stabilit niciodată Maghiarii, ca "Timiş (Tibiscum), Ampoi (Ampellas), Arieş (Aurarius), Prut (Pyretus), Argeş (Agessa) e o dovadă de neatacat că o populaţie a trebuit să rămână permanent lângă ele, populaţie, care să-i înveţe şi pe cei ce au venit mai târziu cum să le spună acestor râuri. Aceia am fost noi, care nu ne-am dus nicăieri de aici, ci am rămas statornici pe văile acestor râuri, muncind, luptând, trăind şi murind înfrăţiţi cu apele pe care le-am cântat în doinele noastre.

In aceeaşi "istorie" se susţine că la "infiltrarea" noastră în sec. al XIII-lea, ca păstori nomazi, Maghiarii îşi aveau aici aşezări statornice, oraşe şi sate şi noi am fost toleraţi să ne aşezăm la marginea lor. Dar atunci se iscă întrebarea: de ce noi nu am adoptat numele localităţilor, cum le-au numit Maghiarii şi Saşii? Pentrucă nici într'un caz nişte "vagabonzi toleraţi" nu şi-ar fi putut permite îndrăzneala să schimbe şi numele localităţilor unde ar fi fost primiţi de milă. De ce am spus totdeauna "Sibiu" şi nu "Hermanstadt" sau "Nogyseben"? "Cluj" şi nu "Koloszvar", "Săcărâmb" şi nu "Nagy Ag", "Gherla", nu "Samosgvar"?

Explicaţia este una singură: când au venit Maghiarii aici, noi aveam aşezările acestea cu nume date de noi. Ca nişte cuceritori, fără respect faţă de cei învinşi, ei au schimbat numele localităţilor, după bunul lor plac, dar noi am continuat, pentru uzul nostru, să le spunem aşa cum le ştiam noi dinainte.

Dacă am venit ca "vagabonzi", fără să fi avut şi ştiut de aşezări statornice şi am fi fost stabilizaţi de Maghiari, de ce nu se numesc aşezările noastre "fallo" sau "dorf" ci "cătun", ci "sat" (Fossatum, adică loc înconjurat de şanţuri), "târg" şi "cetate"? Asta înseamnă că la venirea Maghiarilor aici, noi aveam de toate: şi cătune, şi sate, şi târguri şi cetăţi.

Când un popor nomad se transformă într'unul sedentar, luând exemplul altor popoare, construindu-şi "locuinţe" statornice, în mod necesar numesc aceste construcţii, ca şi poporul dela care au luat exemplul. Astfel au procedat, de exemplu, Maghiarii, numind "Hoz" ceea ce Germanii au avut drept "haus". Dar noi, nu zicem nici "hoz", nici "haus" cum în mod necesar ar fi trebuit să le zicem dacă am fi sosit aici în corturi, ci spunem "casă" ca la mama Roma "acasă". Si-i atât de bogată în înţelesuri noţiunea de "casă" în limba română, încât, ca să dau numai un exemplu: însăşi legătura sfântă dintre bărbat şi femeie "căsătoria" porneşte tot dela acest cuvânt, cu care poporul nostru "a dus casă bună" în tot timpul existenţei sale.

Dar s'ar putea obiecta că şi un popor nomad ar fi putut purta cu el noţiunea de "casă", ca nostalgie a unor vremi de demult, fără să fi avut totuşi o l locuinţă statornică, vrednică de acest nume. Dar privind mai aproape tot ce se ţine de casă, vom găsi în majoritate termeni de origine daco-romanică, puţini de origine slavonă şi foarte puţini de origine germană sau maghiară.

Astfel de pe "drum" de "cale" sau "uliţă" intrăm pe "poartă" şi "portiţă" în "curte" care e "ocolită" cu "zid" sau "gard". In curte se află "fântâna" cu "cumpănă" sau "roată" cu "vârtej" cu "butură" sau "găleată" ce stă rezemată de "putinei". Mult trebue să fi intrat poporul nostru pe poartă în curtea casei, de s'a putut ajunge la "porţile sau curţile dorului," la "poarta cerului " şi mult s'a adăpat din fântână până a ajuns la "fântâna înţelepciunii".!

Casa este făcută din "pereţi" de zid sau "bârne" prinse'n "cheutori" cu "acoperiş" din "grinzi", "vânturi", "căpriori" prinşi în "jug" şi "cătuşe" cu "popi" de susţinere, cu "înveliş" de "şindrilă", "şiţă" dau "paie".

Toate aceste obiecte de origine în marea majoritate romanică şi dacică, sunt o dovadă de necontrazis că întotdeauna ne-am avut pe aceste locuri locuinţe statornice cu "fundament" bine durat în pământul acestui colţ de ţară şi nu ne-a învăţat nimeni nici cum să le facem, nici cum să le zicem.

Dacă am fi venit ca păstori nomazi cum susţine pretinsa "Istorie a Transilvaniei" şi apoi Maghiarii ne-ar fi învăţat să cultivăm pământul, atunci numele lucrărilor, plantelor de cultură şi uneltelor agricole ar trebui să fie ungureşti. Dar noi n'avem în terminologia agricolă nici o noţiune de bază de origine maghiară. Noi "arăm" pământul, "ogorul" "moina", "ţarina" cu "plugul" sau cu "aratru" (cum se spunea până mai deunăzi în Maramureş) întorcând "brazda", le mărunţim cu "grapa", le netezim cu "tăvălugul".

Noi ne-am măsurat pământul cu "jugărul" ca şi strămoşii noştri romani (1 jug - cât ară un jug într'o zi), ba uneori măsurăm şi cerul cu aceeaşi unitate, zicând "un jugăr de cer".

Ne-am obişnuit atât de mult cu aceste noţiuni tehnice, încât au intrat în toponimia şi au primit şi valenţe spirituale.

Astfel numai un ochi de plugar a putut numi Otic, muntele care leagă masivul Iezăr de culmea Făgăraşului, întocmai cum piesa respectivă leagă rotilele plugului de "tânjală."

Brazdă nouă se poate trage în literatură ca şi în orice domeniu de activitate, brazde se numesc cutele de pe faţa omului, după cum brazdă a tras de-a curmezişul ţării, strămoşul Traian.

Cuvântul "pământ" vine dela latinescul "pavimentum".

Trebue că mult timp s'au folosit strămoşii noştri de teren pavimentat cu pietri în jurul casei, de s'a ajuns ca şi numele planetei "Terra" să o numim pământ ca şi ogorul pe care îl lucrează plugarul.

De-ale noastre sunt noţiunile legate de "pădurit" şi "lemnărit". Toate numele copacilor sunt româneşti ca şi majoritatea uneltelor folosite: "securi", "topor", "teslă", "bardă", "tragă", "pene", ca şi părţile joagărului de apă: "jug", "grumaz" "urşi", "falcă", "obraji", "amnar", "cumpănă", "fierăstrău" (fier rostuit).

Tot nume româneşti au părţile piuei de ulei: "piuă", "lespede", "fus", "ciocan", "şteamp", "troacă", "jug". Nume româneşti au şi uneltele minerilor şi ale atâtor meşteşugari.

Româneşti sunt noţiunile "inul" şi "cânepa", "fuior", "meliţă", "suveică" etc.

Tot aşa "mormânt" provine dela "monumentum". Dar monumente deasupra gropii nu-şi fac decât oamenii statornici, cei care merg mereu cu respect să cinstească locul unde este îngropat cel drag. Dacă limba este, cum pe drept s'a spus, arhiva vie a istoriei unui popor şi numai aceste două cuvinte "pământ" şi "mormânt" arată vechimea noastră de plugari statornici pe aceste locuri.

In concluzie, se poate spune că întreaga viaţă economică se desfăşoară întrebuinţând aproape în totalitate numai termeni româneşti (de origine latină, dacică, slavonă sau născociţi de noi).

Am trăit veacuri alături de Maghiari şi Saşi, dar am luat foarte puţin din termenii lor economici. Asta fiindcă atunci când am venit în contact cu ei, noi aveam o viaţă statornică şi o tehnică bine pusă la punct faţă de cerinţele de atunci.

Ne-am procurat hrana, îmbrăcămintea, ne-am construit locuinţele, ne-am satisfăcut setea de frumos, vorbind numai româneşte.

N'am fost niciodată refractari la influenţe străine.

Dovadă că, atunci când am avut ce învăţa, am împrumutat şi tehnică străină şi numiri străine.

Astfel, am cultivat porumbul si sub forma de "ciolomadă", am adăugat la car "feleharţul", am folosit "şuruburi", am construit în curte o "bacăză" şi în grădină o "feldără", ampreţuit calul "şarg" şi altele de acelaşi fel, dar acestea sunt puţine şi nesemnificative si nu-i dau dreptul nimănui de a putea susţine că ne-a învăţat cineva să ne procurăm hrana, îmbrăcămintea şi să ne construim locuinţe. Am împrumutat dela alţii cum si alţii au împrumutat dela noi.



Ştiinta şi putere supremă

UNIVERSUL NU S'A NĂSCUT LA ÎNTÂMPLARE

E.C. FIANU

Urmare din nr. trecut

''NUMAI'' ESTE O AFIRMATIE LUATA IN GLUMA !

-Nicidecum. Să fim lămuriţi: diferenţa de dimensiuni între o particulă elementară şi o portocală este proproţional mult mai mare decât acea dintre o portocală şi univers.

Revenind la câmpul cuantic primordial s'a afirmat mai sus că materia încă nu exista. Cum s'a format ea?

Se crede că acest faimos câmp a putut da naştere la prima manifestare materială a universului în urma unei ''fluctuaţii cuantice''. Adică o schimbare de stare care se traduce prin transformarea unei energii în materie. Prin injectarea de energie, în cantitate suficientă şi cu o intensitate fabuloasă, într'un punct al spaţiului-timp se poate provoca, teoretic, crearea de particule. Putem deci presupune că la origine acest fenomen a avut loc în mod spontan, provocat de un transfer extrem de important de energie în clipa primordială care a permis apariţia instantanee a atomului originar. Un transfer de energie de o putere de neimaginat, care nici un cuvânt nu ar putea-o defini; toate aceste fenomene petrecându-se într'un context în care spaţiul şi timpul încă nu aveau o existenţă fizică.

S'a presupus mai sus că acest fenomen a fost spontan fiindcă oamenii de stiinţă îşi interzic să afirme cum şi de ce s'a realizat acest transfer printre altele, prea multe fenomene sunt încă necunoscute.

Deci ne găsim în faţa unui univers care începe să existe şi care ar fi putut să fie haotic.

UNIVERSUL CORESPUNDE UNEI ANUMITE ORDINI

Componentele sale se supun anumitor reguli.

Stim de ce?

Iată o întrebare fundamentală. Si ce este mai tulburător este faptul că această ordine s'a manifestat dela început, dela faza originară; în aşa fel încât, după anumiţi fizicieni, totul se petrece ca şi cum omul s'ar fi născut într'un univers ''făcut pentru el'', care ar fi fost construit în mod intenţionat pe măsura lui. Aşa cum se pregăteşte o cameră pentru un copil care trebue să se nască.

De ce nu ?

Dacă ne întrebăm de ce nu, putem să ne întrebăm şi pentru ce? Noi ştim, astăzi, că în univers există anumite constante fizice mari, graţie cărora lucrurile pot funcţiona. De exemplu, ne referim la viteza luminii, la gravitaţie, la zero absolut sau la forţele de cuplare în interiorul atomului. Ori aceste constante sunt date extrem de precise care se notează cu un anumit număr de cifre înaintea virgulei şi altele - câte odată câteva zeci - după virgulă. De exemplu constanta lui Planck reprezintă un cuantum elementar de acţiune, adică cea mai mică acţiune fizică ce se poate concepe. Ea se notează cu o cifră fabulos de mică: $h=6,626 \times 10^{-34}$ joule/secundă.

Echilibrul întregului univers este bazat pe această cifră minusculă, aşa cum este scrisă până la ultima zecimală. Dar poate fenomenul cel mai extraordinar constă în realitatea că dacă una singură dintre aceste constante universale ar fi schimbată, sau mai precis, dacă o singură zecimală ar fi schimbată s'ar fi putut ca universul să nu funcţioneze niciodată.

Există 15 mari constante. Dacă observăm raporturile dintre ele şi ştiind că modificarea, undeva, a unei singure cifre ar fi putut împiedica funcţionarea universului şi chiar existenţa lui, suntem obligaţi să conchidem că raportul dintre aceste constante nu este o întâmplare. Probabilitatea unei întâlniri accidentale între aceste constante este de ordinul $1/10^{200}$!

DECI O PROBABILITATE APROAPE DE ZERO

Oare toată lumea este de acord cu această afirmaţie?

Toată lumea, deoarece această constatare este marea cucerire a fizicii contemporane. Să presupunem, de exemplu, că forţa de cuplare electromagnetică ar fi modificată, acea forţă care permite circulaţia electronilor dela un atom la altul, precum şi schimburi şi combinaţii de tip chimic.

Dacă forţa de cuplare electromagnetică ar fi mai mare numai cu o părticică dintr'un miliard, electronii s'ar găsi prizonieri ai nucleelor, n'ar mai exista schimburi, iar corpurile chimice nu s'ar mai putea forma. Nimic n'ar mai putea funcţiona. Ne găsim într'un univers care are o organizare extraordinară.

Deci hazardul?

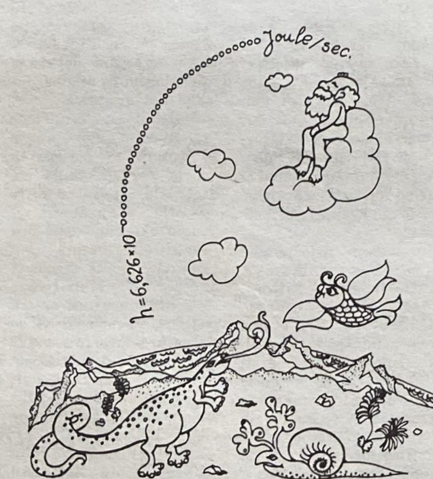
Hazardul......Cu privire la această calificare, astronomul Trinh Xuan Thuan a utilizat o imagine foarte frumoasă şi sugestivă: şansa ca universul să se fi născut din întâmplare este aproape egală cu acea care ar avea-o un arcaş să atingă, cu săgeata lui, un pătrat cu latura de 1 cm situat la 15 miliarde ani lumină.

Si viaţa, n'a apărut nici la întâmplare ?

Nici ea.

Si totuşi J. Monod şi alţi biologi au susţinut contrariul, la vremea când teoria cuantelor fusese deja structurată de cca. 40 de ani; afirmaţiile lui Monod n'au prea fost contrazise de fizicieni !

Ei s'au ignorat unii pe alţii; este un fenomen cu totul clasic în lumea ştiinţelor din cauza compartimentării între discipline. Putem presupune că Monod nu bănuia toate implicaţiile teoriei cuantelor. Dacă privim în detaliu toate procesele care au permis apariţia vieţii şi evoluţia ei, nu putem să nu afirmăm că hazardul a jucat un rol foarte redus. Bineînţeles el există, dar nu se poate manifesta decât în interiorul unui făgaş cuprins între doi pereţi paraleli. Astăzi, noile apropieri ale cercetătorilor zdruncină din ce în ce mai mult dogma hazardului creator: ele ne arată că viaţa este un fel de necesitate înscrisă în inima materiei.



In ce fel?

Se consideră, că în structura ei intimă, materia denumită ''inertă'' duce neapărat la crearea de ansambluri previabile care, la rândul lor, produc materia vie.

Cam complicată treaba asta!

Ar fi cazul să pomenim lucrările lui Ilya Prigogin, premiul Nobel pentru chimie . El a plecat dela o idee foarte simplă: dezordinea nu este o stare naturală a materiei, ci o stare care precede apariţia unei ordini mai structurată.

Această idee se bazează pe ceea ce se numeşte ''experienţa lui Bernard''. Să luăm un lichid, de ex. apa; la o anumită temperatură apa se structurează. Mişcarea moleculelor agitate de temperatură nu se mai face la întâmplare, ele se grupează în mod ordonat pentru a da naştere unor celule hexagonale. Deci Bernard a constatat primul, un fenomen studiat în profunzime, mai târziu, de Prigogin care dovedeşte capacitatea materiei de a se autostructura, cert sub influenţa unui transfer energetic, dar care permite ca ordinea să intervină acolo unde înainte era haos. Prigogin a ajuns la concluzia că ce este posibil în dinamica lichidelor trebue să fie posibil şi în chimie precum şi în biologie. El a demonstrat existenţa unui fel de ţesut continuu care uneşte inertul cu previabilitatea şi cu viaţa; materia având tendinţa de a se structura pentru a deveni viaţă,

Autostructurarea materiei s'ar fi putut realiza din întâmplare ?

Să luăm un exemplu: o celulă vie este compusă din douăzeci de aminoacizi care formează un ''lanţ'' compact. Funcţia acestor aminoacizi depinde, la rândul ei, de cca. 2000 enzime specifice. Biologii au calculat că probabilitatea ca o mie de enzime diferite să se adune în mod ordonat pentru a forma o celulă vie (în cadrul unei evoluţii, în timp, de mai multe miliarde de ani) este de ordinul 10^{1000} contra 1!!

Deci un lucru imposibil?

De aceea Francis Crick, premiul Nobel pentru biologie pentru descoperirea ADN-ului, a declarat: ''Un om cinstit, înarmat cu toate cunoştinţele care ne stau la dispoziţie, astăzi, este obligat să afirme - în situaţia actuală - că s'ar părea că originea vieţii aparţine miraculosului, din cauza nenumăratelor condiţii necesare pentru realizarea ei''.

Oamenii de ştiinţă nu merg mai departe?

Ei afirmă: noi nu putem decât să constatăm existenţa unui fenomen subordonat care duce în mod inevitabil la naşterea vieţii.

Aceste răspunsuri nu riscă să fie dezminţite de o nouă descoperire, într'o bună zi?

De o sută de ani toată evoluţia cercetărilor merge în aceeaşi direcţie. Stim, în mod cert, că universul va rămâne întotdeauna un fel de enigmă: fizica cuantică ne-a demonstrat că pe măsură ce încercăm să intrăm în contact cu intimitatea universului, fenomenele pe care le întâlnim se sustrag observaţiei noastre. Această stare de fapt a fost foarte plastic evocată de fizicianul francez Bernard d'Espagnat: ''Realitatea este acoperită cu un văl şi soarta ei este acea de a rămâne învăluită''.

Dar ce se poate spune despre această realitate?

Cercetările actuale tind către o dematerializare. Adică universul este conceput mai puţin ca o maşină decât ca o reţea foarte întinsă de informaţii. Ceea ce ar însemna că obiectele care ne înconjoară nu sunt construite din particule materiale, ci din fenomene evanescente.

Am pomenit această imaterialitate a materiei; să revenim la ea. Noi am optat, împreună cu Jean Guitton, pentru această nouă apropiere a realităţii - revoluţionară prin consecinţele ei - pe care o numim ''metarealism''. Este vorba mai mult de o nouă apropiere filosofică decât o concepţie fizică.

Revenind la cea mai recentă descriere a materiei,noi ştim - astăzi - că particulele elementare nu au, în sensul strict al cuvântului, o existenţă şi că ele nu sunt decât manifestări proviziorii de câmpuri imateriale. S'ar putea spune că materia nu are un substrat solid, un fond stâncos. Universul este deci imaterial. Conform gândirii sale, Jean Guitton este aproape convins că generaţiile viitoare de savanţi vor ''şlefui'' această imagine a unui univers imaterial, profund ordonat, rezultanta unei intenţii, în fond, a unei inteligenţe.

Se merge cam departe!

O inteligenţă. Totul se desfăşoară ca şi cum fenomenele, la treapta macroscopică şi microscopică ar manifesta - în special la scara cuantică - prezenţa unei ordini; aceasta, la rândul ei, reflectă o formă de inteligenţă care nu este fructul unui hazard.

Intâlnim peste tot imaginea unei structuri ordonate. Fie în lumea nevăzutului descrisă de teoria cuantelor, fie în lumea vizibilă înţeleasă, de foarte puţin timp, prin apropierea recentă: teoria haosului determinist.

Care, în fond, ne spune ce?

Că există o ordine profundă, sub haosul aparent al fenomenelor, începând cu mişcarea unui fum banal şi până la evoluţia ansamblurilor galactice. Această ordine a dus la prezenţa de fiinţe inteligente care, astăzi, raţionează asupra existenţei lor. Noi suntem produsul unui univers care prin intermediul nostru se observă pe el. Deci, care este sensul enigmei contemplată în această oglindă?

N.B. Dacă ne gândim, cât de puţin, la faptul că grăuntele minuscul, celula fecundată din care se naşte omul şi care cuprinde, dela primele clipe ale existenţei lui, toată complexitatea fizico-psihică + inteligenţa omului, suntem tentaţi să acceptăm părerea fizicienilor de astăzi; dacă nu am ajuns la concluzia asta, mai de mult.

1) unitate de temperatură (simbol K) definită de zero absolut ($0^{o}K = -273,15^{o}$ Celsius) şi de punctul triplu al apei ($273,16^{o}K = 0,01^{o}$ Celsius).

MONUMENTUL DEŢINUŢILOR POLITICI GHERLA 1945-1989

Stimaţi prieteni

Indreptându-ne gândurile şi spre cei care şi-au dat obştescul sfârşit în temniţele şi lagărele care au împânzit ţara şi ale căror oseminte nu au nici morminte şi nici cruci, Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici din România, filiala judeţului Cluj începe construcţia unui complex funerar în cimitirul oraşului Gherla, judeţul Cluj.

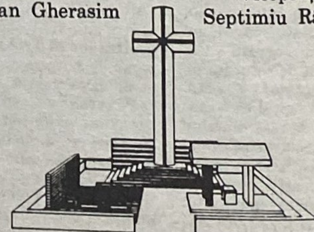
O cruce de 14 m., iluminată public, un zid de 8 m. pe care vom înscrie numele celor aproape o mie de fraţi de suferinţă care au murit în vestitul Penitenciar Gherla şi o capelă, vor forma modestul nostru omagiu.

Vă rugăm să difuzaţi prin mijloacele de care dispuneţi imaginea alăturată, pentru ca cei interesaţi să poată contribui la realizarea monumentului depunându-şi obolul în contul special nr. 156089606 1409 (în valută) sau 4072996061409 (în lei) deschis la Banca Română de Dezvoltare, filiala Cluj, România.

Vă mulţumim, îmbrăţişându-vă frăţeşte,

Preşedinte, Ioan Gherasim

Vicepreşedinte, Septimiu Râmboiu



ASOCIATIA FOSTILOR DETINUTI POLITICI
Filiala Judeţului Cluj
Str. Petru Maior Nr.4, cam.93 Cluj-Napoca, 3400

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

SĂ SPUNEM CEEA CE NU SE PREA SPUNE

De-o jumătate de veac, legionarul e descris cu cinci revolvere la brâu, trei rachete în spate și ţinând în fiecare mână un iatagan, o mitralieră și-o măciucă; iar când vede un Evreu îi sparge capul cu măciuca și-i străpunge inima cu iataganul.

Azi ești democrat, asculţi și respecţi părerile tuturor, dacă promiţi că nici cu șapte mănuși nu vei întinde mâna unui legionar.

Ce-a 'ngroșat gâlceava între bunicile partide și tânăra "Gardă de Fier" au fost alegerile parţiale din judeţul Neamţ (August 1931) unde legionarii au învins toate celelalte partide.

Cei înfrânţi au luat măsuri de apărare a drepturilor umane: dizolvarea "Gărzii", prigoană, omoruri, iar ca răspuns asasinarea lui Duca. (1933). Proces, achitarea lui Codreanu și regruparea în jurul partidului: "Totul pentru Tară".

In 1937 când a murit Presedintele partidului "T.P.T", Generalul Gheorghe (Zizi) Cantacuzino-Grănicerul, printre primii veniţi să prezinte condoleanţe la Sediul Legiunii a fost distinsul avocat Willy Filderman, președintele Comunităţii evreiești din România.

Tot în 1937 Iuliu Maniu, Președintele Partidului Naţional Tărănesc, a încheiat cu legionarii un pact electoral ca să evite "erorile" aritmetice la numărătoarea oficială a voturilor.

Rezultatul: din cele 52 de partide concurente, "Totul pentru Tară" s'a plasat pe locul trei cu 15.58% de voturi. (Liberalii 35.92%, Naţional Tărăniști cu 20.40% și Naţional Crestin, 9.15% N.R.) Revista "Sociologia Românească" (Nov. - Dec. 1937, p. 11), analizează alegerile care au răsturnat" calculele electorilor încercaţi".

"TOTUL PENTRU TARA a fost puternic în judeţe românești, unde nemulţumirea este de alt soi:împotriva nedreptăţilor, afacerismului și lichelismului, ce caracterizează viaţa noastră politică".

"Totul pentru Tară a strâns voturile tuturor răzvrătiţilor din regiuni industriale, agricole, bogate și poate mai puţin din cele sărace. Sunt judeţele unde neamul românesc vrea să se ridice social și întâlnește OPUNEREA IPOCRITA A PATURII CONDUCATOARE CE NU VREA SA PARASEASCA PROFITURILE STAPANIRII" (Sublinierile noastre).

Altă victorie legionară, altă vânătoare de legionari! Codreanu a fost arestat, judecat și condamnat, dar la proces Maniu s'a dus la el, în boxa acuzaţilor, și i-a strâns mâna!

Acuzele nedrepte și teroarea au schimbat opinia publică:

La un liceu din București, dosarele "Frăţiilor de Cruce" căutate de autorităţi au fost încredinţate unui coleg evreu, azi doctor distins; el continuă legătura cu foștii colegi. Nu-i dăm numele.

Primul spectacol dat în folosul "Ajutorului legionar" --Cinematograful Aro (Astra ROmână), Bucuresti -- se datorește D-nei Ruth Hirsh, Evreică, proprietara unei case de distribuirea filmelor, care a donat toţi banii încasaţi la premiera filmului "Cetatea Tăcerii" lui Bădia Gârneaţă.

George Enescu cu Dinu Lipatti au dat un concert, tot la Aro, și tot pentru "Ajutorul Legionar". In sală: Maniu, Dr. Leucuţa, etc.

S'au strâns milioane de lei cu care au fost ajutaţi, fără discriminare, refugiaţii din regiunile răpite.

In luptele din munţi, duse contra comuniștilor sub comanda legionarului Ion Gavrilă, se afla și un Evreu.

In noul volum, "Jurnalul Fericirii" (Editura Dacia) Evreul N. Steinhard descrie cum, fiind bolnav în închisoare, a fost îngrijit de legionari care i-au dat din porţia lor de mâncare, ajutându-l să-și recâștige sănătatea. (Asupra cărţii vom reveni).

Legionarii s'au opus comuniștilor, indiferent dacă erau creștini sau Evrei, s'au opus politicienilor corupţi, indiferent din ce partid făceau parte și au răsplătit, câteodată, cu aceeași monedă, pe călăii care executau ordinele Camarilei Palatului.

Inţelegem de ce unii "politicieni" strănută de câte ori aud cuvântul de legionar. Alergia de care suferă nu-i provocată de bătrânii care au supravieţuit temniţelor și canalelor, ei se luptă și se tem de moștenirea tinerilor adunaţi acum 72 de ani în pădurea Dobrina din vecinătatea orașului Huși, acolo unde în 1495 Stefan cel Mare a ridicat biserică pentru biruinţa lui Hristos.

De acolo, din pădurea Dobrina, a ţâșnit izvorul ce-a udat și reînvigorat Omenia sădită de Dumnezeu în inima Românului.

MINERII SALVATORI ȘI BULĂ

--E adevărat că dacă minerii ne-au dat cu un an înapoi atunci, economiceste, noi ne aflăm în anul 1990?

--E adevărat.

--Atunci să invităm pe mineri să mai vină de 65 de ori ca să ne întoarcem cu economia la timpurile capitaliste din 1925.

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA LOR 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITESTI de D. BACU	$ 20.00	VORBE CU TALC, de Vasile MILITARU	$ 6.00
POEZII DIN INCHISORI, culegere de Zahu PANA	20.00	PUNCTE DE VEDRE, de Eugen POPESCU	15.00
CU ACUL PE SAPUN, poezii de Zahu PANA	18.00	POVESTE DE DINCOLO, de Ana Maria MARIN	7.00
AMINTIRI DIN INCHISOARE de Nicolae DIMA	15.00	DESTARATII, poezii de Ana Maria MARIN	7.00
CETATI SFARAMATE, schiţe și nuvele de N.NOVAC	7.00	PARMITHI, de Victoria BATU	5.00
CORNELIU ZELEA CODREANU (53 de ani dela asasinare) SI CITATE CULESE DIN DOCUMENTE PRIVIND MISCAREA LEGIONARA — Se comandă împreună	22.00	DURERI CONDENSATE, poezii de Vasile MUSTATA	5.00
		MEDITATII SI MARTURISIRI, de Ilie OLTEANU	5.00
		PICURI DINTR'O LUME FARA SOARE, poeziide Alex. BIDEANU	10.00
PENTRU LEGIONARI, Corneliu Z. CODREANU	20.00	CARUTA CU SCANDURI, de Marcel PETRISOR	5.00
		VRETI SA RADETI, de Florin SCARLATESCU	5.00
DEZGROPAREA CAPITANULUI, de Vasile POSTEUCA	7.00	JURNALUL FERICIRII de monahul N.STEINHARDT	22.00
DIN IMPARATIA MORTII, de Gabriel BALANESCU	22.00	TRANSYLVANIA (limba engleză) de Traian GOLEA -Restablishing Historical Truth-	10.00
ARON COTRUS, opere complete	20.00		
DESPRE NOI, de Eugenia USERIU	8.00	POEMS FROM COMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
TEMELIE DE VEAC NOU, de Vasile MILITARU	18.00		
STROPI DE ROUA, de Vasile MILITARU	20.00	THE ANTI-HUMANS (Pitești, tradus în limba engleză) de D.BACU	20.00
POEMELE NEMURIRII, de Vasile MILITARU	18.00		

★ La fiecare comandă se adaugă $ 2.00 pentru expediţie

DUPĂ 28 DE ANI
JOHN KENNEDY

—Horațiu COMANICIU—



In 1956 Convenția Democrată a Statelor Unite se pregătea să desemneze un candidat pentru alegeri. Cu această ocazie John Kennedy, care avea 39 de ani, a rostit un discurs din care desprindem:

"Noi ne-am adunat azi ca să alegem un om care trebue să fie mai mult decât un simplu candidat...Noi trebue să alegem șeful celei mai puternice națiuni a lumii, omul ce va ține în mânile sale puterea de viață sau distrugere, de libertate sau sclavie... Noi trăim vremuri critice care cer tot ce America are mai bun. Timpurile sunt împlinite. Ceasul a sunat. Omul este prezent. El este gata...".

Discursul a impresionat. Ceva eroic se degaja din verbul său sacadat. Kennedy reușește în alegeri și intră în funcțiune ca Președinte în Ianuarie 1961. La câteva luni îl vedem la Viena ciocnindu-se cu Hrusciov. In Octombrie 1962, un avion special american aduce știrea că în Cuba se instalează fuzee dirijate spre Statele Unite. Era ceva grav, mai ales într'un timp când Sovietele erau în plină euforie războinică. Kennedy convoacă un Consiliu de Război. Toți sunt de acord pentru un bloc maritim care să oprească orice transport spre Cuba. In caz că Rușii persistă, marina americană are ordin să tragă. Rușii caută să intimideze și se apropie de Cuba, dar la un moment dat fac cale întoarsă. Sovietele credeau că îl pot înfrica pe Kennedy dar nu cunoșteau omul. Kennedy a obținut ridicarea fuzeelor. El se dovedea un adversar redutabil pentru dușmanii din exterior sau interior și poate atunci deja i s'a decis moartea.

Peste un an, în Noembrie 1963, la Dallas, John Kennedy fu asasinat. Un tânăr de 24 de ani, comunist notoriu, trage trei gloanțe asupra Președintelui, dela al șaselea etaj al imobilului Texas Book, unde era funcționar. Cortegiul prezidențial se mișca în aplauzele mulțimii; Președintele atins mortal de unul din gloanțe, se prăbuși. Dus la spital, a încetat de-a trăi. Dușmanii și-au atins ținta.

Cine era acest Oswald, autorul asasinatului? Era un tânăr ce nu și-a cunoscut tatăl, cu o mamă ce nu i-a dat vreo afecțiune. Lipsit de căldura părinților, și-a găsit consolarea în utopiile comuniste. A intrat în marina americană, unde se manifestă mereu în ideile comuniste. La un moment dat pleacă în Rusia, unde se căsătorește cu o Rusoaică. Dar se întoarce în Statele Unite, mânat de impulsuri criminale și cu siguranță ușor de manipulat, deși ancheta ce s'a făcut îl va găsi singur vinovat.

După săvârșirea asasinatului, Oswald a reușit să plece liber din imobilul de unde au pornit gloanțele. A mers acasă la el și-a schimbat hainele, a luat un revolver și s'a dirijat spre un loc ce pare dinainte stabilit.

Se oprește în fața unei farmacii. La scurt timp s'a oprit lângă el o mașină. Din mașină a coborît un agent, numit Tippit. Tippit era prietenul bun al lui Rubi, ultimul încă un personaj dubios, amestecat în dramă. Oswald schimbă câteva fraze cu Tippit, scoate revolverul din buzunar și trage patru gloanțe în Tippit. Acesta cade mort. Oswald se refugiază apoi într'un cinematograf. Insă întretimp el este identificat, căutat și găsit. Ridicat, este dus la poliție. E învinuit de cele două crime. Nu vrea să dea nici un răspuns în ce privește Președintele. I se oferă un avocat din Dallas. Nu acceptă. Alege unul din New York, John Abt, un celebru penalist și el marxist.

In timp ce Oswald era înconjurat de polițiști ce-l supravegheau în vederea ducerii lui în temniță, apare pe scenă Rubi, un om cu trecut greu, ce nu avea ce căuta acolo în acele momente. El își face loc cu coatele, spre Oswald. Când acesta l-a văzut, se spune că Oswald a avut o expresie de teamă. Rubi s'a oprit în fața lui Oswald cu un revolver și a descărcat două gloanțe în asasin, strigând: "Ticălosule, ai omorît Președintele": Oswald, dus la spital, a murit fără a-și fi reluat conștiința. Era cu siguranță ceea ce dorea Rubi, adică să nu mai poată face destăinuiri. Rubi a cerut imediat punerea în libertate sub cauțiune. Fratele lui, Himan Rubenstein și un prieten Mihail Levi au strâns repede o sumă importantă, o sută mii dolari drept cauțiune. Insă Rubi n'a fost eliberat, ci judecat și condamnat la moarte, dar niciodată executat. A murit după câțiva ani în temniță, fără a vorbi.

Autorii și martorii esențiali ai dramei n'au vorbit sau n'au putut vorbi. Dar n'au fost singurii, cei menționați, ce au murit. Au dispărut, în accidente, sinucideri sau altfel, destui martori, fie ei și secundari. Un întreg mister acoperă încă moartea Președintelui. Vicepreședintele Johnson, devenit președinte, cu care Kennedy nu era în buni termeni, a instituit o Comisie de Anchetă compusă din zece persoane, prezidată de cel mai înalt magistrat al Statelor Unite, Earl Warren. Concluzia la care ajunge ancheta este: Oswald e autorul omorului. El a lucrat singur. Nu l-a cunoscut pe Rubi. Asta în esențial. Dar aceste afirmații sunt contrazise de un dosar imens. Că ceva nu corespunde cu o analiză normală, o dovedește însăși declarația Președintelui Warren, cu siguranță impresionat de neîncrederea opiniei publice:

"Sunt evenimente ce nu vor fi relevate în cursul vieții dumneavoastră și a mea, evenimente ce ar putea compromite securitatea statului".

Si ceea ce a dat un caracter și mai exploziv acestei drame shakespeariane, e că după oarecare timp a fost asasinat și Bob Kennedy, fratele Președintelui, care era cel mai prețios colaborator. E adevarat că el nu era exclus să poată deveni Președinte, dacă ar fi candidat. Bob Kennedy era și el din sământa eroică a unei familii celebre. El a avut cutezanța să ia în mână distrugerea Mafiei americane, această puternică organizație a crimei.

O serie întreagă de nenorociri au atins familia Kennedy, dar ele au fost suportate cu tenacitate. Frații Kennedy au fost crescuți de Roza Kennedy, mama lor, o Catolică practicantă, în cultul sacrificiului.

Imi vine în minte o comparație. Poate au făcut-o și alții. Mă gândesc la Tiberius și Caius Grachus din istoria romană. Erau și ei niște tineri mânați de nobile viziuni. Au căzut în serviciul idealului social, ca și frații Kennedy. Care printre altele, au combătut acerb comunismul într'un moment când marxismul se răspândise nu numai în Asia dar și în Occident, când agresivitatea sovietică era în toi, precum au avut cutezanța să se ridice și contra Mafiei americane.

Ca și frații Grachi au căzut, dar istoria va vorbi mereu de eroismul lor, ce schimbă ceva din cursul banal al istoriei.

ISTORIA UNUI VIS ȘI A ÎMPLINIRII LUI

"Acum ori niciodată să arătăm în lume,
că'n aste mâni mai curge un SANGE de ROMAN
Si că'n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume,
TRIUMFATOR în lupte, un nume de TRAIAN."

—Corneliu STAN—

"Fără îndoială, cea mai mare și mai remarcabilă, cea mai nobilă și am putea zice cea mai sfântă personalitate din istoria neamului nostru este Impăratul TRAIAN, creatorul și întemeietorul poporului românesc din Dacia. El este, cum l-ar fi numit Romanii, PATER INDIGES al latinității dela Dunărea de Jos...

La temelia istoriei noastre naționale întâlnim deci figura măreață a Impăratului TRAIAN. Ea se înalță maiestuoasă privind nenumăratele generații de urmași și protejând prin secole un neam întreg...

Astăzi mai ales, ...se cade să scoatem în evidență și să popularizăm personalitatea acestui mare împărat."

Astăzi mai ales!

Așa visase în 1927 Popa-Lisseanu, - autorul acestui, cel mai frumos panegiric închinat cândva de vreun Roman Impăratului TRAIAN.

Si iată că 63 de ani mai târziu, visul lui Lisseanu-și al nostru, al tutoror acelora care prea bine știm că "dela Ram ne tragem" - a început să se'mplinească! Si anume datorită chiar lui ... TRAIAN, Bădița! Care, prin simplul fapt că încă trăiește și că e sărbătorit în fiecare an de "ziua lui" (Anul Nou) cu Plugușorul, ne-a făcut să ne dorim a-l sărbători și pe TRAIAN, Impăratul, la fel. Adică, în luna Septembrie a fiecărui an. Când astfel "reînviat", să reînviem și noi prin el.

Aceasta ar fi pe scurt "geneza" ideii care (dela nașterea ei în ambianța foarte prielnică a unei seri de folclor latin, patronată de Mărțișorul nostru la 1 Martie 1989 lângă Viena) a dat viață visului lui Lisseanu de exact patru ori până acum. Căci de atâtea ori a fost deja TRAIAN aniversat - și anume:

(i) la 28 Septembrie 1990 în Deva, printr'un simpozion omagial purtând cel mai potrivit nume pentru premiera istorică pe care a marcat-o: "TRAIAN-Săditorul și Părintele Românilor". 1)

De remarcat că această primă aniversare a lui TRAIAN din istoria noastră (la care și-au dat concursul Inspectoratul pentru cultură al Județului Hunedoara, Muzeul Județean de Istorie "Magna Curia" din Deva, Protopopiatul Ortodox de acolo, cei peste 200 de participanți, și, ca inițiator al evenimentului, autorul acestor rânduri), a avut un succes deosebit d.t.p.d.v., deși a fost organizată în numai 11 zile. Iar dacă timpul i-ar fi permis, atunci însuși Ambasadorul Spaniei la București, Excelența Sa Domnul Antonio Nunez, ar fi venit "în mod sigur" (cum chiar el a declarat) la Deva, spre a participa acolo la aniversarea primului și celui mai mare din cei patru împărați (TRAIAN, HADRIAN, MARC AUREL și TEODOSIU CEL MARE) pe care peninsula iberică i-a dat ROMEI!

(ii) - la 9 Septembrie 1991 în San Jose, California, când, în cadrul adunării lunare a unei prestigioase asociații italo-americane, cei peste 250 de membri prezenți și-au reamintit cu multă tragere de inimă și chiar cu mândrie de-a dreptul "românească" 2), ca tocmai fondatorul Epocii de Aur 3) a civilizației romane și umane 4), adică Marcus Ulpius TRAIANUS, cel mai mare 5) împărat al Romei, a fost și fondatorul poporului frate român. Popor care azi, abia redeșteptat din "somnul cel de moarte" al ultimei "tiranii barbare", a început din nou (la Deva, în 28 Septembrie 1990) să se mărturisească cu mândrie prin numele "triumfător" al Impăratului TRAIAN!

(iii) - în Septembrie 1991, la Casa Română din Oakland, California, cu un program deschis printr'o rugăciune pentru TRAIAN (făcută de trei preoți români), urmată de lectura unor minunate rânduri 6) scrise de Mitropolitul Nicolae al Banatului despre TRAIAN și Creștinism.

Partea a doua a programului a început prin intonarea a trei strofe (I-a, 2-a și a 11-a) din imnul național de azi al tuturor Românilor, cântecul "Deșteaptă-te Române", și a continuat printr'un scurt simpozion omagial închinat Impăratului TRAIAN, la care și-au adus contribuția următorii:

- Prof. Nicolae Timiraș, cu referatul "Poporul lui TRAIAN",
- Prof. Ilie Smultea, cu o alocuțiune despre locul Impăratului TRAIAN în istoria noastră,
- Inginer Mircea Rațiu, cu referatul "Mitul lui Bădița TRAIAN în folclorul românesc", și,
- Corneliu Stan, cu referatul "TRAIAN: ieri, azi și mâine."

Programul s'a încheiat cu o prezentare cultural artistică la care au asistat și doi oaspeți din partea Institutului Italian de Cultură din San Francisco.

(iv) - la 18 Septembrie 1991, în aceeași Deva din 28 Septembrie 1990, cu un program la care în anul acesta și-au dat concursul universitățile din București și Cluj, ultima fiind reprezentată de profesorul Ion Piso, directorul săpăturilor arheologice dela Sarmisegetuza Ulpia TRAIANA, precum și de colegul acestuia, conferențiarul Alexandru Diaconescu.

Desigur, ar mai fi multe 7) de spus despre geneza, istoria și desfășurarea acestor patru acte de iubire; despre inimile și orizonturile pe care ele ni le-au deschis, și despre acelea pe care ele ni le-ar mai putea deschide în viitor, dacă noi le vom repeta și "înmulți" prin iubire mereu. Acasă și pretutindeni. Spre binele nostru 8), al tuturor.

Iată un "vis care, de acum începând, știm că poate fi înfăptuit de fiecare dintre noi. Impreună, mai bine decât separați. De aceea să-l și înfăptuim împreună 9). Cu gândul și inima la acela care a fost Marcus Ulpius TRAIANUS, cel mai mare împărat 5) și fiu al Romei 10), iar prin voia lui D-zeu și "Săditorul și Părintele" nostru.

1) cum l-a văzut, plin de filială iubire, Samuil Micu pe Impăratul TRAIAN

2) cu cât de multă inimă și mândrie "românească" și-au reamintit Italienii de TRAIAN ne mărturisește un minunat reportaj apărut în ediția din Octombrie a buletinul lunar al asociației lor americane (Sons of Sicily) la care ne referim.

3) adică epoca domniilor Impăraților TRAIAN, HADRIAN, ANTONINUS PIUS și MARC AUREL.

4) vezi Edward Gibbon în "History of the Decline and Fall of the Roman Empire".

5) căci așa a fost aclamat TRAIAN de către poporul și senatul roman atât în timpul vieții, prin titlul de OPTIMUS PRINCEPS care i s'a dat numai lui, cât și la două secole și jumătate mai târziu, când senatul roman încă ura noilor împărați să fie mai fericiți ca AUGUSTUS și mai mari ca TRAIAN (Felicior AUGUSTO, mellor TRAIANO) -iar nu invers!- cum am înclina să credem dacă ar fi să măsurăm măreția unui împărat după numărul cuvintelor care s'au scris despre el.

6) intitulate "Impăratul TRAIAN și Creștinismul"

7) cine dorește informații suplimentare este invitat să se adreseze redacției ziarului Cuvântul Românesc, ori autorului acestor rânduri, la adresa BOX 237, A-1020 Vienna, Austria.

8) dar și al fraților noștri de gintă italieni, spanioli și portughezi, precum și al oricărei persoane care-și mărturisește rădăcinile culturale și spirituale originând în civilizația Romei antice.

9) cu familiile și rudele noastre, cu prietenii și cunoscuții noștri, și cu toți cei care ne împărtășesc, într'un fel sau altul "visul" nostru despre Bădița și Impăratul TRAIAN.

10) căci așa l-au considerat pe TRAIAN nu numai Plinius cel Tânăr ci și multe alte personalități de seamă printre care și von Domaszewski, un istoric german contemporan lui Iorga, care atunci când se referă la TRAIAN (în lucrarea "Istoria Impăraților Romani") scrie despre acesta că "Toată puterea poporului român și măreția culturii antice apar, prin acest om puternic într'o ultimă întrupare".

CRIZA DIN IUGOSLAVIA ŞI...ROMÂNIA

——Nicolae DIMA——

Iugoslavia reprezintă o Uniune Sovietică în miniatură. Alcătuită din naţionalităţi şi entităţi teritoriale diferite şi necompatibile. Iugoslavia este menţinută laolaltă de naţionalismul sârb şi de o ideologie dictatorială care continuă să fie comunistă. Numeroşi observatori se îndoiesc însă că Belgradul va mai putea ţine mult timp sub control cele şase republici şi două provincii autonome ale actualei federaţii iugoslave. Intr'adevăr, Iugoslavia pare azi un vulcan în explozie care a rupt ţara pe două falii principale: ruptura catolico-ortodoxă dintre Croaţia şi Serbia la Vest, şi ruptura musulmano - ortodoxă dintre cele câteva milioane de musulmani din Sud şi aceiaşi Sârbi care se văd atacaţi pe două flancuri. Situaţia Serbiei nu este sigură nici în Nord, unde Ungaria urmăreşte cu viu interes soarta celor 600 de mii de Maghiari din Voivodina, după cum nu este certă nici în Est, unde Bulgaria urmăreşte cu febrilitate evoluţia situaţiei din Macedonia.

Aşa cum Moscova nu mai poate controla cu uşurinţă tendinţele separatiste ale naţionalităţilor ne-ruse din URSS, nici Belgradul nu mai poate ţine în chingi celelalte naţionalităţi. In consecinţă, este foarte posibil ca cele două ţări să evolueze spre forme noi de dictatură, spre violenţă şi război civil, spre dezmembrare, sau mai precis, spre o combinaţie de haos şi război civil. Un conflict simultan în cele două ţări, ar duce probabil la o conflagraţie mondială. Un eventual război civil doar în Iugoslavia, ar putea fi probabil localizat, dar ar afecta oricum ţările vecine. Având în vedere însă existenţa Românilor din Banatul Iugoslav şi de pe Valea Timocului, precum şi Aromânii din Macedonia, Românii nu pot rămâne indiferenţi faţă de actuala criză din Iugoslavia. Ce se întâmplă deci în centrul Peninsulei Balcanice şi la ce ne putem aştepta?

Majoritatea observatorilor occidentali cred că zilele actualei federaţii sunt numărate. Optimiştii văd o viitoare Iugoslavie mai mică, fără Slovenia şi fără Croaţia, dar viabilă. Pesimiştii se aşteaptă la un război civil extrem de crud, capabil să atragă şi alte ţări în vârtejul lui. Belgradul şi conducerea sârbă a Iugoslaviei speră să menţină într'o nouă federaţie republicile Muntenegru, Boznia şi Herţegovina, şi Macedonia, la care să adauge unele mici teritorii croate. Cu toate acestea, Croaţia nu va ceda fără luptă vreo porţiune din teritoriul ei. Precizăm că populaţiile Croaţiei şi Serbiei, principalele republici ale Iugoslaviei, sunt amestecate din punct de vedere etnic. Croaţia are aproape cinci milioane de locuitori, din care între 12 şi 15 la sută nu sunt Croaţi din punct de vedere etnic. Serbia la rândul ei este de două ori mai mare decât Croaţia şi are de peste două ori mai multă populaţie. Ea deţine însă şi un procentaj mult mai ridicat de locuitori de origine etnică ne-sârbă.



In cazul unei eventuale separări a Croaţiei de restul federaţiei, Serbia va revendica unele teritorii situate atât la graniţa ei cu Croaţia, cât şi la graniţa dintre Bosnia şi Herţegovina şi Croaţia. Ea va încerca să reţină între altele provinciile Slovenia şi Baranyia din Răsăritul Croaţiei. Sârbii susţin că aceste provincii le-au aparţinut istoriceşte şi că au fost anexate relativ târziu de Austro - Ungaria, care la rândul ei le-a inclus în Croaţia. Pe de altă parte, Serbia revendică şi districtul Kraina dela Sud de Zagreb, care ar urma să fie adăugat regiunii cu acelaşi nume din republica Bosnia şi Herţegovina. Această republică centrală iugoslavă are şi ea o populaţie eterogenă din punct de vedere etnic şi religios. Astfel, 40 la sută din cele patru milioane de locuitori pe care îi are sunt Slavi de religie musulmană, aproximativ 30 la sută sunt Sârbi, şi alţi 20 la sută sunt Croaţi.

Se crede că într'o eventuală realiniere a federaţiei iugoslave, conducerea Bosniei şi Herţegovinei ar opta să rămână împreună cu Serbia, dar nu se poate spune acelaşi lucru despre populaţia ei musulmană. Pe de altă parte, unii Sârbi cu vederi liberale sunt de părere ca districtele locuite de populaţie predominant croată, de pe Coasta Dalmaţiei ar trebui să treacă în componenţa viitoarei Croaţii independente. Este evident cred că retrasarea frontierelor unor viitoare ţării libere din actuala federaţie iugoslavă nu va fi deloc uşoară, aşa cum nu va fi uşoară nici delimitarea unor viitoare republici libere din actualul teritoriu Sovietic.

Punctele de vedere ale Belgradului şi Zagrebului diferă şi în ceea ce priveşte enclavele sârbe din Croaţia, pe de o parte, şi cele croate din Voivodina Sârbă, pe de alta. Extremiştii sârbi doresc anexarea tuturor enclavelor sârbe din Croaţia împreună cu tot teritoriul şi populaţia chiar nesârbă, dintre aceste enclave. Sârbii cu vederi moderate, aşa cum sunt membri Mişcării de Renaştere, propun transformarea acestor zone într'un fel de cantoane autonome. Conflictul interetnic din Iugoslavia nu se reduce însă la divergenţa sârbo-croată. Din contră, izbucnirea acestei dispute ar putea avea efectul deschiderii unei cutii a Pandorei, ducând la generalizarea multor alte conflicte care mocnesc de secole în mijlocul Peninsulei Balcanice.

Un mare semn de întrebare îl pune, de exemplu, populaţia musulmană. In Iugoslavia trăiesc milioane de musulmani, care de multe ori pun religia înaintea naţionalităţii şi se identifică cu Islamul. Numai în Bosnia şi Herţegovina, în Muntenegru, şi în regiunea Samjak din Sudul Serbiei locuiesc două milioane de musulmani. Recent, preşedintele musulman al Bosniei şi Herţegovinei (Alija Izetbegovici), om politic necomunist cu orientare moderată, a făcut prima sa călătorie în străinătate în ... Libia şi Iran. Se relatează cu îngrijorare că în eventualitatea unui război deschis între Serbia şi Croaţia, musulmanii iugoslavi vor sprijini Croaţia.

Mica republică Muntenegru dela graniţa cu Albania are şi ea 600 de mii de locuitori din care două treimi sunt muntenegreni şi o treime sunt musulmani, Albanezi, şi Croaţi. Muntenegrenii sunt creştini ortodocşi, sunt înrudiţi cu Sârbii şi sunt dispuşi să rămână într'o federaţie condusă de Belgrad, dar poziţia celorlalţi locuitori din Muntenegru este mai puţin clară. Cele două republici au nevoie una de alta pe plan politic şi economic şi totodată pentrucă fără Muntenegru, Serbia ar rămâne fără ieşire la mare. Si pentru a complica situaţia, recent, fostul regat muntenegrean a formulat revendicări teritoriale asupra litoralului Dalmaţiei care aparţine Croaţiei, şi chiar asupra unor teritorii vecine din Herţegovina. Revendicările par nejustificate, dar după toate aparenţele ele reprezintă manevre sârbe în vederea alipirii Muntenegrului.

Cea mai delicată problemă o pune însă regiunea Kosovo, pe care Sârbii o consideră leagănul lor etno-istoric. Din nefericire pentru Belgrad, Sârbii împreună cu Muntenegrenii alcătuiesc mai puţin de zece la sută din populaţia provinciei, restul de 90 la sută fiind formată din populaţie albaneză. Cum va putea Serbia să menţină şi să controleze o populaţie ostilă albaneză de peste 90 la sută şi care continuă să crească în detrimentul celei sârbe?

O altă chestiune extrem de spinoasă, este cea a Macedoniei, considerată nodul gordian al problemelor balcanice. Macedonia istorică a fost locuită de un mozaic de naţionalităţi între care Slavi cu un profil etnic insuficient conturat, Bulgari, Greci, Albanezi, Aromâni, Turci. La sfârşitul Primului Război Mondial, Macedonia a fost împărţită între statele vecine, dar Bulgaria nu s'a împăcat niciodată cu gândul că a obţinut doar o mică parte din această provincie pe care o revendică în totalitate. Este demn de reamintit că în perioada interbelică Sârbii au încercat fără mult succes să asimileze populaţia locală. In timp ce Albanezii au reuşit să se menţină prin numărul lor mare şi prin vecinătatea Albaniei, Macedo-Românii au supravieţuit etnic prin legăturile cu România şi cu ajutorul şcolilor Româneşti subvenţionate de guvernul de la Bucureşti. După cel de-al Doilea Război Mondial, Tito a renunţat la politica de sârbizare a Macedonenilor şi a încercat să creeze o naţionalitate slavo - macedoneană separată. Succesul a fost însă tot limitat. Existenţa naţionalităţii macedonene este în continuare contestată, şi oricum 20 la sută din populaţia republicii este de origine etnică albaneză. Ce se va întâmpla cu acest teritoriu în cazul fragmentării Iugoslaviei? Se va alătura Macedonia noii federaţii conduse de Belgrad, ori se va destrăma şi va fi înghiţită de ţările vecine?

Situaţia nu este tocmai clară nici în Serbia propriu-zisă. Regiunea autonomă Voivodina dela graniţa cu Ungaria şi România are şi ea o populaţie amestecată din punct de vedere etnic. Se remarcă astfel grupuri majore de Unguri, Croaţi, Români, şi de alte naţionalităţi. Dintre acestea, Ungurii sunt mai numeroşi şi întreţin legături strânse cu Budapesta, ceea ce a început să irite autorităţile dela Belgrad.

Apoi, şi foarte important pentru România, la Sud de Dunăre, pe Valea Timocului, la graniţa dintre Serbia şi Bulgaria, locuiesc câteva sute de mii de Români cărora Sârbii le neagă identitatea românească. Sunt convins că în noul climat intern şi internaţional, Românii timocani îşi vor revendica şi ei drepturile etnice şi culturale, iar Bucureştiul nu mai poate rămâne indiferent. Indiferenţa în această situaţie echivalează cu condamnarea la moarte etnică. Dacă în cazul Basarabiei şi Bucovinei problema este teritorială şi necesită o soluţie geografică, anume revenirea la patria mamă, în cazul Românilor dela Sud de Dunăre, soluţia trebue să fie respectarea drepturilor etnice şi culturale ale minorităţii româneşti.

Eventuala izbucnire a unor ostilităţi deschise între Serbia şi Croaţia ar putea avea repercursiuni grave asupra ţărilor vecine, dar ea reprezintă şi un prilej unic de reafirmare cu curaj a drepturilor istorice ale poporului nostru. Românii trebue să fie însă extrem de prudenţi. Atâta vreme cât integritatea României nu este ameninţată, cea mai bună poziţie ar fi o neutralitate activă. Obiectivele etno-şi geo-politice majore ale României ar trebui să fie următoarele:

(1) Redobândirea Basarabiei şi Bucovinei;

(2) Menţinerea intactă a graniţei de Vest a ţării;

(3) Obţinerea de drepturi etnice şi culturale pentru Românii şi Aromânii dela Sud de Dunăre.

La aceste obiective majore, România ar mai putea adăuga:

(1) Reapropierea de Occident.

(2) Cultivarea în măsura posibilului de relaţii prieteneşti cu celelalte ţări vecine-- Ungaria, Ucraina, Serbia, şi de asemenea cu viitoarea Rusie.

(3) Promovarea unor relaţii extrem de apropiate de Bulgaria, vizând chiar desfiinţarea graniţei comune.

(4) Schimbul de populaţie cu ţările vecine vizând creşterea ponderei etnice româneşti în ţară.

In aceşti ani diabolici postbelici am trecut şi încă trecem prin cea mai grea încercare a istoriei noastre moderne. Am convingerea că zbuciumul la care a fost supus poporul român în ultimele decenii va duce la schimbarea profundă a caracterului românesc; schimbare comparabilă probabil cu rezultatul cuceririi Daciei de către Romani sau cu contopirea ulterioară cu Slavii aşezaţi pe plaiurile noastre strămoşeşti. Românii nu au ieşit încă din noaptea comunismului şi vor urma probabil mulţi ani de rătăcire; rătăcire asemănătoare în sens metaforic rătăcirii poporului evreu când i-a scos Moise din robie egipteană.

Sunt convins însă că Românii din ţară îşi vor regăsi în cele din urmă făgaşul şi vor ajunge la liman, iar împreună cu ei ne vom regăsi şi noi cei din diasporă o adevărată patrie spirituală. Apoi, cu ajutorul lui Dumnezeu, România se va putea reintegra şi chiar contopi în viitoarea Europă.

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

TRANSMISE ŞI COMENTATE DE CORESPONDENTUL NOSTRU FABIAN STICLARU

NOUL GUVERN AL ROMÂNIEI

1. Prim-ministru : THEODOR STOLOJAN
2. Ministru de externe : ADRIAN NĂSTASE
3. Ministrul Apărării Naţionale : general-locotenent NICOLAE SPIROIU
4. Ministrul Justiţiei : MIRCEA IONESCU QUINTUS — PNL
5. Ministru de Interne : VICTOR BABIUC — FSN
6. Ministrul Economiei şi Finanţelor : GEORGE DANIELESCU — PNL
7. Ministrul Muncii şi Protecţiei Sociale : DAN MIRCEA POPESCU — FSN
8. Ministrul Comerţului şi Turismului : CONSTANTIN FOTA
9. Ministrul Industriei : DAN CONSTANTINESCU
10. Ministrul Agriculturii şi Alimentaţiei : PETRE MĂRCULESCU — PDAR
11. Ministrul Transporturilor : TRAIAN BĂSESCU
12. Ministrul Telecomunicaţiilor : ANDREI CHIRICĂ
13. Ministrul Lucrărilor Publice şi Amenajării Teritoriului : DAN NICOLAE — FSN
14. Ministrul Mediului : MARCIAN BLEAHU — MER
15. Ministrul Învăţămîntului şi Ştiinţei : MIHAI GOLU — FSN
16. Ministrul Sănătăţii : MIRCEA MAIORESCU
17. Ministrul Culturii : LUDOVIC SPIESS
18. Ministrul Tineretului şi Sportului : IOAN MOLDOVAN — FSN
19. Ministrul Bugetului, Veniturilor Statului şi Controlului Financiar : FLORIAN BERCEA
20. Ministrul pentru relaţia cu Parlamentul : ION AUREL STOICA — FSN
21. Secretar de stat la Ministerul Învăţămîntului şi Ştiinţei : EMIL TOKACS — PNL

MAI SLĂBIŢI-NE!

Ne-aţi îngreţoşat destul, tovilor şi tovelor, lenţicoelilor, coelilor - activi sau în rezervă-, securiştilor, sereiştilor, ceiştilor, politrucilor, vătraşi şi vătraşe, fesenişti şi feseneţe, şucălari ai Kremlinului, cu mâzgălelile voastre milidocte despre ţară, popor, patriotism, cuvinte care put în gurile şi'n "creaţiile" măgăriilor-voastre.

Faceţi educaţie "patrihoaţă" beizadelelor şi larvelor voastre, dacă ţineţi neapărat, dar nu celor care au dat piept cu Satana Roşie în 16-22 Decembrie.

Oferiţi fiţuicile drăganoceonto-ilico-mitroisto-vadimiste acelor decrepite stomacuri bipede, îngreuiate de tocătură cu soia, care au votat ce au votat în Duminica Orbului.

Dar, pe noi, slăbiţi-ne!

Căci veni-va un nou Decembrie, când nu vă veţi aştepta, un Decembrie mai puţin iertător.

Brumă de credinţă dacă mai aveţi, atunci ar fi bine să intraţi, din când în când, într'un lăcaş de rugăciune." "Stejarul din Scorniceşti" nu le'a dărâmat chiar pe toate.

In rest, Domnul cu mila!

CU CE SE ÎNVAŢĂ ASTĂZI?

Alocaţia - din bugetul ţării - pentru învăţământ, pe cap de locuitor, este astăzi de 1 dolar pe an.

Pe vremea lui Ceauşescu aceeaşi alocaţie era de 45 dolari, pe cap de locuitor. "Noi muncim, noi nu gândim", una din lozincile comuniste din Iunie 1990. a devenit o noţiune concretă.

Constatăm că învăţământul, după ce a fost completamente deformat mai bine de 4 decenii, este - în vederea construirii "democraţiei originale" a lui Iliescu- practic desfiinţat.

DIFUZAREA PRESEI INTERZISĂ ÎN CENTRUL CAPITALEI

Pentru a nu fi difuzate prea multe ştiri care nu convin conducerii, Primăria sect. 1 a decis interzicerea vânzării ziarelor în Piaţa Romană. Dl. Ion Marcu, care are o firmă de difuzare a presei şi salariaţii săi, sunt amendaţi continuu cu amenzi care variază între 150 şi 30.000 lei.

Dl. Marcu are o autorizaţie eliberată de Primărie care însă nu indică locul unde se poate face vânzarea: i s'a afirmat că poate vinde oriunde, fără restricţie. Dar tot primăria pretinde că locurile de amplasare a tarabelor cu ziare trebue închiriate dela Adţia Domeniului Public care aşteaptă precizări asupra amplasării acestora dela Serv. de sistematizare, care refuză această precizare pe motiv că tarabele urâţesc oraşul.

In acelaşi timp găsim în Piaţa Romană tarabe cu cărţi, discuri, casete, Coca-Cola şi gablonţuri! Regimul "preferenţial" aplicat presei este lesne de înţeles. Autorităţile municipale, aflate la cheremul conducerii, nu se sinchisesc de temeiurile legale, ci numai de bunul plac al superiorilor.

DRAMA DELA COPŞA MICĂ

Fabricile de negru de fum şi două combinate chimice care funcţionează fără nici un sistem de protecţie contra poluării au transformat Copşa Mică şi regiunea înconjurătoare (zeci de mii de hectare) într'una din cele mai poluate zone de pe planeta noastră. Această stare de fapt criminală a fost constatată prin nenumărate studii, făcute la faţa locului, de comisii internaţionale de specialişti.

S'a stabilit că locuitorii regiunii - majoritatea bolnavi atacaţi de zeci de ani de agenţi nocivi din atmosfera locală, au ciclul vieţii scurtat cu cel puţin 10 ani.

Pământul, pădurile, plantele, apele şi animalele care încă n'au fost distruse sunt pe cale de dispariţie. Cine trece prin regiune nu respiră decât negru de fum, acizi şi gaze nocive. Emanaţiile uneia din cele două uzine chimice distrug până şi uzina vecină: acizii degajaţi de coşurile ei ciuruiesc, în mii de locuri, conductele celeilalte. Minunatele peisaje de altădată şi bogăţiile regiunii au devenit un pustiu mort, ca cel al lunii.

După Decembrie '89 populaţia a cerut încetarea activităţii industriale chimice în regiune.

Astă vară, în vizită la Sibiu, Dl. Roman a decis "autotehnologizarea" uzinelor ce produc moartea! peste 6 miliarde de dolari costul lucrărilor de executat pentru remedierea acestei stări catastrofale. De unde se va procura această sumă astronomică? Nimeni nu poate s'o spună.

Până atunci drama dela Copşa Mică va continua; spectrul morţii va continua să-şi facă mendrele.

CREŞTINISM ÎNSEAMNĂ A IUBI

In 1965 la Conciliul Vatican II una din majorele hotărâri luate a fost acordarea libertăţii credincioşilor catolici de a se angaja în dialog cu creştinii din "alte" confesiuni sau din "alte" biserici. Cuvântul "alte" a reprezentat o importantă schimbare de direcţie. Inainte de Vatican II, Biserica Romano-Catolică nu recunoştea că ar mai exista şi alţi creştini decât cei catolici.

In 1975, un cardinal polonez, pe nume Karol Wojtyla, a invitat mai multe organizaţii neoprotestante din Statele Unite să vină să lucreze în Polonia, pe ogorul Bibliei. Unii prelaţi polonezi şi-au exprimat teama de această lucrare, dar Karol Wojtyla i-a adus la tăcere, spunându-le că tinerii din Polonia au nevoie înainte de toate de cunoaşterea Sfintei Scripturi.

Cardinalul a devenit Papa Ioan-Paul al II - lea. Misionarii din S.U.A. continuă să organizeze mii de tineri polonezi în grupe de studiu biblic.

Are nevoie România de Iisus Christos? Au nevoie Românii de o redeşteptare spirituală? După aproape cinci decenii de guvernare (şi teroare) ateistă, n'avem nevoie să auzim din nou, chiar pe stadioane, Evanghelia?

De ce anumiţi preoţi din Biserica Ortodoxă se împotrivesc?

Volens-nolens, trebue să parafrazez zicerea unui comunist: înainte de a fi Ortodocşi, Catolici, Protestanţi sau neo-Protestanţi, să nu uităm a fi creştini.

CORESPONDENŢĂ FURATĂ ŞI CONTROLATĂ

Un trecător a găsit de curând, tot la Timişoara, lângă podul de pe Bega, un alt pachet conţinând 44 de scrisori şi cărţi poştale ilustrate. Treizeci de plicuri erau expediate din străinătate, iar restul din ţară. Toată corespondenţa, destinată unor cetăţeni din jud. Arad, n'a ajuns bine'nţeles - niciodată la destinaţie. Fără preget, dezinformarea a intrat în acţiune: s'a împrăştiat zvonul că această corespondenţă ar fi fost furată de traficanţi de devize! Dar cu scrisorile din ţară şi mai ales cu ilustratele,ce facem? Puteau conţine şi ele devize?

Cititorii noştri poate n'au uitat că acum câteva luni am semnalat un alt furt de corespondenţă, tot la Timişoara. Organele însărcinate cu citirea corespondenţei din regiune să fie oare atât de neglijente? Rezultatul anchetei privind primul furt semnalat nu s'a publicat nici până astăzi. Astea sunt treburi care nu privesc pe muritorii de rând.

RADIO TIMIŞOARA ADUS LA TĂCERE

Asociaţia "Astra Română" Timişoara a anunţat că defunctul guvern Roman a hotărît să reducă, dela 1 Septembrie 1991, puterea de emisie a postului de radio Timişoara dela 400 kw la 50 kw, echivalentul unei staţii de radioficare locală.

UN REGRET

"O noapte a Sfântului Bartolomeu printre anumiţi bătrâni e singura salvare. Acela dintre tineri care are cea mai mică înţelegere pentru viaţa lor îşi dă un certificat de anacronism sau de importanţă congenitală" scria Emil Cioran în publicaţia "Vremea", pe la una mie nouă sute treizeci şi şapte, vara.

Se referea, fireşte, nu la acei bătrâni care, dacă nu-i ai, trebue să-i cumperi, ci la acele decrepitudini spirituale care, în poziţii cheie aflându-se, prin miasmele lor sufocau în faşă orice elan de asanare morală şi socială.

Toleranţa, iertarea nu sunt creştine atunci când înseamnă sinucidere pentru cel care le practică.

Putem convieţui cu păduchii? Putem tolera ciuma?

Atunci, imediat după Decembrie 1989, noi, tinerii, am ratat o noapte a Sfântului Bartolomeu.

Azi vedem rezultatele. Nu doar stagnare, ci involuţie. Cadavrul comunismului se dovedeşte viu. Poate declanşa din nou molima.

Atunci, în Decembrie '89 am ratat ceva.

Oare, în noaptea aceasta, e prea târziu pentru a ridica sabia?

PRIVATIZAREA "ORIGINALĂ"

S'a constatat, scurt timp după revoluţie, că un număr important de securişti s'au reciclat, instantaneu, în "oameni de afaceri", sau mai bine zis bişniţari.

Specialişti în corupţie, delaţiune, şperţ şi acţiuni ilegale, ei au luat în mână aşa zisa "privatizare" sistem Iliescu-Roman. Capitalul necesar nu reprezenta nici cea mai mică problemă: fondurile secrete (importante) ale Securităţii, atât în ţară cât şi în străinătate, de care până astăzi nimeni n'a dat vreo socoteală, erau la dispoziţia lor.

Un exemplu tipic al acestei noi rase de tâlhari este subprefectul V. Trâmbaci dela Suceava, exponentul agriculturii socialiste din regiune. La scurt timp după revoluţie a scos ca "din mânecă" 800.000 lei pentru a crea "AGROFITOTEHNICA" cea mai mare societate particulară din judeţ, specializată în specula cu produse agricole, muncite de ţărani în condiţiile imposibile pe care toţi le cunosc. Cazul a fost semnalat, cu amănunte, de presa locală fără ca speculantul-proprietar să aibă nici cele mai mici neplăceri, pentru nenumăratele încălcări ale legii comise de el şi de banda lui.

Roman l-a vizitat în cursul verii şi l-a felicitat pentru succesul obţinut.

Astăzi Dl. subprefect este proprietar al altor 6 întreprinderi particulare, tot în "teritoriul" lui.

ÎMPROPRIETĂRIRI DE NECREZUT

In comuna Scorţaru Nou din jud. Brăila,Comisia de lichidare a fostului CAP a împroprietărit pe cinci cetăţeni cu cinci viţei care nu mai existau decât în scripte: muriseră de mult.

Dar în mărinimia ei, Comisia a împroprietărit-cu acelaşi fel de viţei(!) şi pe alţi trei cetăţeni care nu numai că părăsiseră de mult CAP-ul dar şi lumea noastră; decedaseră de o bună bucată de timp!!

"Împroprietărirea" cu astfel de bunuri materiale cât şi aceea a morţilor este opera economistelor Tanţa Floricica şi Gina Frigioiu care au vrut - în acest fel - să acopere lipsa din gestiune a opt viţei morţi, nescoşi din evidenţă la vremea respectivă.

Dacă am fi citit această poveste în vreun roman, am fi zis că autorului îi lipseşte o doagă!

ALO BUCUREŞTIUL?

Cea mai recentă carte de telefon a abonaţilor din Bucureşti a fost tipărită în 1984; Nu este greu de închipuit cam câte investigaţii trebue să facă acel ce, plecat mai de mult din ţară, îşi caută, după ani de zile, un prieten vechi sau o rudă îndepărtată.

Republica Haiti, considerată ca făcând parte din ţările lumii a treia, ne-a întrecut, până şi ea. Cartea de telefon a capitalei, Port-au-Prince, datează din 1985.

DOUĂ NOTE

Indobitociţi întru marxism leninism, dar silabisind economia de piaţă; larve de cominternişti; beizadele bonjuriste ale nomenclaturii dejisto-ceauşiste; economişti rataţi; alcoolici dascăli de "socialism ştiinţific"; cutre staliniste; marţieni decrepiţi; văcari maghiarofobi; lichele din Banu Manta; jego-dumitraşci; starlete reformate etc... etc...

Pe scurt: Frontul Salvării (fleoşc!) Naţionale.



România, alături de alte ţări comuniste (China şi Cuba), s'a declarat împotriva trimiterii unor forţe de pace în Iugoslavia - vechiul şlagăr comunist cu "neamestecul în treburile interne ale altor state". E O.K., nu-i aşa? O armată naţională are voie să tragă în propriul popor, pentru salvarea conducerii comuniste.

Nicoleta BUZNER

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile:

PE CĂI ÎNTORTOCHEATE CĂTRE SUGRUMAREA LIBERTĂŢII PRESEI

Ziarul "România Liberă" (4.9.91) a dat în judecată pe Preşedintele Iliescu, solicitând pe Procurorul General "să constate că sunt întrunite elementele constitutive ale infracţiunii de calomnie şi purtare abuzivă... prevăzute şi sancţionate de dispoziţiile articolelor 206 (calomnie) şi 250 (purtare abuzivă) din Codul penal". Ziarul cere o despăgubire morală de 1 leu.

Din motivarea plângerii penale se reţine: la începutul lunii Septembrie 1991, în cadrul unui interviu acordat ziarului israelian "Ma 'Ariv" şi reluat de agenţia ROMPRES,

Dl. Ion Iliescu a calomniat ziarul "România Liberă" prin afirmaţia că ar conţine părţi extremiste, alăturându-l de săptămânalele violent naţionaliste şi şovine, "România Mare" şi "Europa".

Intenţiile D-lui Iliescu le poţi mirosi cu nasul înfundat în cinci batiste parfumate.

El pregăteşte terenul ca alături de suprimarea în "aplauzele democraţiei" a celor două ziare şovine, să pună în aceeaşi oală şi ziarul "R.L." a cărui vină e că scrie prea multe adevăruri: Berevoieşti, menţinera poliţiei politice, chemarea şi incitarea minerilor, afacerile cu privatizarea, cu averea P.C.R.-ului etc.

Să nu fiţi îngrijoraţi că, dacă Dl. Iliescu va suspenda publicaţiile extremiste precum şi pe cele independente care-l deranjează, vechii tovarăşi dela "România Mare" şi "Europa" vor rămâne pe drumuri.

Ei vor primi decoraţia "Suspendaţi la datorie" şi asigurarea unui birou şi a unei secretare în redacţia viitorului cotidian "Vocea lui Ilici", organul oficial al "Democraţiei originale cu sos suedez".

ARHIVELE RĂMÂN SECRETE

Nu vorbim de arhivele care cuprind secrete de apărarea ţării, industriei etc. ci de arhivele care cuprind crimele comise de regimurile trecute şi care-s necesare la judecarea procesului intentat Comunismului, de Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici.

Dosarele cu crimele trecutului sunt în paza Ministerului de Interne, Justiţie, (Direcţia Penitenciarelor CC al PCR şi a Securităţii).

Cercetarea dosarelor a fost iarăşi amânată, deoarece miniştrii dela departamentele respective, n'au avut timp să iscălească cererea procuraturii de a i se permite verificarea acuzelor, pe baza dovezilor cuprinse în dosar.

UN MINER $ 200.000

Dl. Eugen Dijmărescu, Ministrul Economiei, dă "roadele" ultimei vizite în Capitală a celor 7000 de mineri:

Imprumuturi de $750 milioane au fost anulate, suma de $450 milioane, din contul unui împrumut oferit de Japonia şi Austria, a fost blocată; reprezentantul Băncii Mondiale-de unde România se aştepta să obţină un împrumut de $200 milioane - a părăsit ţara.

Nu mai adăugăm pe speriaţii mici capitalişti.

România a pierdut (sau i s'a blocat) un ajutor de $1.4 bilioane.

Asta înseamnă că minerii sunt preţioşi: $200.000 bucata.

ÎNVĂŢAŢI DAR NU GÂNDIŢI

Dl. Dumitru Arsenie, rector al Universităţii "Ovidius" din Constanţa a spus studenţilor:

"In această universitate se face carte, nu politică..." iar cei care fac politică "vor fi exmatriculaţi".

Tinerii n'au voie să-şi exprime ideile politice, dar minerii au.

ÎNLOCUIREA EROILOR

Odată cu lumina dela Răsărit, a venit şi "Eroul Ostaş Rus" care ne-a eliberat ţara şi s'a instalat în mijlocul Capitalei, în timp ce statuia "Eroului Necunoscut" care ne-a întregit neamul a fost mutată la Mărăşeşti. Acum s'a reparat o parte din istorie: statuia "Eroului Necunoscut" va fi adusă în Capitală, iar "Eroul Rus" va fi mutat în cimitirul soldaţilor tovarăşi dela Pipera.

VINE IARNA

Cu o zi înainte de "vizita minerilor", Dl. Roman a trimis o scrisoare Comunităţii Europene, afirmând că România are nevoie de 2 milioane tone de alimente: cartofi, unt, lapte praf etc.

De asemenea--scrie Mary Battiata, Washington Post--rezerva de cărbuni pentru încălzirea Capitalei în timpul iernii este doar pe jumătate acoperită.

INSULTAREA MOLDOVENILOR

Parlamentul român a luat hotărîrea de a pune bazele unei Comisii de prietenie România-Moldova. Aplaudăm formarea comisiei, dar nu şi pe preşedinte, Dl. Alexandru Bârlădeanu, membru al aceluiaşi partid, care la Congresul Cominternului din 1924 a prezentat următoarea rezoluţie din partea Partidului Comunist Român:

"Muncitorimea şi ţărănimea Basarabiei, care a trăit prima perioadă a revoluţiei ruse dezrobitoare şi acuma geme sub cizma dictaturii militare româneşti îşi manifestă în fiecare zi năzuinţa naţional revoluţionară de a se uni cu Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, pentru a-şi chezăşui astfel dezvoltarea mai departe şi ocrotirea intereselor sale de viaţă..."

Alegerea lui Bârlădeanu e o insultă pentru memoria Moldovenilor.

MUNCITORII AU CUVÂNTUL

Uniunea Cooperativă Naţională compusă din cinci confederaţii, propune noului guvern să făurească "un program economic şi social minimal de 200 zile" la care Dl. Dan Mocănescu, purtătorul de cuvânt al muncitorilor adaugă trei condiţii:

1) Parlamentul să voteze o lege prin care foştii activişti ai PCR-ului să nu mai aibă acces la posturi de conducere; 2) Guvernul să negocieze direct cu sindicatele; 3) Reorganizarea imediată a Radio-Televiziunii Române.

ROMÂNII FĂRĂ LOZ

Guvernul american a pus la loterie 40.000 de "green cards" - primul pas spre cetăţenie. Străinii aflaţi ilegal în Statele Unite, ca şi doritorii din 34 de ţări pot să obţină un bilet de loterie după ce completează o cerere: vârstă, educaţie, etc. Irlanda are 16.000 de lozuri câştigătoare. România nici unul.

COMUNISMUL PE "NOTE"

Vorbim de note muzicale. După greutăţi "administrative" s'a pus în vânzare un album intitulat "Jos Comunismul". Sunt melodiile cântate anul trecut în Piaţa Universităţii: "Imnul Golanilor", "Golan post mortem", "Scrisoare deschisă către Parlament", etc.

DIN IDEOLOGIE SAU RĂZBUNARE

Una din ţinta minerilor a fost devastarea magazinelor particulare. Se afirmă că distrugerea s'ar datora unor "mineri infiltraţi" care se opun privatizării, iar alţii afirmă că s'au distrus magazinele, deoarece ele aparţin foştilor comunişti care s'au îmbogăţit de pe urma privatizării.

UNDE AM AJUNS CU AGRICULTURA

O reclamă (România Liberă, 20.9): "AMERICA import export" vinde cartofi calitatea I, livraţi "În vrac şi în saci de plastic de 50 Kg., curaţi şi întregi."

CÂTE PÂINI, O SCRISOARE?

Regia Autonomă Poşta Română a proclamat noi tarife:

Cea mai spectaculoasă mărire de preţuri afectează corespondenţa cu străinătatea. O scrisoare par avion pentru Europa costă 47 lei (dela 11 lei); şi 64 lei pentru Statele Unite (înainte 16 lei).

Iar pentru o scrisoare cu răspuns plătit în loc de 18 lei, ţi se cer 135 de lei; la fel ca şi pentru o scrisoare recomandată.

Cu sacrificiul câtor pâini vă poate scrie azi o mamă din ţară?

NE ZBOARĂ AURUL!

La aeroportul Bucureşti-Otopeni a fost arestată o persoană de origină română stabilită în Israel, ce încerca să scoată din ţară monede de aur în greutate de 6.5 kg. şi a căror valoare intrinsecă plus numismatică ar fi de $20 milioane lei.

DESPRE ARTĂ ŞI SAVANTĂ

La Muzeul Naţional de Artă din Bucureşti s'a deschis prima expoziţie dintr'un ciclu intitulat: "Patrimoniul Muzeal Recuperat", unde sunt expuse operele maeştrilor Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ion Andreescu, Stefan Luchian, etc. In total 100 de capodopere, ce au trebuit să fie "recuperate" dela cei care le "împrumutaseră" cu gândul de a nu le înapoia:

"O primă filă din dosarele genocidului cultural săvârşit de partidul comunist", scrie "România Liberă", 8.10.91.

S'au inventariat, până în prezent, la sediul fostului CC al PCR-ului, 745 de lucrări din patrimoniul naţional, alte 250 de lucrări de pictură românească şi europeană şi 200 de piese de artă decorativă.

Decretul 30, Ianuarie 1990, precizează: "guvernul va asigura reintroducerea în circuitul public, a valorilor culturale şi istorice de interes naţional", dar se pare că aprecierea tovilor pentru tezaurul naţional e mai puternică decât decretul. Astfel, nu s'au redobândit lucrările de artă din complexul de palate dela Snagov. "Afecţiunea" pentru artă o înţelegem şi are "tradiţie"; D.C. Stegaru, e fost şi a rămas director al complexului Snagov.

Un exemplu de cum tovarăşii culturalnici apreciază muzele ni-l oferă ziaristul Jack Andersaon (Washington Post, 27.9.91) în articolul "In the Palace of the 'Good' Comunist":

"In grădina Palatului Primăverii din Nordul Bucureştiului stă un monument al prostiei lui Nicolae şi Elena Ceauşescu."

"Este o replică a statuii Venus din Milo oferită fostului cuplu de cineva care a supraestimat gustul Elenei."

Când savanta a dat ochii cu Aphrodita din insula Melos, a început să ţipe atinsă în amorul pudicităţii de fosta faţă mare:

"Ce mi-aţi adus?...O femeie goală şi fără nici o mână?"

In consecinţă, savanta cu brevet s'a grăbit să corecteze ceea ce nu s'a gândit nimeni dela 1820 şi până la EA:

A dat ordin s'o întregească pe Aphrodita, altoindu-i mâinile ca să-şi poată acoperi feminitatea.

Astăzi avem: Venus din Milo din Muzeul Louvre şi Venus din Milo din Palatul Primăverii, reabilitată moral şi anatomiceşte.

"Nine O'Clock" este titlul noului ziar, în limba engleză, pentru beneficiul musafirilor şi rezidenţilor străini din Bucureşti...

••

Dacă ai un copil de 14 ani şi doreşti să-i faci cadou o maşină "Dacia 1310" când va deveni major, atunci înscrie-te acum pe lista cumpărătorilor şi peste şapte ani obţii maşina.

••

Holera care-şi făcuse apariţia în perimetrul judeţului Tulcea, a pătruns în 28 de localităţi din 7 judeţe.

••

Intre 7-14 Ianuarie 1992 se va face recensământul general al populaţiei şi locuinţelor.

••

Inundaţiile au avut şi-o parte bună: au umplut lacurile de acumulare ale centralelor hidroelectrice. Consumul casnic de energie electrică a fost sub 19% din total.

••

La o tipografie din Braşov s'a găsit o placă bimetal pe care erau imprimate bancnote de $1. Banii falşi n'au ajuns pe piaţă, dar autorii vor ajunge în puşcărie.

••

Statuia ostaşului sovietic, "Eliberatorul României", va fi mutată din centrul Capitalei, la "Cimitirul ostaşilor sovietici", din regiunea Pipera.

••

Nivelul mortalităţii infantile, deşi a scăzut, la mia de naşteri dela 25,3% la 22,5%, totuşi rămâne de două ori mai mare în comparaţie cu restul ţărilor europene.

••

La Cazinoul "Intercontinental", care e în combinaţie cu Cazinoul "Austria" fişele se cumpără pe dolari şi norocoşii îşi primesc câştigurile tot în dolari.

Cu leii româneşti nu poţi striga "Banco!"

••

"Solicităm colonizarea comunei noastre cu maramureşeni care's harnici..." Dintr'o scrisoare a cetăţenilor din comuna Jibert (Braşov) adresată autorităţilor. Pământul oferit maramureşenilor a aparţinut Saşilor care au emigrat. Dar proprietatea pământului n'a fost încă clarificată.

••

Pentru anul 1992 se plănuieşte construirea a 10.000 de apartamente în Bucureşti. Dublu decât în 1991.

••

S'a înfiinţat "Asociaţia Luptătorilor din Timişoara arestaţi în Revoluţia din Decembrie 1989". Membrii trebue să dea dovadă de activitatea desfăşurată în timpul revoluţiei, să nu fi fost acuzaţi de furt, să nu fi fost agenţi infiltraţi etc. Ei doresc o cât mai grabnică judecare a celor vinovaţi de crimele săvârşite.

••

Ultimul zvon: după terminarea lucrărilor de finisare, Preşedinţia şi Parlamentul se vor muta în Casa Republicii.

••

Vor fi scoase la licitaţie 56 de perimetre din regiunile miniere. Nu-i vorba de cărbune, ci de minereurile metalice: cupru, plumb, zinc şi de asemenea minereuri auro-argentifere.

••

Ziarul turcesc "Huriyet" relevă că în Istanbul s'ar afla în plină activitate 1000 de prostituate de origină română. Fete tinere ce-au fost ademenite că vor ajunge în lumea liberă.

••

Bucureşti, bilanţul final al mineriadei nr.4: 3 morţi, 565 de răniţi, dintre care 120 au rămas internaţi în spital pentru multe zile. Răniţii se împart în cinci categorii: împuşcaţi, 32; bătuţi, 218; arşi, 62; gazaţi, 213; restul-răniţi prin explozie.

••

La Televiziunea Română, pe lângă un gard natural plin de ţepi şi un zid betonat, acum în curtea interioară a clădirii sunt puse la vedere maşini de luptă. TV-dezinformatorul trebue apărat.

••

Cine a inspirat cea de a patra Cruciadă a minerilor nu-i greu de ghicit. Până când se striga "Jos Guvernul" şi "Jos Petre Roman", minerii au fost lăsaţi în pace, dar când au început să strige "Jos comuniştii" şi "Jos Iliescu" gluma s'a îngroşat şi au apărut scutierii, miliţienii, poliţienii, etc. Pisica deschide ochii după 9 zile, minerului i-au trebuit patru "vizite la Bucureşti".

••

Libertatea de a călători nu înseamnă şi dreptul de a te muta într'o ţară mai bogată, afirmă autorităţile germane, speriate de numărul de Tigani-Români şi Bulgari care au invadat Germania.

••

In primul semestru al anului 1991 s'au înregistrat la Spitalul de Urgenţă, Bucureşti, 1443 de accidente, dintre care 542 au fost accidente rutiere. 12 din accidente sunt fatale.

••

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII



Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

NUMAI 40% DIN ALEGĂTORII POLONEZI S'AU PREZENTAT LA ALEGERI

Deși au fost primele alegeri parlamentare libere dela al II-lea Război Mondial, numai 40% din alegătorii s'au prezentat la urne pentru a hotărî viitoarea compoziție a parlamentului format din 560 membri (460 în camera inferioară, 100 în senat).

Nici unul din partide nu a reușit să obțină mai mult de 12% din voturi. Au ieșit la egalitate cu 12% Uniunea Democratică și Alianța Democratică de Stânga (fostul partid comunist). Uniunea Democratică condusă de fostul prim-ministru Mazowiecki, este descendenta Solidarității și reprezintă aripa de stânga a mișcării.

Pe locul trei s'au clasat mai multe partide, printre care Partidul Țărănesc Polonez (aliat mai de mult cu comuniștii), Alianța Centrală (reprezentând aripa de dreapta a Solidarității) și partidele care sprijină Biserica Catolică.

CONFRUNTĂRILE ARMATE CONTINUĂ ÎN IUGOSLAVIA

In Iugoslavia conflictul armat sârbo-croat a continuat în general după același scenariu. Atacuri ale forțelor armate federale împotriva gărzilor naționale croate, care apără orașele atacate, acorduri de încetare a focului nerespectate, propuneri ale Comunității Europene respinse.

Si Mihail Gorbaciov a încercat să găsească o cale de încetare a conflictului. El a invitat pe președintele Croației Franjo Tudjman și pe cel al Serbiei Slobodan Milosevici obținând noi promisiuni de încetare a focului și începere de convorbiri în decurs de o lună.



F. TUDJMAN, M.GORBACIOV, SI S. MILOSEVICI

La numai câteva zile însă, forțele federale au început atacurile cu și mai multă vigoare, fiind folosită și aviația care a bombardat Vukovarul, Osijekul și Borovo, și au continuat asediul Dubrovnikului.

Președinții celor două republici au fost chemați de două ori la Haga de Comunitatea Europeană. Aceasta a propus formarea unei confederații de stat cu drepturi egale garantate pentru minoritățile etnice. Propunerea a fost acceptată de toate republicile cu excepția Serbiei. Slobodan, care visează să creeze Serbia Mare, propune pentru aprobare un referendum nu pe republici, ci pe întreaga Iugoslavie.

De remarcat că Bosnia-Herțegovina și-a declarat și ea independența, de teamă să nu fie atrasă în conflict. Muntenegrul, până acum aliat cu Serbia, a început să părăsească poziția, fiind de acord cu propunerea Comunității Europene și rechemându-și soldații care fac parte din forțele federale.

Continuarea atacurilor armatei federale (compusă în majoritate din Sârbi), pare să arate că Serbia caută întâi să ocupe cât mai mult teritoriu croat înainte de a veni la masa tratativelor. Atacurile din Est au ca scop tăierea comunicațiilor Croației cu Dunărea (lupte grele la Vukovar), iar cele din Sud arată intenția de a ocupa cât mai mult din importanta zonă turistică de pe malul Adriaticei, unde orașul Dubrovnik este punctul de vârf.

Asedierea și bombardarea Dubrovnikului au provocat proteste în toate țările occidentale. Fosta cetate italiană Ragusa, întemeiată de Romani în secolul VII și devenită în secolul XIV o rivală a Veneției, face parte din patrimoniul muzeistic internațional.

Orașul asediat, complet izolat, a rămas de câteva săptămâni fără electricitate, fără legături telefonice și cu greutăți în aprovizionarea cu apă.

Comunitatea Europeană a amenințat Iugoslavia cu sancțiuni economice, dacă nu respectă încetarea focului.

Din acest conflict, cel mai mult a avut de suferit populația civilă, zeci de mii de locuitori ai orașelor și satelor fiind nevoiți să se refugieze cât mai departe de zonele ciocnirilor armate, după ce locuințele lor au fost grav avariate.

ÎN BULGARIA A ÎNVINS COALIȚIA PARTIDELOR DEMOCRATE

Uniunea Forțelor Democrate, o coaliție a partidelor anticomuniste, a reușit să câștige alegerile care s'au desfășurat pe data de 12 Octombrie, obținând 36% din voturi. Fostul partid comunist sub noua sa firmă de Partidul Socialist Bulgar, a obținut numai 32% din totalul voturilor.

La alegeri au participat 61 de partide.

Peste 100 de țări au trimis observatori care au remarcat îmbunătățiri față de scrutinul din 1990, când s'au observat unele neregularități, ca intimidarea opoziției și utilizarea în unele centre, de buletine preștampilate.

In 1990 Partidul Socialist a reușit să obțină 58% din totalul voturilor. Pierderea acum a 16% din numărul acestora arată neîncrederea alegătorilor bulgari în felul cum fostul partid comunist a trecut la aplicarea reformelor economice și democratice promise. Unele promisiuni au fost mult tergiversate iar altele nu au fost deloc concretizate.

Este interesant de remarcat că pe locul trei s'a clasat partidul Mișcarea pentru Drepturi și Libertate, reprezentantul celor un milion de Turci din Bulgaria, care a câștigat 7% din voturi. Nici un alt partid nu a îndeplinit baremul de 4% pentru a obține locuri în parlament.

PRIMA FAZĂ A CONFERINȚEI DE PACE ARABO-ISRALELIANĂ A ÎNCEPUT LA MADRID

După a opta rundă de convorbiri în Orientul Mijlociu a lui James Baker, a urmat și o rundă a Ministrului de Externe sovietic Boris Pankin. Cu această ocazie au fost reluate relațiile diplomatice sovieto-israeliene rupte în 1967.

Terenul diplomatic fiind pregătit, Statele Unite și Uniunea Sovietică au trimis invitații Israelului și Țărilor Arabe să participe la Conferința de Pace Arabo-Israeliană. Toate statele au acceptat invitația.

Conferința va avea trei faze. Prima fază programată să aibă loc la Madrid odată cu ceremonia de deschidere, este o ședință comună a tuturor delegațiilor conduse de miniștrii de externe ai statelor invitate cu prezența în același timp a președinților Statelor Unite și Uniunii Sovietice care sponsorează această conferință. Această fază durează trei zile.



YITZHAK SHAMIR, SEFUL DELEGATIEI ISRAELULUI, IN FATA LUI DR. HEIDAR ABDEL SHAFI, SEFUL DELEGATIEI IORDANO-PALESTINIENE

Imediat, este planificată să înceapă faza a doua, în care vor avea loc convorbiri directe Israel-Siria, Israel-Liban, Israel-Delegația iordano-palestiniană, în locuri care se vor stabili de comun acord.

In faza a treia ar urma să aibă loc o conferință regională la care să participe țările care au luat parte la convorbirile directe plus cele șase state din zona Golfului Persic. Se vor discuta probleme ca aprovizionarea cu apă, controlul armamentului și dezvoltarea economică.

Desigur că Statele Unite și Uniunea Sovietică au reușit marea realizare de a aduce la masa tratativelor, pentru prima oară, delegațiile Israelului și ale Țărilor Arabe. Totuși fazele a doua și a treia ale conferinței par să fie incerte din cauza poziției intransigente a opozanților.

Astfel, premierul Shamir a declarat din nou răspicat că Israelul nu va face nici o retrocedare teritorială pentru pace, și nu se vor înceta construcțiile de noi așezăminte în teritoriile ocupate. De asemenea a anunțat că Israelul va părăsi conferința dacă delegația iordano-palestiniană va vorbi în numele OEP-ului. Trebue remarcat în acest sens că USA a admis prezența unei echipe de șase consilieri palestinieni care să facă legătura între OEP și delegația iordano-palestiniană oficială. Cu membrii acestei echipe James Baker a avut convorbiri în Ierusalim.

După cum se știe Shamir a înlăturat pe mai blândul său Ministru de Externe David Levy și a preluat conducerea delegației israeliene care este formată din politicieni la fel de hotărîți împotriva compromisurilor.

Pe de altă parte, Arabii, mai ales Sirienii sunt la fel de intransigenți. Miniștrii de externe ai țărilor care vor avea convorbiri directe cu Israelul s'au întâlnit la Damasc pentru a elabora o poziție comună. Nici una nu va semna un tratat de pace dacă Israelul nu retrocedează teritoriile ocupate. De asemenea toate garantează drepturile poporului palestinian.

Atât Statele Unite cât și Uniunea Sovietică au declarat anticipat că sprijină rezoluțiile 338 și 242 ale ONU care cer retrocedarea teritoriilor ocupate de Israel. Se pare totuși că Președintele Bush nu ar fi împotriva unor compromisuri teritoriale.

Pentru aripa de dreapta a partidului Likud a lui Shamir, conferința dela Madrid este o cursă pentru a forța Israelul să cedeze teritoriile sale și deci, cea mai bună ieșire ar fi eșuarea convorbirilor.

De notat că o parte a populației Israelului este în favoarea unei încheieri a păcii chiar cu compromisuri teritoriale. In același timp trebue reamintit că grupările extremiste palestiniene și fundamentaliste islamice au fost împotriva conferinței de pace, amenințând cu acte teroriste chiar și pe membrii delegației palestiniene considerați ca trădători.

NUMAI 8 DIN 12



Numai 8 din cele 12 republici rămase încă în cadrul Uniunii Sovietice au semnat hotărîrea de a crea o comunitate economică bazată pe comerțul liber, care să înlocuiască vechiul sistem economic și să încerce salvarea națiunii din haos.

Tratatul încheiat pe 18 Octombrie ar urma să creeze o economie de piață liberă bazată pe proprietatea privată, un singur sistem bancar, o reformă monetară bazată pe rublă, o uniune bugetară, un sistem de taxe și garanții vamale pentru libera circulație a bunurilor și serviciilor în spațiul economic comun al republicilor.

Nu s'au prezentat ca să semneze tratatul Ucraina, Georgia, Adzerbaidjanul și Moldova.

Desigur, o spărtură imensă lasă neprezentarea Ucrainei, republica cu ponderea industrială și agricolă cea mai mare din Uniune după Rusia.

Deși în principiu Ucraina nu se opune unei noi comunități economice, ea nu este de acord cu forma propusă, deoarece se acordă un control prea mare centrului, în dauna republicilor.

Ucraina și-a proclamat independența după Primul Război Mondial, dar a fost cucerită de bolșevici în 1920 și alipită la URSS în 1922. Milioane de Ucraineni, mai ales țărani, și-au pierdut viața prin lagăre și închisori.

Mergând continuu pe calea independenței, Ucraina intenționează să-și creeze propriul său sistem monetar, iar parlamentul a autorizat formarea unei armate proprii de 420.000 de oameni, incluzând și forțe navale și aeriene.

Parlamentul a aprobat controlul central asupra armelor nucleare aflate pe teritoriul republicii, dar a anunțat intenția de a începe tratative pentru lichidarea acestora și a devenind astfel o țară denuclearizată.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

REPETENȚI LA GEOPOLITICĂ

—Lucian G. COSTI—

In timp ce conflictul dintre Serbia și Croația a atins faza unui veritabil război civil generalizat, la Haga au loc sterile convorbiri menite să dezamorseze butoiul cu pulbere din fosta Iugoslavie. Ineficacitatea acestor întruniri, la care participă miniștri de externe ai țărilor din Comunitatea Europeană și reprezentanți ai părților beligerante, este confirmată de intețirea luptelor și creșterea numărului de victime. Este cât se poate de limpede că Europa de Vest nu are tăria politică necesară spre a pune capăt războiului din Iugoslavia. Mai mult, criza iugoslavă evidențiază fisurile profunde care nu permit crearea unei puteri politice suprastatale vest-europene. Comunitatea Economică Europeană ar fi avut șansa să devină o formațiune politică, dacă presiunea sovietică ar fi rămas intactă. Diminuarea pericolului sovietic, ca și ieșirea din orbita Moscovei a țărilor foste satelit au schimbat raportul de forțe pe continent și au modificat opțiunile politice ale partenerilor din CEE.

Germania redevine un factor major în afacerile continentului, iar centrul său de greutate s'a mutat inevitabil spre Est, odată cu reunificarea cu RDG. Polonia, Cehoslovacia și Ungaria au intrat în orbita economică germană și ar fi naiv să credem că acest fapt nu are repercursiuni politice dintre cele mai spectaculoase, care duc în final la schimbarea balanței de forțe pe continent. Scăderea ponderii militare și politice a Rusiei permite refacerea vechilor scenarii politice și, încet, dar sigur, refacerea vechiului sistem de alianțe din Centrul Europei, cu binecunoscuta polarizare. Austria vrea să participe la acest nou conglomerat, ale cărui contururi politice sunt încă ascunse, dar care pot fi ghicite din atitudinile luate în cazul conflictului sârbo-croat. Ungaria vede o ocazie minunată de a ieși din situația de țărișoară neînsemnată și încearcă să profite din situația creată în Balcani, spre a demonstra lipsa de viabilitate a Tratatului dela Trianon, deci implicit, susținerea tezei ungurești asupra Ardealului. Poziția ungurească are bătaie lungă, întrucât odată scindată Iugoslavia și trasate noi frontiere, totul devine discutabil în zona Sud-Estului european.

Ne-am fi așteptat ca politicienii francezi și englezi să înțeleagă încotro se înclină balanța, dar ultimele acțiuni politice nu au darul să ne trezească optimismul. Douglas Hurd, șeful diplomației britanice, a afirmat la ONU că dezmembrarea totală a URSS nu este în interesul comunității internaționale, motivând că aceasta "ar face imposibilă soluționarea problemelor ce reclamă eforturile centrului". Opiniile domnului Hurd cuprind și alte clișee care demonstrează convingător faptul că diplomația engleză este incapabilă să vadă direcția desfășurării evenimentelor și să anticipeze și alte scenarii de viitor, printre care o posibilă regrupare a fostelor "Puteri Centrale", evident într'o formă adecvată ultimei decade a secolului. Abilitatea oricărei diplomații constă tocmai în a oferi soluții pentru toate scenariile posibile și cu atât mai mult pentru cele care încep să se întrezărească, și care au suficiente antecedente în istoria recentă. Britanicii par a nu vedea decât cel mai comod scenariu, acela al menținerii statu quo-ului, deși nimic nu mai îl justifică. Lipsa de imaginație de care dă dovadă domnul Hurd se explică probabil prin teama paralizantă de o dezlănțuire militară sovietică, într'o convulsiune finală a imperiului. Dar nu asta pare să-l înspăimânte pe Ministrul de Externe al Marii Britanii, ci refacerea statelor naționale din ruinele colosului multinațional sovietic, ori așa ceva e incompatibil cu concepția șablon despre "noua lume", dominată de câteva centre de putere supranaționale. Afirmațiile sale despre "naționalism", termen căruia nu-i cunoaște de altfel semnificația corectă, aplicându-i o conotație aberantă, în consens cu cea lansată de "mass-media", vin să întărească cea de-a doua variantă.

Dacă așa gândește domnul Hurd despre muribunda Uniune Sovietică, să ne mirăm oare de insuccesul notoriu al întrunirii dela Haga, aflată sub președinția lordului Carrington, care pare a nu pricepe că formula politică numită Iugoslavia e moartă de-a binelea? Si totuși, cineva la Londra încearcă să găsească o soluție care să asigure o minimă participare a Marii Britanii în afacerile Europei de Sud-Est, și iată că apare pe scenă un prinț moștenitor, Karagheorghevici, sosit dela Londra spre a se pune în serviciul "patriei" sale, deși Serbia nu duce lipsă nici de conducător (îl are pe vajnicul Miloșevici) și nici de succese în luptele cu Croația.

Istoria recentă, dublată de o analiză aprofundată a intereselor britanice (și franceze, pentrucă aici sunt convergente), ar demonstra diplomației occidentale că nu poate fi contracarată influența germană și nici cea rusească decât prin consolidarea statului care deține în mod natural rolul de tampon în aceasta zonă. Acest rol revine României, nu pentrucă o dorim noi, Românii, ci pentrucă o dictează rațiunile geopolitice, demografice și afinitățile culturale. Neamul cel mai numeros din Sud-Estul Europei, care aparține civilizației latine, are misiunea istorică de a fi avanpostul Occidentului în acea parte de lume. Din nefericire, concepția politică a diplomaților fostelor țări aliate din Vest este tributară unor realități de mult apuse. Cum altfel se poate explica atitudinea distantă față de România de azi, față de problema recunoașterii independenței Republicii Moldova, față de anularea raptului teritorial practicat de Uniunea Sovietică și de Bulgaria în 1940? Politicienii Vestului ne lasă să credem că indiferența față de România se datorează actualei guvernări și implicit imaturității politice a poporului român: cu alte cuvinte suntem pedepsiți pentrucă nu am ajuns la gradul "avansat" de democrație, stil unguresc, de pildă. Ne permitem să credem că nu aceasta e realitatea, pentrucă dacă într'adevăr, Vestului i-ar fi păsat de România, ar fi găsit suficiente metode de a influența o evoluție internă pozitivă, în fond, se respectă cu scrupulozitate noile demarcații ale sferelor de interes, așa cum au fost ele trasate la Malta, și probabil noile procente de influență economică, care poate sunt mai mari pentru Vest decât au fost la Yalta. In miopia lor, diplomații fostelor aliate și garante ale integrității noastre teritoriale de după Primul Război Mondial, trăiesc cu convingerea că Pax Sovietica este de neînlocuit și va dura etern, fapt contrazis de evenimentele din ultimii ani.

Asistăm la agonia fostei Iugoslavii, și ne aflăm în pragul unor zguduiri de proporții în Balcani, care vor răsturna toate calculele celor care n'au știut să gândească decât uitându-se în trecut și au rămas ghidați de utopia lumii cu doi poli de putere. Războiul dintre Serbia și Croația este în fond un război european, care se derulează după un model similar cu cel din 1914. Este suficient ca polarizarea internă dintre beligeranții fostei Iugoslavii să se extindă și în afară, și pericolul unui război în Europa se apropie de realitate, și atunci preferințele pentru fiecare dintre părți vor conduce la formarea alianțelor antagoniste.

In acest context, "pedepsirea" României prin izolarea sa de către Vestici și acceptarea păstrării sale în Imperiul Sovietic își demonstrează din plin nocivitatea, nu numai pentru România, dar și pentru Vest. Dacă defunctul Ceaușescu se bucura de calești regale la Londra, într'o perioadă când se știa bine ce fel de dictatură crasă domnea în țară, nimeni nu poate fi convins că Vestul așteaptă acum ca România să devină o țară cu o democrație perfectă, înainte de a-i oferi toată atenția. Importanța geopolitică a României este o coordonată esențială, lucru pe care se pare că l-a înțeles pe deplin Kremlinul, chiar și acum, în deruta în care se află, în timp ce foștii noștri aliați, care au dezertat fără remușcări dela REMUSCARI dela obligațiile lor în 1940 și în 1947 (Conferința dela Paris), au rămas în postura de repetent la clasele elementare unde se învață istoria, geografia și țesutul ițelor politice.

EFEMERIDE

S'a spus despre comunismul din România că este un amestec de caragialism și stalinism. Cred că aprecierea nu corespunde întocmai. Eroii lui Caragiale, chiar în cea mai furioasă ipostază, nu au niciodată ferocitatea activiștilor de partid din cc sau la nivel inferior de județ etc. Agramatismul ultracunoscut al secretarilor de partid și al celor din agitație și propagandă (despre care un scârbavnic grămătic din America nu suflă o vorbă pentrucă i-au fost cândva dragi pretini și tova'ș) nu a trezit nici pe departe humorul pe care îl răspândea "catindadul" sau "cioclopediștii".

Dacă luăm în schimb aspectul stalinist al comunismului din România, constatăm că acesta a fost factorul care s'a impus cu toată puterea sa, în împingerea spre ruină a neamului și a țării. Dela desprinderea grupului de comuniști din Partidul Social Democrat până la semnarea tratatului Gorbaciov-Iliescu, toate acțiunile Partidului Comunist din România, au fost profund antinaționale, fie că acest partid s'a prezentat sub numele de comunist, muncitoresc sau fesenist. Gheorghe Cristescu, Cristian Rakovski, Gilbert Moscovici, Saul Ozias, Milu Gloter, Ida Iaruga, S. Dobroceaev, Miklos Oros, Marcel și Ana Pauker, Vasile Luca, Gheorghiu-Dej, Ceaușescu, Iliescu sau Roman, întreaga nomenclatură de ieri și de azi - nici unul nu s'a gândit la soarta României și a poporului român. Fardul cu care se acoperea fața hidoasă a comunismului era de proveniență potemkiană și nu avea nici o legătură cu opera lui Caragiale.

Groteștile coloane de oameni târîți pe străzi la antinaționalele "zile de sărbători" comuniste erau șiruri de sclavi care aminteau de asprele cortegii din antichitate a prizonierilor aduși de trupele victorioase la Roma.

Adulația din partea mulțimii devenise o necesitate vitală, opiu fără de care nu mai puteau trăi liderii comuniști. Se părea că ea a luat sfârșit după istorica replică dată tiranului de mulțimea adunată la 22 Decembrie 1989 în Piața Palatului, dar ne-am amăgit.

Nu trecuse nici o lună de când paiața politică s'a autointitulat "despot luminat" și lămpașele minerilor s'au aprins ziua în amiaza mare pentru alte căutări decât cea a lui Diogene. Se frângea prima ramură din proaspăta primăvară românească. De atunci, decorul politic din România stă sub umbra minerilor ieșiți la suprafață, pentru a da cu funingine peste fața țării...

...Si au venit a patra oară în București cu lecția neînvățată, pentrucă socoteala din Valea Jiului nu s'a potrivit cu cea din Târgul Bucureștilor, pentrucă "acțiunea" trebuia făcută "mai cu modestie", numai împotriva lui Petre Roman, nu cum au făcut ei - luându-se și după unii bucureșteni- de au început să strige și "Jos Iliescu".

Cazul a fost reperat imediat și de unde la început jandarmii (iar jandarmii, ca pe timpul lui Carol și Călinescu) și armata au stat cu arma la picior când au venit minerii contra lui Roman, având timp berechet să joace și un țintar, au intrat în poziție de atac atunci când minerii s'au dus la Cotroceni, și de unde după fiecare act istoric de frângere de ciolane și devastări de sedii si locuințe, erau răsplătiți de însuși "Președintele ales", de data aceasta bieții mineri s'au sufocat cu mirosul gazelor mai ucigător decât cel din minele neaerisite și în locul jocului festiv de artificii sau întâmpinări cu buchete de flori, au primitt în brațe petardele aprinse. Loviți, răniți, cu ochii holbați de gazele lacrimogene și zguduiți de tuse mai rebelă decât a ortacilor oftícați în mină, s'au întins obosiți și flămânzi pe iarbă și pe caldărâm, cerșind însetați, o cană cu apă. Câtă deosebire de sfârșitul mineriadei din 13-15 Iunie când au fost cazați în hoteluri și au fost ospătați la restaurante, cu toată întreținerea plătită din bugetul țării de zâmbitorul "don' Iliescu", președintele ales, care le-a și mulțumit pentru patriotismul cu care au molestat oameni nevinovați și au distrus tot ce le ieșea în cale, în virtutea noului principiu fesenist "noi muncim, noi nu gândim".

Se pare însă că de data aceasta au venit mineri adevărați, oameni chinuiți, mințiți de politicienii corupți care visează încă să stăpânească țara pe baza luptei de clasă. Au plecat frânți, obosiți și ce este mai grav, dezamăgiți pentrucă s'au simțit trădați de oamenii în care și-au pus toată încrederea. Au plecat disperați, simțindu-se azvârliți din minciună în minciună, cu teama în suflet că până la urmă pacostea o să cadă tot pe ei.

Comedia s'a sfârșit! Maurul trebuia să plece pentrucă începuse să-l deranjeze pe spânul din Capitală și a fost înlăturat, dar rânjetul luminatului despot a căpătat un rictus și teama de cei proști dar mulți, care încep să ceară capete, și-a făcut cuibar în inima de smoală comunistului din arier-gardă...

Primul Ministru, Stolojan, a prezentat lista noului guvern încețoșată la culoare, într'un climat politic și mai adânc înnegurat, fără ca la orizontul politic românesc să apară vreun semn de ridicare a ceții. Cel puțin, acum. Trenul țării se târăște pe o linie moartă, fără abur în cazane, în virtutea unei inerții care se apropie de sfârșit.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

O ANIVERSARE CUTREMURĂTOARE

-NOAPTEA SFÂNTULUI ANDREI, 1938-

—— Ion BOIERU ——

Scriem aceste rânduri numai pentru cei de bună credință, oameni cumpătați și cu cugetul curat, care sunt în stare să se confrunte cu propria lor conștiință morală și dornici să privească adevărul, fără ură și părtinire. In luna aceasta se împlinesc 53 de ani dela cutremurătoarea asasinare a lui Corneliu Codreanu și a încă 13 camarazi de-ai săi, din ordinul Regelui Carol al II-lea, și prin instrumentarea unor ofițeri superiori și a unor oameni politici. Au fost strangulați, pe la spate, când stăteau așezați în scaunele lor, în duba de transport care-i ducea la închisoarea Jilava, dela Râmnicu -Sărat. După aceea au mai fost împușcați în ceafă și, la Jilava au fost aruncați într'o groapă comună, unde s'a turnat vitriol peste trupurile lor, în cantități enorme; apoi, groapa a fost acoperită cu tone de ciment pentru a se asigura dispariția lor "pe vecie." Fără sentință de condamnare, fără putere legală și constituțională.

Inspiratorul principal și executorul politic al acestui asasinat, care sfidează orice concept de moralitate sau de "interes superior al Statului" a fost Armand Călinescu. La vremea aceea toți Românii de omenie s'au cutremurat de caracterul imoral al acestui asasinat politic, iscusit în palatul regal și în oficinele lui Armand Călinescu. Tara întreagă a clocotit tulburată în cugetul ei de această crimă săvârșită chiar de către conducerea cea mai înaltă a țării. Care a fost explicația politică a asasinării?

Regele Carol al II-lea nu putea suporta ascensiunea Mișcării Legionare, care dobândise o victorie electorală la Alegerile din Decembrie 1937, nu numai strălucitoare, dar o victorie definitivă, care dovedise țării adevărata stare de opinie publică. Mișcarea Legionară atinsese numărul de 1 milion de aderenți în toată țara, încă înainte de Alegerile din 20 Decembrie 1937. La alegerile programate pentru 2 Martie 1938, de către guvernul Goga-Cuza, cu toată adversitatea organelor de Stat, (legionari morți, răniți, schingiuiți și bătuți) Mișcarea urma să câștige cu majoritate zdrobitoare aceste alegeri. Carol al II-lea demite guvernul Goga și aduce ca președinte pe patriarhul Miron Cristea, instaurându-se dictatura regală.

Armand Călinescu, fost membru fruntaș al Partidului Național-Țărănesc, își trădează partidul prin trecerea la guvernul Goga-Cuza, unde este mentorul politic al lui Carol al II-lea, și apoi trece la formația guvernamentală a lui Miron Cristea, ca Ministru de Interne. In guvernul Goga-Cuza a administrat cele mai serioase măsuri împotriva Evreilor. A desființat ziarele Dimineața, Lupta și Adevărul și a legislat verificarea statutului cetățenesc al Evreilor, prin revizuirea pașapoartelor. Cu ocazia vizitei în Anglia în Noembrie 1938, Carol al II-lea face declarații presei engleze că revizuirea Evreilor din România este necesară deoarece foarte mulți dintre ei s'au stabilit ilegal în țară.
Aceasta era una dintre alte diversiuni regale pentru a potoli ostilitatea poporului român față de prezența Elenei Lupescu în palatul regal și față de interferența ei în politica țării.

ANTECEDENTE

Alegerile din Decembrie 1937 au fost ultimul aspect al confruntărilor dintre tineretul legionar și palatul regal. In 1930, după reîntoarcerea lui Carol al II-lea, ambițiile acestui rege s'au evidențiat curând, în acțiunile pe care le-a inițiat, de a deveni stăpânul absolut al țării, trecând peste prevederile Constituției; el caută să impună politica ce era străină și în contradicție cu aspirațiile și interesele naționale. Era măsluită în alcovul palatului.

Acest rege ambițios, corupt și tiran sângeros nu putea accepta faptul că Corneliu Codreanu devenise sufletul tinerimii române, exponentul unei politici naționale, învățătorul și îndrumătorul generațiilor noi. Tara întreagă s'a ridicat în coloanele de marș să-l ajute, să-l urmeze și să-l asculte. Idealurile și principiile Mișcării Legionare erau reflectate în ideologia legionară din tradițiile cele mai vii, permanente și multiseculare ale poporului român. Si urmăreau formarea unui om nou, al unui nou tip de Român, care să pornească la construirea unei țări și a unei societăți noi, a unei comunități morale, înfăptuită după modelul vechilor sate românești, care erau guvernate de "legea românească", de "legea creștină." Toată literatura legionară, unde este prezentată ideologia formulată de Corneliu Codreanu, este bogată în texte de pură inspirație românească. Nicăieri nu se poate găsi un text, o idee și o valoare de inspirație străină, adusă din alte țări, dela alte neamuri.

Tumultul și entuziasmul cohortelor de legionari, generat de dragostea pentru neam și adevăr a creat în țară un climat ideologic național, moral, spiritual și psihologic de mare simpatie și aderență la Mișcarea Legionară.

Toți cârcotașii și crâcnitorii de pe lături, dacă intenționează să compromită Mișcarea Legionară, subliniind și scoțând în evidență părțile negative ale ideologiei și faptelor sale, nu au decât să dea publicității literatura scrisă de legionari, care este accesibilă astăzi; dar nu pe aceea a criticașilor care s'au specializat în citări repetate, ca melodiile de flașnetă, ale unor falși experți, care falsifică datele și faptele, intenționat sau din ignoranță, căci sunt limitați în cuprinderea fenomenului legionar; eventual sunt călăuziți de o lipsă de bună credință. Așa, de exemplu, se vorbește mereu de "echipele morții", de ucideri și violențe extraordinare, care nu au existat decât în fantezia acestor criticași, care au umplut lumea cu neadevăruri pe linia legăturilor lor subterane și interesate să se altereze adevărul.

Ceea ce rămâne adevărat, ca fapt istoric verificat este că în Noaptea Sfântului Andrei din Noembrie 1938 s'a săvârșit o crimă națională prin asasinarea lui Corneliu Codreanu, căci s'a întrerupt procesul intens de educație națională pe scară largă și de către Mișcarea Legionară care își câștigase o platformă națională de mare prestigiu și încredere, pe calea democrației deschise a expunerii publice de idei și idealuri.

Politica Regelui Carol al II-lea a falimentat și pe plan intern și pe plan internațional. A fost azvârlit din țară după ce a îngăduit să fie ciuntite granițele țării și a jefuit averea Statului, în cârdășie cu Elena Lupescu și camarila coruptă dela Palat și din rândurile armatei, condusă de satanismul lui Armand Călinescu. Ce a rămas din "aureola" decorativă a regelui aventurier și din combinațiile de culise ale lui Armand Călinescu? Istoria a fost crudă cu ei, cu superbia lor. In schimb Corneliu Codreanu a lăsat o ideologie națională din care s'au inspirat tinerii atunci când s'au angajat în lupta de rezistență împotriva invaziei comuniste și au dat un examen moral unic și extraordinar în temnițele comuniste, din 1945 și până astăzi, datorită temeiurilor educative ale valorilor și idealurilor învățate dela Corneliu Codreanu. Aniversarea asasinării lui este cutremurătoare pentru toate cugetele curate, care sunt călăuzite de bine și adevăr: pentru toți acei care cred în Dumnezeu.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0706-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE ȘI COMENTARII

"NE-AM ÎNȘELAT DIN NOU..."

Pe birou îmi stau îngrămădite câteva zeci de scrisori sosite în ultimul timp din țară și puse la dispoziție de către cititorii acestui ziar, pentru care se cuvine a le aduce mulțumiri. Le-am citit și răscitit de câteva ori. Le cunosc conținutul. In fiecare din ele e un strigăt disperat. O lacrimă în plus. Cei mai mulți din semnatarii acestor strigăte de ajutor, vor să iasă din țară. Pe o cale sau pe alta. Cerând primitorului lor să-i acorde sprijinul. Alții, cu deznădejde, cer medicamente ce nu sunt de găsit în farmaciile din România.

Aleg din mulțimea lor, pentru astăzi, una care mi se pare că spune, în general, ceea ce spun, în mare măsură, și restul.

"După ce am văzut cât de rău o ducem sub noul regim, am zis în naivitatea noastră că ăsta-i începutul unei noi epoci care nu va fi ca cea de aur, dar oricum vom trăi mai bine, mai omenește, mai aproape de Europa, fiindcă în ea eram siguri că nu vom ajunge decât după câțiva ani buni de penitențe și suferințe, gratuite pentru majoritatea neamului românesc, dar necesare pentru un popor de sălbatici îndobitociți și înnebuniți de lipsuri, de Securitate, de cenzură, de lipsă de informații, în general tot ceea ce înseamnă viața omenească...

Ne-am înșelat din nou, așteptările noastre spre mai bine fiind îndepărtate din ce în ce mai mult. Am ajuns la o mizerie de nedescris, un trai jalnic fără nimic, fără bani în primul rând, fără a avea ce cumpăra chiar dacă-i ai și ce-i mai trist, fără nici o speranță de a trăi măcar cum trăiam pe vremea "odiosului". Nu uita că aceste rânduri nu le scrie un fost gazetar dela "Scînteia" sau un fost membru al partidului comunist, ci un Român care de-a lungul vremurilor n'a avut decât de suferit. Fac această precizare pentru a nu surprinde pe nimeni.

Tristul adevăr este că mergem din rău în mai rău. Totul a dispărut de pe piață, iar puținele lucruri care se mai găsesc, depășesc puterea noastră de cumpărare. Să vă dau doar câteva exemple: mașina, adică automobilul care se vindea înainte cu 168.000 lei, a ajuns după 10 Aprilie la 210.000 lei, sumă pe care cu toată bunăvoința de a o strânge, este imposibil chiar dacă vom renunța și la mâncare. Trenul, pâinea, carnea, salamul, brânza, pantofii, săpunul, praful de supe (dela 2 lei kg. la 20 lei kg.), cămășile, izmenele, geamurile, tot, absolut tot, au ajuns la niște sume amețitoare pentru săracii de noi și nici măcar nu le vedem, iar când totuși apar, după nopți și zile de stat la coadă, constați că prețurile sunt mai urcate decât scriu ziarele.

Mincinoșii care ne conduc au apărut la televizor după o manifestație de protest și au zis că nu-i justificat protestul, că o liberalizare a prețurilor trebuia făcută... Ei bine, astăzi când vă scriu am dat o raită după ceva de-ale gurii, căci venind în țară o somitate străină, știam că va mai apare ceva în magazine și a apărut: carne cu 180 și 270 lei kg., mușchi țigănesc 285 lei kg., brânză 100 lei și pentru a lua o bucată, căci nu mai mâncasem de un an, am stat două ore și jumătate la coadă. Roșiile sunt 140 lei kg. iar castraveții 80 lei și așa mai departe. La particulari, prețurile sunt duble. După cum vedeți, este o poveste fără cuvinte căci rămâi mut...

...ceea ce este trist, este că mai marii altor țări primesc în vizită asemenea jigodii și le mai și strâng mâna. Ori nu cunosc situația, ori sunt duși cu vorba ca pe vremea odiosului. Ce se întâmplă, noi nu știm, dar suntem tare mâhniți. Eu sunt bătrân, mai bine zis îmbătrânit de mizeria în care trăiesc și am să mor, dar cei tineri pentru care am luptat, am suferit și am muncit să facem ceva din țara asta, nici ei văd că nu vor avea o viață decentă.

Este de fapt o întrebare prostească pe care mi-o pun, când știut este că din țară au plecat peste un milion de oameni, tineri în special, și cu pregătire în toate domeniile, fiindcă și ei au ajuns la concluzia că aici nu-i de trăit și să fiu cinstit, eu zic și cred că bine au făcut.

In ceea ce mă privește, vă jur că dacă nu eram operat de atâtea ori și aveam 50 de ani, plecam să fac orice, numai să evadez din acest lagăr, unde majoritatea suntem supuși exterminării și culmea, nu o exterminare lentă, ci una rapidă.

Ce trist este când un bun Român ajunge să vorbească de țara sa așa de urât. Dar ăsta e adevărul.

Am mai scris eu așa câte puțin de guvernanți și pe măsură ce vremea trece îmi dau seama că am avut mare dreptate când i-am judecat. Judecata era simplă: ce se naște din pisică, șoareci mănâncă, iar comuniștii tot comuniști rămân, deși se numesc Fe-Se-Niști."

Iată doar una din scrisorile primite și plină până la refuz, de durere.

Dar, o să mai revenim.

Nicolae NOVAC